

KIỆP NHÂN SINH

THÍCH NHUẬN HÙNG

NHÀ XUẤT BẢN ANANDA VIET FOUNDATION

Copyright © 2023 Thích Nhuận Hùng
All rights reserved.
ISBN: 978-1-0879-7406-4

LỜI GIỚI THIỆU

KHI NHÀ SƯ CẦM BÚT!

Tôi có cơ duyên gặp Thầy Thích Nhuận Hùng từ nhiều thập niên qua. Hình ảnh tôi có về Thầy, thường nhất, là tay cầm búa, cầm đinh, cầm dụng cụ xây dựng... Bất kể khi có khách tới thăm chùa, Thầy vẫn lặng lẽ cúi đầu làm việc, như dường không buồn nhìn sang những chuyện phân tâm khác. Đó là những gì tôi thấy mỗi lần thăm Chùa Bảo Quang, khi Thầy Thích Quảng Thanh còn sinh tiền. Thầy Thích Nhuận Hùng đã gánh vác những việc nặng nhọc như thế cho Chùa Bảo Quang. Nói như thế, không có nghĩa là tôi kỳ thị việc này hay việc kia nặng hay nhẹ, hay hàm ý phân biệt việc này hay việc kia thích nghi hay không thích nghi. Chỉ có ý nói rằng đời người vô thường, tôi sẽ vui hơn nếu tới chùa và thấy Thầy có nhiều thời gian hơn để ngồi tụng kinh hay đọc sách.

Cho tới vài năm gần đây, tôi mới thấy một hình ảnh mới: Thầy Thích Nhuận Hùng viết văn. Lòng tôi vui lặng lẽ khi đọc văn của Thầy. Đúng ra, bất kỳ nhà sư nào cầm bút, dù làm thơ hay viết truyện, dù viết bài cho báo đời thường hay viết bài để nghiên cứu thâm sâu, khi với chủ đề là Chánh pháp, như thế mới là làm theo lời Đức Phật dạy. Tương tự, dù tụng kinh lớn tiếng, hay lặng lẽ đọc các luận thư, hay lên mạng hay lên đài thuyết pháp, như thế mới là làm theo lời Đức Phật dạy. Thực sự, Thầy Thích Nhuận Hùng (và tôi, dĩ nhiên) viết truyện không thơ mộng, không thâm sâu, và không có tác dụng lớn như Thầy Thích Nhất Hạnh. Nhưng

phải thấy, nếu không cầm bút lên, sẽ không bao giờ có tác phẩm hay hơn.

Mặt khác, chính ngay nơi hành động viết, khi chú tâm và cân nhắc vào từng chữ, khi chọn chữ sao cho phù hợp Chánh pháp, đó cũng là một pháp tu. Thời xưa chưa có chữ viết, nên chỉ dùng ngôn ngữ để nói; bây giờ đã có chữ viết, nên viết cũng chính là thảo luận về Pháp. Đức Phật ngày xưa từng nói, hãy nói trong Chánh pháp, và khi không nói thì hãy giữ im lặng bậc thánh. Bây giờ chúng ta có thể bỏ túc thêm lời Phật dạy, rằng hãy nói và hãy viết trong Chánh Pháp, và khi không nói hay không viết thì hãy giữ im lặng bậc thánh. Chỉ có hai việc như thế cần ưu tiên làm thôi.

Kinh Trung Bộ MN 26 ghi lời Đức Phật, qua bản dịch của Thầy Minh Châu: “Này các Tỷ-kheo, lành thay khi Thiện nam tử các Người, vì lòng tin xuất gia, từ bỏ gia đình, sống không gia đình, cùng nhau hội họp để luận bàn đạo pháp. Này các Tỷ-kheo, khi các Người hội họp với nhau, có hai việc cần phải làm: luận bàn đạo pháp hay giữ sự im lặng của bậc Thánh.”

Trong những gì tôi biết về Thầy Nhuận Hùng, những gì Thầy nói và viết đều trong các chủ đề về Chánh pháp. Thầy không viết những bài báo vớ vẩn đời thường như tôi và nhiều nhà văn khác. Tôi không thể biết rằng Thầy Nhuận Hùng đã có sự im lặng của bậc Thánh chưa, bởi vì chữ “noble silence” (im lặng bậc thánh) là chỉ cho “nhị Thiên” (khi tâm và tứ biến mất, khi niệm biến mất trong cái biết lặng lẽ - trạng thái hỷ lạc do định sanh, không tầm, không tứ, nội tĩnh nhất tâm). Nhưng ít nhất, Thầy Nhuận Hùng đang ra sức làm theo lời Đức Phật dạy.

Nhìn cho đúng, có nhiều việc rất đa đoan khi Thầy Thích Nhuận Hùng đang góp sức gìn giữ một ngôi chùa lớn giữa nơi rất đông người Việt ở Quận Cam thuộc miền Nam California. Ngôi Chùa Bảo Quang có một bảo tàng viện rất lớn do cố Hòa Thượng Thích Quảng Thanh để lại. Rồi các thời tụng niệm hàng ngày, hàng tuần. Rồi tương lai sẽ có các lớp ngày Chủ Nhật cho trẻ em. Và

nhiều chuyện bận rộn khác nữa. Khi Thầy Thích Nhuận Hùng cầm bút, hiển nhiên là một thiện pháp rất đáng trân trọng.

Trong cương vị một nhà văn, và là một độc giả - tôi rất hân hạnh được Thầy cho đọc trước bản thảo sách này để ghi Lời giới thiệu. Xin phép nói rõ rằng, bản thân tôi không là gì để giới thiệu về một nhà sư đang cầm bút lên để viết về Chánh pháp và đang đặt bút xuống để giữ sự im lặng bậc thánh. Tôi chỉ nói được như một độc giả, rằng hoan hỷ chúc mừng Thầy Thích Nhuận Hùng với các trang sách mới được viết ra để lưu giữ Chánh pháp.

Cư sĩ Nguyễn Giác

MỤC LỤC

Lời Giới Thiệu (Nguyên Giác)
Ngôi Chùa Vắng Bóng Người Nay Đã Hồi Sinh (Tịnh Thủy)
Tưởng Nhớ Ân Sư !!!
Bất – Chánh Niệm
Định Lực & Trí Lực
Động – Trong - Bất Động
Hoa Ưu Đàm Lại Nở
Dư Âm Ngày Đó
Đường Lên Đốc Núi
Hãy Buông Gánh Xuống ?
Hãy Tự Cứu Mình!
Khổ Đau Hay Hạnh Phúc
Hồ Quy Phật
Họa - Phước
Hương Xuân Viễn Xứ
Khổ Lại Càng Thêm Khổ
Khói Lam - Chiều Tà
Kiếp Nhân Sinh
Lời Nói Thật Là Gì?
Mãnh Hồ So Tài
Mưa !!! (Trong Con Đại Dịch)
Ngỡ Như Hôm Qua!
Nhìn Lại - Chính Mình
Nửa Bức Mặt Đò
Bồ Tát - Nhiệm Mầu
Sát Thủ Vô Hình
Tại Sao Gọi Bóng Thời Gian?
Tâm!!!
Tảng Đá Kỳ Diệu!
Thế Nào Gọi Là “Độc Cư”?
Thiền Sư & Biển Cả
Tôn Tượng Quán Âm Cứu Nạn
Trên Con Đường!

NGÔI CHÙA VẮNG BÓNG NGƯỜI NAY ĐÃ HỒI SINH

Tôi đến chùa Bảo Quang tọa lạc ở thành phố Santa Ana vào một buổi sáng nắng đẹp, cái nắng hiem hoi, ấm áp giữa mùa Đông Cali sau hai tuần mưa lạnh. Bãi đậu xe trong sân chùa vắng khiến không gian thêm rộng và trống trải.

Được thầy Tri khách tiếp nhưng sau đó thầy phải bận tiếp Phật Tử khác từ nơi xa đến, nên chúng tôi có dịp đi một vòng chùa tham quan. Cảnh chùa vẫn gần như cách nay hai năm, tòa nhà chánh điện và hai bảo tháp mái cong vẫn uy nghi như không có gì xảy ra sau hai năm chùa đóng cửa vắng người do cơn đại dịch Covid - 19 bùng phát và cơn bão pháp lý thổi qua chùa.

Nay cơn đại dịch đang tiến dần đến hồi kết thúc và cơn bão pháp lý đã qua đi, chùa đã có quý thầy Tỳ kheo cùng với ban quản trị hộ trì chánh pháp đang nỗ lực làm việc để ngôi chùa sớm trở lại sinh hoạt bình thường và xứng danh một ngôi chùa cây cao bóng mát, tỏa hương giải thoát đến với muôn người.

Quả đúng là chùa vắng vẻ nhưng tôi quan sát thấy như đang có sức sống bùng lên sau những tháng ngày mùa Đông giá lạnh. Hình ảnh anh Lộc Bạch* không phải là người mặc áo veston tay sách chiếc briefcase đi cùng với các luật sư mà là một chàng thanh niên vạm vỡ trong bộ đồ làm công trường xây cất đang xúc cát lót gạch tại sân chùa cùng với anh thợ hồ người gốc Mỹ. Phía bên kia bảo tháp là vị thầy chuyên trách về săn sóc cây cảnh đang thay đất bón

THÍCH NHUẬN HÙNG

phân cho mấy chậu cây cảnh. Phía trước tòa nhà Trung Tâm Văn Hóa, chúng tôi nhìn thấy thầy Nhuận Hùng đang tái hiện lại cảnh một quán lá vách tranh bên đường, kế bên bùng chuối đang trở quà dành cho bà con đến thăm cảnh chùa và chụp ảnh vào dịp Tết Nhâm Dần sắp đến.

Cảnh chùa tĩnh mịch.

Trên đường ra bãi đậu xe trở về, có một bà trạc tuổi ngũ tuần hỏi chúng tôi như để xác nhận một điều gì bà đang thắc mắc là mục đích của người đến chùa có phải là cúng bái, cầu xin Phật gia hộ không. Tôi cười trả lời bà. Đó chỉ là phương tiện ban đầu giúp người ta nương tựa. Mục đích chính của người đi chùa là phải học giáo pháp của Phật, hiểu rõ sự thật về cuộc sống khổ đau của con người, về nguyên nhân dẫn đến đau khổ, về sự chấm dứt đau khổ và phương pháp thực hành dẫn đến việc chấm dứt đau khổ. Đức Phật không phải là đấng thần linh có thẩm quyền ban phước hay giáng họa, tất cả đều là do nhân quả, tự mình làm thì tự mình chịu thôi. Nhân lành quả lành, còn nhân xấu thì quả xấu. Đó là quy luật nhân quả, diễn tiến tự nhiên.

Bà cụ cảm ơn tôi và nói bà đã hiểu.

Tịnh Thủy

TƯỞNG NHỚ ÂN SƯ

Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật!

Nam Mô Từ Lâm Tế Chánh Tông, Tứ Thập Ngũ Tế, Khai Sơn Đường Thượng, Bảo Quang Tự Thượng Quảng – Hạ Thanh – Tự Thiện Tâm – Hiệu Thích Giác Tánh – Giác Linh Hòa Thượng Cao Đẳng Phật Quốc, thù từ Chứng Minh!

Kính Bạch Giác Linh Cô Hòa Thượng!

“...Đất cũ ai về thương – với tiếc / Chiều ơi! Đâu những bóng thiên thần / Âm hưởng còn đây từng suy tưởng / Lá vàng cung kính bước chân nhân / Từ cõi vô sanh về không mộng / Pháp thân hành hóa khắp muôn phương / Vời vợi thăm sâu dày tằm tối / Tiếng chuông linh diệu nước cảnh dương...” (Thanh Trí Cao tức cô Hòa Thượng, thượng Quảng hạ Thanh)

Người đã để lại cho đại chúng những dòng thơ tuyệt tác, hòa quyện hư không - phiêu bồng cùng với đất trời - bàng bạc, lãng đãng như lá vàng rơi, dư âm vang vọng diệu diệu - ngân nga, như huyền – như không “Pháp thân hành hóa khắp muôn phương.” Thầy đã đi rồi nhưng tình vẫn còn đây...!

Nam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật!

Ngưỡng cầu Hồng Ân Tam Bảo thùy từ chứng minh, đệ tử Pháp Danh Nhuận Hùng thành tâm đánh lễ trước Đại Hùng Bảo Điện, kính dâng lên nén hương lòng, ngưỡng nguyện Giác Linh Cố Hòa Thượng, Thượng Quảng Hạ Thanh, chứng giám - chứng minh lòng con, chí thành đánh lễ, lại một lần nữa con xin phép mạo muội, cho ra mắt tác phẩm thứ hai “Tuyển Tập Văn - **Kiếp Nhân Sinh.**”

Kính bạch Giác Linh! Cố Hòa Thượng, Thượng Quảng Hạ Thanh. Thầy là ân sư của chúng con, thầy đã dìu dắt và chỉ dạy con trên bước đường tu tập trong nhiều năm qua, dù gian nan – vất vả với bao thử thách, bao gian truân trong lúc kiến tạo quần thể Trung Tâm Văn Hóa – Phật Giáo Chùa Bảo Quang – là bấy nhiêu công sức của thầy, từ buổi ban sơ thầy bước chân lên vùng đất tự do mệnh danh là (Hiệp Chung Quốc – Hoa Kỳ) mang theo hạnh nguyện Khai Sơn – Tạc Tự, nơi đất khách quê người, hầu mong lưu lại cho hậu sinh chúng con. Thầy đã ra sức không kể ngày đêm, quên ăn – quên ngủ dồn hết tâm lực để kiến tạo ngôi Phạm Vũ – uy nguy. Đó cũng là tác phẩm “Tâm Linh” mà hàng Phật Tử xa – gần, chúng con nghiêng mình kính ngưỡng, công lao to tát ấy không thể diễn tả hết trên trang giấy nhỏ này. Riêng con chỉ biết chấp tay đê đầu đánh lễ...! Thầy còn là “Tùng Lâm Thạch Trụ...!” tại hải ngoại che chở cho chúng con suốt quãng thời gian dài...!” Thầy còn gói trọn những gì không thể nói bằng lời, nhưng hàm chứa “đó” là kho tàng quý giá - cơ ngơi cho tiền đồ Phật Giáo tại Mỹ Quốc – nhất là tại miền Nam California, đánh đổi công sức, bằng suốt cả cuộc đời tu hành thầy hiến dâng cho đạo Pháp, thầy vượt qua mọi chướng ngại. Dù con được biết thuận duyên cũng nhiều nhưng chướng duyên cũng không ít. Cuối cùng thầy đã hoàn tất công trình - kiến tạo quần thể ngôi Phạm Vũ – được thập toàn viên mãn, theo con được biết nguyện vọng của thầy còn vài công trình nữa muốn kiến tạo thêm ...!

Nhưng than ôi! Sự đời “vô thường” ập đến thành linh không như mình tưởng...! Giờ đây, thầy đã thông dong về miền Cực Lạc “đến đi – tị tại” Không còn vương bận trần gian, nãi phiền, chi nữa!!!

“...Hạc vàng cất cánh Tây quy nhẹ nhàng / Bát com ngọc tấm lòng vàng / Hương hoa lễ nhạc cúng dường ân sư...”

Thời gian thâm thoát thoi đưa, cũng như gió qua cửa sổ, mới ngày nào đó...! Mà nay đã bao nhiêu thay đổi- đổi thay, thăng trầm - chường duyên ập đến ngôi đại hùng bảo điện, những ngọn gió oan nghiệt xuyên qua, kiếp nạn Bảo Quang nay cũng đã bình yên. Sóng yên gió lặng, trả lại không gian yên tĩnh nơi đất Già Lam, một đời thầy đã tận tụy Khai Sơn - Tạo Tự, để lưu truyền lại cho hậu thế, tiếp nối ngôi nhà Chánh Pháp nơi xứ người...!

*“Chùa cổ sư già hồn dân tộc
Làng cũ tình xưa đạo nhiệm màu
Tiếng kinh gõ nhẹ trên tiêm thức
Tĩnh dậy đi về suốt thiên châu*

*Hạt sương tàng ẩn hương cỏ dại
Âm điệu máy tâng không vấn vương
Thanh thoát đã mang tình dân tộc
Mấy độ phong trần bởi quê hương.”*

(Thanh Trí Cao)

Qua những dòng thơ trên, gói trọn cuộc đời thầy đã hiến dâng cho đạo, tạo dựng lên ngôi Già Lam, thật hùng vĩ trang nghiêm, chỉ có một - không hai trên vùng đất Little Saigon thuộc miền Nam California, thủ phủ của người Việt tỵ nạn Cộng Sản. Thật đáng kính ngưỡng công trình kiến tạo ngôi Phạm Vũ - uy nghi con thành tâm dâng nén hương lòng đánh lễ giác linh thầy.

Kính Thưa quý độc giả !!!

Ngôn ngữ bao giờ cũng là ngôn ngữ, nhưng trong ngôn ngữ có sắc - có hương, có tình tiết, có đau khổ có vinh quang...! Có lúc cũng chìm sâu trong ngục tù, do bạo chúa bắt giam. Nói cho cùng “nó” cũng là phản ảnh trung thực chiều sâu tâm linh và là sự hành hoạt của một kiếp người. Dù đứng trước phong ba bão tố, nhưng ý chí kiên cường luôn luôn vượt qua tất cả...! Thực sự ngôn ngữ đã chuyên chở những gì cao quý nhất, từ đời này sang đời khác, của từng người là đối tượng, đương đầu với nhau...! Thuận cũng như nghịch đều có nhân duyên tiền kiếp hay hiện kiếp này cả.

Tập sách nho nhỏ được hữu duyên chia sẻ cùng quý vị độc giả, trong cuộc sống nhiều nhưng đương đại với chủ đề **“Kiếp Nhân Sinh”** (nó) chỉ là khía cạnh đơn sơ trong cuộc đời mà tác giả hằng chứng nghiệm. Thật tế, cá nhân chưa diễn tả hết những gì mà đại chúng mong đợi. Vẫn biết rằng “nó” chỉ là một mớ ngôn ngữ được sắp lại thành tuyển tập văn. Tuy tôi không phải nhà văn chuyên nghiệp, nhưng người cầm viết chỉ muốn nói lên bằng cả tấm lòng trung thực, thấy biết, nhìn nhận, một cách bình dị trong đời sống hằng ngày.

Man mác trong mớ ngôn ngữ, đa đoan vẫn theo thời gian, vượt cả không gian. Trạng thái hư hư – thực thực, đối đãi lẫn nhau, đúc kết lại cho chúng ta kinh nghiệm đề mà gậm nhấm, trong từng sự kiện xảy ra! Tuy mỗi thời gian có khác và không gian cũng vậy, nhưng ý tưởng vẫn xác định, việc làm có ý nghĩa giữa cái (thiện và ác) ranh giới hằn hoi.

Đúng thế, đó chỉ là phương tiện chuyển tiếp sự cảm thông nào đó, trong mỗi câu truyện. Thật ra, “văn dĩ tải đạo” gói trọn lại những gì trong quá khứ và hứa hẹn tương lai. Đó cũng là lối suy tưởng, người cầm bút diễn đạt khéo léo. Nhịp nhàng từng lúc – từng thời. Mong được góp phần vào vườn hoa - văn hóa - nghệ thuật nơi xứ người.

“Trí tuệ là sự nghiệp” luôn luôn được thấp sáng để phát hiện toàn diện, như áng mây xanh bay lơ lững hay những làn khói chiều lãng đãng trên bầu trời bàng bạc, hòa quyện cùng nhịp thở

- bao la với hàng triệu trái tim bé nhỏ, hướng tới chân thiện mỹ, phiêu lưu như những chiếc lá khô lia cành, sau cơn gió heo mây cuối mùa Đông lạnh lẽo...! Bất chợt, lòng tôi cảm thấy trong từng hơi thở còn có sự tương quan và dĩ nhiên, ai đó cũng đã ước ao sẽ có được như thật. Bất cứ thực thể nào cũng được kết duyên cả, dù thuận hay nghịch nó cũng tươi đẹp và trải dài như những dòng văn êm ả, như nước hồ mùa Thu tĩnh lặng. Lãng đãng và chân thật như tâm hồn ai đó bồng bềnh trên hư không lạc vào tiên cảnh trần gian...! Lãng đãng mây trời, vẫn vẫn là vẫn, truyện vẫn là truyện, hư hư - thực thực - ảo hóa mệnh mông giữa dòng đời biến thiên, thiên biến vạn hóa...!!! Người ơi!!!

Một lần nữa, con tri ân công đức ân sư, một thời dạy dỗ tu tập, và con cũng khắc ghi lòng. Xin được chân thành tri ân quý thiện trí thức và quý thức giả, độc giả quý Đồng Hương – Phật Tử gần - xa đã giúp tôi hoàn tất tác phẩm này.

Thành kính - tri ân.

Santa Ana, Bảo Quang Tự 16/6/2022

Tỳ Kheo Thích Nhuận Hùng

ANH ƯỚC MUỐN GÌ ĐÂY

*“...Anh ước muốn thanh bình cuộc sống
Và lắng nghe điệu hát câu hò
Tình người đẹp như bông nở hoa
Sống thanh bản - lòng chẳng âu lo
Tôi ước muốn những điều bình dị
Như dòng sông con nước thênh thang
Nước tồn tại trong từng thê chất
Nước phiêu bồng mềm mại hiên ngang...!”*
(Thanh Trí Cao).

Qua những dòng thơ trên, cho chúng ta thấy tác giả chỉ cần “sống thanh bản - lòng chẳng âu lo.” Giả sử, sống được như thế, có gì vui sướng bằng tâm hồn thanh thoi. Tình người đẹp như hoa đang nở, như dòng nước bồng bênh trên mặt đại dương, phẳng lặng trên dòng sông Hương thơ mộng biết bao mây nước bênh bồng - chiều tà, thênh thang- mềm mại- bàng bạc - nhẹ nhàng, nhưng vẫn hiên ngang...!

Đúng thế, thê nước bao giờ cũng là thê nước, “nó” thê lỏng - nhưng có lúc bốc hơi khi nhiệt độ quá nóng, nếu nước đun sôi lúc cao độ...! Thiết tưởng, nước đại dương là chuyện khác, nước từ các sông ngòi, mương rạch, khe suối, nếu có điều kiện... Trăm sông sẽ trở về nguồn. Một khi đại dương, nổi lên con thịnh nộ, việc gì sẽ xảy ra. Có phải chẳng “ấy” Sóng Thần hay không? Điều đó, ai ai cũng biết và hiểu rõ hơn thế nữa!

Nhìn ra thế giới bên ngoài, hơn ba tuần qua. Chúng ta, ai ai cũng quan tâm, nhìn lên màn ảnh nhỏ TV cùng “You Tube”

(facebook) tin tức (nóng hổi) khắp nơi nơi. Chuyện gì đã xảy ra? Hiện tại, thế giới có được an lành hay không? Từ tôn giáo cho tới nhiều thành phần, giai cấp bao gồm, nam -phụ- lão -ấu, cũng đang có nhiều ý nghĩ trái nghịch nhau...! Nói cho cùng, điểm chung là chiến tranh đang và đã xảy ra tại Âu Châu. Quá xa chúng ta hiện đang sinh sống bình yên, hạnh phúc là đây...!

Nếu như, có một ai đó nhắc đến hai chữ “chiến tranh...!” lập tức thành câu chuyện “vô tiền, khoáng hậu...!” Bao nhiêu ý tưởng phân tích về chiến tranh, không biết bao nhiêu chuyện vui – buồn – thương tiếc sẽ tuôn ra, như dòng thác. Đứng trên, bình diện nhân sinh, dòng đời hiện hữu, chúng ta sẽ thấm thấu rằng: “máu cùng đỏ, nước mắt cùng mặn...” nhưng nước mắt, bao giờ cũng chảy xuống, không thể quay ngược lại.

Đã là “tình người” dù có khác chủng tộc hay quốc gia, ranh giới, địa phận, chi chi nữa...! Khi chiến tranh xảy ra, không thể nào, chúng ta có thể làm ngơ được. Dù chỉ góp một lời, hay thấp lên nén tâm hương để cầu nguyện, thế giới hòa bình - thật sự an lành, chúng sinh an lạc. Tình nhân ái, nghĩa đồng loại (giữa con người với con người.) Xin quý vị, hãy chùng lòng xuống, nghĩ tưởng đến cảnh tàn bạo - chết chóc tang thương do bom đạn gây ra.

Thời đương đại, hỏa tiễn tầm xa, đạn đạo tên lửa, phi vụ không người lái, với những tên lửa xuyên lục địa v.v...Thủy lục, không vận...Phá hủy vô cùng - vô tận. Bởi sáng tạo vũ khí từ con người mà ra, cảnh điêu linh theo đó, mà cộng nghiệp của một quốc gia. Rốt lại, số phận cáo chung quốc gia khi đã mất đi nhân tính “tình người” (dục vọng – tham vọng...hỷ - nộ- ái- ó) đầy đầy. Không ngoài ba chữ (Tham – sân – si.) Đã vướng vào chữ (tham) ý tưởng hoang đường, đi mở mang vòng đai, bành chướng giang sơn. Dĩ nhiên, phải đem bom đạn đến chinh phạt, lấn áp những nước kề cận lân bang. Việc làm ấy đi xâm lăng, cướp đất, cướp nhà của muôn người...Thật là bỉ ổi, tâm tính người lãnh đạo “ấy” thua cả loài côn trùng - súc sinh bé nhỏ.

Vận mạng năm Nhâm Dần, sau sáu mươi năm đáo hạn “mãnh hổ đoạt quyền” Một khi đã xảy ra chiến tranh cũng phải, chung cùng lực quay như thế! Đó cũng là điềm khơi ngòi cho đệ tam thế chiến...Nếu hai bên không chấp nhận ngưng tiếng súng, thì việc gì sẽ xảy ra trong tương lai ??? Cầu mong Trời - Phật gia hộ cho vạn dân được an lành...! Đạn – bom ngừng lại, thế giới sớm được bình an như trước....!

Thật khổ thay! Nhà tan đồ nát, mất đi bao nhiêu sinh mạng – thú vật đều chết chóc. Dưới làn tên mũi đạn, khói lửa ngút trời. Vậy “ai” là kẻ gây ra chiến tranh, ai là người gánh lấy hậu quả do chiến tranh tàn khốc để lại. Tin tức từ truyền thông - báo chí đăng tải hơn cả triệu triệu dân Ukraine....! Phải di tản chạy qua nước láng giềng lánh nạn.

Quả nhiên, ai trong chúng là người Việt, đang sống ở hải ngoại, đều hiểu và thấm thấu. Biết bao nỗi đau khổ - xót xa từ chiến tranh gây ra đã quá nhiều. Từ xưa cho đến nay qua nhiều thời đại. Bây giờ nhìn thấy, thế giới bên ngoài, tại Âu Châu chiến tranh xảy ra như thế! Thì làm sao mà không thương hại cho được, những người cùng cảnh ngộ như mình, trong những thập niên qua tại miền Nam Việt Nam...! Ôi! Chiến tranh quá ư tàn nhẫn...! Nước mắt hòa cùng máu viết sao...cho trọn nỗi niềm tang tóc...!

Cổ nhân xưa có câu: “Mưu sự tại nhân, thành sự tại thiên”

Cập nhật, báo chí đăng tải hằng ngày, cho thấy hiện tượng “lạ” xảy ra tại Âu Châu. “Trời cứu Ukraine đoàn xe tăng của Nga thành tử lạng...” Do thời tiết bất thường, xe tăng của Nga không chạy được do trận bão tuyết đổ xuống thành linh, người phải chết cóng, xe không di chuyển được. Giảm đường tiến bước xăm lạng của quân đội Nga. Do vậy, bớt đi sự chết chóc và thương vong hàng vạn dân lành vô tội.

Hơn ba tuần lễ qua, cuộc chiến tổn thất rất nhiều, từ hai phía cho biết vẫn chưa đến hồi kết thúc? Vậy ai thắng - ai bại, rốt lại chỉ vì chữ “tham vọng” mà ra. Thật ra, đề tài này rất dài dòng,

nhưng chỉ rút gọn lại không qua hai chữ “vô thường” thế gian này không có gì là trường tồn vĩnh cửu mãi mãi. Các cường quốc có khả năng chế tạo vũ khí hiện đại, để đem ra so tài với nhau. Trên đấu trường quốc tế, dành thế thượng phong, mà không biết bao nhiêu dân lành phải hứng chịu, sự tàn khốc ngút ngàn không thể tả cho xiết. Tội đồ chiến tranh là gì? Lòng tham của những nhà, lãnh đạo quốc gia thật là không đáy, xem thường sinh mạng con người và vật chất. Chỉ muốn thỏa mãn thú tính mà thôi.

Sử sách rồi đây sẽ ghi tên, lên bảng đỏ “...?..” chiến tranh nào loạn lòng dân Âu Châu. Vậy, ai là kẻ tàn bạo nhất trong thế kỷ 21? Có lẽ, mọi người sẽ hiểu rõ khi chiến tranh kết thúc. Và người gánh chịu nhiều mất mát đau khổ chết chóc, máu đổ thành sông xương chất thành đống. Đó cũng, chính là người dân vô tội Ukraine mà thôi!

Từ ngàn xưa cho đến nay bàn cờ thế giới đều như vậy, những nước đại cường quốc bao giờ cũng là “anh cả” chớ không chịu nhường nhịn bất cứ một ai, chẳng hạn như: (Tần Thủy Hoàng, Thành Cát Tư Hãn, “1162-1227” họ là đội quân hiếu chiến, một vị vua bất khả chiến bại và tàn bạo, họ có thể giết hàng triệu sinh mạng nhưng không thể tiêu diệt được cả nhân loại đang có mặt trên trái đất này.) Còn nữa, chẳng hạn như: (Hitler – Cacmac - Lenin và Stalin- Mao Trạch Đông...) Những nhân vật bạo chúa của một thời tàn sát nhân loại vô số kẻ...! Để rồi, thế hệ con cháu mai hậu đều nhắc đến tên. Bây giờ, thì tội ác đáng kinh tởm trong cuộc chiến Nga và Ukraine...? (Là ai?) Không thể nghĩ bàn...!

Nhưng nói cho cùng, nhân quả ác – thiện cũng như bóng với hình. Rồi cũng có ngày được phơi bày trước công chúng. (Lưới trời lồng lộng, tuy thưa mà khó thoát) hoặc “Thiên - Ác đáo đầu chung hữu báo...”

Nếu quý vị là Phật Tử đi đến chùa tụng niệm, Pháp Hoa thì sẽ biết ngay trong kinh có đoạn viết:

“Tam giới vô an –du như hỏa trạch” (Kinh Pháp Hoa)

Nghĩa: “...(Tam giới: - dục giới –sắc giới – vô sắc giới.) Giống như trong nhà lửa, đi theo chu kỳ của nó là sanh lão bệnh tử. Ví dụ như: sống trên trái đất này, anh giàu cỡ nào đi nữa, nhưng rốt lại cũng phải bị bệnh rồi sẽ chết. Mà bệnh là khổ, không ai có thể từ chối được cả. Ngay cả đến bậc đạo sĩ hay vua chúa không thể nào thoát khỏi sanh tử đại sự, vượt qua con đường bệnh và chết. Hỏa Trạch ở đây là: lửa thiêu đốt còn gọi là lửa vô thường, lửa vô thường này nó đốt con người liên tục, còn hơn cả lò lửa “hạt nhân” di chuyển theo chu kỳ (thành- trụ- hoại- diệt, sanh già – bệnh chết...!) Chúng sanh đang chìm đắm trong vô số nạn khổ như vậy, thế mà họ vẫn vui vẻ rong chơi, chẳng hay biết, chẳng kinh sợ, chẳng hề biết chán, chẳng tìm đường ra khỏi nhà lửa! Họ vẫn chạy bên này qua bên kia vui giỡn. Tuy gặp đại khổ, thế mà họ chẳng cho đó là nguy!”

Tóm lại, từ nghìn xưa không bàn đến, nhưng thời hiện đại bây giờ. Hai cuộc đại chiến thế giới đã xảy ra, đến bây giờ vẫn còn nhiều, ác mộng tàn khốc mỗi khi ai đó nhắc đến. Dù rằng, hàng hậu bối chỉ xem qua sách vở hay phim ảnh lưu giữ, cũng đã thất kinh hồn vía.

Còn bây giờ, thời đại tiên tiến vũ khí nguyên tử - hạt nhân- sinh học...đủ loại sát thương, đe dọa mạng sống con người. Càng văn minh bao nhiêu thì nhân loại lại càng tham vọng bấy nhiêu. Nhưng chưa đủ, muốn làm bá chủ- hùng cứ một phương, bao gồm cả bầu trời bao la xanh ngắt. Nên chế ra loại vũ khí tối tân –xuyên lục địa hay là vũ khí sinh học chẳng hạn, những độc hại như thế, không thể diễn bày được. Khi nổ ra sát thương vô số kẻ còn để lại những hậu quả không thể tưởng được...! Những chất phóng xạ đã phát tán ra, tương lai con cháu sau này sẽ mang những dị tật hay nhiều chứng bệnh kỳ quái...

Lòng tham vô đáy cướp mạng sống, quần sinh không chút lương tri. Tuy hình thức là người nhưng tâm địa họ còn tệ hại hơn cả “A tu la – naga quý...ác thú...” không thể diễn bày được. Hậu quả sau chiến tranh, người dân vô tội sẽ đi về đâu...dịch bệnh

hay là thiên tai- bão tố. Sau đó ‘chúng’ nổi đuôi xảy ra, ai có thể đoán trước, những hậu quả nghiêm trọng khôn lường đó không?

Để chấm dứt bài viết, về góc nhìn thiếu cận, của những độc giả đang dỗi mắt. Nhìn về phương trời u đây khói lửa chiến tranh. Đề tài “chiến tranh” là thảm họa cuộc đời của những người dân vô tội nhiều triệu người. Lắm vào cảnh màn trời chiếu đất, không nhà ở, vật dụng sinh hoạt hằng ngày cũng không có. Hiện nay dân Ukraine đang ở tạm những nước láng giềng thật là khổ để...! Chiến tranh là đề tài (hot) trên cái đài truyền hình cũng như báo chí (You Tube) hoặc (Face book) luôn luôn cập nhật những tin mới nhất trong ngày. Chúng ta sẽ thấy ... “Đoạn trường ai có qua cầu mới hay” (Nguyễn Du.) Việt Nam chúng ta đã có chiều dài chiến tranh dai dẳng, từ ngàn xưa đánh đuổi giặc Tàu, cho đến thời kỳ cận đại...! Nhắc lại, chiến tranh dân ta không ai là người không từng trải, cái nạn chết chóc đói khát nhà tan cửa nát, gia đình tan tác, không còn giấy bút nào diễn tả cho hết được...!

Xin mượn dòng thơ Thanh Trĩ Cao, xin chia xẻ cùng quý vị
“Vết Tích Cũ”

Nói đến chiến tranh thảm khốc khói lửa gây ra “thù địch, giết chết lẫn nhau” bằng mọi thủ đoạn khi đã dùng hòa tiền tâm xa - tâm gần. Được mệnh danh là (sát thủ vô tình thức...!) bao gồm cả phản lực cơ nguyên tử, nhiều và nhiều loại vũ khí tối tân không thể kể ra cho hết được. “Nó” đã phá hủy lầu đài - dinh thự cô kính, hay dân thường cùng khu quân sự. San bằng những vùng đất màu mỡ, cướp đi bao nhiêu sinh mạng của dân lành vô tội. Để rồi, cuối cùng những chiếc phản lực đắt giá, chiến đấu cơ phải phơi xác từng khối, từng mảnh sắt vụn, bốc cháy nơi chiếc địa...! Những thân xác xe tăng đủ cỡ và nhiều hình dạng, thêm vào chiến hạm cũng thế, nay cũng đã thành đồng sắt vụn phé thải...Ôi! Thật quá kinh hoàng, khi nhìn lại chiến tranh tàn phá kinh khủng, người và vật cũng là một mớ ngồn ngán, không ngoài hai chữ ‘tham vọng- điên cuồng’ !!!

“...Anh trở lại tìm trong quá khứ
Nỗi kinh hoàng một thoáng dâng cao
Xác chim sắt rã rời từng mảnh
“Nó” đau buồn mẹ nó biết bao

Xác chim sắt chia từng mảnh vụn
Đề trung bày đau đón thây ma
Ôi! Quá khứ, ai người nằm xuống
Xin một lần, tha thứ bỏ qua

Xác chim sắt nay còn đất khách
Thân rỉ mòn nhưng vẫn mang tên
Nghe tên “nó” người ta thù ghét
“Nó” đau buồn - mẹ nó lãng quên....!”

Lại một lời nữa, xin quý vị cùng tôi hãy chấp tay lên dâng lời, nguyện cầu cho thế giới yên lành, chiến tranh sớm kết thúc và dịch bệnh Covid – 19 biến thể, không còn tái diễn nữa. Trả lại bầu trời bình yên, với màu xanh tươi thắm sẽ mãi mãi trong sáng với chúng ta và mọi người trên thế giới hưởng được sự an lành. Mong lắm thay!!!

CA –Santa Ana ngày 16-3-2022

Nhuận Hùng

BẮT – CHÁNH NIỆM

“Thiên đường có lối sao mà chẳng đi
Địa ngục không cửa cứ dẫn thân vào”

Chắc có lẽ quý vị cũng hiểu...là người Phật Tử thường xuyên đi chùa hay học hỏi giáo lý Phật Đà thì sẽ hiểu Chánh Niệm là gì?

Nói một cách khác, đơn giản hơn là những sự hơn thua – so đo, tính toán trên thương trường hay những việc khác có lợi nhuận nhiều hơn, dễ đưa đến sự xung đột trong giao dịch, mất đi tình bằng hữu thân thiết lúc ban sơ...! Những sự kiện đó không thể diễn đạt được, dẫn đến sự ngộ nhận vô lý! Khiến cho người chung quanh phẫn nộ...! Hỷ -nộ- ái - ó cũng từ đó len lỏi vào trong tâm an lành của chúng ta. Nói một cách đơn giản trên đời này thường hay xảy ra việc ngoài ý muốn. Không phân biệt giai cấp xã hội hay là (nam -phụ -lão- ấu) cũng có thể vấp phải trên đoạn đường đời...!

Đúng thế, nói đến vô thường trong đời sống ít ai nghĩ đến nhưng “sự đại – đại sự” “sanh – tử” là không ai chối từ được. Bất cứ ai cũng không sao tránh khỏi điều ấy, không sớm thì chậm...! Cộng thêm cuộc sống khó khăn hằng ngày cơm –áo – gạo – tiền cứ mãi miết cuốn theo vòng xoáy - dòng đời như thế, cho đến khi nào chúng ta mới thoát ra được? Cho nên thánh nhân thường hay nhắc rằng:

“Hữu thân – hữu khổ” (Có thân này, thì phải có khổ)

Mọi việc trên đời cũng như dòng nước mãi mãi chảy, chúng ta lặn hụp trôi lăn trong vòng sinh – tử luân hồi lục đạo đến bao giờ mới thoát ra được...! Thật ra, từ vô lượng kiếp tới nay. Thế gian này nếu mà nói đến “khổ” thì mãi mãi không thể chấm dứt được, tất cả cũng đều do nghiệp lực mà ra, nếu chúng ta chia chẻ trong sáu cõi luân hồi lục đạo, tất cả cũng đều do nghiệp lực tiền kiếp nhiều đời đã gây tạo ra...!

Cũng từ “bản ngã” cố chấp nhưng đi sâu vào giải thích thì rất dài dòng. Cho nên bài này chỉ nhằm vào điểm Bát Chánh Đạo đó là Chánh Niệm. Tại sao, lại sao là Bát - Chánh Niệm từ từ chúng ta theo dõi câu chuyện dưới đây thì sẽ rõ.

Vậy sơ qua Bát Chánh Đạo gồm: “Chánh kiến – Chánh tư duy- Chánh ngữ- Chánh nghiệp – Chánh mạng – Chánh niệm- Chánh tinh tấn- Chánh định” Yếu tố quan trọng trong Bát Chánh Đạo này, là Chánh Kiến tức là Huệ.

Trong Kinh A Hàm có câu:

“Giả sử trong thế gian, có người Chánh Kiến tăng thượng, tuy sanh trăm ngàn đời, trọn không đọa đường ác.”

Dưới đây, xin được chia sẻ cùng các bạn trẻ! Một câu chuyện thật ngắn về sự Mất Chánh Niệm hay là Bát – Chánh Niệm cũng cùng một nghĩa đó thôi.

Đứng trên, cái nhìn khách quan đó là một việc xảy ra rất bình thường trong đời sống ai ai cũng có lần vấp phải...! Không riêng một ai, mong quý vị thâm thấu... mà từ từ nghiền ngẫm...!

Chuyện kể rằng: “Tại một khu rừng nọ...thuộc tỉnh thành...Tây nguyên Việt Nam. Cách xóm làng cũng khá xa nơi đây đủ cơ duyên đã tạo dựng lên một Thiền Thất...! Rất tôn nghiêm được xây cất lên khá đặc thù theo lối Thiền Tông thời xa xưa, được chia làm ba gian chính giữa là thiền đường chánh làm bằng gỗ trông rất thiên vị, một bên là dãy nhà trù (nhà ăn

cho thiền sinh) còn một bên nữa là Tảng đá của Chư Tăng...! Chung quanh thiền viện là những hàng cây thông cao to rất mát mẽ vào mùa hè. Ngoài ra còn có hồ sen, cây khiêng cật xén trông rất nghệ thuật lại còn có cả non bộ (núi giả sơn) cảnh trí ở đây rất hữu tình cho việc tu tập. Tảng chúng ở đây cũng khá đông trên năm mươi vị, đủ các lứa tuổi, vì đây là những thiền sinh mới, từ các nơi quy tụ về. Cho nên thường hay xảy ra những chuyện ngoài ý muốn. Vị Sư Trưởng cũng đã cao niên rồi, sự hướng dẫn rất khắc khe trong quy cũ Thiền Tông, nhưng không sao tránh khỏi mọi nhỏ nhặt xảy ra trong thiền đường...! Đặc biệt, thiền sinh không được tiếp xúc với người ngoài, trong thời gian tu tập ở đó, hầu mong tránh nhiều phiền toái sẽ xảy ra không thể ngờ trước được.

Thật là trên đời này không có việc gì là trọn vẹn hay huy hữu cả. Dù ta cố gắng gói trọn hoàn hảo đi nữa, nhưng khi sự cố xảy ra vẫn phải sinh tâm phiền não, chung cho mọi người. “Phiền Não tức Bồ Đề” nếu không Phiền Não thì làm sao có Bồ Đề.

Sự việc xảy ra như thế này: “Sau buổi tọa thiền, có một tân thiền sinh đứng ra, thưa với sư phụ rằng:

-“Bạch thầy, hôm nay con không (tịnh tâm được)?

-“Vì sao?” Sư phụ hỏi lại.

-“Dạ, bạch thầy! hôm nay con bị mất chiếc đồng hồ!

-“Lúc nào”

-“Dạ, con không nhớ rõ” Chưa hết, thiền sinh lại nói tiếp, con đã tìm khắp nơi mà không thấy...! Bạch thầy chỉ giúp dùm con, A Di Đà Phật.

-“Vì sao phải giúp... Sư phụ hỏi ?

-“Dạ, Thưa Thầy, đó là chiếc đồng hồ duy nhất của cha con, cho con trước lúc lâm chung và người còn căn dặn con hãy cẩn thận giữ lấy, đừng làm mất mà phụ lòng cha...!

-“Được, thầy sẽ giúp con tìm lại...!”

-“Đạ, con ghi ân thầy, nguyện lần sau không dám phạm phải...!”

Buổi chiều hôm đó, sư phụ có mặt trước thiền đường sớm hơn mọi khi, khiến cho tất cả môn sinh ngạc nhiên, bất ngờ không biết thiền đường đang yên lành, làn gió độc từ đâu ập đến, (phiền não) cũng là sự bất an cho những thiền sinh sơ cơ đang tu tập...!

Quả tình, là có chuyện tai bay họa gởi đã đến không phòng hờ được...! Sau khi thiền sinh tập trung đông đảo, sư phụ tuyên bố rằng:

-“Chiều nay các con không phải thiền tập nữa, mà hãy giúp cho sư phụ một việc..! Ngưng giầy lát, khiến cho mọi thiền sinh ngỡ ngác, ai nấy đều nhìn mặt nhau không biết chuyện gì xảy ra?”

Sư phụ chậm rãi, từ tốn nói rằng: “Có một bạn cùng tu với chúng ta bị mất chiếc đồng hồ đeo tay...”

Ai nấy cũng sững sốt, vì ở đây các thiền sinh được dạy dỗ rất nghiêm khắc, cố sao lại có chuyện vô cớ xảy ra như thế thật đáng tiếc...! Có bạn, còn nói rằng: -“Phiền não đã đến rồi, mọi người ơi...! Hãy an tâm đi đừng nao loạn thiền đường sẽ bị phạt đấy, mọi người ai nấy nín thinh và im thiêm thiếp không dám lên tiếng.

Bỗng nhiên, có một thiền sinh mạnh dạn giơ tay lên và thưa rằng:

-“Thưa sư phụ, việc này nên để bạn A vào từng phòng kiểm soát tư trang của chúng con có được không?”

-“Được, tất cả đáp như thế!”

Nhưng cũng có vài thiền sinh không bằng lòng, sinh tâm phiền não cho rằng vô cớ nghi ngờ lục soát hành trang của mình...việc làm bất tiện không có lòng tin thì làm sao tu hành được vậy,

nhưng không thể phản đối số đông được miễn cưỡng bằng lòng trong lòng không cảm phục vì thiếu số phải chấp nhận như thế đó là việc đương nhiên trong đời sống thường nhật, ai cũng hiểu như thế.

Cuối cùng báo cáo lên sư phụ, chẳng tìm ra vật chứng gì cả...!

Sư phụ, đồng ý cho mọi người trở về chỗ cũ, để tự sư phụ lo liệu và định đoạt...!

Cả chiều hôm ấy mọi người xôn xao khiến cho thiền viện sóng gió nổi lên không còn yên tĩnh nhưng những ngày trước nữa...! Cuộc đời là thế đó....(cây muốn lặng nhưng gió chẳng ngừng). Một hạt bụi đường dù nhỏ nhưng khi vương vào con mắt của ta rồi thì bạn sẽ thấy ra sao? Việc gì cũng thế...Thế gian không yên lành như ta tưởng đâu...!

Tuy nói thế, nhưng khi gặp chuyện bất bình có mấy ai bình tĩnh để nhớ đến những lời giáo huấn trong kinh như thế.

Trở lại câu chuyện trên....Cả đêm hôm đó sư phụ không sao chớp mắt được, lúc thì đến thiền đường ngồi tĩnh lặng, sau nữa đi đến những gian phòng của thiền sinh, cứ đi nhưng thế mà chẳng phát hiện ra manh mối nào cả, tưởng chừng như là tảng đá rơi vào vực thẳm...! Chẳng khác nào chim trời cá biển...!

Cuối cùng, sư phụ ngài đành vào phòng ăn thật lâu ngồi tĩnh tâm lắng lòng, kiên nhẫn nghe từng âm thanh nhỏ nhỏ từ tiếng đế mèn phiêu lưu cho đến tiếng muỗi vo ve, ếch nhái, côn trùng v.v...Đưa vào tâm trí mà sàng lọc thật kỹ càng. Đến nửa đêm ngài quá mệt mỏi bỗng nhiên nghe tiếng “tích tắc...tích tắc” đều đều điểm nhẹ trong không gian yên tĩnh từ đâu đó vang vọng lại. Lúc bảy giờ Ngài chợt tỉnh cũng như vừa “ngộ” được điều gì đó...! Ngài bỗng nhiên nói lớn: “nó đây rồi...nó đây rồi..!” Lúc đó gương mặt Ngài hớn hở như vừa nhận được của báu...! Từ từ tiến lại gần chỗ phát ra âm thanh, vỡ lẽ ra “nó” là (chiếc đồng hồ) bé nhỏ, vẫn nằm yên tại chỗ trong dãy nhà “trụ” tức là nhà bếp, mà thường ngày thiền sinh vào đó ăn uống.

Sáng hôm đó, Ngài tuyên bố chiếc đồng hồ của thiền sinh “A” đã tìm lại được rồi. Mọi người ai nấy cũng phấn khởi, chẳng khác nào trút được gánh nặng phiền não trên vai. Tung tăng nhảy nhót reo hò phiền não đã qua rồi các bạn ơi! Thật đúng là tuổi trẻ hồn nhiên có khác. Bọn thiền sinh hô lên rằng: “Su phụ, quá tài tình tìm ra vật bị mất...rồi...ha...ha...!”

Cám ơn, su phụ nhiều lắm.

Tức thời, tâm thiền sinh sơ cơ ai nấy cũng quyết không tha vào đưa ra nhiều cách trừng phạt thiền sinh “A” . Nhưng riêng, su phụ lại có ý nghĩ khác bèn nói rằng:

-“Các con, ai ai cũng có lúc vấp phải những lỗi lầm cả, không vì chuyện nhỏ mà mất đi tình bạn hữu – bạn đạo thân tình xưa nay. Thôi thì ai có lỗi tự đi “sám hối...” vậy các con có đồng ý không?

-Vâng, dạ, chúng con “y giáo phụng hành”

Từ lý do đó, su phụ nói rằng:

-“Chánh niệm là rất quan trọng cho chúng con trên bước đường tu tập, hành thiền trong cuộc sống hằng ngày. Một khi mất chánh niệm tâm con sẽ bị loạn xạ, phiền não cũng từ đây dấy lên...! Làm việc gì ta nên ý thức từ lời nói cho đến việc làm, không nên tự ý phán đoán sai sự thật, rồi vu khống cho người khác. Những việc chưa được kiểm chứng hẳn hoi. “Mất tiền còn kiếm lại được, lời nói ‘lỡ lời’ khi đã tuôn ra sẽ không bao giờ thu hồi lại được. Chẳng khác nào mũi tên khi đã ra khỏi cung, chúng ta không thể níu kéo lại được...! Dễ làm tổn thương đến người khác. Bởi những lời “ác khẩu” không kèm chế lại được, mỗi khi ai đó tức giận và sân si vô cớ...!”

Cho nên trong luật Sa Di có dạy: “Luận người ở đời, búa để trong miệng bởi lời nói dữ...!”

Chúng ta phải cẩn thận trong từng lời nói, để tránh hậu quả ân hận về sau bởi những lời nói “ác ngôn” không được kiểm chứng thấu đáo.

Tiếp theo, còn phải biết giữ chánh niệm mới đúng là những thiền sinh chân chánh trong thiền viện này...!

Mất chánh niệm hay bất chánh niệm cũng giống nhau. Mong các bạn trẻ hãy tập giữ “Chánh Niệm” trong từng giây – từng phút, áp dụng trong cuộc sống hằng ngày, rất có lợi cho bản thân. Nếu duy trì được như thế cuộc sống sẽ mãi mãi an lạc và bình yên cho dù sống bất cứ nơi đâu!!!

CA, Valley Center

Chùa Núi Chơn Sung - Mùa Phật Đản – 2021

Tỳ kheo T. Nhuận Hùng

ĐỊNH LỰC & TRÍ LỰC

Trong những tháng ngày gần đây, ai ai cũng phập phồng lo sợ nạn lây lan, do loại vi trùng siêu vi khuẩn. “Chúng” được diễn phúc mang tên mỹ miều là (Covid- 19) tuy hình dạng ly ty nhưng độc hơi vũ khí hạt nhân... Mãi đến nay, gần giáp năm bọn “chúng” (covid-19) không bị tiêu diệt mà còn gia tăng thêm công lực, nên mọi người rất u! lo sợ. Không riêng tại Hoa Kỳ, nhất là Tiểu Bang California ca nhiễm bệnh tăng cao quá sức tưởng tượng. Thiết nghĩ, mọi người cũng nên bình tĩnh, ai cũng có phần số, (sống –chết) chỉ trong hơi thở. Nếu là Phật Tử đi chùa hay học giáo lý Phật Đà, đây cũng là cơ hội cho mình đem ra áp dụng, dụng công tu tập đúng theo phương pháp và giáo lý nhà Phật, thì chúng ta xem sự (sinh – tử) chẳng có gì là bận tâm cả...!

Đúng vậy, trên đời này, ai ai cũng có lỗi lầm dẫn đến đổ vỡ, từ gia đình cho đến đoàn thể hay nói một cách khách quan hoặc trong tín ngưỡng tôn giáo cũng vậy. Không còn cơ hội lập đi-lập lại, đó cũng là nhân duyên từ nhiều khía cạnh bất đồng mà ra... Một thoáng mê lầm, hay một chút lầm lỡ hoặc giả, không dẫn được cơn giận vô cớ mà không làm chủ được lấy mình, dẫn đến quyết định nhiều vấn đề mà phải ôm hận, tiếc nuối, sầu khổ, tan thương. Ước gì giây phút ấy mình bình tâm, tỉnh trí mọi việc nay đã khác, và sẽ tốt đẹp hơn. Một phút lỡ lời cả đời ôm hận...Địa ngục mang đầy những tâm niệm không lành, bởi nhiều người hay ôm những hối hận tiếc nuối ấy vào trong địa ngục trần gian. Cổ nhân đã nói:

“Quá hậu nãi tri tiền sự thố.

Lão lai phương giác thiếu thời phi.”

(Sau khi phạm lầm lỗi rồi mới biết sự việc trước đó là mê lầm, sai quấy. Già rồi mới biết những nông nổi của thời non trẻ là sai).

Khi mọi chuyện đã lỡ ra rồi, con người ta mới nhận ra lỗi lầm, sở dĩ sai lầm là do trước đó thiếu bình tâm, tinh trí. Chúng ta cần nhận ra và khắc phục để có cách tu rèn sức bình tĩnh trước sự kiện xảy ra. Có như thế về sau này không mang theo điều hối hận nữa. Nói thì dễ nhưng làm rất khó. Dụng chuyện rồi thì mới thấy mình có đủ bản lĩnh để tiếp nhận sự kiên nhẫn hay không? Hay là ngược lại bản năng (cái ta và cái tôi) nó làm chủ liền khi đối phương chưa kịp mở miệng, mình đã dành phần thắng rồi. Có phải không quý vị? Ai là anh hùng mà không sợ mất quyền lợi. Quyền lợi là chủ của (tâm) ta, nếu ta có tu tập biết quán chiếu sự đời thì chẳng có gì khó khăn cả.

Khi tâm ta an tĩnh, trí sáng, thần thái sẽ trở nên thanh thoát, nhẹ nhàng, khiến cho mọi người dù có thể mạnh đến đâu cũng cảm thấy bị chinh phục, cảm thấy dễ mến. Khi gần cảm thấy an ổn và tin tưởng, muốn tìm đến chia sẻ mỗi khi có chuyện buồn. Một tia nhỏ thôi của định lực và trí lực đã khiến cho sức mạnh của thế gian phải yếu đi, bị cuốn hút, đã có tác dụng chinh phục được sức mạnh của phước lực và nghiệp lực của con người ta rồi. Huống nữa người biết tu tập thiền định, có định lực, sống được với trí tánh thanh tịnh nơi chính mình thì tác dụng của nó vô ngần. Sống bằng tâm thái và trí tuệ này, mọi thứ vui buồn, thành bại của thế gian không còn chi phối, tức là chúng ta đã chuyển hóa được thế gian; sức mạnh thế gian không còn có tác dụng, chúng ta đã vượt lên trên sự chi phối của cuộc đời, là được an vui mãi mãi. Đây là sức mạnh lớn nhất, là cội nguồn của mọi sức mạnh.

Hoặc như muốn chiến thắng, chinh phục, vô hiệu hóa sức mạnh của nghiệp thì không thể thiếu định lực và trí lực. Nếu những

ngiệp không cố định, nghiệp nhẹ thì nhờ vào định lực, trí lực và phước lực mà hóa giải, biến nó thành không.

Đôi với định nghiệp, nghiệp nặng thì không thể chuyển hóa thành không trên hiện tượng. Nhưng nếu người có định lực, trí lực đúng mức thì tuy hiện tượng có xảy ra, nhưng với người này thì có mà như là không có. Cho nên nhìn trên hiện tượng thì như là có trả quả báo, nhưng với người này thì họ không bị hiện tượng chi phối, không đau khổ, cho nên không hề trả quả báo gì cả. Trả mà không trả. Đó là nhờ vào sức mạnh của định lực và trí lực thanh tịnh mà chuyển hóa được các nghiệp nặng.

Đến như sức mạnh của từ bi cũng phải nhờ vào định lực và trí lực. Bởi từ bi chỉ đúng nghĩa khi chúng ta có trí giác thanh tịnh mà thương về cho sự mê muội của chúng sanh. Trên căn bản trí giác bất động, sống trong đó rất an lạc, giải thoát; nhìn thấy mọi người, mọi loài do mê mờ không nhận ra trí giác này cho nên phải chịu những khổ đau không đáng có; dùng mọi phương cách để giúp họ nhận ra trí tánh thanh tịnh, chấm dứt mê mờ, không còn khổ não, được an lạc như mình; đó mới đúng nghĩa là từ bi. Ngoài ra, tất cả chỉ là lòng từ bi - bác ái. Cho thấy, sức mạnh của lòng từ bi cũng phải xuất phát từ định lực và trí lực, lấy định lực và trí lực làm gốc.

Như có một người lực sĩ có sức mạnh không ai bằng, lại có cả tiền tài của cải giàu sang, quyền uy nhất hô vạn ứng. Nhưng không may bị kẻ xấu dùng mưu hãm hại gây ra thương tích. Trong hoàn cảnh éo le đó, lại còn nghe người thân mình bị những người tầm thường dưới cơ mình hãm hại, thì người này sẽ tức tối vô cùng. Hằng ngày mình gần giống như anh hùng tái thế, muốn làm gì là cho bằng được, không ai có thể ngăn được...! Tại sao người thân lại lâm nạn vào tình cảnh như thế! Dũng khí càng lớn, sức mạnh càng nhiều mà bị vết thương trói buộc thì sự tức giận càng gia tăng mãnh liệt. Càng tức tối bực bội, lại thêm tâm trí rối ren, phiền não đầy đây không giải quyết được điều chi cả. Đó là người thiếu bình tĩnh, dùng sức lực và thể mạnh trong hoàn cảnh ấy đều vô vọng không có điểm tựa.

Ngược lại, nếu hằng ngày đối trước bất kỳ hoàn cảnh vui buồn, thuận nghịch nào, dù có chuyện gì xảy ra lớn hay nhỏ, họ vẫn luôn giữ được tâm bình, khí hòa, để xử lý mọi việc thì chính thói quen này nó sẽ cho chúng ta một sức mạnh vô ngần của sự bình tĩnh và trí sáng.

Giả sử, lúc lâm bệnh nặng thập tử nhất sinh, chúng ta có tu tập nhờ vào nội lực này cho nên không bị đau đớn khổ sở như bao nhiêu người bình thường khác. Có gặp hoàn cảnh gia đình bị kẻ khác hành hung, họ cũng bình tĩnh, đầy đủ trí tuệ để xử trí thì mọi việc sẽ có hiệu quả và hoàn hảo hơn nhiều. Cho hay, người có định lực và trí lực thì cách xử trí có khác.

Hoặc là sức mạnh hòa hợp của một tập thể cũng cần phát xuất từ định lực và trí lực. Bởi lẽ cái phá tan đi sức mạnh hòa hợp của tập thể là bản ngã cá nhân. Phá tan được “bản ngã” cá nhân thì con người ta tự đoàn kết, hòa hợp và biến thành sức mạnh. Nhưng cũng có thể phá tan bản ngã riêng tư của chính mình đó là định lực và trí lực. Bởi người có định lực và trí lực thật sự thì họ sẽ có bình tĩnh, bản lĩnh, trí sáng bất động, niềm vui thanh thoát ngập tràn. Sống bằng năng lực này, con người ta cảm thấy ngập tràn niềm vui, không còn cảm thấy cần gì về mình, chỉ biết là muốn ban ra cho tất cả mọi người, chứ không còn tư tưởng nhỏ hẹp cá nhân. Không quá quan trọng về cá nhân. Nhiều người được như vậy hẳn nhiên sẽ có được sự đoàn kết, hòa hợp lớn mạnh. Rõ ràng, muốn có sức mạnh thực sự của tập thể cũng phải cần đến sự định tâm - tĩnh trí lúc ấy trí tuệ sẽ phát ra còn gọi là định lực hay trí lực.

Thay lời kết cho bài này, chúng ta hãy nhìn thẳng vào bản thân mình trước khi đánh giá người khác. Định tâm – tĩnh trí sáng suốt nhận ra vấn đề, thì đâu có phải hối hận về việc làm của mình, chỉ vì quá bảo thủ chấp ngã (cái tôi) và cái (của tôi) tức là (sở hữu) riêng cho bản thân mình....!

Cuộc đời là đau khổ, nhưng trong đời có những loại sức mạnh nào đã ràng buộc, sai khiến cho con người chúng ta phải khổ

đau đến vậy? Xét cho tột cùng tột các loại sức mạnh đó rồi đem ra mổ xẻ, phân tích xem nó có thật sự lớn để chúng ta phải đau khổ đến như thế không? Nhìn sâu cho thấu suốt mới hay ra, tận cùng giá trị của mọi thứ trong đời chỉ là rỗng tuếch, chúng ta không còn bị chúng quấy rầy. Biết cách an tĩnh, tùy duyên giải quyết thì mọi việc sẽ ôn, chúng ta cũng được bình an.

Nếu người hay bình tâm tĩnh trí, nhận biết, nhận diện được mọi sức mạnh trong đời một cách rõ ràng thì không còn bị mê lầm, không còn bị chúng chi phối, ràng buộc. Khéo rèn luyện các kỹ năng, không lo ngại mọi thứ. Khéo tu tập thiền định trong mọi sinh hoạt. Theo thời gian, định lực, trí lực và năng lực tự phát huy mạnh mẽ nơi chính mình. Mọi thứ ở đời bị vô hiệu hóa, không còn đủ sức mạnh để chi phối sai sử chúng ta nữa.

Lúc này mới hay ra, vốn dĩ ngay nơi bản thân mỗi một con người, chúng ta đều sẵn đủ tâm tịnh thanh thang rộng lớn, một sức mạnh vô biên. Chỉ cần khéo nhận ra và sống bao dung biết thương yêu mọi người. Đến đi tự tại, an lạc vô bờ bến. Từ đây, không còn quan trọng về mình, tùy duyên - tùy thời làm việc lợi ích mọi người - một cách hoan hỷ, với tấm lòng bao dung – quảng đại...! Giây phút ấy hồn ta hòa quyện cùng hư không bàng bạc – lãng đãng trên đám mây xanh không hề biết mỗi một...! Một cuộc sống như thế, quý vị thấy có vui hay không nhỉ?

Cali cuối năm - Ngày 25 -12-2020

Nhuận Hùng

ĐỘNG – TRONG - BẤT ĐỘNG

Đúng vậy, cuộc đời không thể yên ổn như mình tưởng, dòng sông nào cũng có lúc dậy sóng, không thể nào bình lặng mãi như mặt nước mùa Thu. Song những nạn kiếp của con người gây tạo ra bao nhiêu là ác nghiệp hay thiện nghiệp, chúng cũng đều theo thời gian mà báo ứng, có những sự kiện báo ứng ngay hiện tại, nhưng cũng những câu chuyện ghi lại mãi đến nhiều kiếp sau mới trở ra quả báo thật là khiếp đảm...!

Thời gian chẳng khác nào vó câu qua cửa sổ.

Nắng quái, mưa nguồn, sâu thẳm ...!

Bao nhiêu cảnh tượng hãi hùng nay đã trôi qua...!

Có một câu chuyện xảy ra vào niên hiệu...thời Nhà Tống – loạn lạc nổi lên khắp nơi nơi, vua chúa không mấy hiền lương, tham tàn – bạo ngược, dân chúng ai oán - than vãn khắp trời...! Suo cao , thuế nặng cướp bóc nổi lên khắp nơi...! Loạn thế anh hùng tại Hoa Lục lúc bấy giờ tức là Trung Quốc ngày nay. Câu chuyện được kể lại:

“.....Chàng thanh niên nọ...không rõ nguồn gốc từ đâu đến, gặp nạn... rớt xuống từ trên đỉnh núi Tung Sơn, lúc đó chàng ta ngất xỉu, khi có người phát hiện cứu mạng mới biết chàng đã bị mất trí nhớ, vì va chạm vào vật cứng.

Nhờ đại phước nên còn sống và có người cứu giúp mang về nuôi nấng và điều trị bệnh mãi đến một thời gian sau, chàng

thanh niên này mới hồi phục lại trí nhớ. Sau đó chàng lại tiếp tục lên đường làm tròn nguyện vọng của mình, trong quãng đường dài dằng dẳng chàng nhớ lại 5 năm về trước ân nhân cứu mạng là “Lão Bá” và cũng là vị sư phụ thứ hai đã truyền dạy cho chàng rất nhiều võ công và những cách thức cư xử ...và khi gặp tình huống khó khăn... Kể từ khi tạm biệt Lão Bá, rời xa động Mãn Xà, chàng mang một ý nguyện sẽ tìm lại sư phụ vị thầy chính của chàng đã thất lạc bao năm qua.

Trước lúc chia tay, Lão Bá trao cho chàng ba phong bì, gói thứ nhất, thứ nhì và gói thứ ba lớn hơn so với hai gói kia. Kèm theo lời căn dặn, khi nào cần thiết con hãy mở ra và theo đó mà làm, con phải thận trọng trong mọi tình huống...Lão Bá cũng không quên nhắc thêm câu:

“Khi mê thì thầy độ, khi ngộ con độ lấy con”

Thời gian như dừng lại, không gian dường như đứng yên khiến chàng vẫn nghe được con muỗi bay qua. Chưa hết, Lão Bá nói tiếp: “Chuyến đi này rất nhiều gian nan, nhưng Lão mong rằng con sẽ gặp lại người thân và làm rạng danh cho môn phái”...

-Chàng lay tạ Lão Bá và ghi nhớ những lời chỉ giáo, sau cùng. Chàng không thể nào ngăn những giọt lệ từ khóe mắt. Phút chia tay thật ngậm ngùi trước cảnh biệt ly kẻ đi - người ở. Lão Bá là vị ân nhân cứu mạng và cũng là sư phụ lúc nào chàng cũng kính trọng và vâng theo lời chỉ giáo.

Sau đó chàng lay tạ Lão Bá rồi lên đường đi ngay, linh tính báo trước việc không hay sẽ xảy ra tại nơi này, nên Lão Bá giục chàng lên đường “càng sớm càng tốt”.

Lần lượt làm lữ khách trên bước đường hành hiệp tha phương nơi xứ lạ, từ tỉnh này sang tỉnh khác, chàng cứ đi đi mãi, chưa trụ vào đâu. Tuy biết rằng chặng đường phía trước rất gian truân hiểm trở có thể mất mạng như không. Cuối cùng chàng liền tìm đến một ngọn đồi...thật yên tĩnh để luyện tập, võ công. Nhưng bao tháng ngày qua chàng cũng không đi lọt qua cửa ải khó

khăn này... Tâm ý chàng cứ lãng đãng, thật khó khăn không thể bắt tâm dừng lại được, dù là nơi núi cao tột đỉnh không một ai tìm đến, nhưng tâm vẫn cứ chao đảo. Vì sự việc chưa có câu giải đáp. Ý tưởng của chàng lúc này chưa được:

“Thong dong như đám mây mùa hạ, như giòng nước mùa Xuân”.

Chàng nhớ đến những gì đã học được từ Lão Bá chỉ dạy:

“Nếu như thân con bất động không phải từ tâm bất động và ngược lại, nó mỏng như làn sương ẩn hiện ở đâu đây. Chúng sẽ biến cảm thức thành đối tượng và đối tượng thành cảm thức. Dường như không còn năng, sở, chủ và khách. Nhưng trạng thái ấy không phải là bất động. “Bất động” phải là trạng thái cao nhất của “sinh động”. Nó chuyển động quanh trục của một tâm điểm “không hề giao động”. Ở đây (nó) tỉnh thức và bén nhạy như một tấm gương phản chiếu. Hình ảnh nọ kế tục hình ảnh kia, trong sáng, rõ ràng và không nhầm lẫn. Bất động chẳng phải là một sinh thể vô hồn. Có thể là vô tâm, vô niệm nhưng không phải là hư vô trống rỗng. Vô hay Hữu đều là những chương ngại cho giác tánh do vọng tâm mà ra”.

Chàng lại thở dài. Thật khó mà lãnh hội điều đó bằng tri thức thì lấy gì để thể nhập, để biến thành khí huyết, để thông vận tự nhiên như hít thở khí trời. Và chàng chợt đâm ra hoài nghi những điều mình đã học:

“Đây là bí quyết Võ Học hay là Yếu Chỉ Phật Học?”

Rồi từ đó, chàng đắm chiêu, quyết theo đuổi cho đến cùng thời gian không còn là gì đối với chàng nữa, mười năm trôi qua trong hang động tưởng chừng như mới ngày nào bước vào hang động này. Sau những giờ tập luyện miệt mài với kiếm côn, thương-giáo đủ loại binh khí, chàng ngồi yên tĩnh trên một tảng đá lạnh như băng có lúc chàng tưởng như đã chết cứng. Nhưng nhờ thể lực và sự tập luyện của chàng được Lão Bá truyền lại cho nên

chàng vẫn bình thản không gì xảy ra. Có những lúc chàng ôn nhâm lại những gì đã học:

“Thế nào là **(động trong bất động?)**” Chàng thâm nhủ một mình:

“Ta thử hình dung ra bánh xe quay chung quanh trục. Bánh xe chuyển động. Cũng vậy, phải bám trụ vững chắc, kiên định vào một tâm điểm. Tâm điểm này ta có thể tạm gọi là Phật Địa, chơn Địa, Tuệ Địa hoặc danh từ gì đó tương tự như thế, trước khi ứng xử, tiếp vật, đón đỡ ghi nhận các Pháp từ thế giới xung quanh đến với ta. Bất động không phải là một cái để mà tìm kiếm, nắm bắt. Nó là cái để mà liễu tri, giác liễu. Tâm điểm, bất động này nó không ở ngoài, không ở trong. Không phải hữu thức, chẳng chẳng phải vô thức. Chẳng thể nói có, chẳng thể nói không. Không nỗ lực, chúng tác ý và biến hóa. Không lộ diện, chúng hữu hiện, chỉ phối và quyết định tức thời, phản ứng đúng lúc. Nó làm cho dòng vận chuyển được liên tục và làm cho sinh lực chảy trôi không gián đoạn. Chính ở đây ta chiêm thể thượng phong tuyệt đối quyết định trò chơi sinh tử” Ôi! võ học từ đây...là chìa khóa cho ta luyện tập “Tâm bất biến trong dòng đời vạn biến...!” ta cần phải cố gắng thật nhiều hơn thế nữa.

Chàng càng ngẫm nghĩ: “Ôi! Rõ ràng bài tâm pháp đã ở ngoài sự lãnh hội thông minh nhất. Càng nghe, càng rỗi, càng thực hành, càng loạn. Động trong bất động? Bất động mà động? bất động mà tỉnh thức chứ không phải là cái ngưng động vô tri đối lập với vận hóa. Nhưng ở đây sao lại là: “Sự vắng bóng tuyệt đối của hữu thức, của ý tưởng của tự niệm?”.

Tại sao là thế được, chàng tự hỏi và tại sao những tấm gương trong sáng chụp bắt (thủ) và buông thả (xả) là hai tác động không gián cách, không thời gian? Nó ở trong khoảnh khắc sinh và diệt của ý giới nhưng ý giới không phát lộ được nó; Nó nắm giữ ý giới như người kỵ sĩ lão luyện cầm cương ngựa trên đường thiên lý”.

Đây chính là tâm điểm từ đó khởi sinh “sự tinh nhuệ, mẫn tiệp, sự linh hoạt cần thiết nhất định” Nó động ta động. Nó tịnh ta tịnh. Không trước ý, ta biết hoàn toàn (toàn giác). Không khởi động ta làm chủ nó”. Và cứ thế, chàng luyện tập từ năm này cho đến năm khác... Mọi sự việc hiện hữu xảy ra bên ngoài, chàng không hề hay biết gì cả. Những tháng ngày hải hùng trôi qua đã in đậm vào tâm khảm của chàng có những lúc chàng nhủ thầm:

*“Sơn cùng thủy tận nghi vô lộ,
Liễu ám hoa minh hựu nhất thôn”
(Núi cùng sông cạn, tưởng hết đường
Tàng liễu, hoa giăng, hiện thôn trang).*

Nghĩa:

Núi đã hết, sông đã tận cùng, nghĩ rằng không còn đường đi nữa. Nhưng sau tàng cây liễu, sau đám hoa tươi kia lại xuất hiện một thôn làng.

Tháng ngày trôi qua, chàng cố công trong việc trau giồi kiếm pháp. Chàng thâm nghĩ:

-“Sống, chết chỉ là một khoảnh khắc mong manh” (sinh- tử là đại sự) - chàng càng nghĩ, ánh mắt đăm đăm nhìn vào thanh kiếm. Tâm trí chàng mang mang, cảm giác trống vắng, huyệt hắng xâm chiếm lòng chàng. Hình ảnh của sư phụ và những huynh đệ thuở xa xưa hiện ra trước mắt chàng.

Bỗng nhiên nhớ lại năm xưa cũng ngồi như thế, lại có một viên sỏi nhỏ từ đâu bay đến chạm vào đầu chàng. Những ý nghĩ mênh mang chợt biến mất trở về thực tế, chàng mới thực hiểu rằng Lão Bá luôn luôn chỉ dạy mình bằng cách phải tập trung tư tưởng và đề phòng và phải tránh né bất kỳ lúc nào, dù là nấu ăn, chẻ củi hoặc lúc đang tập dợt... Lão Bá quả tình là vị thầy đáng kính của chàng, người đã giúp chàng tu luyện để sau này sẽ trở thành một tay kiếm lung danh, trừ gian, diệt lặc... cứu đời và mong mỏi kèm theo sự hy vọng chàng sẽ đứng lên gầy dựng lại giang sơn từ tay vị vua tham tàn, bạc nhược chỉ biết sống trên

xương máu dân lành. Một hoài bão mà chàng cũng như Lão Bá từng trò chuyện, khiến chàng luôn luôn khắc kỷ vào tâm khảm..

Nhớ lại, đôi mắt trầm tư của Lão Bá nhìn thấu suốt và thường hay chỉ dạy cho chàng:

“Thần kiếm nguyên lai vô nhị đạo”.

Thần đạo và kiếm đạo vốn dĩ chỉ là một. Vì cả hai cùng dẫn đưa con người đến cùng một mục đích là diệt ngã. Có nghĩa là diệt được bản ngã của chính mình, không vướng bận vào con đường lợi danh, tạm gọi là tham - sân - si, mạn nghi ác kiến. Cái (bản ngã) là chướng ngại nhất trên con đường tu luyện. Hãy học hạnh buông xả, và ý thức với cuộc đời sống sao cho có nhân có hậu biết thương yêu và tha thứ cho mọi người khi họ lầm lỗi, biết thức tỉnh dừng vì lợi danh mà chà đạp danh dự người khác một cách phũ phàng...! Lão Bá còn nhắc nhở thêm:

-“Tâm vô trụ tức vô niệm là bất động”.

“Khi luyện đến tột đỉnh của kiếm pháp, tâm không còn vướng mắc vào ý niệm thắng bại, cao thấp thì mới đạt được kết quả...Không nên khởi ý niệm tấn công đối phương trước, phải an nhiên tự tại, tâm được thanh thoi...” Sau đó, Lão Bá liền khắc lên vách đá câu thơ:

***“Tâm vô ưu, thần bất động
Khí uy dũng, kiếm vô chiêu”.***

Lão Bá tóm lược tinh hoa kiếm pháp của mình chỉ dạy cho chàng như sau:

“Đạo của binh pháp là cái đạo của Trời Đất. Một khi người đã thấu triệt được cái lý của vũ trụ, bắt được cái nhịp của cục diện, người ta có thể an nhiên đối diện với đối thủ mà không hề nao núng”.

Khi thấu rõ mọi vấn đề chàng tiếp tục thông dong lên đường làm tròn nhiệm vụ, hy vọng một ngày tươi sáng sau đám mây đen tối sẽ đến với chàng và tìm lại được sự phụ. Gây dựng lại cơ đồ có được hay không là do nơi phước phần của chàng từ nhiều kiếp trước có tạo dựng hay không? Đó còn phải tùy vào nhân duyên và duyên phận thầy trò nhiều kiếp gắn bó như keo với sơn. Đến đi tự tại không ai buộc ai cả, hiểu đạo ta cứ vui vẻ tiến thẳng vào rừng sâu sống thông dong với tháng ngày. “vô sự là tiểu thần tiên.”

Chàng trở về quốc cố tìm lại sự phụ, nhưng đã muộn, sự phụ chàng hấp hối sau cơn bệnh...! Tiên hương linh sự phụ về nơi tiên cảnh, chàng ngậm ngùi gởi hồn theo làn khói hương. Bước ung dung chàng về nơi núi rừng tịch mịch, sống ẩn mật nơi núi rừng xanh thẳm. Kể từ đây không ai còn gặp chàng nơi phố thị nữa... “Động trong bất động...” Cũng từ đó khép lại giai đoạn của một thời kiếm cung...! Huy hoàng đầy máu lệ....!

Cali- Santa Ana –

Bảo Quang Tự - Mùa Vu Lan – 2012

Nhuận Hùng

HOA ƯU ĐÀM LẠI NỞ

Lại một lần nữa, Hoa Ưu Đàm lại nở rộ vào tháng Tư âm lịch...! Hằng năm, truyền thống đã in sâu vào tâm khảm của người con Phật. Tưởng niệm đấng Từ Phụ, Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật, giáng trần. Năm nay đúng vào Phật lịch 2566 – 2022 cũng là một năm khởi lửa ngút trời tại u Châu, giữa hai nước đang giao tranh, một bên thế lực mạnh như mãnh hổ cuồng phong đang vồ lấy một con môi béo bở giống như “cừu con” ...! Tuy nhỏ nhoi nhưng “cừu con” kiên cường, trước dàn hỏa tiễn địa đạo - có cả vũ khí sinh học -nguyên tử tâm xa và tên lửa hiện đại đương thời...! Vẫn hiên ngang đối đầu với cuộc chiến tàn khốc, không thể nghĩ bàn...! Mặc dù, có quốc tế giúp đỡ, nhưng tinh thần người Ukraine vẫn kiên trì đến cùng...! Thật đáng nghiêng mình...! Sự sống của họ nằm trên đầu súng. Hàng triệu người dân phải tản cư đến các nước lân bang, cảnh màn trời chiếu đất quá ư! thê thảm...!

Ngược dòng thời gian, trước đây hơn hai nghìn, năm trăm năm, tại xứ Ấn Độ thành Ca Tỳ La Vệ...Thái tử Tất Đạt Đa con vua Tịnh Phạm và hoàng hậu Ma Gia đã giáng sinh xuống trần, trời người...hân hoan đón mừng vị Thánh Nhân ra đời, mang ánh sáng từ bi đến với muôn loài. Ngài đã tìm ra chân lý đích thực, đem ánh sáng “ấy” đến soi rọi cho chúng sanh trong cõi Ta Bà này, hầu mong xóa tan bóng tối vô minh. Đạt đến giác ngộ - cứu cánh, vượt qua sông mê – bể ái- trầm luân, đưa chúng sanh đến con đường giải thoát...!

“Hạnh phúc thay, Đức Phật giáng sanh
 Hạnh phúc thay, giáo Pháp cao minh
 Hạnh phúc thay, chúng Tăng hòa hợp
 Hạnh phúc thay, Tứ chúng đồng tu”
 (Kinh Pháp Cú số 54)

Thái Tử Tất Đạt Đa từ khi rời khỏi hoàng cung, bỏ lại ngai vàng - điện ngọc cùng vợ đẹp con xinh. Ngài đã chọn con đường xuất gia tu hành khổ hạnh, xuyên suốt chặng đường gian khổ - thử thách mọi bề. Ngài quyết tìm cho ra ánh đạo vàng... Trải qua bao năm tháng, với ý chí kiên cường, một bình bát đơn sơ không lấy gì làm hãnh diện, chiếc áo cà sa bạc màu sương gió. Ngài vẫn vân du từ Đông sang Tây trên khắp nơi nơi của xứ Ấn Độ mang thông điệp "hạnh phúc -an bình" đến cho muôn loại.

Chúng sanh đang cần Ngài hướng dẫn trong từng sự sống. Giữa cảnh tranh giành, thế lực – tiền tài – vật chất- dục vọng đầy đây...! Tạo ra không biết bao nhiêu cảnh chém giết lẫn nhau cũng vì mỗi lợi riêng tư. Ai ai cũng muốn làm chủ nhân “ông” không biết chia xẻ và tha thứ cho nhau. Chỉ vì vô minh che lấp không hiểu đạo lý làm người là gì? Làm càng – làm bướng – tham – sân – si -mạn – nghi- ác – kiến, chứa chấp quá nhiều trong con người...! Quý vị, thử nghĩ lại, nếu xã hội này mà không có đạo giáo, thì xã hội ấy sẽ ra sao?

“Đạo không Đòi lấy đâu có Bồ Tát hay Chư Phật (thị hiện) – giáng sanh để độ đời.” Nếu - nói ngược lại “ Đòi không đạo, đời sẽ tan hoang” Bởi vậy, trong Đòi có Đạo, trong Đạo phải có Đòi. Cũng nhưng trong giáo lý Phật đà có nhắc đến câu: “Phật pháp bất ly thế gian pháp” đã cho chúng ta thấy và chứng minh được những gì là (thiện hay là bất thiện.) Thiện và Ác chỉ cách nhau gang tấc...! Trong từng ý nghĩ của ‘ chúng ta’ mà thôi...!

Nói tóm lại, đạo và đời xưa và nay nó luôn gắn liền nhau và không rời xa nhau, tựa như hai mặt của đồng tiền. Nếu không có đời thì sẽ không có đạo, đời và đạo nương nhau mà sống.

Trong đạo phải có chất đời mới thực tế, trong đời phải có vị đạo để gìn giữ được giá trị đạo đức.

Trong quá trình hoằng pháp độ sanh, nếu ai đó nghĩ rằng: “Đức Từ Phụ” khi Ngài đã đi qua nơi nào đó, thì mọi sự phiền muộn sẽ vắng bật do đời sống cao thượng của Ngài. Được biết, quá trình hành đạo của Ngài, mọi biến cố đau thương trong đời, đều tan theo mây khói. Tuy thân thể Ngài sau những năm tu khổ hạnh, mặc dù, gầy ốm đáng vóc trơ xương. Nhưng ý chí quật cường - mãnh liệt vô cùng đem niềm an vui - hạnh phúc đến cho muôn loài. Ngài không phân biệt màu da sắc tộc hay chúng sanh khác chủng tộc...! Đều được ngài hóa độ cả, sau khi Ngài tu thành đạo, đạt đến quả vị chánh đẳng- chánh giác...!

Vẫn trong giáo lý Phật đà có dạy Đến - Đi trong huyền mộng. Nhưng chúng ta, ai ai cũng không thể liền khỏi, hai thái cực “hạnh phúc và khổ đau”. Được biết hạnh phúc luôn luôn là điều tối thượng ai ai cũng cần đến trong cuộc sống hằng ngày. Bản chất “hạnh phúc” không màu, không vị, nhưng nó hiện rõ từng sát na trong mỗi con người. Ngược lại, “đau khổ” cũng thế...! Chúng ta, đều cảm nhận như nhau, (hạnh phúc) thì thoáng chốc còn (khổ đau) thì triền miên...!

Đó cũng là nền tảng căn bản, không thể nào thiếu trong chốn quần sanh. Bởi vậy, Đức Thích Ca Mâu Ni “Đấng cha lành trong bốn loài” từ Cung Trời Đâu Xuất thị hiện, cõi Ta Bà để xoa dịu nỗi đau trần thế bằng bức thông điệp "hạnh phúc – an lành" qua ba Tạng Kinh điển...!

Thông điệp “áy” vang dội khắp muôn nơi, sự ra đời xuyên suốt qua nhiều oan nghiệt trong dòng xoay cuộc đời hay giấc mơ của một ai đó! Để chuyên hóa tâm thức “khổ đau” chúng sanh đang gánh chịu nghiệp cảm của tự thân. Phải nỗ lực tu tập, mở rộng tâm từ thì mới có thể chuyên hóa được tâm tánh vô minh, dục vọng nhiều đời đã tạo tác...!

Ngài không phải thần thánh, không là người quyền lực siêu nhiên. Ngay cả một người lang thang phiêu bạt trong chốn cô

quạnh - không nơi nương tựa, đói cơm – khát nước...Bản thân Ngài, từ tốn cũng đã chia xẻ từng nắm cơm, ngụm nước đến với những người thiếu may mắn hoặc trong cơn hoạn nạn...! Ngay vào thời điểm đó, với kẻ bạo tàn, Ngài đã khuyên răn bằng lời lẽ chánh đạo, chuyển hóa tâm thức để họ trở về với đời sống phạm hạnh. Sự thị hiện của Ngài là sức mạnh to tát- như là keo sơn, nung đốt bằng chất liệu yêu thương hòa cùng lòng vị tha bằng bạc trong hư không. Trong cuộc trần thế này, có quá nhiều đau khổ - bất hạnh...! Ngài cũng đã từng thị hiện nơi cõi Ta Bà. Năm nay vừa tròn Phật Lịch 2566 -2022 nhân loại hân hoan đón mừng ngày Đản Sinh của đấng Từ Phụ - Cha lành giảng trần...!

Đức Phật thị hiện, dưới nhiều hình thức cảm hóa chúng sanh bằng hai chữ "hạnh phúc – bình an" và chuyển biến trong quá trình vận hành vũ trụ bao la. Nếu có, một ai đó xuất hiện ở đời với năng lực siêu nhiên vô bờ bến có thể dời sông lấp bể, an bang tế thế, chắc chắn không thể sánh kịp đức Thế Tôn...!

Hiện tại thế giới u Châu ngày nay như: Nga và Ukraine nhân quần đang đắm chìm trong khói lửa chiến tranh, mịt mù. “Cái chết và sự sống – như giọt sương trên ngọn cỏ- chỉ treo đầu màn...” Sự ngông cuồng của thế lực tham vọng- vươn bả danh lợi –giết hại lẫn nhau bằng hỏa tiễn xuyên lục địa, những quả bom nguyên tử hiện đại. Trong thế giới văn minh- khoa học thực tiễn. Mạng người còn thua cả cây - cỏ - rác rưởi. Nếu nói như vậy, thì xã hội này, có còn nhân cách - nhân tính của con người nữa hay không???

Một khi nguyên tử lực thế giới này, chuyển mình từ các cường quốc so tài lẫn nhau. Ai thắng – ai bại...! Thử hỏi, quý vị trái đất này rồi sẽ ra sao? Và đi về đâu? Ai là người có lỗi ?

Không biết thương yêu lẫn nhau – “ Oán thù mãi mãi vẫn là oán thù.” Chỉ có tình thương mới xóa đi được hận thù! Nếu một khi bốn cường quốc lớn trên thế giới, mất hết nhân tính con người, lòng (tham - sân – si) mê muội “áy” nổi lên. Họ sẽ bằm nát nguyên tử lực cùng một lúc, thì việc gì sẽ xảy ra sau đó?

Điều mà ít ai dám nghĩ đến....! Trong giáo lý Phật đà cũng từng ghi lại rằng: “thành – trụ- hoại-diệt” . (Có sanh - ắt có tử...) Nhưng tự mình hủy đi sự sống của trái đất có đáng hay không? Nhưng câu giải đáp cho quý vị, tùy nghi suy diễn...!

Cái khác biệt của Đức Phật, Ngài không bao giờ cho mình là kẻ siêu nhiên hay huyền diệu gì hết. Ngài đến trần gian này là nhân duyên phù hợp, với ước mơ hằng triệu trái tim, đang khao khát tìm kiếm sự sống “hạnh phúc” và “an lành”, bên người thân yêu. Họ chỉ muốn an bình mà thôi, (com -áo – gạo – tiền) không ưa thích chiến tranh chi cả.

Trên bước đường hành đạo của Ngài, không phút giây nào bị xao lãng trong hiện hữu của kiếp người. Ngài luôn vận dụng những thiện pháp để trao từng cá nhân bức thông điệp đơn sơ "hạnh phúc" này. Hơn ai hết, ngài thấu hiểu chỉ có hạnh phúc mới xoa dịu nỗi đau khổ của nhân thế, từ quá khứ cho đến vị lai.

Các pháp vốn hòa hợp tương quan - tương duyên, Ngài thị hiện trong biển đời ô trược với trung dung vạn hữu. Do vậy, mọi phiền não như uế của nhân sinh tuy sát cánh bên Ngài nhưng không bao giờ gây nhiễm ô. Ngài cũng không có ý niệm phải chế ngự chúng theo kiểu cách của một Bậc Thánh với quyền năng siêu nhiên, ngược lại, ngài bình thản đón nhận chúng như những người bạn thân giao để chuyển hóa qua thông điệp "hạnh phúc -an lành". Một khi mọi phiền não được chuyển hóa, nhân sinh được sống trong sự bình yên - an lạc. Nếu tâm con người trở nên tĩnh lặng, thì thế giới này tràn ngập an vui, không có thù hận và chiến tranh. Vì thấu tình – đạt lý như vậy, Ngài vân du khắp chốn bất kể nắng mưa để tuyên giảng thông điệp "hạnh phúc - an lành".

Nói chung, sự hiện thân của đức Từ Phụ Thích Ca làm cho thế giới rung chuyển. Bông chóc, hóa thành nụ cười tươi rọi trên khuôn mặt của vạn hữu. Ngài đem cả niềm hạnh phúc vô biên cho toàn thể chúng sanh, đang gánh chịu nhiều khổ đau. Ngài thấu hiểu được sự khổ đau của cõi đời ô trược này, nguyên nhân “khổ” mà tất cả muôn loại phải vướng mắc do sự tạo tác của

chính họ, nên Ngài khởi Từ Bi Tâm giáng trần để chỉ dạy phương cách thoát khổ cho họ đi đến bến bờ hạnh phúc. Bất cứ nơi đâu còn tồn tại khổ đau, Ngài đều dẫn thân để chuyển hóa. Sự chuyển hóa ấy vang dội đến cả ba ngàn đại thiên thế giới và đặc biệt như chưa từng có sự kiện nào vĩ đại hơn trong lịch sử loài người.

"Bảy đóa sen vàng nâng gót tịnh
Ba ngàn thế giới đón Như Lai".
Hoặc là:

“Ta Bà khổ, Ta Bà cam khổ
Diệt lẫn nhau sinh kế - sinh tồn
Bã lợi danh đâu hay huyền hoặc
Kiếp phù sinh thoáng chốc vùi chôn

Từ Đẩu Xuất tâm bi nguyện lực
Thị hiện đời Ấn Quốc đản sanh
Sinh để diệt bốn tầng giai cấp
Kiếp điều linh chủng loại tương tranh...”
(Thanh Trí Cao)

Qua câu kinh Pháp Cú trên, và dòng thơ trên, cho chúng ta thấy... Hạnh phúc thay! đức Phật ra đời mang lại bình yên cho toàn thể muôn loài trong địa cầu nhỏ bé này. Điệp khúc "hạnh phúc - bình an" của ngài đã bay bổng trên mọi nẻo đường nhân thế. Không giới hạn, hay là chi phối. Bởi không gian vô cùng - thời gian vô tận. Dù đã trải qua hàng ngàn năm lịch sử, “điệp khúc - bình an – hạnh phúc” ấy vẫn hiện hữu để tiếp diễn sự đời thêm tươi thắm - mãi mãi cho đến ngàn sau cũng thế.

Lại một lần nữa, chúng ta, hãy chấp tay lên cầu nguyện cho thế giới sớm chấm dứt chiến tranh ở u Châu và cuộc sống trở lại bình thường. Dân chúng an lạc- bớt khổ đau, thái bình vĩnh cửu. Đó là lòng mong ước của vạn người trong mùa Đức Phật Đản sanh năm nay. Bao thế kỷ Ưu Đàm thơm ngát, tỏa sắc hương

THÍCH NHUẬN HÙNG

thom - tô thắm trần gian, cho tri thức hiền hòa thanh thoát, cho lòng người sống đạo bình an...”

Nam Mô Lâm Tỳ Ni Vô Ưu Thọ Hạ Thị Hiện Đản Sinh Bồ
Sư Thích Ca Mâu Ni Phật.

Chùa Bảo Quang Santa Ana ngày 10/5/2022

Nhuận Hùng

DU' ÂM NGÀY ĐÓ

“Lung linh nửa mảnh trăng gà / Đông đưa cảnh trúc mượt mà
gió Thu / Du âm vượt thoát phạm trù / Nửa đi – nửa ở cho dù
phong ba / Người về từ một cõi xa / Nổi dòng âm nhạc chan
hòa thương yêu / Hiểu mình một thể cao siêu / Vì rằng: thuở nợ
tiêu điều xác xơ...” Thanh Trí Cao.

Đúng thế, bài thơ trên cho chúng ta thấy tác giả nhắc nhở những gì “Du âm vượt thoát...” hay là “Nửa đi – nửa ở cho dù phong ba” tuy bài thơ gói trọn ẩn ý gì đó! Nhưng chúng ta tạm hiểu rằng đất nước và con người một thời chinh chiến kẻ ở người đi luống đoạn trường. Bây giờ ta nhìn về mảnh đất thân yêu bên kia bờ đại dương, thì chúng ta sẽ nghĩ gì? Dù rằng người Tăng – kẻ tục cũng cùng chung chí hướng và cùng bọc Tiên Rồng sinh ra, huyền thuyết thì như thế nhưng ngược lại...!

Nói cho cùng, trên góc cạnh nhân sinh quan, tuy khác nhau thể chế và quan niệm sống nhưng có nghĩa là chúng ta không muốn chỉ trích chế độ Cộng Sản hiện nay. Riêng người Việt hải ngoại chúng ta thương tất cả bà con đang sinh sống trên mảnh đất Việt Nam dầu yêu. Họ đang phải chống chọi với cơn đại dịch. Mà cả gần mấy tháng vừa qua không biết bao nhiêu cây viết, ngòi của những nhà giáo, thi sĩ, nghệ sĩ, truyền thông và báo chí, youtube...v.v... Ngay cả những thường dân chuyển tải những tin tức thật “hot” “nóng bỏng” lên khắp các trang mạng xã hội, qua nhiều phương thức khác nhau. Thật là đau lòng khi nhìn thấy quê hương Việt Nam chìm trong cơn đại dịch (Covid-19) không

lối thoát những nạn nhân thiệt mạng ngày càng gia tăng. Số lượng trên 20.000 ngàn người rồi và còn nhiều hơn thế nữa. Chưa biết đến bao giờ chấm dứt. Họ phải thiệt mạng vì không có thuốc chữa hoặc đói khát lây lan ổ dịch quá nhanh qua nhiều hình thức. Bởi vì, lượng người quá tải sống trong không gian chật hẹp thiếu nhiều oxygen vi trùng ảm thấp ô nhiễm không khí bệnh tật dễ lây lan nhất là nang yêu kiều éo lã Covid-19 đang hoành hành tại Sài Gòn trung tâm đông dân cư nhất Việt Nam. Biện pháp ngăn ngừa phòng chống không có. Chủ quan quá độ coi mạng hơn cỏ rác bởi thế mà ra, nhiều trên trang mạng xã hội hằng ngày là thấy ngay, cuộc di tản vô tiền khoáng hậu đưa dân ra khỏi trung tâm thành phố bằng con đường bán mạng cho trời, xác giao cho đất không có nhân viên chức trách nào đứng ra hướng dẫn cả. Chỉ dân chúng ùn ùn bỏ thành phố mà đi chưa từng có trong lịch sử Việt Nam từ xưa cho tới nay. Một chính thể như thế thì dân phải làm sao để mà sống còn trước cơn đại dịch. Ai là người lý giải được những sự kiện thiết thật đó...???

Đây không phải là chỉ trích mà là thật tế xảy ra rành rành trước mắt cả thế giới đều biết. Xin quý độc giả hiểu cho...! Sự việc như thế, không thể...miễn bàn!!!

Chúng ta dù ở bên kia bờ Thái Bình Dương vùng trời Mỹ Quốc được an lành nhìn về quê hương không khỏi xót xa. Ruột thắt – tim đau, nhưng không biết làm sao đây?

Ngược dòng thời gian ai ai cũng luôn luôn nhớ rõ, là người Việt Nam tỵ nạn Cộng Sản sống trên xứ người làm sao quên được dư âm ngày đó là gì? Có phải chẳng 46 năm về trước một đất nước tràn đầy khói lửa chinh chiến xảy ra khắp nơi trên mảnh đất miền Nam Việt Nam. Lúc bấy giờ chiến loạn không thể kể sao cho xiết. Nổ bom đạn pháo kích của Cộng Sản quân hiếu chiến đã tràn ngập vào cương chiếm miền Nam Việt Nam từ Bến Hải cho đến mũi Cà Mau, máu và nước mắt của hàng triệu người đổ xuống. Thì ai là người đau khổ nhất trong cuộc chiến khi mất mát người thân. Ai ai cũng không thể nào quên được ký ức đó, dù là kẻ nhỏ tuổi, nhưng đã sinh ra và lớn lên trên mảnh đất miền Nam Việt Nam trước năm 1975. Là không sao quên được

cảnh chết chóc do chiến tranh gây ra. Đạn hai bên ta và địch tua ra, chúng cũng là thứ vũ khí sát thương cướp đi biết bao nhiêu mạng sống con người vô tội. Đành rằng, giặc giã còn có thể thấy và biết phân biệt trắng - đen. Để mà có thể tránh né đầu tên mũi đạn...! Khi chiến tranh đã xảy ra ở đâu đó....!

Riêng đại dịch “Corona” sau biến thể thành Covid-19 đã xảy ra từ tháng 3 năm 2020 khắp thế giới. Đầu tiên là Vũ Hán bên Trung Cộng rồi tràn lan khắp mọi nơi chết chóc và ngưng trệ các hãng xưởng khắp nơi trên thế giới. Rồi nặng nhất ở Ấn Độ trải các nước Châu Á tiếp theo đó “chúng” (Covid-19) được đặt nhiều tên tuổi mỹ miều như: Sát thủ không chớp mắt – Sát thủ vô hình...còn nhiều tên rất là tuyệt vời do các tay bút thiện chiến hoặc bình thường diễn tả, tồn không biết bao nhiêu từ ngữ và giấy bút nhưng “chúng” Covid -19 vẫn nhờn như đến Việt Nam cướp đi không biết bao nhiêu sinh mạng. Từ thượng tầng cho đến hạ cảm, gồm là: ca sĩ, thi sĩ, quan quyền, chức tước, cao sang cho đến áo rách khó ôm và dân dã cùng khôn...cũng không thể nào chống chọi lại được. Ngay cả nhà cầm quyền Cộng Sản đương thời cũng đã từng nêu cao ngọn cờ đấu tranh, đánh ngã các đế quốc cường hào trên thế giới mà phải bó tay chịu tội, gương cờ trắng đầu hàng “Ả” Covid-19 thật là nực cười vô cùng. Nhiều kẻ quyền chức lộng hành tại Việt Nam, bắt tài kém hiểu biết về y học cũng như y khoa. Chỉ biết nhốt người vào rọ - vào chuồng không thuốc chữa trị. Lại không cho ăn uống gì cả, lượng người thì quá tải. Kẻ chỉ huy thì mù tịt, có mắt cũng như đui, chẳng biết chi cả...Bệnh viện thì thiếu trang bị kỹ thuật thô thiếu, khiến người dân lâm than, khi gặp đại dịch không hình dáng. Kẻ thù muôn hình vạn trạng thì làm sao chống cọi được. Bởi thế, Covid-19 là có thêm một cái tên nữa là “Sát Thủ Vô Hình” chẳng khác nào “Độc Cô Cầu Bại” trong phim kiếm hiệp ngày xưa. Chưa có ai là đối thủ của “Ả” Covid-19 chỉ chế ra thuốc tạm ngừa mà thôi. Thật tế, mà nói (Sát Thủ Thời Đại) này chưa ai hạ được, dù là thượng tằng - anh tài như (chủ nhân ông) Hoa Kỳ mà vẫn còn ngao ngán. Vì nàng ta “Covid-19” rất ão lã mềm mỏng biến dạng – biến thể vô cùng- vô tội...!

Tóm lại, đại dịch này mà đem so với chiến Việt Nam 46 về trước chúng tuy không khói lửa tiêu điều mà lại sự chết chóc gấp bội lần. Dư âm còn đó của ngày xưa đem ra so sách với bây giờ thì có lẽ khác hẳn. Một đảng chết chiến tranh một đảng chết đại dịch như thế thì gọi là gì? Nếu nói theo giáo lý Phật đà thì đó cũng nghiệp quả của dân tộc chúng ta quá ư nặng nề. Một đất nước nhỏ bé trải qua bao thế kỷ, cuộc chiến nào cũng đẫm máu người dân. Chưa lâm vào đại dịch chết chóc – đói khổ cũng đâu có sung sướng gì có phải không quý vị? Lời chân thành khuyên những người dân còn sống trên mảnh đất thân yêu Việt Nam hãy thức tỉnh mà lo tu tập hầu mong tạo nhiều phước để thoát khỏi những đại nạn như thế. Còn Cộng Sản họ thì cứ “thượng bất chánh thì hạ tất loạn” cứ như thế thì đất nước đến bao giờ mới ngóc đầu lên được.

“Người bỏ lại nắng chiều xuống phố / Gió không bay tha thướt hình hài / Đóa hoa đại tuổi vừa đủ tháng / Nét kiều sa kiều diễm trang đài / Người bỏ lại mảnh đời hương sắc / Liễu ngô rồi cái nghĩa yêu thương / Giòng triết lý tràn đầy siêu thực / Cuộc hành trình thi vị chân phương / Người bỏ lại mặt trời trên biển / Bờ âm thanh sóng vỗ dập dìu / Trong ý tưởng cơ hồ con nước / Tình bất phân man mác cao siêu.../ - Thanh Trí Cao.

Chuyện đại dịch, dài dòng còn hơn phim bộ nhiều tập, biết bao nhiêu tác giả diễn bày, tốn không ít giấy bút nhưng vẫn chưa dứt đề tài (Covid-19.) Có người còn gọi là “Sát thủ vô hình” Mang một cái tên quái ác – yêu kiều như thế mà trong lòng ‘nó’ bén hơn lưỡi dao...!

Một lần nữa, tôi cũng chia xẻ những mất mát và sự chết chóc của những nạn nhân tại Việt Nam do Covid-19 gây ra. Xin thấp nén hương cầu nguyện cho tất cả nạn nhân trong mùa Covid-19 tại đất nước Việt Nam được siêu thoát về cảnh giới an lành. Trong đó có cả Ca sĩ Phi Nhung sinh sống tại Mỹ được siêu sanh miền cực lạc.

Xin nguyện cầu mười phương Chư Phật đóai hoài thương tưởng rưới nước cam lồ, cứu độ chúng sinh thoát khổ bể khổ.

Nam Mô Tâm Thanh Cứu Khổ - Cứu Nạn Quán Thế Âm Bồ Tát

Chứng minh gia hộ cho dân tộc Việt Nam thoát cơn đại nạn Covid-19. Mong rằng “Sát Thủ Vô Hình” nguời hãy, biến đi xa - thật xa trả lại sự bình an cho mọi người trên thế gian này !!! “Vô quýt tuy dày, nhưng còn có móng tay nhọn.” Mong lắm thay...!

CA, Mùa Đông Rét Buốt - Chùa Núi - Chơn Sung

Valley Center ngày 20/10/2021

Nhuận Hùng

ĐƯỜNG LÊN ĐỐC NÚI!

“...Đỉnh núi cao hay tình người cao
Cánh cửa không, ta mở lối vào..!
Sở trường ấy chiều dày tuệ giác
Tâm ấn tâm người đã truyền trao.

Sang sông rồi thuyền bỏ lại đây
Bước ung dung tự tại như mây
Thảo am nhỏ trắng treo lơ lửng
Dấu ấn thiên hạnh ngộ Đông - Tây...”
(thơ Thanh Trí Cao)

Đúng vậy, nếu chúng ta đang đứng giữa phố phường hay dưới chân núi mà nói:

“ Đỉnh núi cao hay tình người cao.”

Xét về lý thì không hợp chút nào so với sự đo đạt tỷ lệ cao thấp. Nhưng nói theo sự thì tình cảm giữa con người và con người là chuyện khác...! Đương nhiên, tình người bao giờ cũng cao cả hơn vật chất hay núi đồi, nhưng ngược lại nếu đối đãi bất công thì tình cảm ấy sẽ như thế nào? Quý vị, cũng thừa hiểu-thừa biết! Bởi thế, dòng thơ cổ thi sĩ Thanh Trí Cao tức cố Hòa Thượng thượng Quảng hạ Thanh, ngài ngầm nói lên điều đó thể hiện qua nhạc phẩm:

“Dòng Sông Thấp Thoáng Con Thuyền”.

Nhưng bài viết này chỉ nói về “độc núi” không đi sâu vào bài thơ trên.

Núi dốc hay đồi núi cũng giống nhau, điễm đến và điễm lên đỉnh núi cao cũng là gian nan khó nhọc...!

Thật ra, Hòa Thượng- Viện Chủ Chùa Phật Tổ có tâm lòng quảng đại- bao dung – chất phác, hiền từ...! Từ khi ngài bước chân đến vùng đất Nam Cali này vào năm 1999 cho đến nay. Tôi rất kính trọng ngài, vì Phật sự đa đoan ít gặp gỡ cho mãi đến khoảng đầu tháng 9 năm 2020. Nhân chuyên viếng thăm sức khỏe Viện Chủ Chùa Phật Tổ tức Hòa Thượng Thích Thiện Long, sau khi thăm viếng Hòa Thượng...

Tiếp theo, vài tuần sau tôi lại có dịp viếng chùa Phật Tổ, lúc này Hòa Thượng nói:

-“Tình hình cuộc sống của Nhuận Hùng như thế nào, hiện nay đang ở đâu?” Có muốn lên núi sống “độc cư” để “tu tập” luyện tu theo pháp môn nào không?”

-“Vâng, Y giáo phụng hành” Hòa Thượng dạy sao, con nghe theo đó!

-“Được, thôi thì, hãy thu xếp hành lý lên núi ngay, địa chỉ đây....! Nếu thầy lên đó trước, thời gian sau có lẽ tôi cũng lên đó “tịnh dưỡng” và “tịnh tâm - tu luyện, nội công tâm pháp - võ thuật luôn thể...!”

-“A Di Đà Phật”

-“Cứ thế, mà tiến hành”

-Bạch Hòa Thượng con về...!

Rồi từ đó không hiểu cơ duyên nào đưa đẩy, tôi hoan hỷ lên núi “ẩn tu” hay “độc cư” nơi thâm sơn – cùng cốc, để tu tập vâng lời chỉ bảo “Y giáo phụng hành” từ kim khẩu của Hòa Thượng Thích Thiện Long. Viện chủ chùa Phật Tổ, đề nghị....! Chấp

nhận cho tôi lên núi mà sống...cuộc đời ẩn cư trong những thung còn lại trên cõi đời này...!

Ở trên, núi cao không khí khác thường, nóng lạnh thay đổi liên miên. Mọi tiện nghi cũng phải gói ghém lại...Đúng là đường lên dốc núi, cũng là nơi tu tập tại đó rất yên tĩnh...hưởng được khí trời thiên nhiên, chẳng khác nào cảnh giới tiên bồng, nhưng có khác với chốn phồn hoa - đô thị, ồn ào náo nhiệt...!

Bây giờ, tôi mới hiểu đứng trên núi cao là mình cao hơn núi nhưng ngược lại về “tình người” thì là chuyện khác. Không thể so sánh hai việc với nhau được...! Nhưng thật tế, nhìn đằng xa tôi thấy những dãy núi kia còn cao hơn núi ở đây quá nhiều.

Thoáng qua luồng tư tưởng miên man, tôi lại nhớ câu trong sách:

“Cao nhân tất hữu, cao nhân trị”

(Mình giỏi còn có người giỏi hơn nữa)

Cũng như, núi này cao còn có núi kia cao hơn. Bởi vậy, mình luôn luôn khiêm nhường, (biết người- biết ta) thì cuộc sống dễ hòa nhập, kết nối thông cảm với nhau hơn. Đừng cậy quyền ủy thế là tốt rồi...! Được như thế, thì cuộc sống sẽ luôn luôn nở hoa và tươi tốt mãi mãi, nếu ngược lại thì sao? Theo giáo lý Phật đà, chúng ta biết áp dụng pháp Lục Hòa trong đạo Phật.

Lục hòa - 6 điều dạy của đức Phật:

1) Thân hòa đồng trụ: (Hãy chung sống với nhau một cách hòa hợp, hãy chung lưng đấu cật, đùm bọc nhau, chứ không nên dùng võ lực để đàn áp với nhau.)

2) Khẩu hòa vô trách: (Hãy nói năng với nhau một cách dịu dàng, hòa nhã; nếu có điều gì thắc mắc cần bàn cãi, thì cũng phải bàn cãi trong ôn hòa, lễ độ.)

3) Ý hòa đồng diệt: (Hãy nuôi dưỡng ý tốt đẹp đối với nhau, hãy trau dồi đức hỷ xả; đừng bao giờ thù hiềm, ganh tỵ nhau.)

4) Giới hòa đồng tu: (Hãy giữ đúng giới luật như nhau, hãy lấy kỷ luật làm đầu. Vô kỷ luật thì không một đoàn thể nào có thể tồn tại được.)

5) Kiến hòa đồng giải: (Hãy giải bày những sự hiểu biết, những ý kiến của mình cho người chung quanh. Người thông hiểu nhiều, phải có bổn phận chỉ bày cho người sau và dắt họ đi theo kịp mình.)

6) Lợi hòa đồng quân: (Hãy chia đồng đều tài lợi thu thập được cho những người cùng sống chung với mình, để mọi người đều được thỏa mãn, vui vầy.) Bình đẳng thì trong gia đình, cha mẹ vợ chồng, anh em, đều được hòa thuận yên vui, gia nghiệp mỗi ngày một thịnh đạt; quốc gia được hùng cường thịnh trị, thế giới hòa bình an lạc.

Riêng Phật Tử chúng ta, nếu áp dụng đúng đắn pháp “Lục hòa”, thì sự tu học của chúng ta mau được tiến bộ, con đường giải thoát được gần hơn, và cảnh giới cực lạc không phải chỉ là một ước vọng.

Nếu làm được như thế mọi người sẽ an lạc trong cuộc sống thường nhật, tránh cảnh (hỷ - nộ- ái - ó...) thương-ghét- tình-thù, đối đãi bất công với nhau!

Thật ra, tôi không ngờ trước được Sư Ông tức Hòa Thượng Thích Thiện Long lại dời “gót ngọc” lên núi “tịnh dưỡng” vì ngài sức khỏe không tốt. Cuộc sống, thanh nhàn yên tĩnh, xa lánh chốn phồn hoa đô thị.

Sống trên núi đúng nghĩa: “Thâm sâu – cùng cốc” nơi ấy rất yên tĩnh, để tịnh tâm tu tập...!

Ngài chọn núi rừng an định với tháng ngày, hay nói cách khác cùng nhau “tu tập” yên tĩnh trên những đồi núi cao chót vót, bình yên cùng tháng ngày...!

Núi cao thì mặt núi cao, lòng ta không quản gian nan là gì...! Nói cho cùng, ý chí con người bao giờ cũng vượt hơn cả núi cao hay sông sâu - biển rộng. Là bậc trượng phu phải có ý chí thật kiên cường, không bao giờ chùng bước trước mọi gian nan khôn khó. “Đường đi tuy khó, nhưng cũng có con đường ta đi...” hay “Đường đi tuy khó, nhưng không khó, chỉ vì lòng người ngại núi e sông”

Đúng thế, được biết Sư Ông tuổi cũng đã bước vào (nhân sinh thất thập cổ lai hy...!) nhưng sức khỏe vẫn khả quan, tuy mang trọng bệnh trong người, nhưng tinh thần luôn luôn tự tại. Thời gian tôi ở trên núi với Sư Ông ngoài giờ tu tập, hành thiền luyện tập võ công....!

Hằng ngày Sư Ông “Thiện Long” leo núi....! Thể tạng vẫn bình thản (như vại) dù thời tiết có thay -đổi nóng lạnh...nơi núi đồi chằng! Chúng tôi, Sư Ông “Thiện Long” cũng là người có bản lĩnh, nội lực thâm sâu vượt qua mọi gian khó, tìm đến nơi thâm sơn - cùng cốc...! Chơi vui của núi đồi, mà tịnh dưỡng để mà tu luyện, thân và tâm hòa quyện cùng đất trời...!

Đúng như, những gì tôi được biết công năng leo núi hằng ngày, phải vượt qua nhiều giai đoạn dốc đứng, gập ghềnh, sỏi đá như thế, chỗ lồi - chỗ lõm đường lên dốc núi có quá nhiều nguy hiểm. Nếu không đủ sức cũng có thể trượt chân, rơi xuống hố thẳm...! Nhưng Sư Ông vẫn cố gắng vượt qua...!

Chúng ta, thường hay nghe nhiều người nói: “Đi bộ là tốt cho sức khỏe”

Hằng ngày nên đi bộ ít nhất là một giờ đồng hồ để cho máu huyết lưu thông, để đôi chân có dịp vận động. Đời sống sẽ tươi sáng hơn là ngồi một chỗ chẳng chịu vận động.

Đứng trên góc cạnh khách quan mà nhận xét, thì Sư Ông Viện Chủ Chùa Phật Tổ Thích Thiện Long ngài đã vượt quá kỷ lục leo núi. Riêng mùa Đông 2021 vừa qua không bỏ sót ngày nào...! Trọn cả ba tháng lạnh lẽo mà vẫn leo núi hằng ngày. Thật

đáng, kính phục, tuy tuổi cao nhưng tinh thần vẫn tráng kiện, cố gắng tập thể dục đều đặn. Leo núi là bộ môn dành cho tuổi trẻ nhưng ngài vẫn hiên ngang trèo núi hằng ngày. Thật đáng ngưỡng mộ Hòa Thượng Viện Chủ Chùa Phật Tổ - Thích Thiện Long.

Valley Center thành phố ấy cách San Diego ba mươi lái xe, nơi ấy núi rừng thật là tuyệt đẹp, so với những ai, có tính cách mạo hiểm thích leo núi cao hay dã ngoại ở vùng rừng rú, đá núi cheo leo thì rất hợp. Càng đi sâu vào núi chúng ta sẽ thấy những tảng đá thật to và thật kỳ diệu không thể diễn tả cho hết vẻ đẹp của thiên nhiên, đất trời.

Cảnh núi đá dọc đường đi trên xa lộ 405 hướng về San Diego xa xa chúng ta đã thấy rõ, không thể lái xe lên cao được, buộc phải lội bộ leo lên dốc núi, thì mới cảm nhận được vẻ đẹp thiên nhiên của đất trời.

Đúng là bàn tay tạo hóa đã sắp đặt cảnh thiên nhiên, trái lại những nơi này rất hoang dã không như những thắng cảnh mang tính cách lịch sử hoặc mỹ quan để khách du lịch đến chiêm ngưỡng...! Nhưng núi vẫn là núi, sông vẫn là sông, đá vẫn là đá... Vách đá cheo leo, nhưng lòng người cũng chẳng ngại e...!

Thật ra, câu chuyện còn dài dòng chưa muốn dứt, nhưng tạm ngừng nơi đây hẹn kỳ sau sẽ chia sẻ cùng quý vị nhiều hơn!

Sau cùng, chúc quý vị an lành – mạnh khỏe, vui vẻ tràn đầy. Bệnh tật tiêu trừ, đời sống sẽ nhiều hy vọng và chói rọi hơn những năm qua.

CA, Valley Center ngày 1/1/ 2021

Nhuận Hùng

HÃY BUÔNG GÁNH NẶNG XUỐNG ?

Thông thường chúng ta, thường hay nghe những lời than thở rằng: Tôi đang mang trọng trách to tát...Gánh vác một cỗ phần rất nặng, hay là đang xách một vali to tướng chứa vật gì trong đó ? Thật ra, không bao giờ bạn nói rằng, tôi đang gánh củi, gánh lúa hay gánh khoai chi đó ... Mà cứ mạnh miệng nói lớn với mọi người rằng, tôi đang dẫn đầu tập đoàn...hay làm chủ công ty chuyên bán hải sản, hoặc chế tạo mỹ phẩm - hãng xưởng biến chế thực phẩm chi chi- đó - ở kia, thật hay đùa có mấy ai tường tận? Bởi vậy, trong thiên hạ, lại cũng có những hạng người như thế, (gọi là “nổ” bởi vì họ ở gần kho đạn...! hay nổ bắt từ...!) Chưa hết, mà vẫn cứ than với thở hoài hoài...!!! Đã giàu rồi, lại còn có quá nhiều tiền trong một quốc gia nọ. Chưa biết đủ, vẫn còn than trời – trách đất như thế kia? Vậy các bạn trẻ nghĩ sao đây?

Chúng ta thử tìm hiểu, đi sâu vào vấn đề, để biết sự tình như thế nào? Thoạt đầu, ta nên lưu ý!!! Nếu muốn bắt hổ mà không vào tận hang thì làm sao bắt được hổ. Chẳng lẽ chúng ta cứ quanh quẩn bên ngoài sao đặng! Như vậy, có ổn không? Hổ chúa ở đâu, chúng có dễ dàng tha cho ta hay không ??? Không khéo là mồi ngon dâng lên miệng hùm...!

Nói tóm lại, chúng ta đi thẳng vào đề tài ! “Qua câu chuyện: Có một kỹ sư nọ chuyên viết “computer - program ” (chương trình điện toán) rất giỏi. Cậu ấy hoàn tất xong chương trình đại học, xếp vào hạng (top) xuất sắc toàn trường, được nhận làm việc

cho một công ty nổi tiếng....Tại một thành phố lớn nhất của quốc gia nọ. Cậu ta làm việc rất hăng say chăm chỉ qua nhiều năm tích cực....nhưng phút cuối vì quá giỏi, khả năng có thừa...Giã từ hăng ra thành lập riêng công ty cho mình...Bước đầu cậu ta khá thành đạt vùn vùn...Trải qua một thời gian sau đó thì chuyện gì sẽ xảy ra? Quý vị có thể đoán ra được hay không? Trăm – ngàn lý do điều có đủ...Nhưng một lý do duy nhất, quý vị có biết điều gì xảy ra cho cậu ta không? Xin thưa, gia đình bất an, tình cảm vợ chồng đổ vỡ, tiếp đó phát hiện căn bệnh quái ác xuất hiện trong thân thể của cậu ta. Bác sĩ phán quyết, như thế...! Vậy thời gian sống – còn của cậu ta, chỉ tính bằng ngày và giờ. Một bản án vô tiền khoáng hậu, không dễ dàng chữa được, dù là thuốc tiên, vẫn biết tiền bạc cậu ta có thừa, vậy thì tính sao đây???. Từ từ chúng ta sẽ tìm hiểu ngọn ngành - gốc rễ, do đâu mà ra? Sanh tử đại sự...!

Trước hết, tôi xin kể thêm quý vị câu chuyện đối thoại như sau:

“Vào một sáng đẹp trời, tại vùng đất hứa xe cộ chưa có nhiều. Vận chuyển khách hàng đi lại thường là xe lửa, lúc ấy là mùa Đông, trời đang lạnh buốt tại miền Đông Hoa kỳ. Có một chàng thanh niên lịch lãm trên chuyến xe lửa, để vượt qua một đoạn đường khá dài. Cho nên anh chọn mua một chỗ thật tốt với giá đặc biệt. Nói nôm na là hạng sang, xe lửa được điều khiển bởi nhân viên hỏa xa, chuyên nghiệp nên xe chạy rất êm. Nhưng thay vì, phải đặt hành lý của mình xuống sàn xe, ngược lại chàng ta kia cứ ôm khư khư trên mình, đầu thì đội chiếc va li nhỏ, trên đùi đặt một xách tay rất nặng, hai tay tóm lấy bao đồ không lồ. Bạn nghĩ sao về hình ảnh đó?

-Thật đáng buồn cười!

-Theo bạn thì chàng thanh niên đó phải làm gì?

-Dĩ nhiên cậu ta phải đặt tất cả hành lý xuống, chớ ai lại ôm mãi hành lý trong chuyến đi dài như vậy.

-Tại sao?

-Xe lửa chuyên chở tất cả, hành khách đâu cần ôm hành lý trên tay.

-Đúng thế, trường hợp của bạn cũng như vậy, nên bạn cần xả bỏ - bớt đi, những thứ không cần thiết, trong cuộc sống...!

-Tôi không hiểu ông muốn nói điều gì?

-Hãy trút bỏ hết tất cả hành lý xuống, chuyển xe lửa đời đã chuyên chở nó rồi.

-Hành lý của tôi ư? Ông muốn ám chỉ điều gì?

-Bạn hãy kể, cho tôi nghe những điều hiện nay, đang làm cho bạn bận tâm, trí óc bạn đang nghĩ gì?

-Tôi đang nghĩ đến, ba ngày nữa là phải đối diện: Nào là các cấp lãnh đạo trong chính phủ, họ đang chỉ trích vì tôi chưa hoàn tất công việc...Tiếp theo là phải ký hợp đồng thương mại trong thời gian sắp tới...Tôi không tin tưởng nhân viên trong hãng của tôi, họ làm việc quá chậm chạp, chẳng ai tháo vát lanh lẹ cả. Chưa hết, tôi còn phải đóng học phí cho hai đứa con vào đại học v.v... Nói chung lại, cơm - áo - gạo - tiền bận rộn suốt cả tháng...Chưa kể, tôi mới tậu một căn nhà lớn, cần phải trang trí cho được hoàn chỉnh...!

-Đó chính là hành lý, mà bạn cần đặt xuống.

-Thưa ông, xe lửa là một chuyện, vì nó có người điều khiển và đi trên lộ trình nhất định. Cuộc đời đâu giản đơn như thế! Ai sẽ là người chỉ huy công việc của tôi. Ai sẽ là người điều khiển công ty vân và vân...cũng như những mắc xích thô kệch, tôi vừa mới kể...!

-Đúng thế, bạn chỉ có thể kiểm soát được việc làm của mình, nhưng không thể kiểm soát được kết quả của nó.

-Ông nghĩ rằng, có sự khác biệt hay sao? Theo ý tôi thì mọi kết quả đều do hành động mà ra.

-Vây hả? Phải chăng kết quả công việc của bạn đều tùy thuộc vào số lượng và thời giờ mà bạn ngồi trước cái máy (computer) điện toán hằng giờ đó ư! Xin phải đi sâu vào chi tiết chút nữa. Đó là những sản phẩm còn lệ thuộc vào nhiều thứ khác nữa. Chẳng hạn như: phòng làm việc có thỏa mái hay không, đèn điện, máy điều hòa có hoạt động không? Những người làm việc chung quanh có tập trung hay đùa giỡn? Dựa vào nhiều yếu tố của công việc làm, nhân viên có tích cực hay không? Máy móc có thường gặp trở ngại hay không? Phải chăng, cấp trên có hối thúc năng suất phải giao đúng kỳ hạn hay không? Thật là nhiều việc không thể diễn tả cho hết được? Chưa kể, phẩm chất hàng hóa có đủ tiêu chuẩn chẳng? Tóm lại, trăm thứ việc cần phải giải quyết gấp...gấp...gấp...!

-Nếu nói như vậy thì mọi vật đều ngẫu nhiên hay tình cờ chẳng?

-Không phải vậy. Trên đời này không có cái gì xảy ra một cách tình cờ cả. Có một trí thông minh đại đồng điều hành hết tất cả. Cái (tuệ giác) này hay (cái trí) của ai đó (nó) sẽ không bao giờ ngủ và cũng không bao giờ đi nghỉ mát hay du lịch gì cả ...Cái trí nào nó tạo dựng cũng như phá hủy các mục đích không phải cá nhân, cái trí này xoay chuyển vũ trụ và xếp đặt guồng máy quá ư phức tạp, đời sống ai đó? Nó cũng trao đổi với các sức mạnh - linh động giữa các sinh vật này và thảo mộc kia, sự xuất hiện của chúng như biến vào hư không trong các hành tinh, mặt trời mặt trăng...mùa nào cũng như mùa nầy...đông cũng như hè...Bạn có thể định nghĩa cái trí thông minh này qua những danh từ như một định luật vũ trụ. Hay tùy theo quan niệm của từng người mà ra...!

-Xin lỗi ông, tôi là người cần một chứng minh cụ thể, trước khi tin tưởng những điều mới lạ.

-Được lắm, bạn có biết hiện nay lá phổi – lá gan trái thận hay gan của bạn, chúng đang hoạt động như thế nào? Có lẽ là không, nhưng công việc dù vẫn tiếp diễn, mà bạn coi đó là tự nhiên lắm phải không?

Bạn không thể kiểm soát các diễn tiến bên trong thể xác của bạn. Thân thể của bạn là một cơ quan kỳ diệu đang hoạt động mà không cần sự đồng ý hay kiểm soát của bạn. Nhưng tất cả chúng đều hoạt động cho một mục đích là duy trì sự sống của bạn. Nếu bạn dùng quá tải sức lực thì chúng cũng bằng hoại luân, không còn phương thuốc nào cứu chữa, đó bạn ạ!

Đứng trên bình diện, nhân sinh quan, trong cơ thể bạn hiện có hàng tỷ tế bào hoạt động liên tục, chúng cũng có một cơ cấu làm việc như một xã hội hay tập thể nào đó... Tế bào này chết thì có tế khác thay thế, cứ liên tục vận hành, như thế cho đến khi cạn kiệt mới thôi. Nói chung, cũng là duy trì sự sống cho con người chúng ta. Cũng giống như hàng tỷ tế bào trong cơ thể của bạn. Được biết, chúng ta cũng là một tế bào bé nhỏ trong một thể xác vĩ đại của vũ trụ bao la, (tiểu vũ trụ ở trong đại vũ trụ) ám chỉ trái đất này...!

Chúng ta, cũng là một phần trong cái toàn thể đại đồng bao la vô cùng – vô tận... Mỗi con người là một tiểu vũ trụ, bao gồm trong một thân thể. Nếu xét cho cùng con người cũng do tứ đại mà ra (đất- nước- gió- lửa) Từ tinh cha huyết mẹ cấu tạo ra thai nhi. Sau khi chào đời chúng ta cũng phải nhờ sự nuôi nấng bảo bọc của cha mẹ. Rồi mới trưởng thành được, dài dòng lắm chỉ sơ lược thôi. Vậy sau khi chết thì sao? Nhưng để góp phần vào sự vận hành chung cho tất cả. Nếu chúng ta cứ nghĩ rằng, ta là những cá nhân riêng lẻ, suy nghĩ vô minh như thế, thì chúng ta đã đi trật đường rồi. Nay bạn, chúng ta không thể kiểm soát được khi chúng ta bước vào đời hay lúc chúng ta ra khỏi cuộc đời. Thì tại sao, chúng ta lại nghĩ rằng mình có thể kiểm soát được phần ở trong cuộc đời?

-Thưa ông, phải công nhận là câu nói chính xác của ông về những diễn biến trong cuộc đời, đã in sâu vào trí não của tôi. Đây là lần đầu tiên trong đời tôi nghĩ đến điều đó. Thưa ông, nay tôi không còn trẻ trung nữa, bấy giờ mới tỉnh ngộ ra sự đời tranh danh – đấu đá trên thương trường hoặc chiến trường là đảo điên, nhưng tôi chưa hề sợ một sự kiện gì cả...!

-Bạn may mắn, nhận ra điều này sớm (biết buông xả, hãy quảng gánh lo âu...) tìm về con đường chánh giác, thức tỉnh mà bạn quay về với chính mình...ngăn ngừa được những cơn bệnh “quái ác” đang chờ sẵn trong cơ thể bạn. Chúng có thể cướp đi sự sống của bạn bất cứ lúc nào. Nếu bạn còn bám theo những dục vọng vật chất ham hố lợi- danh.

Dĩ nhiên, lá gan – buồng phổi chúng không đủ sức làm việc cho bạn nữa. Nếu bạn ép chúng, thì (nó) sẽ biểu tình ngay. Lúc ấy ai là kẻ chiến thắng – ai là người chiến bại ? Xin thưa, chính mình là người thua thiệt (một đi không trở lại) sẽ về bên kia thế giới để hội tụ cùng tổ tông. Vật chất cũng là con dao hai lưỡi, chúng ta không xử dụng, đúng theo nhu cầu cần thiết, sẽ bị phản tác dụng ngay tại chỗ. Thật lòng, mong quý bạn nên dành thời giờ tu tập cho bản thân mình, bằng cách tìm đến những trung tâm dạy thiền quán hay lớp thiền...nào mình thích, chẳng hạn như:

Thiền “Vipassana.” (Vipassana là con đường tự thay đổi bằng cách tự quan sát. Phương pháp này chú trọng đến tương qua mật thiết giữa Tâm và Thân. Mỗi tương quan này có thể kinh nghiệm được trực tiếp bằng cách chú tâm, thận trọng đến những cảm giác luôn luôn xen kẽ và tạo ra các khuôn mẫu cho tâm. Hành trình quan sát và tự khám phá này đi vào cái gốc rễ chung của Thân và Tâm, từ đó xóa bỏ những bất tịnh trong tinh thần, mang đến (Tâm) quân bình - tràn đầy tình thương và lòng từ bi...) hoặc là Yoga gì đó để thực tập, dưỡng sinh cho sức khỏe...!

-Điều đó, có cần thiết không? Tôi vẫn tập thiền hành hít thở...thường xuyên mỗi khi có giờ rảnh

-Điều bạn cần là sự thoải mái, buông xả không bận tâm suy nghĩ về vật chất quá nhiều. Bớt đi, mỗi thứ một ít thì bạn sẽ nhẹ gánh lo âu. Bạn cứ đặt ra ví dụ, đường dài mà mang vác quá nhiều hàng hóa thì đi được bao lâu? Đừng tham lam làm việc quá sức mình, hãy soạn thời khóa biểu cho chính mình. Giờ làm việc cũng như nghỉ ngơi và thời giờ cho gia đình cũng như tập Yoga

hoặc ngồi thiền tịnh gì đó...! Hầu mong cho tâm hồn thư thả, cuộc sống tăng thêm tuổi thọ. Được như thế, xã hội - quần sanh, ngày càng xanh tươi, bớt đi hận thù (tham – sân – si) bầu trời sẽ trong xanh hơn, vạn vật phát triển nhiều hơn...! **“Tâm bình thế giới bình”** ngược lại ngày nay, chúng ta thường thấy trên màn hình nhỏ **nước Nga vĩ đại** không an phận, **mà còn mộng bành chướng nuốt Ukraine**. Tạo nên cảnh khói lửa bom đạn bay mù trời, nhà cửa, lầu đài dinh thự tan nát. Ngày nào cũng xảy ra như thế, thời gian chiến tranh quá dài đến bao giờ mới chấm dứt. Cũng vì đâu mà ra? Phải chăng (tham vọng) cuồn cuộn, lãnh đạo cường quốc như thế, mất cả nhân tính. Có thua gì bạo chúa **Tần Thủy Hoàng**...! ngày xưa đâu? Xem mạng sống con người kém hơn cả rác rưởi...! Thật là, khổ đế vô cùng- vô tận...! **“Tâm loạn thì thế giới sẽ đại loạn ...!”** Có phải vậy không các bạn ạ!

-Một lần nữa, cảm ơn ông đã đưa tôi từ tối ra sáng, ý thức được sự sống, (vật chất vẫn là vật chất.) Nếu tôi không biết buông, xả mãi mãi sẽ lặn hụp trong chốn lục đạo luân hồi, có đúng không?

-Rất đúng, tóm lại khuyên bạn bằng cả tấm lòng chân thật, hãy buông xả, bỏ bớt những vật chất không cần thiết trong hằng ngày, để bảo tồn sức khỏe và cũng nên dành thời giờ trong việc hành thiền. Bạn dần dần cởi bỏ tư tưởng (bản ngã), hoặc là (chủ nhân ông) thì không tốt cho bản thân của bạn. Điều cần thiết nên tìm hiểu giáo lý Phật đà, con đường nào là con đường giải thoát, bạn nên đi trên con đường Chân -Thiện -Mỹ, thì cuộc đời sẽ tươi sáng hơn.

Người xưa thường nói: “Chúng ta chỉ có thể kiểm soát được hành động, nhưng không thể kiểm soát được kết quả” (**Xin Hãy Buông Gánh Nặng Xuống**.) Để tâm hồn thư thả, hãy tìm về cuộc sống an bình, biết đủ, không đắm chìm trong thế giới hào nhoáng - lệ thuộc vật chất quá nhiều, (**Tinh – Tiền – Tài – Danh Lợi...Sắc Dục - Địa Vị**...) Biết đủ là đời sống hạnh phúc nhất trần gian. Các bạn trẻ ơi ! Xin hãy nhớ lấy...! Tại sao, ta

phải buông gánh nặng xuống. Mong quý vị thấu tình – đạt lý...!!!

Santa Ana - Bảo Quang Tự Ngày 6/ 6 /2022

Nhuận Hùng

HÃY TỰ CỨU MÌNH

Đọc qua là nghe không thuận tai? Nhưng tôi vẫn thấy lý thú, biết đâu chừng trong nội dung “nó” sẽ ẩn dụ thứ gì đó mà chúng ta mới nghe qua cho là (nghịch nhĩ) trái “tai” quá. Thuở đời này, học theo giáo lý Phật đà nghĩa là: chúng ta phải xả thân cứu người khi gặp hoạn nạn hay là từ bi – hỷ xả, “cứu người như cứu lửa...” Chớ đâu có mà ích kỷ chỉ lo cho mình trước cái đã, rồi mới giúp người khác sau... Thật là vô lý, vô cùng như thế mà cũng nói lên cho bằng được!

Xin thưa các bạn!

Nói cho cùng, khi đã học giáo lý Phật đà rồi, các bạn còn có nhớ câu “tự độ - độ tha là gì không nhỉ?). Theo tôi, thì từ từ chúng ta tìm hiểu sau cũng được chưa cần thiết giải thích ngay bây giờ. Tôi kể lại những sự kiện thực tế ngăn ngăn như vậy:

-“Có một hôm nọ, tôi phải đi xa tình cờ bước lên chiếc phi cơ theo như lộ trình chuyến bay, sau khi xuất trình giấy tờ cũng như vé máy bay xong. Qua thủ tục khám xét của nhân viên phi trường rồi, mọi người lần lượt lên phi cơ để tìm cho mình một chỗ ngồi đúng theo số ghế đã ghi trên vé. Vài phút sau đó mọi người đã ổn định chỗ ngồi, tiếp viên hàng không lên máy nhấn nhủ đôi điều. Trước hết phi hành đoàn có lời chào quý khách trên chuyến bay khởi đi từ phi trường LAX đến...hay ngược lại ở những hãng máy bay khác cũng thế.

Nhưng điều quan trọng nhất là tiếp viên hàng không họ sẽ nhắc nhở những hàng khách trên chuyến máy bay, việc quan trọng thứ nhất là thắt dây an toàn, sau đó họ sẽ đứng ra giải thích rõ ràng với mọi người bằng phương pháp cấp cứu khi phi cơ gặp nguy hiểm trên không hoặc những trường hợp bất trắc có thể sẽ xảy ra khi cần đến bằng lời nói, và những động tác thao diễn cho quý vị biết khi đang ngồi trên máy bay. Họ còn nói tiếp: “trường hợp đặc biệt có biến cố xảy ra, hoặc nguy hiểm trên máy bay, xin quý vị hãy bình tĩnh chớ có la lối hoặc làm náo loạn trên phi cơ. Trước hết tự mình phải bảo vệ mình trước cái đã, sau đó mới giúp những người chung quanh, cho dù bạn có con nhỏ cùng đi theo, cũng phải lo cho chính bản thân mình trước cái đã, bằng cách đưa tay lên trên trần máy bay, tức là trên đầu quý vị kéo ra một cái...chụp vào miệng để có oxy mà thở, tiếp theo đó là dưới ghế mình ngồi là có cái áo phao mang vào, và lấy miệng thổi vào ống của phao mang trên áo để bảo hộ. Xong việc mình rồi, sau đó mới giúp người thân như: những người chung quanh cho dù con nhỏ của mình, nữa cũng phải lo cho bản thân trước. Vì nếu không lo cho mình trước thời gian rất ngắn, mình đã xui rồi lấy đâu lo cho người khác.

Bởi vậy, câu nói của đức Phật dạy từ ngày xưa đến nay vẫn còn có linh nghiệm. “tự độ - độ tha” có nghĩa là mình lo cho mình xong rồi mới tiếp tục lo cho người khác. Nếu đi ngược lại mình đã chết trên máy bay trước khi cứu người, vì hơi gạt đã vào đây phổi mình rồi. Nói sơ qua, cho chúng ta thấy giáo lý của đức Phật có từ nghìn năm trước đến nay ta thấy không sai chút nào. Chỉ vì chúng ta làm điều quấy đã tạo ra bao nhiêu điều bất thiện nên gặp phải những cảnh bất như ý.

Chớ bảo xã hội này là bất công không như ý ta muốn, bởi ta không làm cho xã hội tốt thì lấy gì xã hội này ưu đãi tốt cho ta. Đâu cũng là luật nhân quả cả. Ta tự độ sau đó mới độ người, thiết nghĩ mình cứ lo cho mình, bảo thủ cho chính mình, còn ai đó đói rách túng quẫn thì mặc cho ai, quả là mình là kẻ vô tình, vô tâm thì xã hội nào kính trọng mình nữa. Tình thương yêu muôn loài không có, thì lấy đâu ra mà cứu người...thương

người. Nếu nói không thật tâm cũng chỉ là nói cho vui mà thôi. Mạng người mà xem thường thì vàng bạc có chứa đầy rương cũng chỉ là đá sỏi mà thôi. Phải biết chia xẻ yêu thương khi người gặp nạn. Nhưng phải sáng suốt trong mọi hoàn cảnh, chớ dùng mù mờ mà bị kẻ xấu hãm hại...!

Tiếp theo câu chuyện ngắn từ thời đức Phật còn tại thế đã được ghi lại:

“Một thời, Phật du hành trong nhân gian, đến trong rừng phía bắc xóm Tư-già-đà. Bấy giờ Thế Tôn bảo các Tỳ-kheo:

"Thời quá khứ có một nghệ sư leo phướn, dựng cột phướn trên vai và bảo học trò: “Các con hãy leo lên, leo xuống cột phướn. Hãy hộ trì ta, ta cũng hộ trì các con; thay đổi nhau mà hộ trì, đi dạo làm trò vui, chúng ta sẽ kiếm được nhiều tiền của.”

Lúc ấy, người học trò bạch thầy: “Chi cần mỗi người chúng con tự chăm sóc hộ trì chính mình, đi dạo làm trò vui, sẽ kiếm được nhiều tiền của, thân được thư thả an ổn mà lên xuống.”

Ông thầy đáp: **“Đúng như lời con nói, mỗi con phải tự chăm sóc hộ trì chính các con”** Nhưng nghĩa này cũng như ta đã nói. Khi hộ trì mình, tức là hộ trì người khác. Khi hộ trì người khác cũng là hộ trì chính mình.' Có nghĩa là **“tự độ - độ tha” (độ cho bản thân xong mới độ cho người khác).**

"Tâm tự thân cận, tu tập; tùy sự hộ trì mà tác chứng. Đó gọi là tự hộ trì mình tức là hộ trì người. Thế nào là tự hộ trì mình tức là hộ trì người? Không khùng bố người khác, không chống trái người khác, không hại người khác, có từ tâm thương xót người. Đó gọi là tự hộ trì mình tức là hộ trì người. Cho nên, đại chúng các người cũng là tu tập bốn niệm xứ." Trong giáo lý Phật đà có ghi rõ.

Phật dạy kinh này xong, các Tỳ-kheo sau khi nghe những lời Phật dạy, hoan hỷ phụng hành.”

Sau khi, tôi nêu lên hai câu chuyện giữa xưa và nay quý bạn, đọc rồi sẽ tự mình nghiền ngẫm xem thử sao? Chớ vội tin ngay vì trên đời này ai ai cũng có trí tuệ để xét đoán, những việc người khác làm có đúng hay không? Nếu đúng thì mình nên tin theo đó, mà đừng làm kim chỉ nam trong đời sống thường nhật của mình. Bằng không đúng thì mình cũng có quyền từ chối ngay, phải lìa khỏi trí óc của mình ngay những thói hư tật xấu ấy. Đừng bận tâm mà sanh ra phiền não. Đời là một bãi chiến trường, mỗi người là một chiến sĩ, không ai lệ thuộc ai. Phải biết đâu là lẽ thật, (bạn hay thù) phải phân minh rành mạch để mà tự tồn bản thân, sống thì phải tuân thủ pháp luật chính quyền sở tại đề ra, không sống buông thả ngoài vòng luật pháp. Cổ nhân xưa có câu: “Quốc có quốc pháp, gia có gia phong” Mỗi người là một hải đảo tự thân.

Tự độ - độ tha, cũng từ đó mà ra, sống trong đời tu nhân tích đức làm việc thiện, nhưng còn phải có trí tuệ sáng suốt để nhận định mọi việc. Trong đời sống có như thế thì cuộc đời này sẽ tươi sáng hơn. Ai ai cũng ý thức được thì xã hội bớt đi những nhà tù hay trạm tạm giam gì đó. Ý thức đúng đắn việc làm đúng đắn thì còn gì quý nhất trên đời này.

FL, Lake Wales ngày 15 – 6 - 2019

Nhuận Hùng

KHỔ ĐAU HAY HẠNH PHÚC

Hai cụm từ trên đưa ra làm “chủ đề” chúng ta liền nhận ra liền đó là so sánh giữa hay thái cực. Dĩ nhiên, cuộc đời là một chuỗi ngày dài, biến thiên thay đổi mãi trên thế gian này, không có hồi kết thúc và chẳng có gì là chắc chắn.

Chúng ta luôn luôn thử nghiệm tìm cho ra những cách sống mới, cách quan hệ mới, cứ nghĩ rằng sẽ có một nơi nào đó hoàn hảo để mà ở và dễ dàng sinh hoạt. Hoặc là tạo dựng một nhóm bạn bè nào đó vui chơi với nhau.

Nhưng đó chỉ là ảo mộng mà thôi, sống mà chỉ vì cái “bánh vẽ” tự tạo cho mình là lý tưởng, nào lý tưởng nọ với lý tưởng kia, mãi mãi không mấy chính xác. Thì chúng dễ dàng ta đến con đường bế tắc khi không còn lối thoát. Khổ đau cũng từ đó mà nảy sinh ra? Cuối cùng hạnh phúc là gì nhỉ?

Đúng vậy, khi nói đến vấn đề này ta sẽ đưa chúng lên bàn cân, vì đây không phải là tỷ lệ, cân, đo, đong, đếm...những thể chất và vật chất bình thường cầm nắm chúng được, mà là một thứ bằng sự cảm nhận, cảm giác từ sự hiểu biết mà ra chẳng hạn như: (đau khổ và hạnh phúc là gì nhỉ?)

Ai ai cũng biết được, đau khổ và hạnh phúc là hai vé đối nghịch nhau, nhưng khi chúng ta phân tích cận kề thì sẽ thấy, nếu không có đau khổ, thì làm sao hiểu được giá trị của hạnh phúc.

Đức Phật Ngài từng dạy: phải có đau khổ, mới hiểu được giá trị của hạnh phúc. Trong cuộc sống, không ai có thể trốn chạy trái đấng cuộc đời, nếu vượt qua được mọi khổ đau có thể mạnh mẽ, trưởng thành.

Nếu không trải qua những khổ đau bề dâu của cuộc đời, thì bạn sẽ chẳng bao giờ hiểu được giá trị thực sự của hạnh phúc.

Cuộc sống luôn có hai mặt, theo định luật chân lý rõ ràng: sau cơn mưa trời lại sáng, đi qua đêm tối sẽ là ánh dương ló dạng. Khi ta gặp khó khăn, dù cố thế nào cũng không thể qua nổi. Nhưng nếu không bỏ cuộc, tự nhiên sẽ có một ngày tốt, tất nhiên phải hanh thông. Không ai muốn bản thân đau khổ. Nhưng khi phải đối mặt với đau khổ, bằng mọi giá vượt qua mọi đau khổ để cuộc sống hiện tại của chúng ta tươi sáng hơn.

Nói theo ngôn ngữ nhà thiền, cũng bởi vì “**nghiệp**” mà ra. Chúng ta không sao tránh khỏi chữ “nghiệp” trong cuộc đời, dù rằng quan, vua, bá quan, văn - võ thương gia, cho đến hàng thứ dân thấp nhất tâm thường sống trong cõi ta bà này. Ai ai cũng phải có nghiệp cả, nghiệp là gì? Nghiệp là hành động tạo tác của chính chúng ta tạo ra, nó theo ta suốt quãng đời khá dài. Từ khi bước vào đời cho đến lúc chấm dứt cuộc đời của chúng ta, nó cũng như “bóng với hình” Chúng ta không thể nào tự vỗ ngực xưng hùng là không có nghiệp chi cả. Chết là hết, sống muốn làm gì thì làm không quan tâm gì đến nhân quả cả, (mạnh được yếu thua) hay là có quyền lực hoặc chút tài năng nào đó làm ra tiền hay quyền lực lớn thao túng được thiên hạ, xem trời đất chẳng ra gì. Cứ tưởng rằng đó là sức mạnh vô song, xem người khác chẳng ra gì hay muốn làm gì thì làm dựa vào đồng tiền bạc kèch xù. Nhưng trên đời này cán cân công lý thì ắt mình ít khi xuất hiện. Bởi thế, người có quyền hành trong tay hay lấn áp kẻ khác. Người tu trong đạo cũng như người không tu đạo, nếu có quyền chức trong tay thường hay áp chế những kẻ thấp bé hơn mình... Thật ra, không tiện nói ở đây, nhưng chúng ta hãy từ từ tìm hiểu, hiện tượng chung quanh từ những năm vừa qua thì sẽ thấy ra liền... “Lưới trời lồng lộng tuy thưa nhưng khó thoát...”

Chúng ta hãy tạm suy nghĩ rằng: “Năm xưa, khi Đức Phật còn là thái tử chưa xuất gia, một ngày, người đi vi hành quanh kinh kỳ. Đức Phật kinh ngạc nhận ra, đau khổ không né tránh bất cứ ai cả: bệnh tật, đói nghèo, phiền muộn,... Song, ngài còn ngạc nhiên hơn khi nhìn thấy tất cả bọn họ đều an nhiên chấp nhận thống khổ, không hề phẫn uất, kháng cự. Ngài đã ngộ ra chân lý đầu tiên rằng: Khổ đau không thể tránh khỏi, chỉ có đối mặt mới giúp con người tiến đến sự giải thoát, hiểu được chân lý của hạnh phúc, cõi lòng trở nên thanh thản, tự tại”.

Sống ở thế gian này, đừng mong mãi được bình an, nếu không có sóng gió cuộc đời, thì làm sao mình vững chãi đứng lên. Những tảng cây hay bụi cỏ chúng cũng thế, phải chịu qua biết bao nhiêu phong ba bão táp mới có thể đến lên vững vàng. Chúng ta hãy nhìn những bụi tre kia sau bao nhiêu trận bão tố vẫn hiên ngang đứng thẳng lên cùng với trời đất, chúng đã tạo nên một màu xanh tươi tốt làm bóng mát cho muôn người vào những ngày hè tháng hạn...!

Chuyện xưa kể lại, có một anh chàng được hưởng phước đầu thai vào một gia đình ấm êm, no đủ, chẳng thiếu, chẳng lo bất cứ thứ gì. Đến ngày nọ, có người mang khẩu dụ của vua tìm đến, và nói: “Từ giờ ngài có thể sở hữu mọi thứ mình muốn, từ thức ăn đến mọi lạc thú trong đời, vì ngài được thừa hưởng gia tài của người bác để lại, vì ông ta làm quan lớn trong triều được vua sủng ái nên của cải rất ư là nhiều...”

Anh chàng sung sướng lắm, ngày đầu tiên, anh ta ném trái hết mọi sơn hào hải vị trên thế gian. Ngày thứ hai, anh đắm chìm trong những lạc thú mà trước đây không hề hay biết. Nhưng đến ngày thứ 3, anh ta tìm đến người hôm nọ và nói: “Tôi chán lắm rồi, tôi cần một việc gì đó để làm. Ông có việc gì cho tôi làm hay không?” Nhưng người đó đáp rằng: “Xin lỗi không có việc gì để cho anh làm cả!” Nghe xong, anh ta bèn quát lớn: “Biết vậy, tôi chẳng thà vào địa ngục chịu khổ còn hơn ăn không ngồi rồi...” Sống như thế có thú vị không quý vị. Chỉ biết thừa hưởng mà chẳng biết công sức của ông bác trước đó làm gì mới

được vua sủng ái như thế. Minh ăn quả chẳng nhớ đến kẻ trồng cây, thì còn việc để nói nữa, cứ như thế và như thế thì xã hội này chẳng còn chút đạo lý tình người. Chỉ biết thừa hưởng trên công sức của kẻ khác thì quả thật là vô vị quá. Thua những chúng sinh nhỏ nhoi lúc nhúc trong nơi tối tăm âm thấp...! Ôi! Đòi sao nhạt nhẽo lắm thế!

Câu chuyện trên đã dạy cho ta một bài học rằng: khổ đau vốn không phải là điều đáng sợ, đôi khi đó lại là lời cảnh tỉnh bản thân. Khổ đau luôn cần thiết để con người xa lánh dục vọng, biết thu mình, có được con mắt tinh tường để ngắm nhìn nhân gian đẹp đẽ. Nhưng không có khổ đau thì hạnh phúc cũng chẳng đến với bạn! Cũng như anh bạn trên không việc làm buồn chán phải xuống địa ngục chịu sự hành hạ của kẻ khác.

Xã hội này cũng thế, khi chưa có thì ao ước cho mình có đầy đủ. Đến khi có đầy đủ rồi thì thấy mình là kẻ vô dụng chỉ thừa hưởng mà chẳng biết làm việc gì cho có lợi đến kẻ khác. Vì người đã từng đổ mồ hôi, sôi nước mắt họ sẽ trân quý những việc làm đó. Còn nhưng chúng ta chưa bao giờ biết đau khổ hay khổ đau, là gì thì hạnh phúc đó chẳng là gì đáng giá với chúng ta cả!

Có trải qua đau khổ thì mới hiểu được giá trị của hạnh phúc. Hạnh phúc không thể bỏ tiền ra mà mua được. Nói một cách khác cuộc đời hẳn sẽ vô cùng hời hợt và buồn tẻ nếu không có khó khăn và vất vả.

Sống là đau khổ, và đau khổ là để tìm ra ý nghĩa của đau khổ. Đau khổ mà học hỏi từ đau khổ ấy và để trưởng thành kẻ hạnh phúc, đó mới chính là giá trị của hạnh phúc chân thật.

Tôi cũng đã từng đau khổ rất nhiều và bây giờ tôi cũng đau khổ, nhưng tôi chịu đựng rất bình tĩnh, một cách cao quý, chẳng muốn ai biết đến mình và cũng chẳng muốn ai tội nghiệp đến bản thân mình, vì lòng tự trọng. Cho nên tôi coi sự đau khổ ấy là bài học trong cuộc đời của tôi. Làm sao tôi có thể học được bài học ấy, nếu tôi không trải qua những sự đau khổ cùng tận cộng

thêm những thiếu thốn trong những tháng ngày qua... Ai có tin rằng tôi đã từng đau khổ sâu sắc đến thế không nhỉ? Họ chỉ nghĩ là tôi đang sung sướng và sung sướng lắm khi hai bàn tay trắng, sống giữa cánh rừng hoang vu như thế. Tôi sống trọn vẹn cuộc đời mình cho từng khoảnh khắc hiện tại. Không suy nghĩ quá nhiều làm cho tâm trạng mình rối tung lên. Chấp nhận cuộc sống như thế, sẵn sàng chấp nhận bất cứ việc gì sẽ xảy ra ngay tức khắc.

Cuộc đời đầy khó khăn nhưng “nó” còn khó khăn hơn thế đó nữa, nhưng đối với tôi thì, (tứ đại giai không) khó khăn chi nữa, cũng bằng thừa mà thôi. Khi không còn gì nữa thì khó khăn mấy tự “nó” cũng hóa giải được. Nếu mình hiểu rõ cuộc đời vốn là giả tạo là vô thường. Có đó rồi sẽ mất đó, vật chất không thể nào mãi bên ta được. Cho dù ta có buộc chặt lại nhưng vì một vài sự kiện nào đó, sẽ tự động thất thoát mà biến mất hết...Nói như thế, là các bạn đã hiểu rồi.

Tôi chẳng thích đau khổ tí nào? Bạn có thích không? Ở nơi đây cuộc sống rất là đơn giản và tôi muốn sống càng đơn giản hơn thế nữa! Vì càng đơn giản thì mình càng nhẹ nhàng, không vướng bận việc này việc nọ. Kê thời nay người này cậy quyền-cậy thế tranh người kia cuối cùng thì ra sao? Cát bụi vẫn trở về với cát bụi...!

Hãy bình tĩnh, chờ đợi và kiên nhẫn. Làm bất cứ việc gì mình có thể làm gì được trong thời điểm hiện tại. Chẳng có thứ gì ở lại mãi mãi với ta đâu, chúng cũng muốn tìm đường mà đi nơi khác. Mọi thứ sẽ thay đổi, có thể theo chiều hướng tốt hơn. Nếu bạn sáng suốt và bình tĩnh, nếu bạn xáo động (bất an) và chạy nhảy lảng xãng chúng càng trở nên rối rắm, chỉ càng làm rối tung lên. Không còn cách nào giải quyết được gì cả? Tâm an thì mọi việc sẽ an. Tâm bất an dù hạnh phúc đứng trước mặt bạn, bạn càng thấy khổ đau hơn. Hạnh phúc hay khổ đau cũng đều do tâm mà ra:

“Tâm dẫn đầu các pháp; tâm làm chủ các pháp; tâm tạo tác các pháp”

(Kinh Pháp Cú).

Chúc các bạn vui vẻ hãy vững tâm tìm hiểu kỹ hai chữ “Đau Khổ hay là Hạnh Phúc”. Nếu tâm bạn không tĩnh lặng - không bình an, xin miễn đi tìm hạnh phúc.

FL, Lake Wales ngày 10/5/2019

Nhuận Hùng

HỒ QUY PHẬT

Vận hành thế sự bao quanh, bát quái càn khôn đỉnh là chung, âm dương ngũ hành là như thế, vật đổi sao dời chẳng ai ngờ...! Tất nhiên điệp khúc vẫn là đây.

Sự vận chuyển của trái đất, không ngoài ước tính của thời gian...! Sáu mươi năm là đúng chu kỳ của “Hồ”. Vậy năm nay có phải là Nhâm Dần chăng! Con “giáp” ấy là như thế nào? Cũng như thế, ngược dòng thời gian ai đã sanh vào năm Nhâm Dần, trước đây 60 năm, chắc có lẽ người ấy sẽ hiểu và thâm thấu cuộc đời của họ hơn ai cả, dù Tăng hay Tục không ai có thể thoát ra khỏi vòng sanh-tử trong chôn Ta-bà này.

“Vũ trụ chuyển mình thay dung lượng
Tinh người cũng thế như nắng mưa
Đôi mắt bao dung thời dĩ vãng
Đại thừa ứng dụng tinh cổ xưa
Phật – chất thường hằng trong Tạng Thức
Dù rằng cát bụi có đổi thay
Đánh mất để rồi ta phát hiện
Ân tình biến thể tựa mây bay
Góp nhặt tinh hoa của nhân loại
Tiếp cận đại thừa mắt từ dung
Thể hiện từ tâm qua nếp sống
Vượt ngoài hệ thức đã đóng khung...”
(Thanh Trí Cao)

Đúng thế, tư duy - nghiền ngẫm dòng thơ trên, chúng ta sẽ có nhiều lối suy tư khác nhau...! Nhưng “thể hiện từ tâm qua nếp sống” chúng ta cũng có thể biết. Quá trình của một con người gần gũi và thân cận. Bản tánh đơn sơ mộc mạc chất phác, giao thiệp như thế nào? Chúng ta sẽ tìm hiểu rõ cội nguồn của người này là ai? Tại sao phải gọi là “Hổ Quy Phật”. Câu chuyện còn dài, nhưng phải cắt ngang nơi đây giới thiệu sơ lược về tiểu sử của tác giả (hạt tiêu) này ...!

-Đạo hiệu Thích Nhuận Hùng, thế danh Dzung Van Hoang. Sinh năm 1962, quê quán Phường Hội Thương -TP. Pleiku, tỉnh Gia Lai – Việt Nam.

-Năm 1977 thế phát xuất gia tại chùa Tịnh Hội Pleiku do cố Hòa Thượng Thích Giác Ngộ chủ lễ, sau đó về tu học với Bôn Sư Thích Trí Đạo tại chùa Phú Mỹ, tỉnh Pleiku 12 năm, bây giờ gọi là tỉnh Gia Lai.

-Năm 1989 thọ Sa Di tại Tổ Đình Long Khánh, TP Quy Nhơn, tỉnh Bình Định.

-Năm 1991 (tháng 7) qua Mỹ định cư tại Orange County theo diện HO với phụ thân, sau đó có cơ duyên đến chùa Bảo Quang, thành phố Garden Grove. Được Hòa Thượng Thích Quảng Thanh nhận làm đệ tử và trực tiếp hướng dẫn tu tập phụng sự đạo pháp.

-Năm 1991 (tháng 12) thọ giới Tỳ Kheo (Cụ Túc Giới) tại chùa Hương Tích, dưới sự chứng minh của Hòa Thượng Thích Tâm Châu Thượng Thủ Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Trên Thế Giới.

-Năm 2013 (mùa An Cư) được tấn phong Thượng Tọa bởi Hòa Thượng Thích Tâm Châu Thượng Thủ GHPGVNTT tại chùa Bảo Quang.

-Từ năm 1991 đến năm 2017 phụ tá Hòa Thượng Thích Quảng Thanh trong công việc kiến tạo, xây cất - tạo dựng quần thể ngôi

chùa Bảo Quang, thực hiện nhiều công tác đáng kể như: Văn hóa – nghệ thuật – nhiếp ảnh – non bộ và từ thiện xã hội...!

Bề đời không thể yên lặng như mặt nước hồ Thu mà chúng ta tưởng. Đời – Đạo cũng có lúc phải gặp nghịch cảnh trở trêu, tôi phải lưu lạc tha phương, nơi vùng đất lạ Florida, không bóng người thân - không một bồng đạo hay Phật Tử thân thương nào cả? Tôi cũng chẳng biết tại vì sao ? Mà cũng chẳng biết vì sao đi nữa? Cuộc đời trôi nổi theo vòng xoáy đảo điên, thế sự thăng trầm là thế ấy!

Cũng xin nhắc lại, ngược dòng thời gian, sau những tháng ngày dài nơi Bảo Quang tự, từ lúc sơ khai ngôi chùa nhỏ, (chỉ là nhà ở của cư dân tại Magnolia) mãi cho đến năm 2002 ngôi chùa Bảo Quang được dời tới địa điểm: 713 N. Newhope St. Santa Ana CA 92703. Nơi ấy là ngôi (nhà thờ cũ) hai thầy trò hợp lực cùng ý chí vươn lên tạo dựng một quần thể Khang trang tạo nên ngôi Đại Hùng Bảo Điện.

Tóm lại, thời gian qua hơn mười năm kiến tạo xây dựng chùa Bảo Quang. Chắc hẳn quý Đồng Hương – Phật Tử nhất là trong vùng Orange County (Quận Cam là hiểu rõ hơn hết) ngày đêm cật lực xây cất làm đủ công việc như thế, để có ngày hôm nay là một ngôi chùa tiêu biểu mang sắc thái đặc thù Việt Nam, thật là trang nghiêm – uy nghi tại vùng Little Saigon, thủ đô của người Việt tỵ nạn.

Thế rồi, Hòa Thượng Viện Chủ thượng Quảng hạ Thanh, lực cùng sức tận, mang trọng bệnh, thân thần tịch diệt quấy dẹp quy Tây...!

“Hạt nắng ơi! dừng lại nơi đây
Cùng hạt thơ sương âm tháng ngày
Ta vẫn biết dòng đời trôi chảy
Thế tính này không thể đổi thay....!
(Thanh Trí Cao)

Sau bão tố “kiếp nạn” chùa Bảo Quang đã qua, chẳng khác nào thước phim mang nhiều...nhiều nhưng, cay nghiệt nhưng nay đã đến hồi kết thúc.

“Thiện ác đáo đầu chung hữu báo....”

Luật nhân quả đã rành rành trước mắt, cũng như trong kinh Phật đã có câu:

“Quá khứ không truy tìm
Tương lai không ước hẹn,
Quá khứ đã đoạn tận
Tương lai lại chưa tới.
Chỉ có pháp hiện tại
Chánh niệm chính là đây”

Đây cũng là câu mà tôi tâm đắc nhất. “Hổ đã quy Phật” có nghĩa là năm Nhâm Dần 2022 cũng là năm cầu mong cho thế giới an lành, muôn người sống trong hạnh phúc bình an. Covid – nào rồi cũng tiêu tan dưới ánh nắng mặt trời...! Nhưng chiến tranh Châu Âu lại bắt đầu khơi mào...tang tóc!!! Thật là “Khổ đế” khổ đế là nghiệp của chúng sanh (tương tàn) là thế đó!!! Không ai hóa giải được, nghiệp đến thì phải trả. Chiến tranh và thù hận những từ ngữ đó chẳng ai muốn nhắc đến. Muôn người chỉ yêu chuộng hòa bình, cầu mong chiến tranh sớm chấm dứt, cho muôn người được sống bình an dưới bầu trời xanh tươi của trái đất này...!

Năm Nhâm Dần, kính chúc Chư Tôn Thiên Đức, Chư thiện trí thức cùng quý vị truyền thông – báo chí và đồng hương – Phật Tử gần xa, hưởng một mùa Xuân tràn đầy hy vọng, sức sống vươn lên, tật bệnh tiêu trừ. Vì trùng Covid này hoặc biến thể khác, cũng phải tiêu tan thành mây khói. Bầu trời trong xanh sẽ trở lại với mọi người. “Hết cơn bỉ cực đến hồi thái lai”

Lấy tình thương, xoa dịu thù hận, làm việc tốt muôn phần đều tốt.

THÍCH NHUẬN HÙNG

Mong lắm thay!

“Hỗ đã về rồi, tu nhân - tạo phước có gì sánh bằng”

Tình yêu thương nhân loại bao giờ cũng thắng kẻ gian tà.

Hãy yêu thương và trân quý mọi người, cuộc đời rất ngắn ngủi.
Xin đừng thù hận và ganh ghét nhau, hãy xả bỏ tà niệm quay về
với chánh niệm. Luôn luôn sống an lành dưới ánh hào quang
của Đức Phật.

Nam Mô Thường Hoan Hỷ Bồ Tát Ma Ha Tát

Chùa Bảo Quang – Santa Ana ngày 31/2/2022

Nhuận Hùng

HỌA - PHƯỚC

Trên đời này có rất nhiều người thường hay nhắc đến hai chữ “họa và phước” khẳng định là chúng ta ai ai cũng đều hiểu cả. Học là như thế nào? Còn phước thì ra sao? Thật ra, phước và họa chỉ cách nhau gan tấc chớ không phải đâu xa! Bản thân tôi nghĩ phước và họa do chúng ta tạo ra cả, đừng đổ lỗi cho bất cứ một ai.

Đúng thế, họa và phước ai cũng đã chứng minh rõ ràng rồi, không cần phải giải thích thêm cho cặn kẽ. Thí dụ đơn giản như chuyến xe qua đèo quanh co lại bị tai nạn bất cẩn tung vào nhau. Sau đó, chúng ta thấy cảnh tang tóc xảy ra ê chề, thật thảm thương! Hiện trường xảy ra tai nạn duy nhất chỉ có một người không bị gì cả, quả thật là hiếm có...Ngay tức khắc mọi người chung quanh sẽ thốt lên rằng:

- “Ô! Kia, ông kia hoặc bà đó...thật là có phước vô ngần, hoặc nói cách khác đại phước quá, được trở về từ cõi chết”.

Lắm khi, chúng ta còn nghe những tin tức giật gân trên thế giới như là: Ở đâu đó... có chuyến máy bay vì tai nạn rớt xuống...bị cháy hủy và tan nát cả không còn một ai sống sót. Nhưng sau đó cũng có người phát hiện trên bãi cỏ hay sườn đồi nào đó, may mắn sống sót em bé hai hoặc ba tuổi gì đó! Thật là điều huy hữu nhất trên đời. Những việc “ấy” có được gọi là phước hay không nhỉ ???

Nói đến phước hay họa, thì không biết bao nhiêu chuyện kể ra cho hết được. Nhưng dưới đây tôi sẽ kể cho quý vị một câu chuyện thật là ngắn. Quý vị sẽ có rất nhiều thời gian nghiền ngẫm và tha hồ dư luận.

Câu chuyện diễn ra như thế này:

“Sau năm 1975 có rất nhiều người Việt vượt biển đi tìm tự do, hầu hết biết rằng “thập tử nhất sinh” nhưng vẫn lao đi tìm cuộc sống mới, bất chấp tánh mạng, có lúc làm môi cho cá và còn bị hải tặc hãm hiếp, rồi ném xuống biển...! Những việc làm ấy không thể diễn tả cho hết được, chỉ biết rằng người dân chỉ mong sao tránh khỏi ác bạo tàn của đảng Cộng Sản Việt Nam. Chắc có lẽ quý vị sống trên đất Hoa Kỳ này hầu như căn cước “tự thân” đã 44 năm rồi, nhưng hai chữ tỵ nạn Cộng Sản vẫn còn đeo mãi suốt đời...!

Như câu chuyện này, tôi đã được nghe từ người quen kể lại: “Tại tiểu bang Florida nước Mỹ có rất nhiều người Việt sinh sống, đời sống ở đó rất êm ả và giá nhà rất rẻ không đắt đỏ như Cali này đâu!!!. Có một gia đình nọ, họ vượt biển hai vợ chồng và bốn đứa con trai nhỏ nheo nhóc, nhưng vẫn đến được bến bờ tự do bình yên vô sự. Thời gian đầu hai vợ chồng này phải trả một cái giá rất đắt, bất cứ việc gì cũng phải làm. Sau đó công ăn việc làm ổn định, tiếp theo cố gắng nuôi bốn đứa con cho ăn học thành tài. Đến khi tuổi về chiều hai ông bà có một số vốn nhỏ nhỏ kinh doanh làm ăn. Chẳng mấy chốc gia đình này trở nên khá giả và có tiếng trong làng kinh doanh...Bốn người con thành tài và có gia thất ấm êm. Mọi người trong cộng đồng ai ai cũng tấm tắc khen ngợi là gia đình này là đại phúc, phước đức đầy đủ...Nhưng đâu “ngờ” trên đời này có mấy ai được hưởng trọn vẹn như thế đâu!!! Tiền bạc cũng chính mình tạo ra nhưng rồi cũng còn gặp phải phong ba bão tố... Người xưa từng nói:

"Vĩ thử đường đời bằng phẳng cả, anh hùng hào kiệt có hơn ai."

Trong câu thơ trên, tác giả đưa ra một ví dụ: "Vĩ thử cuộc đời bằng phẳng cả...", nghĩa là tất cả những gì người ta gặp phải

trên đường cuộc đời đều dễ dàng, trôi chảy, thì "anh hùng hào kiệt kia" cũng như những người bình thường cả, chúng ta không thể nào phân biệt cho kỳ được.

Câu thơ nêu cao tinh thần dũng cảm, dám xả thân vì sự nghiệp, cũng là ca ngợi những con người có lý tưởng và lòng can đảm. Ví như ông bà già này qua câu chuyện trên sống giữa lòng người không cùng ngôn ngữ và tập quán, với ý chí kiên cường tạo dựng cơ ngơi cho gia đình tuy không to tát lắm, nhưng cũng đủ lo cho con cái ăn học đến nơi đến chốn...Nói cách khác con đường để trở thành "anh hùng hào kiệt" chính là con đường không bằng phẳng, cộng thêm sự đấu tranh kiên cường, máu cùng nước mắt nữa chớ không phải dễ dàng ung dung bước lên ngai vàng mà không tốn giọt mồ hôi nào mà chẳng có một chút công trạng nào đó thì sao...! Thiết nghĩ, "ngai vàng" đó do "ai" tạo dựng cho mình, để mà hưởng phước "thỏa mái" mà mình không đóng góp sức lực, tài lực, trí lực vào trong sự nghiệp cứu nguy cho nước nhà...! Ôi thôi! Vị vua đó có ngồi vào chỗ cao sang đi nữa cũng chỉ là "bù nhìn" làm bằng giấy mà thôi, sớm – chiều sẽ bị sụp đổ ngay !!! Tại sao? Mà cũng là tại sao ???

Thật vậy, trong lịch sử, chưa từng có một bậc anh hùng xuất chúng nào mà lại không phải vượt qua hàng trăm nghìn thử thách. Mọi thành quả đều phải được đánh đổi bằng mồ hôi và nước mắt. Một doanh nhân trên thế giới đã từng viết, và kể lại: "Để có được một sự nghiệp thành công, tài năng bẩm sinh thôi chưa đủ, cần có 99% là mồ hôi và nước mắt" ...!

Những đứa trẻ lớn lên trong nhung lụa thường phải trả cái giá đắt cho sự thiếu kinh nghiệm trong cuộc sống, thiếu ý chí vươn lên và thiếu nghị lực để chịu đựng những khó khăn gian khổ. Đúng vậy, họ thiếu đi môi trường để nung nấu lý tưởng và ý chí dần thân trên con đường gian khổ để thành đạt.

Cuộc sống vốn dĩ phức tạp, ai mà không có phiền não? Ai lại chưa từng chịu thống khổ? Ai có thể tránh hết được các phiền nhiễu lớn nhỏ? Vì hy vọng tốt đẹp trong lòng, vì lý tưởng cao

thương, vì cuộc sống hạnh phúc, mỗi người đều đi sớm về tối, không ngừng phấn đấu, đều là người kiên cường làm việc trong mồ hôi và nước mắt, mới có sự thành đạt về sau !

Tiếp lại câu chuyện, khi ông bà già này mỗi lúc mỗi mệt mỏi vì công việc kinh doanh... Cho nên ông bà sang nhượng hết tài sản chỉ dành lại căn nhà nhỏ sống qua ngày. Số tiền ấy ông bà chia đều cho bốn người con. Nhưng trên đời này túi tham vô đáy có mấy ai chịu ngưng tại đó mà cứ tưởng mình khôn lanh tìm mọi cách để lừa lọc cả cha và mẹ như vậy quý vị nghĩ sao đây?

-Lúc đầu đứa con thứ nhất nói rằng ba má về ở với chúng con, già cả rồi sống như vậy không ai lo ăn uống. Cuối cùng bán nhà giao tiền cho người con lớn cất giữ nhưng rồi một thời gian ngắn, nhắm không xong bèn nói cha mẹ về nhà người em thứ hai, bởi vì tụi con phải bán nhà đi tiểu bang khác để làm ăn, hiện đang bị thiếu hụt tiền trả lương cho công nhân ...!

-Đến người con thứ hai cũng dùng chiêu bài đó, tiền bạc ba má có bao nhiêu đưa cho tụi con cất dùm cho. Một thời gian sau người con này dàn cảnh giả đánh nhau cãi vả tung bừa dẫn đến ly dị, khiến ông bà phải đi đến nhà người con thứ ba.

-Người con thứ ba cũng thế thấy hai người anh của mình bất kính cha mẹ thì nghĩ sao đây? Nhưng đứa con này thì nghèo mà vẫn có hiếu với cha mẹ. Cuối cùng người mẹ bị bệnh nặng từ già cõi đời trở về với cát bụi. Sau khi mai táng xong, người cha buồn bã tìm đến người con thứ tư.

-Người con út này thấy cha mình mỗi lúc mỗi tiều tụy, tiền bạc chẳng còn là bao... lại một gánh nặng cho gia mình, bệnh tật liên miên. Sau đó nhớ lại ba người anh của mình không trách nhiệm đùn đẩy cho mình. Lại thêm người vợ ngoại quốc không biết yêu thương cha mình, lại không đáp đền công ơn nuôi dưỡng. Vì cha... mà vợ của con trai út than phiền tới ngày. Thời gian ngắn tìm cách đưa ông vào viện dưỡng lão, lấy cớ là thất nghiệp gia đình phải dọn nhà đi nơi khác sinh sống, không tiện mang ông đi theo.

Sau đó, đành gửi ông già vào trong viện dưỡng lão. Một thời gian lặng lẽ trôi qua chẳng có bóng dáng đứa con nào đến thăm cả. Ngày tháng dần dà, người ta thấy ông già này chẳng có ai đến thăm cả. Quý vị có thấy không? Phước đâu chẳng thấy, mang con qua Mỹ lúc chúng còn nheo nhóc còng lưng làm đèn khi lớn lên có vợ có chồng làm ăn khấm khá lại. Lại nữa, cha mẹ còn chia cho tài sản sau này làm vốn mà sống. Nhưng hồi ơi! đến cuối đời con đối đãi với cha mẹ như thế đó? Việc sống chết của cha mẹ chẳng xem ra gì, hưởng hò nói đến chữ hiếu. Như vậy, phước hay họa quý vị nghĩ như thế nào ???

Theo thiên ý của tôi sống mà không tạo phước đúng cách, đến chết cũng bị họa vào thân, vì chia của cho con mình, chúng nó nghĩ ngay nhận được tiền của cha – mẹ một cách dễ dàng quá. Liên cho là tiền này là tiền trên trời rơi xuống mặc sức mà tiêu xài. Vì không tốn công sức cũng có tiền tiêu, tội gì không lấy mà dùng cho thỏa thích. Đến khi nào ông bà già hết tiền tổng vào viện dưỡng lão là xong. Khởi bận tâm chi nữa.

Bởi thế, sống làm phước, tạo phước phải biết cách và tìm nơi nào chính đáng để mà gieo phước. Còn làm phước không đúng chỗ sẽ biến thành họa, sách có câu:

“Họa - phước vô môn duy nhân tự triêu”

(Họa hay phước không phải tự nhiên mà có, chỉ do chính con người mời (nó) thì (nó) mới đến...)

Tóm lại câu chuyện trên cho chúng ta một bài học đích thực. Con người sống bất lương thì thế nào? Sống quá tham lam thì sao? Hay chỉ biết vì mình còn người khác thì sao? Sống không nhân từ, không biết thương yêu người khác, chia sẻ với những người bất hạnh chung quanh, chỉ biết lợi danh về mình. Nói cách khác, “ai sống mặc ai, ai chết mặc ai” ta chẳng cần quan tâm làm chi! Những hạng người đó có khác nào loài cầm thú? Đừng tưởng mang hình dáng người mà tâm thì trái ngược. Ôi! Thật là tội lỗi những hạng người như thế xin đừng gàn gỏi...Nhất là mà đại dịch bệnh (Covid -19) đang lan tràn khắp

nơi nơi...Không bảo vệ cho chính mình được còn lo cho ai được nữa...! Tu hay không tu mà tâm bất thiện các bạn nghĩ sao đây? Phước - Họa cũng từ tâm mà ra cả, ai ai cũng đều có lý trí. Cũng bởi vì chữ tham – sân – si.

Hay là: “Đắc thất nan truy họa - phước” (Được hay mất, khó biết đâu là họa, đâu là phước)

Xin quý vị hãy thận trọng và cố gắng tìm hiểu rõ ba chữ (tham - sân và si...) trong giáo lý Phật đà, “nó” là con rắn độc...dù là kinh điển Đại Thừa trong giáo lý Phật Giáo từ xưa đến nay...mãi mãi dù đạt đến đâu cũng không thể vượt qua ba chữ “tham – sân - si) ba chữ này càng đào sâu “nó” càng nhiều ẩn khúc, thôi thì tạm dừng. Chúng ta đừng để xã hội ngày càng ô nhiễm khói đen bao phủ từ chiến tranh, tranh dành quyền lực, dùng vũ khí tối tân hiện đại nhất để giết chóc – tàn phá dinh thự lầu đài nhà cửa – hãng xưởng – cơ xưởng – bệnh viện – nhà dân, không sao kể xiết...! Lòng tham lam, tàn bạo, như thế. Rốt lại là gì ??? Để lại “tên bạo chúa thời đại...” Cho con cháu nguyên rửa, đời đời – kiếp kiếp, như vậy gọi là (gì???) sống bất nhân- bất đức như thế, thì sau này làm sao dạy cho đàn hậu bối con cháu mình được ...!

FL, ngày 10 – 8 - 2020

Nhuận Hùng

HƯƠNG XUÂN VIỄN XỨ

Chiều tà bóng ngã nắng dài, chòm mây vờn vấn dư hương nhạt nhòa, ấm lòng băng giá trời u mịt mờ, ngóng trông con nắng nghêu ngao trải dài, con đường dốc đá cheo leo mỗi mòn, hơi sương mù lạnh ngã nào nghiêng nghiêng, xưa kia góc phố, đứng dung ta chờ - ta đợi hoàng hôn buông màn, năm qua – tháng lại dạt trôi xứ người, để rồi lãng quên tuổi đời nỗi buồn cô quạnh hiu hiu, lòng mang tím lịm, chút hương xuân tình người, bia kia đá cuội nghìn năm!!! Lòng ta nhớ mãi dư âm xứ người....!

Ai ai, cũng biết thời gian không ngừng lại, cảnh vật vẫn thế mà thời đưa, tuần hoàn vũ trụ, cũng trong vòng luân chuyển. Xuân sanh, Hạ trưởng, Thu thu, Đông tàn là lẽ dĩ nhiên của tạo hóa. Muốn hay không là chuyện của “ta” trời đất là chuyện của đất trời, qua mùa gió lạnh bão bùng, để lại cho ta những gì? Chiều nay nơi xứ lạ người xa, nhìn lá vàng rơi bay tả tả - rơi rơi, ngồi đợi chờ hoàng hôn qua vạt vả, tiếng buồn - tiếng than thăm thăm thấu lòng ai...!

Đúng vậy, ngày tháng phù du qua mau, mau thế! Thời gian như nước chảy qua cầu, ra đi bến cũ không về lại, xuôi dòng viễn xứ biết về đâu? Những gì lưu luyến của thời gian, được, mất, thành, bại, buồn, vui, sầu thảm, năm qua. Nhìn về phía trước ai ai cũng có hoài niệm về hứa hẹn một năm mới sắp đến. Nói đến “Hương Xuân...!” nơi xứ người, tâm trạng ai cũng như ai, vì năm nay nòng Covid-19 vẫn còn nhờn nhờn khiến cho mọi người phải lo

sợ...! Nói cho cùng sống – chết đều có số phận cả...! Nhưng Tết đến chúng ta là những người tha phương, đón Xuân nơi xứ người sao bằng hương vị ở quê nhà. Những hình ảnh ấy khắc ghi trong tâm trí của chúng ta, từ lúc chào đời cho đến bây giờ... Nhất là những ngày cuối năm nhà nào cũng như nhà nấy, truyền thống lâu đời đón Xuân rất đẹp. Một khoảng khắc ngắn ngủi chỉ vỏn vẹn ba ngày thôi được gọi là “Tết” nói nôm na một cách dân dã là ngày mà mọi người chọn cho “nàng Xuân” để làm cột mốc trong năm để mà sinh hoạt và tính đếm tuổi tác v.v...

Trên thế giới này có chung một ngày đầu năm gọi là “Tết Tây” nhưng ngày đó đối với người Tây phương chỉ là ngày đầu năm dương lịch, cột mốc cho năm tháng ngày giờ. Họ không quan trọng như người Việt chúng ta đâu! Dù gì, đi nữa chúng ta sống tha phương khắp mọi nơi trên thế giới này nhưng đến ngày “Tết” là chúng ta nhớ về cội nguồn. Ngày mà tổ tiên - ông bà ta, đặc ra rất là đặc biệt...Hình ảnh “ngày Xuân” quý vị đã sinh ra và lớn lên trước năm 1975 tại Việt Nam, bây giờ đang cư ngụ tại hải ngoại. Dù sống trong hoàn cảnh nào đi nữa, mỗi năm ngày Tết đến đều mang theo bao hoài niệm nhớ nhung quê hương. Những cảnh Tết ở quê nhà chúng ta tuy đơn sơ, mộc mạc nhưng đậm đà hơn cả keo sơn. Ai ai, cũng thể đã mang dòng máu Lạc Hồng không thể quên đi được sự tích bánh dày, bánh chưng, bánh tét, mứt gừng, mứt dừa...hay bao lì xì đỏ. Quần là áo lụa cùng nhau đến chùa ngày đầu Xuân, lời chúc Tết đến ông bà, cô bác, cha mẹ, con cháu chúc tụng lẫn nhau. Những lời hay - ý đẹp ngày đầu năm, câu chúc may mắn, từ người này sang người khác. Đó cũng là nét đẹp được ghi lại trong truyền thống của chúng ta...

Tuy là hai phương trời xa cách nghìn trùng, nhưng chung một truyền thống đón Xuân, chúng ta rất hãnh diện những việc làm ấy. Nhắc đến hai chữ “Hương Xuân...” ai ai cũng có thể hiểu ngay là muốn nói đến ngày “Tết Ta” có nghĩa là Tết của người Việt rồi đó nhỉ? Hằng năm ngày Tết của chúng ta cũng là đề tài cho nhiều nhà văn, nhà báo, nhà thơ, nghệ sĩ sẽ diễn đạt lại hình ảnh xa xưa hay nói lên những gì đang xảy ra nơi sở tại có nhiều

người Việt sinh sống. Thật vậy, đề tài đáng yêu chỉ vòn vẹn hai chữ “Hương Xuân...!!” là có biết nhiều ý tưởng cho mọi người điễn đạt, tình cảm hay là trên sân khấu...!

Chúng ta, thử quay ngược thời gian đã có rất là nhiều câu chuyện để nói cho ngày đầu Xuân, những dòng thơ không thể nào quên được biết bao thi sĩ để lại cho chúng ta:

“...Ta tiếc quá mảnh sơn hà gấm vóc
Bốn ngàn năm dựng nước bỗng tan hoang
Ta thương quá chốn quê nhà tổ quốc
Hàng triệu người rên siết cảnh lầm than

Ta muốn khóc cho vui niềm chua xót
Ta gắng cười cho nổi nhớ nguôi quên
Nhưng năm tháng đã khô cạn nước mắt
Và nụ cười đã tắt thuở xa xăm
Ta lại sống như hồn ma bóng quế
Trên xứ người khắc khoải kiếp lê thê
Lòng tự hỏi trong cõi đời nhân thế
Cực hình nào hơn nổi khổ xa quê...!”

Tác giả Phan Huy MPH

Đúng vậy, hình ảnh “Tết” nhất là trong những ngày đầu Xuân ai ai cũng có tâm trạng như thế. Quê hương đất nước không còn như xưa. Tuy đất nước 46 năm dưới ách thống trị của đảng Cộng Sản mà lòng người vẫn còn nhiều khắc khoải lê thê, biết đến bao giờ người dân mới có cuộc sống thật sự âm êm như những năm tháng xa xưa. Mặc dù, rằng những năm tháng “ấy” chiến chinh liên miên nhưng Tết pháo vẫn có tiếng pháo nổ lòng dân vui nhộn, tung bừng...Bây giờ thì khác hẳn ngày “Tết” ở Việt Nam thứ gì cũng đắt đỏ lên giá vùn vụt.

Nghĩ tưởng, đời sống như vậy, dân nghèo lấy đâu mà ăn Tết cho vui được. Đó là sự thật, ai ai cũng hiểu, ngày Tết là một vấn nạn khổ nhất cho những gia đình lao động, đông con. Kinh tế khó

khăn mỗi độ Xuân về, nàng Xuân cũng bụi ngủi cũng chẳng còn “vui” như xưa nữa. Hình như mỗi năm mỗi buồn dần theo tháng ngày. Nàng Xuân cũng già cũng chẳng thích thú gì với “Tết Việt” cả...! Còn chúng ta nơi quê người “Tết” cũng chỉ là “đề” nhắc nhở cháu con, chớ nàng Xuân hải ngoại thì là khác chỉ hiện diện nơi nào đó...có đông người Việt với nhau chúc tụng mà thôi. Bởi vậy, nàng Xuân bây giờ cũng là “Nàng Xuân” “thời đại” phải tùy thời, tùy thế mà xuất hiện. Chúc nhau, ta chúc nhau thôi! Nàng Xuân ơi hỡi! Nàng Xuân...!!!

Hương Xuân như thế thì nàng ở đâu??? Ở đâu thì mặc ở đâu? Nàng Xuân như thế trong lòng chúng ta. Xuân xưa – Xuân nay có khác gì? Tùy người tùy cảnh, ta thời tùy Xuân...! Mai vàng nở rộ một trời thi ca, mai còn là một quốc thể cho quê ta:

“Huỳnh mai nở một thời thi vị
Mùa Xuân nào chẳng có bông hoa
Khách viễn xứ mơ về cố quốc
Như bốn mùa một điềm giao thoa.”
Thi sĩ Thanh Trí Cao

Tóm lại, đề tài Xuân rất dài nhưng tôi chỉ ngắn gọn với quý vị trong những ngày đầu Xuân, chúng ta nên nhớ nhắc nhở con cháu rằng phong tục đón Xuân của tổ tiên ta rất đẹp. Hằng gìn giữ đừng để mai một dù sống ở bất cứ nơi đâu trên thế giới này. Tết là ngày xum vầy trong tộc họ, cũng như những người thân có dịp đến với nhau, chùa chiền lễ bái nơi đó quy tụ rất nhiều...Nếu mà sống không cội nguồn thì chúng ta rất buồn tẻ nơi xứ người. Tết cũng là cơ hội cho mọi người dân Việt tìm về với nhau, nơi hải ngoại này. Cổ nhân xưa có nói:

“Thiên tăng, tuế nguyệt, nhơn tăng thọ
Xuân đáo, Càn - Khôn, phúc đáo gia”
(Trời tăng năm tháng, người tăng thọ
Xuân đến nhân gian, phúc đến nhà)

Tôi xin mượn dòng thơ dưới đây, kính chúc quý vị năm mới, thứ gì cũng mới, từ lời nói cho đến việc làm tất cả đều mới, tinh thần cũng như vật chất...đều mới là đủ rồi, vạn sự kiết tường, như ý! “Hạnh phúc miên trường Xuân mãi vẫn là Xuân...”

Kính chúc, quý vị năm Tân Sửu mọi việc hàng nhì trong thập nhị chi. (Năm Sửu là năm dẫn đầu công nghiệp tăng gia sản xuất ngày nay (máy cày) thay trâu cũng có lý trong mười hai con giáp). Ai ai, cũng là số “một” cả, nếu không giỏi thành số “hai” thành hầy chằm chỉ mà “cày” mới có kinh tế lo cho gia đình xin đừng buồn, hãy cố gắng lên, mong sao nàng (Covid -19) ả này sớm tiêu tan thành mây khói. Để mọi người khỏi bận tâm lo lắng về tật bệnh do cơn đại dịch gây ra. Tôi cũng không quên cầu nguyện cho quý vị, thân tâm an lạc - vạn sự cát tường trong năm mới. Kính chào quý vị một năm tràn đầy hy vọng...!

CA Chùa Núi - Valley Center 1 /1/ 2021

Nhuận Hùng

KHỔ LẠI CÀNG THÊM KHỔ

Đạo này, đúng vào mùa bầu cử Tổng Thống nước Mỹ chúng ta thường hay xem những tin tức nóng bỏng, được đưa lên màn ảnh TV hoặc trên mạng lưới (internet) hay “youtube”. Tất cả tin tức hằng ngày – hằng giờ khắp mọi nơi trên thế giới và cả trong nước nữa. Dĩ nhiên, là người Việt Nam ty nạn Cộng Sản trên xứ người luôn dành thời gian và chú tâm vào việc bầu cử toàn diện từ T.T cho tới các quan chức từng mỗi địa hạt. Cứ 4 năm lại tổ chức một lần nhưng năm nay có phần đặc biệt và hào hứng sôi nổi hơn mọi năm trước...! Chưa xong, chúng ta lại thêm một việc nữa không thể nào làm ngơ được....Chắc mọi người cũng hiểu đó là việc gì ???

Từ từ chúng ta sẽ tìm hiểu thêm. Ngoài cơm – áo – gạo – tiền hằng ngày ai ai cũng phải lao vào công việc làm ăn nhưng sau đó là việc gì nữa...? Thật ra mà nói, cổ nhân xưa có câu:

“Một miếng khi đói – bằng một gói khi no.

Của tuy tơ tóc nghĩa so nghìn trùng”

Đúng thế, tuy là ít nhưng so ra nghìn trùng thì ai ai cũng hiểu, đó là việc gì? Chúng ta, hãy nhìn về bên kia bờ đại dương, tuần lễ vừa qua đã xảy ra việc gì? Người Việt ty nạn Cộng Sản tại hải ngoại thấy mà thương tâm cho những mảnh đời tang tóc khi những cơn nước lũ tràn vào miền Trung Việt Nam những căn nhà nghèo nàn xiêu vẹo hay những tòa nhà nguy nga lộng lẫy vẫn bị chìm trong biển nước mênh mông thật là thương tâm,

cảnh màn trời chiếu đất... Bao nhiêu lời kêu cứu nhưng chẳng có ai nghe đâu? Người có trách nhiệm lo cho dân chúng trong nước là ai nhỉ? Nếu ai có biết, xin hỏi dùm một câu được không nhỉ? Vậy họ là ai ???

Chúng ta có thể làm gì được? Trước tình huống như thế, cứu trợ vận động đóng góp gửi về trong nước u...! Đây không phải là lần đầu tiên Việt Nam bị bão lụt... Vậy chúng ta nên dùng biện pháp nào cho tốt hơn? Cứu người mà chỉ cấp thời đó là việc làm thô thiển, chúng ta nên tìm hiểu căn kẽ cội nguồn nước lũ do đâu mà ra? Thiên tai là một phần, còn nhân tai thì sao? Có ai giải đáp được hay không, cứ nhưng thế ngày càng thêm nhiều khổ lụy mà không có lối thoát! Có khác nào chủ đề tôi đã nêu ra không? “Khổ lại càng thêm khổ!” Nếu muốn bớt khổ chúng ta phải làm gì? Đợi người tới cứu hay là phải chờ nước lũ cuốn đi? Câu hỏi thì dễ nhưng câu trả lời rất u khó giải...! Chỉ chờ cao minh xuất hiện chỉ giáo! (nước lũ...!)

Câu chuyện nước lũ miền Trung Việt Nam hằng năm xảy ra thật là dài dòng xin được gát lại, hẹn khi khác có dịp sẽ trình bày căn kẽ...!

Xin được mượn dòng thơ này để chia sẻ cùng quý vị trong mùa bão lụt tại quê nhà :

“Một chút lòng riêng hiến tặng người / Bởi vì bão lụt chuyện tả
 tôi / Danh vọng là chi mà thế thái / n tình nghĩa cử chi thế thôi /
 Có ai hiểu được chuyện đã rồi / Ngổn ngang tâm sự cái của tôi /
 Buông thả suy tư theo dòng nước / Thế sự cũng đành cản vành
 môi / Ai hiểu – được ai - cả tấm lòng / Dạt dào con nước một
 dòng sông / Thực tướng lợi danh là chi nhỉ? / Cội nguồn phiền
 não vốn hư không” (Thanh Trí Cao).

Thiết tưởng, chúng ta đứng nhìn từ góc độ của người Phật Tử có chút hiểu biết về giáo lý Phật Đà thì hiểu ngay, “Khổ Đế” trong Tứ Diệu Đế có ghi (khổ - tập – diệt - đạo). Tứ Diệu Đế còn được gọi là Tứ Chân Đế, Tứ Thánh Đế, đó là bốn chân lý mẫu nhiệm:

1-Khổ đế: là thực trạng đau khổ của con người

2-Tập đế: nguồn gốc hay nguyên nhân dẫn đến thực trạng đau khổ.

3-Diệt đế: là sự kết thúc hay chấm dứt đau khổ.

4-Đạo đế: là con đường hay phương pháp thực hành dẫn đến chấm dứt khổ đau. (Kinh Trung A Hàm)

Đúng vậy, “sau cơn mưa trời lại sáng” có phải không quý vị? Đúng thế, như vậy trên đời này, không ai không vấp phải những khổ đau, nhưng nếu bị vấp phải hay là vấp ngã chúng ta có chịu vươn người đứng lên hay không? Vấp ngã ngay mặt đất, hay vấp phải những hiện tượng trời đất thiên tai bão tố gây ra, thì chúng ta cũng phải cố gắng từ nơi đó mà đứng lên tạo dựng lại đời sống cho tương lai mai hậu. Chớ không phải ngồi đó mà than vói thở...! Riêng đạo Phật không bắt buộc một ai phải đi theo mà chỉ hướng dẫn cho tất cả mọi người thấy - biết cho đúng sự thật, biết tốt, biết xấu, biết thiện – biết ác phân biệt rõ ràng, còn làm được hay không là việc khác. Chúng ta có quyền chọn lựa vì mình là người quyết định, không ai có quyền chen vô. Giả như ban phước, giáng họa cho một ai đó. Đến đâu, thì làm việc đó...chúng ta phải tự biết, không nương nhờ vào ai, không lưng chừng phải nhận ra tính biết sáng suốt ngay tại bản thân mình.

Trong kinh Phật dạy, “cái khổ lớn nhất của con người không phải do thiếu ăn, thiếu mặc, làm tội mọi, trâu, bò, voi, lừa, lạc đà...! Chưa hẳn là khổ, hoặc bị đọa làm súc sanh, ngựa quý, chưa chắc là khổ, mà khổ nhất của đời người là vô minh - mê muội - đen tối, không biết lối đi đó mới thật là khổ não vô cùng v.v...Những việc đó ai ai cũng đã hiểu rõ.

Đức Phật, ngài đã dạy, “ai cũng có tâm Phật, tâm sáng suốt, chỉ vì ta không tu tập rèn luyện học hỏi, mãi vì tham danh – tham lợi – tham ái - thế gian, nên phải chịu trôi lăn mãi trong lục đạo, luân hồi”. Đức Phật, ngài đã thoát ly sanh tử, còn ta thì đi lang

thang mãi cho đến khi gỏi mồi, dùn chân than thân, trách phận. Trông đợi bậc thánh nhân nào xuất hiện đến cứu giúp cho ta. Không chịu “tự mình thấp đuốc lên mà đi”. Ôm cây chờ thỏ, mãi mãi chờ đợi đến khi khát nước, mới chịu đào giếng thì lúc đó sẽ ra sao? (bị chết khát) có đáng không?

Sở dĩ, Phật Tử chúng ta tu hoài- tu mãi và tu mãi mãi vẫn không thành Phật mà còn phải chịu khổ đau mãi mãi trong luân hồi sinh tử. Vì chẳng ai chịu nhận mình có tính biết sáng suốt, chỉ tham- sân – si – mạn nghi ác kiến, mãi mãi sống trong bể danh lợi dục vọng của thế gian trôi lăn trong lục đạo luân hồi, thì làm sao thoát ra được...!

Đức Như Lai, ngài đã từng dạy: “ai ai cũng có chân tâm sáng suốt, tại sao chúng ta không chịu thừa nhận để rồi mình cứ mãi mê chạy theo thú vui dục lạc thế gian, làm cho bản thân khổ lụy ngày càng thêm chồng chất?”

Đạo Phật ra đời đã mở ra trang sử mới, một trang sử huy hoàng nhất trong lịch sử nhân loại, chưa từng có từ trước tới nay. Đạo Phật đã chỉ cho chúng ta biết cách làm chủ bản thân, nhờ biết quay lại chính mình, mình làm lành được hưởng phước, mình làm ác chịu khổ đau, không ai có quyền ban phước giáng họa cho ai cả, cho nên đạo Phật là đạo của tình thương, tinh thức, giác ngộ, giải thoát, vì nhân loại, vì lợi ích của nhau, bằng trái tim hiểu biết trên tinh thần, yêu thương, giúp đỡ tương thân – tương trợ lẫn nhau, phải biết mở rộng lòng bao dung – vị tha. Không nên cố chấp, mang tâm sân hận ganh ghét đến người khác...!

Điều đầu tiên đức Phật đã chỉ là biết khổ do chấp trước sai lầm, chấp là gốc của sự khổ đau; biết được khổ từ nguyên nhân chấp trước, bám víu, tham ái, tham danh, tham lợi, tham quyền. Cho nên chúng ta phải biết tìm cách chuyển hoá, buông xả cái khổ lớn nhất của đời người là “chết”, vì tham sống mới sợ chết, nên luôn luôn sợ hãi. Chết không ai có thể từ chối được, nhưng chết cũng có nhiều cách không ai giống ai. Có sinh ắt có tử.

Nếu trên thế gian này con người mãi mãi không ai chết cả, thì quý vị sẽ nghĩ sao đây?

“...Mới hay mảnh vỡ vô thường / Cũng thành những áng văn chương tuyệt vời / Phát phơ hồng thắm da trời / Gió lửa tĩn lạng cuối nơi con đường / Sắc màu dây sóng trùng dương / Anh đi biển cố tang thương lạnh lùng / Dư âm vết tích hoàng cung / Đông – Tây giờ đã nổi chung tiếng đàn ? / Tài hoa thế trận nhịp nhàng / Khen ai góp nhặt điêu tàn kết hoa.” (Mảnh Trời Hồng - Thanh Trí Cao)

Vô thường là thế đó, mới ngày nào làng xóm vui đùa với nhau. Chỉ trong giây phút tang hoang thế này. Chúng ta, tuy ở xa nhưng nhìn về quê nhà thấy cảnh bão tố, lụt lội nhà tan cửa nát chìm trong bể nước bao la cũng đau lòng lắm đó nhưng cũng chẳng làm gì hơn được...!

Để chứng minh cho lời Phật dạy là chân lý, đúng với lẽ thật thế gian là vô thường, chúng ta thường hay nói đau khổ khi có người thân qua đời, nhất là người đó đã từng nuôi nấng, thương yêu, chăm sóc, lo lắng cho ta được đầy đủ về mọi phương diện. Hằng ngày, chúng ta chịu khó theo dõi tin tức trên các phương tiện truyền thông báo chí, hoặc trang nhà trên (internet) chúng ta sẽ thấy ngay, không biết bao nhiêu là cảnh sinh ly tử biệt nào là chết chóc do chiến tranh, thiên tai, lũ lụt, hạn hán, sóng thần, động đất, tai nạn giao thông, chém giết cướp giựt, bệnh tật v.v...

Những nỗi đau thương, mất mát luôn rình rập chúng ta trong từng giây, từng phút trên thế gian này. Bệnh tật tấn công, lại thêm nạn đại dịch Covid – 19 xảy ra khắp toàn cầu, chúng có chừa một ai đâu, dù vua chúa dân dã đều phải khiếp sợ. Nỗi sợ chết đó còn hơn cả những người bị chết bất đắc kỳ tử, cái chết không tha thứ bất kỳ một ai, không phải chúng ta sinh ra chờ đến già, bệnh mới chết được hay sao? Tại sao, cái chết lại đến gấp thế, đó là nạn “đại dịch Covid -19” không hẹn cùng ai. Đều có lý do cả, những lý do đó chúng nằm ẩn sâu trong tấm màn vô minh ít ai biết đến...!

Mọi người nên nhớ rằng, cái chết đến với chúng ta rất bất ngờ, chúng không báo trước, không chờ đợi, không hẹn hò, không phải ai cũng đợi đến già, bệnh rồi mới phải chịu chết. Cái chết đến với chúng ta thiên hình vạn trạng không sao kể hết, Tóm lại, cái chết không ai có thể thoát khỏi và trốn né được. Đó là bản án không tên – không ngày, ai ai cũng đều có cả, chỉ là sớm hay muộn mà thôi. Cho nên, chúng ta phải tìm ra con đường thoát khổ. Nhưng thoát khổ bằng cách nào? Vậy ai là người giải được đáp án này xin cho chúng tôi biết nhé?

Tóm lại, bài viết này nếu giải cho tường tận thì rất dài dòng văn tự, nhưng cũng ít ai muốn giải thích, chỉ thuận theo tự nhiên mà thôi, đó là thiên ý của tôi, còn quý vị thì sao?. Thôi thì quý vị tự tìm câu giải đáp cho thỏa đáng chính bản thân mình, tìm cho ra lối thoát thì tốt hơn. Khổ lại càng thêm khổ, do đâu mà khổ như thế...? Hãy nhìn về miền Trung Việt Nam thì câu giải đáp sẽ có ngay. Nếu ai còn có người thân sống tại đó cũng nên thắt lưng buộc bụng thêm chút nữa, mà mở lòng nhân từ chia sẻ những nạn nhân bão lụt tại đó, nhưng phải sáng suốt đừng để kẻ xấu lợi dụng “thừa nước đục thả câu...”

Một lần nữa, tôi thành tâm cầu nguyện mười phương Chư Phật gia hộ cho những nạn nhân bị thiên tai sớm hồi phục, xin mọi người hãy mở rộng tấm lòng quảng đại giúp đỡ những người bị hoạn nạn. Có như thế mới thể hiện được câu “Một giọt máu đồng hơn ao nước lã”. “Cứu lụt cũng như cứu lửa”. Chúng ta nên phát tâm Bồ Đề giúp đỡ những thân bằng quyến thuộc của mình trong cơn nguy cấp. Còn những việc khác thì sẽ bàn tính sau, không nên câu nệ những tiểu tiết nhỏ nhặt.

Cầu chúc mọi người đang gặp nạn bão lụt sớm được bình an, và có đủ tinh thần nghị lực đầy lòng can đảm quyết vượt qua cơn hoạn nạn, chinh phục dòng nước lũ, sớm an thân lập nghiệp trở lại... Mong sao thủy triều mau rút khỏi để mọi người ở đây được bình an vô sự.

Nam Mô Cứu Khổ Cứu Nạn Quán Thế Âm Bồ Tát, Ma Ha Tát.

THÍCH NHUẬN HÙNG

Cali ngày 22-10-2020

Nhuận Hùng

KHÓI LAM - CHIỀU TÀ

Thật ra mà nói, đã là người Việt khi quê hương lưu lạc nơi xứ người, rất muốn nhớ lại những dĩ vãng của một thời... Cũng là hồi ức khó quên trong đời người ai cũng thế. Cảnh tượng lũy tre làng con sông nhỏ hay là vùng quê hẻo lánh núi đồi nương rẫy, chập chùng... Cũng có lúc, chúng ta chạnh lòng, nhìn làn khói nhẹ nhàng chùng chùng... đó là khói lam trong những buổi chiều tà, hình ảnh ấy gợi nhớ trong ta, đã nhiều năm sống trên mảnh đất thân thương của Mẹ Việt Nam.

Ôi! Dấu yêu nhất miền quê trong những ngày Tết sắp đến, gió Xuân thổi về nhẹ nhàng trên những cánh đồng lúa vàng thơm ngát mà người nông dân vừa thu hoạch xong. Mùi thơm từ hạt lúa vàng phảng phất bay theo chiều gió. Khi bóng hoàng hôn le lói, tia sáng nhạt nhòa yếu ớt buông xuống cánh đồng lúa vàng nhẹ nhàng, lúc bấy giờ cánh đồng trở nên vắng vẻ lung linh, khói lam của buổi chiều tà bắt đầu xuất hiện khắp nơi nơi đây đó, xa xa dãi mắt, nhìn theo người nông phu đốt rạ trên thổ điền vừa thu hoạch xong vụ mùa. Đúng là, một bức tranh thủy mặc vô cùng tuyệt vời ghi đậm trong ký ức của chúng ta khi xa quê hương...!

Thấp thoáng ánh lửa hồng bên góc sân nhà ai đó. Làn khói trắng bay nhẹ ngoằn ngoèo hun hút trên không trung như những vệt lụa kéo dài rải rác khắp bầu trời. Nhìn bên sông, ta thấy từng đoàn người đang hăng say hối hả với gánh lúa vàng nặng trĩu trên vai gấp rút cho xong công việc đồng áng để kịp trở về nhà chiều hôm tám Tết. Những đàn trâu nhớn nhớn từng bước chân

hướng về chuồng ngoi nghỉ, lũ trẻ nhà ai luôn ồn náo tắm dưới sông chiều. Ngược nhìn bầu trời chiều Xuân ta thấy từng đàn cò âm thầm bay trên làn khói lam hướng về tổ ấm. Miền thôn quê cảnh tượng thanh bình đó là niềm hạnh phúc lớn lao đối với người dân mộc mạc hiền hòa, nhập vào làn khói lam giữa trời Xuân man mác.

Bây giờ và ở đây, sống trên nước Mỹ khói lam trong buổi chiều tàn thì ra sao? Hôm nay là ngày cuối năm Canh Tý (tính theo chu kỳ mặt trăng). Nhìn chung quanh bối cảnh sinh hoạt thực tế, bỗng dung ký ức của tôi hồi tưởng làn khói lam nhẹ lảng lảng. Ở đây tôi cũng cảm nhận được những làn khói lam đã xuất hiện từ nén hương trên đôi bàn tay của khách thập phương đến chùa dâng cúng Phật. Trên những lư hương màu khói hương lam lan tỏa thơm khắp khuôn viên chùa Phật Tổ. Cây cảnh, bông hoa nơi chốn thiền môn dường như cũng biết rung động như tâm hồn của riêng ai đó! Đôi khi làn khói hương tỏa lên từ đôi bàn tay búp sen của em bé làm đẹp cả vườn hoa tâm. Chiều nay đượm nét không khí mùa Xuân, tôi nhìn chung quanh chùa thấy nhiều Phật Tử đi lễ chùa. Mọi người ai nấy đều chấp tay thắm khấn nguyện một điều gì đó trông cử chỉ rất thành tâm. Phép lạ nhiệm màu cảm ứng sẽ xuất hiện với người lắng sâu tâm hồn tha thiết cầu nguyện. Sau đó từng đoàn người xếp hàng nhận thức ăn do chùa phân phát, ai nấy cũng đều hoan hỷ... Rồi nhìn một góc độ khác, bất chợt tôi nhìn thấy cụ ông ngồi xe lăn đến trước điện Phật theo sau là đứa cháu gái hơn hớ, nhưng nhìn kỹ gương mặt ông cụ thấm đẫm nỗi lo âu. Có lẽ cụ ông đang lo lắng cuộc đời ngắn ngủi, sau này mình sẽ về với Phật hay là sẽ về nơi mô chưa biết rõ? Cụ vào chùa lễ Phật để cho tâm hồn bớt sợ hãi, bệnh tình gì đó có thể thuyên giảm phần nào để rồi tiếp tục sống trong những tháng ngày còn lại.

Ai ai cũng biết rằng Tết đến là lúc gọi lại nhiều hoài niệm làm cho chúng ta, nhớ về quê hương đất yêu. Có lắm lúc vì hoàn cảnh khó khăn, cơm áo - gạo tiền, lo cho con cháu. Vì thế, chùa cũng là nơi xoa dịu, xẻ chia những tâm hồn khoắc khoải, trong cuộc sống tha phương nơi xứ người. Đặc biệt chùa chiền cũng là

nơi hướng cho tuổi trẻ, trở về gắng kết tổ tiên nhớ lại mình đã mang trong người, giòng máu con cháu Lạc Hồng.

Đứng trước bàn thờ cửu huyền, tuổi trẻ tuy là sinh ra lớn lên ở Mỹ nhưng vẫn nhận ra được nguồn gốc tổ tiên tồn tại trong từng tế bào. Từng hơi thở của chúng biết được cội nguồn Việt Nam? Điều này rất tốt cho các bạn trẻ tìm hiểu về đời sống tâm linh trên bầu trời Mỹ Quốc. Bất chợt một người trong nhóm bạn trẻ đến gặp tôi và nói rằng: “Mẹ của con, bảo con dắt người bạn ngoại quốc đi chùa lễ Phật”. Tôi hướng dẫn và giải thích cho các bạn trẻ biết thêm về nguồn cội tâm linh...! Từ đó, các bạn trẻ không cảm thấy mình bị xa rời cội nguồn dân tộc. Tiếp đó, tôi trò chuyện cùng các bạn trẻ phân tích về tín ngưỡng cho các bạn nhỏ hiểu, chúng ta nên nương vào giáo lý Phật đà của đạo Phật? Đó là Phật Thích Ca...gần hơn hết là tổ Bồ Đề Đạt Ma...Giáo lý Phật Giáo không đơn giản như một số người đã nghĩ, các bạn nên tìm hiểu lời Phật dạy. Thời buổi bây giờ mạng truyền thông (internet) rất hữu hiệu chỉ cần gõ nhẹ lên bàn phím là tìm anh (google...!) giáo lý tiếng Anh, tiếng Việt là có ngay tức khắc, thắc mắc chỉ sẽ được giải thích liền liền, thời buổi tu tập, theo khoa học hiện đại rất là tiện lợi, chỉ sợ mình trễ nãi mà thôi! Mong lắm thay! Các bạn trẻ nhớ cho...!

Sau những giây phút chuyện trò cùng các bạn trẻ tại chùa Phật Tổ - thuộc Nam Cali, tôi trở lại ngôi chùa Chơn Sung trên núi cao, nơi đây chia nhánh chùa Phật Tổ cũng là chốn thiền môn tu tập, nhưng khép mình trên ngọn đồi cao chót ngót chung quanh toàn là những tảng đá to lớn, đúng là ngôi cỏ tự rong rêu. Tuy là, chuỗi ngày tạo dựng chẳng là bao nên ít ai biết đến, nơi ấy rất yên tịnh thuận lợi trong việc tu tập – thiền định...! Nếu có dịp, quý vị cũng nên tìm đến một lần để mà biết, sự sinh hoạt của những vị ẩn tu trên núi?

Nói đến chu kỳ dòng sống thời gian, biến cố lịch sử nào cũng sang trang, bây giờ hoàng hôn đã kết thúc những làn khói lam cuốn hút dần vào bóng tối, tiếng chuông chùa ngân vang đều đặn như những hạt minh châu từ không trung rơi xuống. Không

biết tự lúc nào Sư Ông Viện Chủ...âm thầm nhẹ nhàng cảm từng nén hương lên những lư hương trước Đức Phật trong tiết trời Đông lạnh. Bảy giờ tôi đứng bên hiên chùa, nơi ấy tôi thường ngồi tĩnh lặng gặm nhấm thời gian, quá khứ vẫn mãi mãi trôi qua, tôi không lưu lại thứ gì cả ngoài quê hương Việt Nam trong tâm tôi! Thấy phổ phưởng rộn ràng hương sắc đón Xuân, thấy gương mặt những người thành đạt sự nghiệp rạng ngời hạnh phúc vì cuộc đời họ đang hanh thông. Xuân đã khoác lên mình chiếc áo mới tinh điểm những bông mai vàng thắm rực rỡ. Xuân ngấm hoa mai, hoa đào trang điểm sắc màu thi vị. Xuân cảm thông những tâm tư khắc khoải khát vọng đợi chờ một điều gì đó mới lạ! Xuân cũng nhận ra nụ cười tươi tắn sung mãn của những người tràn đầy hạnh phúc. Ở đây hay ở đó Xuân không hề phân biệt hiến tặng niềm vui đến mọi người. Xuân này hy vọng không còn (covid-19) nữa, chúng ta cũng nên tiễn đưa cô nàng (covid-19) đi càng xa - càng tốt tặng thêm một tràng pháo tay tiễn biệt (Đại Dịch Covid -19) để mọi người được hưởng một mùa Xuân Tân Sửu an lành – thịnh đạt.

Để kết thúc bài viết, Khôi Lam - Chiêu Tà, xin mượn những dòng thơ của Cố Hòa Thượng, thượng Quảng hạ Thanh tức nhà thơ Thanh Trí Cao ngài đã viết rằng:

“Mưa không đến mây chiều lãng đãng / Trời vào Đông cây lá đổi màu / Không gian lạnh chim tìm tổ ấm / Người vẫn yêu nhạc điệu cao trào / Đất vẫn đợi mưa nguồn hạnh ngộ / Lữ khách thiên thắm lạnh bờ vai / Ai đứng đó, ai tìm chân lý / Đá trở mình thăm hỏi một mai / Buổi giao mùa - mưa Đông lất phất / Nắng bình minh ấm áp ân tình / Đào chớm nở vườn thiên sinh động / Người vẫn yêu đời sống tâm linh / Thành tích đó ghi vào sử liệu / Người ở đâu cũng thâm tâm / Ai hân hạnh được đời đãi ngộ / Ánh mắt thiên chân thật cảm thông / Gió chuyển động hương rừng man mác / Những bước chân an lạc vô biên / Nhạc du dương êm đềm như thế / Ánh trăng rằm nét đẹp khôi nguyên.”.

Kính chúc quý vị một năm mới an lạc, vạn sự kiết tường, xã hội ngày càng tươi sáng hơn, sau những biến động trong cơn đại. Người người an vui – thái bình- viên viên...! Hạnh phúc thay! Đại dịch không còn nữa, đó là hy vọng của mọi người.

Cali, Valley Center ngày 15/1/2021

Nhuận Hùng

KIỆP NHÂN SINH

Thói đời, chúng ta thường hay nghe mọi người than rằng: “Kiếp nhân sinh của ta, là gì - ra sao?” Ai ai, cũng có thể hiểu rằng (kiếp sống của ai đó bao gồm..!) Tại sao và tại sao?

(Giàu – nghèo – sướng – khổ - vua – tôi, quan quyền – dân dã..!)

Thật ra, mà nói nếu muốn biết một kiếp người, thì ai ai cũng có thể nói được cả. Nhưng đi vào chi tiết để phân tích cặn kẽ chi ly một chút, thì kiếp nhân sinh trong cõi Ta Bà này, là chuyện khác. Đó là chuyện không thể nghĩ bàn...!

Nếu như chúng ta có thể dùng “tuệ nhãn” trong giáo lý Phật đà qua thiền định để diễn đạt. Kiếp nhân sinh, chẳng có gì là (lạ) cả. Chẳng qua là đề mục chuẩn mực, dùng để đo lường hay lượng định, tính chất chi chi đó!

Trong dân gian cho rằng, ngôn ngữ đời thường, thì kiếp nhân sinh. Của thế gian này, chẳng qua cũng chỉ là sự đua tranh giành giựt lẫn nhau mà thôi. Mạnh được yếu thua...tất nhiên, trong một thế giới hiện đại khoa học, máy móc tiện nghi mà chúng ta đang sinh sống. Không riêng gì con người mà còn các chủng loại khác vây quanh chúng ta “nó” cũng cần có sự sống...! Có nghĩa là tham sống sợ chết, bản năng sinh tồn, là thế ấy. Chúng cũng phải đấu tranh mà tìm sự sống...Từ những môi trường sống không thể diễn tả hết được, đơn cử như: đất – nước -gió - lửa...!

Tiếp theo là sơn hà đại địa cũng góp phần trong vũ trụ quan này, mà chúng ta cũng phải cần đến trong sự sống.

Thiết thực nhất, cho chúng ta thấy ai đó có tâm hồn:

Làm việc như núi, một cách hết sức thiết thực, trầm ổn như núi, (núi) có thể mang lại cho muôn người sự tin nhiệm vững chãi...!

-Làm người như nước, (nước) trong động có tịnh, trong tịnh có động, bởi vì nước là thể chất lỏng mềm yếu dễ chịu, chúng biết hòa mình trong giòng sông. Ví như: trăm sông sẽ đổ về nguồn, tức (biển cả.)

Phàm làm việc gì trên đời này cũng không trọn được mãi mãi. Vì lẽ đương nhiên trong thế gian, không thể thoát ra được định luật vô thường, (sinh – lão- bệnh- tử.)

Trời – đất có bốn mùa, Xuân – Hạ - Thu – Đông, thời tiết thì có nóng - lạnh. Vận hành của vũ trụ cứ thế chuyển động luân lưu, chẳng bao giờ đứng yên, trường tồn vĩnh cửu.

Làm người giống như nước vậy, trong cái mềm yếu cũng có sự cứng rắn, tĩnh lặng, đặng việc cần giải quyết, thì phải có khí khái của người quân tử, luôn luôn mở rộng tấm lòng độ lượng, bao dung che chở cho muôn loài – muôn vật. Không vì một quyền lợi nhỏ nhỏ mà trở thành kẻ tiểu nhân – bảo thủ cho chính mình. Đó không phải là thể chất của nước, mà là (chấp thủ) cái (ta và bản ngã của ta) quá lớn chỉ biết bảo vệ cho cá nhân mình. (Xin miễn bàn.)

Kiếp nhân sinh! Sơ lược tác giả chỉ nêu lên ý nghĩa là ở chỗ “buông bỏ” nhưng buông bỏ những gì !!!?

Cổ nhân xưa có câu:

“Thủy duy năng hạ phương thành hải, sơn bất cặng cao tự cập thiên” tạm dịch:

(Nước hạ mình chỗ thấp, mới có thể trở thành biển lớn, núi không cậy mình cao, nên mới có thể cao ngang tận mây xanh...)

Đứng trên bình diện, nhân sinh quan, chúng ta thấy ngay: “Nhân sinh là giấc mộng dài, trăm năm trôi qua tựa như chớp mắt và trần gian chỉ là quán trọ ven đường chẳng được bền lâu” Trong giáo lý Phật đà cũng có chỗ nói rằng: “Cõi nhân gian này cũng chỉ là cõi tạm hay nói khác hơn là một chặng nghỉ chân rất nhỏ và ngắn hạn trong kiếp luân hồi, đời đời - kiếp kiếp, trôi lăn trong vòng lục đạo luân hồi...” Đến bao giờ chúng ta mới có thể thoát khỏi sông mê – bể ái...!

Thân người, hôm nay có được, ngày mai chắc gì đã giữ bền lâu? Bởi thế, trong giáo lý Phật đà dạy rằng:

“Chớ nên chấp nhất, ôm giữ bất cứ điều gì trong cõi trần ai...” Tất cả chỉ là ảo mộng, dù đó là kho vàng hay núi bạc, danh vọng – tài lợi – sắc đẹp – quyền lực...đứng trên tột đỉnh của muôn loài. Chúng cũng chỉ là bong bóng, sẽ vỡ tan một khi ta nhắm mắt xuôi tay về bên kia thế giới. Lúc đó chúng ta mang theo được những gì? Ngoài hai chữ (nghiệp lực) tốt hay xấu còn tùy thuộc. Lúc chúng ta còn sống đã tạo ra những gì? (thiện hay ác) “chúng” tức (nghiệp) sẽ đi theo ta đến cuối chân trời – góc bể...!

Bởi vậy, trong cuộc sống, nếu có ai đó, tìm hiểu về giáo lý Phật đà cũng nên cố gắng học cách (buông bỏ) từ từ những gì không cần thiết trong cuộc đời. Không nhất thiết về vật chất mà ngay cả cách đối nhân xử thế hằng ngày, chúng ta cũng nên dùng lời lẽ chân tình với những người chung quanh. Có như thế thì xã hội sẽ bớt đi những thứ gay gắt không cần thiết trong đời, thêm bạn - bớt thù. Đó cũng gọi là buông – xả...vân và vân...Để tận hưởng cuộc đời trong sạch và trọn vẹn nhất trong những tháng ngày sắp đến.

Do đó, mà chúng ta, khi biết rõ thân này từ đất - nước - gió - lửa hợp thành, không phải thật thì sao? Nếu được như thế, thì nhẹ nhàng biết mấy, nhưng không chịu buông bỏ, cứ bám vào đó mà

hơn thua phải quấy. Có những đêm tôi ngồi ở ngoài trời, bị muỗi cắn, tôi sờ thấy xương, thấy thịt, một hồi tôi tức cười quá. Thân này thật không ra gì, nương vào nó cực quá. Nương từng khúc từng mảnh xương, mà cứ cho là của mình thật, từ đó bao nhiêu cái dở phát sanh, kể ra không thể hết. Vậy mà cứ hài lòng, động đến là phản đối chống trả mãnh liệt, chỉ có (ta) là số “một” hơi ai đụng đến là có chuyện ngay...! Thật là (vô minh) tội cùng không thể diễn bày được...!

Thiền sư Thích Thanh Từ, ngài cũng đã từng giảng dạy cho đại chúng rằng:

“Gá thân mộng / Đạo cảnh mộng/ Mộng tan rồi? Cười vỡ mộng/ Ghi lời mộng / Nhấn khách mộng/ Biết được mộng/ Tỉnh con mộng”

(Chúng ta chỉ cần thức tỉnh thân này tạm gá mượn, lấy đó làm bè qua sông, đừng nghĩ nó là thật, cứ lo bò bỏ tô điếm, dù thứ mà chìm đắm, không qua sông được. Những điều nói trên đây nhằm nhắc nhở cho cả đại chúng. Nếu chúng ta thức tỉnh được điều đó thì chuyện thoát ly sanh tử không khó. Còn nếu chúng ta mê hoài thì không biết chừng nào ra khỏi biển sanh tử. Cho nên chủ yếu Phật dạy lý vô ngã là như vậy. Thấy rõ thân này không phải thật ngã thì tự nhiên thoát ly sanh tử. Nếu thấy là thật ngã thì ngàn đời không bao giờ ra khỏi sanh tử, dù tu hạnh gì cũng thế, đó là một lẽ thật) (HT Thanh Từ)

Thuyết tướng, chúng ta ai ai, cũng có những ý niệm rằng: Thiện và ác, nói nôm na “ác” có nghĩa, sát sinh - hại vật để ăn thịt hay hại người, giết người hàng loạt, bằng vũ khí (tối tân trong thời đại khoa học -tiên tiến hiện nay...) để dành quyền lợi cho riêng mình, sự vinh quang trên xác thân kẻ khác, (bạo chúa ...(thời đại 5.0) bây giờ còn tàn ác- dã man hơn cả ngày xưa...!) hơn cả bạo chúa Tần Thủy Hoàng – Thành Cát Tư Hãn ngày xưa, bây giờ thời cận đại là Hitle...! Vậy lãnh chúa...Putin là gì? Tâm ác tạo ra cảnh ác, chẳng hạn cõi địa ngục, ngạ quỷ. Những cảnh

giới ác không phải ở đâu xa, ngay ở trên thế gian. Kể thêm tý nữa chẳng hạn như: thiên tai, bão lụt, núi lửa, động đất, sóng thần. Trước mắt chúng ta, thấy rõ trên màn hình chiến tranh Nga-Ukraina là một ví dụ điển hình. Chưa hết, lại còn những tai nạn không thể lường trước được như máy bay - tàu thủy, tai nạn giao thông, hỏa hoạn, bệnh tật v.v... Những cảnh giới ác đó không phải tự nhiên có, mà do niệm ác bởi hành vi, do chúng ta tạo ra.

Cảnh giới thiện hay ác xuất hiện theo quy luật nhân quả. Làm thiện gặp lành, làm ác gặp dữ. Tuy nhiên, bản chất của thiện- ác cũng không phải do ai chủ xướng, mà là do tâm chúng ta gán ghép cho (nó) cái tên thiện - ác. Chính là vì thiện - ác cũng chỉ là chủ quan của chúng ta rồi đó, (thiện) biến thành (ác) và ngược lại.

Một lần nữa, xin được khép lại bài viết này, dù rằng ý ngắn nhưng tình vẫn còn, xin được gói trọn lại trong bầu trời mệnh mông, bao la vô tận. Chúc quý vị có những giây phút an nhiên – tự tại trong cuộc sống đầy đầy sự xô bồ. Mong lắm thay!!! Bầu trời bình an đang đợi quý vị!!!

Santa Ana, Bảo Quang Tự

Ngày 4/4/2022

Nhuận Hùng

LỜI NÓI THẬT LÀ GÌ?

Thông thường, người Việt chúng ta hay nói rằng: “thuốc đắng dã tật, nói thật mắc lòng” nói vậy, ai ai cũng biết nhưng khi đụng đến thật tế thì “nó” là chuyện khác. Chẳng mấy ai muốn nói thẳng hay nói thật cả. Vì nói ra không đúng chỗ đúng việc lại còn tai hại đến chừng nào. Bởi vậy, trên đời này người ta thường hay nói thể gian chớ ai muốn thể ngay đâu bạn ạ! Vì thể gian nó còn có nhiều kẽ hở để mà bào chữa, còn thể ngay là chết ngay tại chỗ. Lắm lúc còn tai họa nữa, ngược lại thuốc mà không đắng thì làm sao chữa khỏi bị đờc, nếu thuốc mà ngọt như đường thì chỉ nuôi bệnh mà thôi...!

Thuốc đắng cũng là người thầy của mình, mà mình cứ khước từ thì làm sao hết bệnh đờc.

Đúng vậy: ‘khổ đau là bạn, hoạn nạn là thầy.’ Khổ đau là người bạn chân thật, không dấu diếm, khoe khoan, không màu mè, kiêu cách. Nó trực tiếp thức tỉnh chúng ta phải nhìn lại đời mình, xem những giá trị mình đang theo đuổi có thực sự quan trọng như mình nghĩ hay không?! Hoạn nạn cũng vậy, nó đã dạy chúng ta biết dừng lại để nhìn thấy rõ đâu là hạnh phúc chân thật, đâu là chân giá trị của đời sống.

Nhờ có chánh tri kiến, chúng ta thấy rằng ai cũng cần có khổ đau vì khổ đau là một liều thuốc đắng giúp trị lành những căn bệnh bất trị. Chúng ta cảm thấy khổ đau không phải là một cái

gì thật đặc biệt, chỉ có mình phải chịu như trong câu chuyện Phật dạy người đàn bà về cái chết của đứa con 7 tuổi của bà. Ai cũng đã từng trải qua kinh nghiệm khổ đau, bất kể kẻ sang, người hèn. Cứ mỗi lần khổ đau chúng lại xuất hiện là ta lại nhận ra nhiều điều khác nhau. Giá trị là ở chỗ đó biết và hiểu thì có thể biến khổ đau thành an lành cho bản thân còn ngược lại thì bị chúng (khổ đau) dày vò...! Nếu chúng ta biết dừng lại, quán chiếu những kinh nghiệm đó, mình sẽ tìm thấy cái tuệ giác ngay chính trong kinh nghiệm khổ đau đó. Do đó, khổ đau không còn là kẻ thù mà có thể là một người bạn tuy khó tính, nhưng rất chân thật mà ai cũng cần phải có để giúp mình tu tập, chuyển hóa.

Đời người nói dài thì là dài, nói ngắn thì thật ngắn ngủi biết bao. Hôm nay còn thơ bé, vui đùa ngây ngô bên bạn bè, vô ưu vô lo, tưởng chừng cuộc đời dài mãi không có kết thúc. Nhưng rồi một ngày nhìn lại, ta bỗng thấy thời gian sao quá vô tình, dường như những hồi ức đẹp, những cảm xúc ngày nào giờ xa vời vợi.

Cổ nhân thường nói: “Nhân sinh như mộng”. Đời người ta có mấy ai không tiếc nuối cho quá khứ, dù quá khứ đã qua đi, thời gian chỉ phủ thêm màu nhạt nhòa, mộng ảo. Tương lai lại quá xa xôi, tranh đấu toan tính cũng chỉ được cái lợi nhất thời. Trước mắt chỉ là danh lợi tình, là toan tính thiệt hơn, tương lai chưa thấy nhưng hiện tại ta đã đánh mất chính mình. Tôi có một anh bạn thường hay tự oán trách bản thân, những việc qua đi cứ giữ mãi trong lòng. Quá khứ dù đầy tiếc nuối thì ta cũng chẳng thể nào vãn hồi. Mãi đau buồn cho quá khứ chi bằng hãy sống thật tốt hướng về tương lai. Ngẩng mặt nhìn ánh mặt trời, ngắm nhìn nhân tình thế thái, thông dong tận hưởng hết những cay đắng ngọt bùi. Con người quá nhỏ bé, mà thế sự lại thật khôn lường. Đối với tất cả mọi chuyện trước tiên hãy nhìn vào chính mình, thay đổi bản thân cũng chính là thay đổi thế giới. Con người có lúc như dòng sông chảy xiết, sóng cuộn trào từng cơn. Nhưng cũng có lúc lại như mặt hồ tĩnh mịch phản chiếu bầu trời. Duyên

đến duyên đi, tương phùng ly biệt, hạnh phúc có, ngọt ngào có, nhưng đau khổ buồn tủi cũng đâu thiếu đâu! Cuộc sống tự nó là một hành trình không thiếu đau buồn và thất bại. Bạn càng cố chấp thì càng đau khổ. Những việc đã qua cho ta bài học và trải nghiệm, hiện tại cho ta cảm nhận. Dù thế nào đi nữa cũng hãy trân quý bản thân mình. Hãy mở rộng trái tim để đón nhận sự thay đổi, bao dung những lỗi lầm. Thứ trân quý nhất trên đời này là do mỗi người tự cảm nhận. Tuổi trẻ khí huyết bùng bùng, tình yêu, danh vọng có thể là tất cả. Đến khi ngả bóng tuổi trung niên, gia đình, con cái lại là số một. Cho tới lúc về già, ta chỉ muốn đánh đổi lấy tất cả lấy sức khỏe mà thôi. Nhưng vật chất thì chẳng thể bền lâu, con đường sinh mệnh cũng chẳng dài mãi, mỗi người mỗi việc chúng ta gặp phải cũng đều là có duyên có, là có sự an bài của tạo hóa. Ta sống mà cứ mãi mê tranh tranh đoạt đoạt, đấu đấu đá đá vì những chuyện con con chẳng phải đáng thương lắm sao!

Trong cuộc đời hãy giữ cho mình một tâm thái bình yên, coi nhẹ được mất. Trong dòng chảy kiếp nhân sinh hỏi mấy ai không bị cuốn đi, hỏi mấy người tự do tự tại mà nhìn thấu và coi nhẹ mọi chuyện? Sinh mệnh là vĩnh cửu nhưng đời người thì ngắn ngủi, mới hôm nay còn đắm say hương nồng, biết đâu ngày mai sẽ thành người thiên cổ. Tiền tài bạc tỷ, lầu đài dinh thự, vua chúa, bá quyền chức tước, đền đài chùa tháp lộng lẫy rồi cũng thành kẻ trắng tay, tranh tranh - đấu đấu cũng chỉ vô nghĩa. Có đủ sức để chống lại “tử thần” hay không? Nếu ai thừa sức chống lại (cái chết nhất là trong mùa đại dịch Covid -19) thì hãy thân nhiên tung hoành trong trời đất...Xin miễn bàn...!

Có người cho rằng đời người như vở kịch, mỗi sinh mệnh đều không ngừng diễn, diễn hết vở kịch này rồi ta lại là người khác, đóng một vở kịch khác. Hành trang luôn mang theo bên mình âu cũng chỉ là đức và nghiệp qua bao kiếp bao đời mà thôi. Làm nhiều việc tốt, trọng đức hành thiện, tu dưỡng tâm tính mới là con đường dài lâu của sinh mệnh.

Xã hội muôn màu muôn sắc, cũng có đủ thể loại người. Người đi ngang qua đời ta cũng không sao kể xiết. Trải qua kinh nghiệm khổ đau giúp ta nhìn thấu, sự đời thất bại giúp ta kiên cường. Trong cõi hồng trần cuộn cuộn, xin hãy giữ cho mình một trái tim thuần khiết, thiện lương.

Xin hãy sống an lành bằng trái tim chân thật trong mùa đại dịch Covid -19 này là lúc chúng ta nên thực hành bằng hạnh nguyện thương yêu. Vì cuộc sống trong những ngày đại dịch rất ngủi mà người đời tham đắm chỉ biết dành giật cầu xé, chưởi bới lẫn nhau những việc vô ý nghĩa. Chúng ta, cứ nghĩ hơn nhau một lời nói mà khi gặp bác sĩ phán cho một câu: “anh hay chị...đã nhiễm Covid -19...” thì lúc ấy chúng ta sẽ nghĩ sao? Có còn hơn thua với mọi người nữa hay không, bản án tử hình đã nhận rồi, thì dù có vàng khối trước mắt mạng sống cũng phải giã từ mà đi....!

FL - Lake Wales ngày 27-9-2020

Nhuận Hùng

MÃNH HỒ SO TÀI

Ánh thái dương từ từ nhạt dần, trên bầu trời xanh thăm thẳm. Tia nắng chiều nhạt nhòa vàng úa, sót lại lãng đãng luyến lưu. Những áng mây mờ bâng bạc lửng thững trôi về Tây, mềm mại như những tấm lụa mong manh trước làn gió nhẹ, bầu trời lành lạnh. Vạn vật chìm trong màu tím sẫm, hoàng hôn từ từ buông xuống nửa chừng lưng đồi. Xa xa tiếng chuông chùa trầm điệu ngân vang vọng lại, rỗng rạc du dương. Từng chiếc lá khô vội vàng lia cành, rơi rào rạt trước gió, nơi núi đồi cô tịch. Cảnh tượng ấy, tăng thêm vẻ huyền bí linh thiêng nơi hoang dã, còn đốm nét thô sơ, núi rừng bạt ngàn...Màn đêm cũng đã sắp buông dần xuống, trăng lưỡi liềm treo lơ lửng giữa hư không. Ánh trăng thượng tuần, không đủ xuyên qua những tàng cây cô thụ, nổi hẫi hùng không sao tả xiết...từ từ phủ lên một lớp màn mù sương đặc sệt...!

Be...be....be.....be.....be.....!

Tiếng kêu thảm thiết của một con dê con đang gặp nạn, chân vướng phải nhánh cây khô thật to rắn chắc đã lia cành sau cơn gió lớn. Khiến cho con vật nằm im trên thảm cỏ, với đôi mắt van xin cầu cứu, run lên cầm cập. Rồi từ trong bụi rậm, cách khoảng 25 bộ, chiếu ra một tia sáng đỏ rực như lửa. Chỉ một bước nữa là chúa sơn lâm đã nhẹ nhàng đặt con mồi trên mặt đất, chén một bữa no nê, hả hê. Nào ngờ sự kiện ấy diễn ra rất đột ngột không đơn giản như mình tưởng...! Giờ phút nghiêm trọng, con vật đáng thương nằm thêm thiếp không cựa quậy.

Đầu gục xuống trên miệng còn nhỏ những giọt máu đỏ tươi, nhìn cho kỹ vẫn thấy dấu máu nhem nhúa dính trên bộ lông...!

Trên không trung chị Hằng hình như không muốn nhìn, thấy cảnh tượng tàn lẫn nhau. Trong thế giới hỗn độn mạnh được yếu thua, loài vật đang tranh môi kiếm ăn. Nơi đây chúng sanh đang sát phạt lẫn nhau cũng vì sinh tồn - bản năng. Bóng trăng thượng tuần, mờ mờ tuy không rõ lắm. Nhưng núp sau đám mây đen dày đặc, cảnh tượng u ám, thật kinh khủng...!

Bỗng một tiếng hú rùng rợn, rồi hai – ba tiếng, liên tục dồn dập không biết chuyện gì sẽ xảy ra...Xóa tan đi bầu không khí yên tĩnh nơi núi đồi hoang vắng. Nhanh như cắt, mũi tên bắn ra, từ một con vật đen thui thúi vọt nhảy vọt trong bụi cây nhào ra. Rơi xuống chỗ đất cách mãnh hổ không bao xa. Chúa sơn lâm giật mình quay lại, quát đôi, nhảy lùi lại tư thế sẵn sàng chiến đấu với đối phương. Thật là một sự lạ kỳ vô cùng, cái bóng đen kia, lại là một con hổ “nhỏ”. Thân mình thon gọn hơn chúa sơn lâm. Trông cũng vẻ dữ tợn lắm đó. Hổ con tuy nhỏ, nhưng không hề nao núng trước mãnh chúa sơn lâm. Có thân hình vạm vỡ, ai thấy cũng khiếp nhược. So tài như thế bất phân trọng lượng, thật là lấy thịt đè người. Nói cách khác ý mạnh hiếp yếu, quá ê chề, theo thói đời nhiều nhường- thường tình...! Mặc thế sự, người xưa thường hay nói: (châu chấu mà còn đá xe...!) Đúng thật!

Hổ con, bèn lùi lại, chân vừa chạm đất, vươn tằm thân mềm mại, chồm vờn nhảy nhót chung quanh dê con. Hổ chúa đang lúc tức giận, thấy kẻ khác đan tâm dành môi ngon của mình. Lại lần nữa, chúa sơn lâm cố nhìn địch thủ nhỏ bé kia. Bộ dạng thon thót không đáng kể, mãnh hổ tỏ vẻ khinh địch, chẳng cần phí sức mà vẫn tóm gọn được đối phương. Bởi vậy, chúa sơn lâm hoài nghi, liền hét lên một tiếng thật “to” oai phong làm vang động cả khu rừng, khiến cho các loài nhỏ bé đều khiếp sợ. Đuôi liền quật đi- quật lại mấy cái rồi phóng thân hình to lớn, như con bò mộng lao vào đối phương. Ta sẽ xé mi ra nhiều mảnh cho hạ giận. Nhanh như cắt hổ con tránh qua một bên, chân trước vò

lấy môi dê, rồi chạy bằng hai chân sau đến gốc cây đại thụ, đã gần trụi cả lá. Hồ chúa không buông tha liền phóng mình đuổi theo.

Nhưng chẳng may, vừa tới gốc cây, hồ chúa đã rơi tụt xuống một cái hố đã được đào sẵn từ lâu. Bên trên nguy tạo bằng một lớp cỏ rơm dày đặc. Ngay lúc đó, trên cây buông xuống một sợi dây thòng lọng lọt thẳng vào chân trước của hồ chúa. Sợi dây không trúng vào cổ của hồ chúa, mà chỉ vướng vào cái chân trước, chưa kịp thoát cạm bẫy. Hồ chúa liền cố sức vùng vẫy lộn dưới đất làm rung chuyển cả thân cây. Vì sợi dây thừng bện rất dai, hồ càng đẩy dây càng xiết chặt chân lại.

Hồ con lúc bấy giờ, thở phào nhẹ nhõm, liền trức bỏ lột da “hồ” nguy trang. Trở thành một tráng sĩ to lớn vạm vỡ. Trong bộ đồ võ phục màu đen, lưng đai thắt chặt trên tay cầm chiếc gậy trường côn trông thật dữ tợn. Tráng sĩ (hồ con) bây giờ phải dùng tới khí giới hộ thân. Vì sức lực đã gần cạn kiệt tay không đấu với hồ chúa. Chàng liền rút con dao găm mang theo cạnh bên hông. Sử dụng với ngón nghề điêu luyện đã từng chiến đấu, với các loài thú dữ...Lần này, rất cam go không thờ ơ là toi mạng như chơi. Chúa sơn lâm chưa hề bỏ cuộc với một con vật nào có hạng mục cả. Ngay cả con người, sơn lâm cũng chẳng nề nang gì cả, ngoài trừ viên “keo đồng” mà thôi. Một luồng ánh sáng vụt bay xẹt đến găm trật vào đuôi ác thú, rồi rơi xuống bãi cỏ. Hồ chúa bị nhát dao găm xẹt qua, rướm máu nơi đuôi. Cơ thể bị thương, giận dữ vô độ khiến sức khỏe tăng lên bội lần, quyết chồm lên rồi lao nhanh về phía tráng sĩ. Lúc ấy chàng liền lách mình qua một bên, né đòn quyết tử của hồ chúa.

Rắc...rắc...rắc....Cành cây bỗng gãy rời khỏi thân cây, rơi xuống đất. Dây thòng lọng buột ở chân trước của hồ chúa đã tuột hẳn ra. Hồ chúa liền nhảy bỏ lại đối phương, quyết lấy mạng không hề thương xót. Bỗng nhiên, phát ra một tiếng hét thật “to” từ trên cây bên cạnh, vang cả góc trời âm u tịch mịch:

-Coi chừng....coi chừng...nó...nó...nó....!!!

Chưa dứt lời, tiếp theo đó hàng loạt dao găm, được ném ra khỏi lòng bàn tay của tráng sĩ. Nhưng chúa sơn lâm rất tài tình nhanh lẹ, né tránh tuyệt vời không trúng phát nào. “Hừm...hừm...!” hai -ba tiếng vang dội, trong đêm cùng lúc. Hồ chúa, nghe răng muốn ăn tươi nuốt sống đối phương, lấy lại phong độ hiên ngang, tuy bị thương, nhưng mãnh hổ không muốn địch thủ xem thường...!

Kỳ độ sức này, tráng sĩ không hề nao núng, nhưng trong thâm tâm. Vẫn kính nể chúa sơn lâm 4 phần, vì hổ đã xem nhẹ chàng...Bất ngờ, tráng sĩ né sang một bên, chờ cho hổ chúa lao tới. Dùng cả nội lực tung đòn chí tử, vào lồng ngực của hổ chúa bằng đầu trường côn...Đánh trúng đòn độc, khiến hổ chúa bất thần ngã xuống lăn mấy vòng rồi vùng dậy. Như điên – như cuồng, nhảy xổ vào người vồ lấy tráng sĩ, vì trúng nhược điểm quan trọng trong lúc giao đấu. Khiến hổ chúa suy giảm nội lực, không còn sung mãn như trước, đành thất thế...! Trận đấu này cam go vô cùng, chưa phân thắng bại.

Thừa lúc, cả hai giao đấu không ai chú trọng con mồi (dê con). Thấy vậy, liền co cẳng chạy thẳng vào rừng, dù bị thương nhưng cũng phải thoát thân. Hòa cùng bóng đen tìm về nơi an toàn chung sống với bầy đàn. Từ đó, không dám đi nghêu ngao trong khu rừng vắng, khi ông núi mặt khuất núi.

Hồ chúa, tuy thất thế lần hai nhưng vẫn vùng dậy, lao thẳng vào người tráng sĩ tung đòn. Lần này đối chiến thuật, tráng sĩ dùng hết sức bình sanh, nhào người luôn dưới bụng hổ chúa, chắp hai tay lại mà tung độc chiêu. Độc chiêu này liềm linh đâm vào yết hầu, dưới (cổ của hổ chúa) thốc lên một cú thật đau như trời giáng, khiến hổ chúa không ngờ được. Kế đó, hổ chúa bị liên tiếp những nhát gậy trường côn đâm vào yếu điểm. Hồ chúa đau quá phải lăn nhiều vòng trên mặt đất, kêu rên thất thanh. Tráng sĩ định kết liễu đời hổ chúa, nhưng chẳng ngờ từ xa có tiếng vọng lại.

-Dừng lại...Dừng lại...xin ngưng tay lại...!!!

Đồng thời, lão Mộc từ trên cây theo dõi nãy giờ, cũng nhảy xuống rút con dao dài sang quắc ra hợp lực. Cả hai quyết hạ thủ hổ chúa cùng một lúc. Nhưng chưa kịp, một bóng đen từ xa lao tới, lấy chiếc gậy gạt phẳng lưỡi dao dài của lão Mộc qua một bên, tiếp đó một giọng nói như van xin tha mạng:

-Xin Lão trọng và tráng sĩ hãy dừng tay, tha mạng cho con vật “đáng yêu của tôi” tức (hổ chúa...)

Lạ thay! Hổ chúa nghe tiếng nói, tức thời chuyển mình thật mạnh, lao đến hất tung tráng sĩ ra xa độ mười mười bước chân rồi bò đến nằm phục dưới chân bóng đen, người vừa cứu mạng mình. Tổ về biết ơn, người đã giúp mình trong cơn hoạn nạn. Con vật đối xử còn như thế....! Huống chi ta với ta thì sao???

Bóng đen kia, lại là một vị sư già nhân từ, liền vuốt nhẹ lên đầu hổ chúa, rồi kề miệng vào tai hổ chúa thì thầm gì đó...! Hổ chúa liền gật đầu lia lịa giống như đa tạ ân nhân cứu mạng. Sau đó, liền phóng nhanh vào rừng sâu...!

Tráng sĩ, không ngờ hổ chúa bị thương nặng, nhưng vẫn còn có sức mạnh ghê gớm. Bản thân tráng sĩ do vì hổ chúa hất mạnh giống như bị trời giáng. Toàn thân ê ẩm, nằm im bất tỉnh...Rồi sau đó sẽ tỉnh lại.

Lão Mộc cả kinh, chạy đến bên cạnh tráng sĩ nói vọng lại:

-Sư phụ dung túng ác thú làm càn, định hại đồ đệ của tôi hay sao?

Vị Sư già điềm tĩnh trả lời:

-Tráng sĩ chẳng qua bị đau xoàng thôi, không nguy kịch gì đến tính mạng, để bản Tăng chữa trị cho.

Nói xong, đoạn sư già lấy trong túi ra một lọ thuốc, nhỏ nhỏ đựng trong chai màu xanh. Đồ ít ra tay rồi xoa khắp người cho tráng sĩ. Chỉ giây lát sau là tỉnh lại ngay. Lão Mộc, cả mừng rõ hỏi rằng:

-Thật là thần dược - diệu kỳ quá ha!!!

Vị Sư già, tươi cười nói:

-Mô Phật, bản Tăng xin cảm ơn hai vị.

Lão Mộc đáp lại:

-Phiền sư phụ đến giải cứu hộ, không thì đồ đệ của tôi mất mạng.

-Tráng sĩ tài nghệ siêu quần, võ công thâm hậu, sau này tương lai sẽ có phần rực rỡ hơn người. Bản Tăng hân hạnh được làm quen với người.

Tráng sĩ, bấy giờ đã tỉnh lại. Hấn tính chất thật thà quê mùa, nên không biết lời hay tiếng đẹp, dùng hoa ngữ ngôn từ mỹ miều đáp lại. Lúng túng trong miệng chỉ nói được rằng:

-Cảm ơn, “vị Tăng” đã cứu hai thầy trò của con.

Khiến cho, lão Mộc và vị sư già cười thỏa thích vì tấm lòng, quá chân thật của tráng sĩ. Không biết dùng từ hoa mỹ để đáp tạ!

Sư già, cảm kích lời nói chân thật của tráng sĩ, nên mời cả hai về chỗ ở của mình mà nghỉ qua đêm.

Qua ngày hôm sau, lão Mộc, chấp tay vái vị sư già, kính cẩn thưa:

-Lần đầu tiên, được tiếp kiến sư phụ, âu cũng là duyên nghiệp nhiều đời dong ruổi...!

Nếu sư phụ không chê, lão Mộc ở dưới chân đòi xin mời sư phụ, quá bộ lại hàng xá. Để xóm làng càng được nổi rộng thêm ra. Tình thầy – trò thêm khăng khít... cũng là niềm vinh hạnh vô cùng cho thầy trò chúng tôi. Hầu mong cảm kích ơn cứu mạng, tấm lòng này sẽ khắc cốt ghi tâm.

Sư già tiếp lời:

-Bàn Tăng lưu lạc trên mười mấy năm trời, bốn bề đâu cũng là nhà, cái cảnh gỏi đất nằm sương đã từng trải qua quá nhiều. Nếu lão trượng thấy cảnh nghèo, động lòng trắc ẩn cho nghỉ tạm một đêm, bàn Tăng này đâu dám từ chối.

Cả ba đều xuống núi về nhà tranh của lão Mộc. Xa xa tiếng trống cầm canh điểm chùng. Trông lên trời ánh thái dương cũng đã tắt ngụi, lác đác một vài ngôi sao, lúc ẩn lúc hiện trên nền trời đêm sẫm như mực. Về đến nhà. Lão Mộc gọi tráng sĩ xuống bếp đun nước lên, châm trà mời sư dùng...! Chuyện trò thâu đêm

Sáng hôm sau, nhìn quanh thấy, ngôi nhà tranh nhỏ bé xinh xinh của lão Mộc và tráng sĩ trông như một bức tranh thủy mặc. Xa xưa nào đó, ở giữa lưng đồi chung quanh hàng tre xanh bao bọc. Thêm vài cội tùng già được cắt tỉa. Bên cạnh là tảng đá gồ ghề trông thật hữu tình. Nhìn vào cái bệ xây bằng đất gỏi lưng vào mặt vách. Đồ đạc rất đơn sơ gồm chiếc giường gỗ và ba tấm ván ghép lại để ngay trên mặt đất dùng để sinh hoạt trong gia đình. Chỉ có lão Mộc và chàng tráng sĩ ở chung với nhau nhận làm thầy trò, tu luyện...! Nhìn trên vách tường một ngọn giáo dài, và một chiếc cung rất nặng. Đời sống của họ rất đơn độc và lạnh lẽo nhưng ở giữa sân lại có một cái hồ sen rất đẹp. Tôn pho tượng Quán m bằng đá cẩm thạch màu xanh rất tuyệt vời. Ai ai nhìn thấy cũng đều ngưỡng mộ cả. Vì tôn tượng này rất sống động dân làng thường đến đây chiêm ngưỡng và đánh lễ. Hình như lão Mộc là kẻ mai danh ẩn tích chi đó...! Chưa ai hiểu rõ lai lịch của lão cả...! Thời gian rồi sẽ trả lời cuộc đời của lão.

Lão Mộc thường hay dạy bảo chàng tráng sĩ rằng: “Rất khó để tìm bình an trong cuộc đời bất an. Cho nên tu là để thấy, thấy được bản chất cuộc đời, không bám víu, không dính mắc, sẽ không còn đau khổ. Luôn luôn tham lam, bám víu mới sinh ra khổ - khổ, vì không thấy được cái vô thường nên bất an trong đời sống.”

Chúng ta hay hiểu tu theo nghĩa rèn luyện đạt được mục đích nào đó. Trở thành cái gì mà mình chưa từng có. Cách đó là cách tu tập của hầu hết của các tôn giáo, trường phái khác nhau. Bởi thế, để cái trở thành hàm nghĩa sinh tử. Nếu tu mà để trở thành tức là đã tạo ra một chuỗi dài sinh tử. Cách đó không phải cách tu của đạo Phật, cầu giải thoát...!

Tu theo đạo Phật thật đơn giản chỉ là làm thế nào nhận ra chân lý. Qua đó để sửa đổi rồi nhận thức việc làm đúng với sự thật (chứ không phải thuận theo ý mình) Bài viết này còn dài nhưng tạm ngừng nơi đây.

Năm Hồ, có rất nhiều chuyện kể về hồ. Nhưng người đời thường hay nói rằng:

“Hùm chết để da, người ta chết để tiếng”

Ai ai, cũng thế, giàu – nghèo, sang – hèn... danh vọng – tài lợi gì cũng chỉ tạm bợ thời gian mà thôi.

Sống là phải chân thật, không thẹn với lòng. Luôn luôn tôn trọng sự sống của người khác. Phải biết thương yêu và hòa thuận với nhau, hãy hỷ xả và buông bỏ những ác nghiệp hoặc những phiền não, không nên chứa nhóm những gì không lành mạnh vào tâm hồn mình. Hãy vui vẻ, dũng tiến về phía trước, cũng như trong kinh Phật đà có dạy:

“Quá khứ không truy tìm, tương lai không ước vọng
Quá khứ đã đoạn tận, tương lai lại chưa đến
Chỉ có pháp hiện tại, tuệ quán chính ở đây”

Lại một lần nữa, khuyên các bạn trẻ rằng: “Bạn phải mở lòng hoan hỷ - từ bi quảng đại- mang tâm bình thản mà đối đãi với cuộc đời, đừng đi cưỡng cầu cái gì. Bởi vì, nếu đã không phải là của bạn thì cho dù cưỡng cầu cũng không đạt được. Phải biết đủ mới thấy vui vẻ và hạnh phúc cho chính bản thân của mình đã tạo ra.” Mong lắm thay!!!

CA- Santa Ana Chùa Bảo Quang

Ngày 3-3-2022

MƯA !!! (TRONG CƠN ĐẠI DỊCH)

Mây đen ùn ùn kéo đến bao phủ khắp bầu trời Cali, chiều nay cũng như những buổi chiều qua, hạt mưa long lanh lặng lẽ, âm thầm lặng lẽ nhỏ giọt tí tách trên mái nhà, hòa cùng hoa lá úa vàng ngập sân... Ôi! núi đồi kia một thuở vàng son, ngự trị trên vùng đất hứa, thành tháp cổ rong rêu mang nhiều chứng tích, mây trôi lững lờ ôm ấp mộng trần gian, kiếp nhân sinh cuốn hút tận chân trời, dòng sông xưa - bến cũ đợi chờ, tháng ngày phiêu bạt chân trời, cuộc mưu sinh trở nên gay gắt muôn vàn, cánh nhạn kia in dấu dòng sông, hoa vẫn nở trong lòng lữ khách, bước chu du vượt gió băng ngàn, mưa vẫn mưa bay trên ngọn đồi chóp vót, tảng đá kia to nhưng giọt mưa nhỏ vẫn xói mòn, bóng nước long lanh còn ứng động mãi trong lòng ai đó...! Mưa ơi! Mưa sâu nhân thế...Mưa thấm cả tình người bao la...!!!

“Mưa dừng lại trên tầng tháp cổ / Lắng nghe từng ngôn ngữ rất thơ / Chứng tích cũ hoang tàn đổ nát / Thành quách kia mơ mộng hững hờ...” thơ - Thanh Trí Cao.

Nhắc đến mưa, chúng ta đều biết hiện tượng trong vũ trụ do mây đen hội tụ, tạo lên những cơn mưa, thông thường mưa gió thì chẳng có gì để nói. Nhưng ở đây đặc biệt Nam Cai lại là vùng trời sa mạc quanh năm suốt tháng chỉ có “nắng” mà thôi! Trái lại “mưa” gió cũng phải có mùa, cứ sao năm nay cuối Đông rồi, mà trời vẫn còn mưa tầm tã. Cơn mưa nhiều ngày “nó” đã

báo cho chúng ta dấu hiệu (bất thường) xảy ra. Bất thường ấy là gì,? Quý vị cũng có thể nhận ra được. Bài viết này chỉ vòng quanh “mưa trong mưa” mà thôi, thật là ngộ nhỉ?

Đúng thế! Nhìn vào góc cạnh thiên nhiên, vạn vật xoay chuyển theo sự tuần hoàn của vũ trụ “Mưa” là gì nhỉ?...Câu trả lời rất là...! Đã biết vậy mà, không biết bao nhiêu văn - thi sĩ, mượn có “mưa” mà làm đề tài cảm hứng, ngay cả thế giới rơi vào mùa dịch “Corona virus” nay gọi là “Covid -19” dịch bệnh Vũ Hán. Thời gian dịch cũng đã gần giáp năm rồi, nhưng thế giới này vẫn chưa có biện pháp nào hữu hiệu để khống chế chúng. Đã vậy, mà (Covid -19) đã biến thể ra những siêu vi trùng độc hại hơn thế nữa. Khiến cho nhiều bệnh viện phải lắc đầu, không muốn báo lên con số người tử vong. Nói cho cùng, đề tài sôi nổi này khiến không biết bao nhiêu người tìm hiểu, căn nguyên từ đâu sinh ra “bệnh dịch covid -19, còn có tên là “sát thủ vô hình.” Lấy mạng người liên tục không kể già trẻ - nam nữ, sĩ, nông, công, thương...chi cả!!!

Tại sao thế, vi trùng dịch bệnh lại thích những nơi ẩm thấp, lạnh lẽo, mưa gió. Phải chăng chúng là những con siêu vi trùng ghê gớm nhất trong những tháng vừa qua, chúng làm cho nhiều người “bất an” trong cuộc sống đang yên ổn. Nhưng dù gì bất an nhưng chúng ta cũng phải an trong bất an thì mới tìm ra lối thoát mới được, như vậy bầu trời mưa gió hôm nay tại Cali, nhiều ngày qua đã gọi cho ta nhớ đến bài hát “Diễm Xưa” tác giả Trịnh Công Sơn đã diễn đạt:

“Mưa vẫn mưa bay trên tầng tháp cổ / Dài tay em mấy thuở mắt xanh xao / Nghe lá thu mưa reo mồn gót nhỏ / Đường dài hun hút cho mắt thêm sâu.

Mưa vẫn hay mưa cho đời biến động / Làm sao em nhớ những vết chim di / Xin hãy cho mưa qua miền đất rộng / Để người phiêu lãng quên mình lãng du...”

Quả thật, tác giả diễn tả “mưa cho đời biến động” ngầm hiểu rằng mưa chỉ là “mưa” sao mà đời biến động được, đứng trên phương diện khác chúng ta cũng có thể tưởng tượng ra việc gì sẽ xảy ra? Biến động đây không phải là biến động do mưa mà là biến động cả thế giới. Chẳng hạn, tình hình hiện tại bây giờ là nạn “đại dịch Covid-19” khủng hoảng cả thế giới, mà ai ai cũng phải quan tâm. Năm châu, bốn bể dưới vòm trời này đều chịu chung nạn đại dịch “Covid-19” Cầu mong sao cho đại dịch chóng trôi qua, để cho tâm hồn của những người thân gần cạnh bên nhau:

“Mưa vẫn hay mưa trên hàng lá nhỏ / Buổi chiều ngồi ngóng
những chuyến mưa qua / Trên bước chân em âm thầm lá đỏ /
Chợt hồn xanh buốt cho mình xót xa / Chiều nay còn mưa sao
em không lại / Nhớ mãi trong cơn đau vùi / Làm sao có nhau,
hắn lên nỗi đau / Bước chân em xin về mau.”

Nói đến nạn dịch “Covid-19” chúng ta liên tưởng đến những nỗi thương đau khi mất người thân, hẳn lên bao nhiêu người trên thế giới này. Nỗi mất mát chia lìa người thân trong cơn đại dịch làm tôi liên tưởng lại cảnh kinh hoàng, khó mà diễn tả cho hết được. Chợt tôi nhớ lại sách sử xưa các cụ có ghi lại rằng:

“Việt Nam chúng ta hơn 200 trăm năm trước tưởng chừng là một ốc đảo thanh bình, cuộc nội chiến Nhà Nguyễn – Tây Sơn đang dần dần lành lại vết thương, cũng không thoát được lưỡi hái của thần chết, dịch bệnh xảy ra. Chiến tranh, bệnh dịch luôn là một phần của trào lưu quốc tế, liên kết Ấn Độ, Trung Hoa, Pháp, Việt Nam với cả những hòn đảo xa xôi giữa đại dương như vùng biển Caribbean, dân chúng bấy giờ rất hoang mang vì số tử vong quá nhiều.”

Ngày nay trên thế giới nạn lây lan dịch bệnh “Covid-19” biến thể rất nhanh, tất cả cơ quan chính quyền cũng như hàng quán, thương mại các ngành nghề đều đóng cửa...Trước thảm như thế rất đau buồn cho những gia đình có thân nhân bất hạnh lâm vào nạn dịch, chúng ta cũng không quên cầu nguyện cho họ sớm tìm được an lành trong cơn hoạn nạn.

Trên phương tiện hiện đại bây giờ, chúng ta cũng cần phải có một tấm lòng chân thật, “trong hoạn nạn mới biết tấm chân tình.” Có nghĩa là: Ai có khả năng gì giúp được mọi người....thì cứ ra sức giúp, chẳng hạn may khẩu trang gửi đến cho bệnh viện hoặc đóng góp những gì mình có thể làm được...! Cũng như ngày xưa: Cụ Nguyễn Du ra đi để lại câu giả biệt “Ba trăm năm nữa ai người khóc Tố Như?” Giả dụ, ngày mai kia ta có chết đi, ai là người sẽ khóc cho chúng ta? Nếu chẳng may đại dịch lan tràn quá nhiều không ngăn chặn được thì chúng ta làm sao đây?

Mạng sống chúng ta có bảo đảm được không nhỉ? “Chỉ mảnh treo trước gió” Cố gắng ở nhà cho an toàn...Nhớ nhắc nhở người thân...! Chúng ta, ai ai cũng đã từng sống trong cuộc chiến tranh Việt Nam chết chóc mất mát đã quá nhiều, nay bước sang đất nước tự do xã hội văn minh, tiên bộ, cuộc sống yên ổn đã được 45 năm trên quê hương xứ người rồi nhưng hơi ối! Trên đời này có được an ổn mãi mãi như thế đâu nhỉ? Những bụi trần thế gian trôi qua, cuốn theo mây khói, từ đó phôi phai theo dòng thời gian.

“Thương dĩ vãng bụi trần hội tụ / Uống sương mù rong ruổi nghìn thu / Vàn sao rụng bởi nhiều mơ mộng / Tìm được gì sau bước chu du / Nếu không đến đường về vô nghĩa / Mấy lần đi sao hãy còn đi / Bao lâu nữa nhận mình lữ khách / Để không còn đối diện tử thi / Rồi những lúc hoa tàn trên áo / Hoàng hôn buồn quá khứ vùi sâu / Một lần tỉnh suối nguồn giao cảm / Hiện hữu nào cũng rất nhiệm màu.” thơ Thanh Trí Cao

Từ hóa thân huyễn mộng trở về thanh thanh, lữ khách đi vào trong cõi mộng, thấp sáng lên trong cõi vô minh, làm sao cho đến được bến bờ giác ngộ, nếu không chuẩn bị trước tư lương hành giả ấy sẽ gặp nhiều chướng ngại...!

Theo như Kinh Dịch của Khổng Minh Gia Cát Lượng ngày xưa ông ta có ghi lại rằng: “Hễ bình yên trên một chu kỳ (60 năm) là có chiến tranh sẽ xảy ra, sau cuộc chiến lại là chuẩn bị cho hòa

bình” Còn nạn đại dịch thế giới cũng ở trong vòng xoáy như thế nào thì không rõ? Nhưng quý vị cũng hiểu rằng theo giáo lý Phật đà “có sanh ắt có tử” chớ không ai mãi mãi sống trên trái đất này được, đó là luật của tuần hoàn vũ trụ. Vòng xoáy nhân quả luân hồi không thể chối từ được. Theo như giáo lý Phật đà, quý vị cũng từng đọc - tụng kinh Pháp Hoa tức là Kinh Diệu Pháp Liên Hoa trong phẩm “Dược Thảo Dụ” có đoạn ghi lại giảng thuyết như là:

“Dược thảo dụ là nói căn có lớn nhỏ, trí có chậm mau, cơ có sâu cạn.’

Bởi trong chúng Thanh Văn, hoặc nghi rằng pháp Đại thừa này, hạn trí lớn như Xá-Lợi-Phất, mới có thể lãnh thọ, chúng ta đâu kham nổi, nên đức Phật dùng thí dụ mà sách tiến họ. Bảo họ biết pháp ấy cả lớn lẫn nhỏ, kẻ thượng- trung- hạ trí đều có thể đồng tu, chỉ ở phương tiện chúng đắc mau chậm chẳng đồng thôi.”

(Có một số hàng đệ tử Thanh Văn của đức Phật mang mặc cảm mình là hạng căn cơ thấp kém, trong khi pháp Như Lai nói là pháp tối thượng, không thể áp dụng viên mãn được. Nghĩa là dù quý Ngài khổ công tu cũng không đạt đến chỗ cao tốt. Việc thành Phật chỉ dành cho hạng người căn khí đặc biệt, còn quý ngài không có hy vọng đó. Đây chẳng qua là mặc cảm thôi, chứ pháp Phật dạy một vị bình đẳng. Diệu Pháp chỉ một vị, vị đó là vị gì? Vị Phật, vị nhất thừa. Phật chỉ làm một việc duy nhất là dạy chúng ta tu hành để thành Phật. Song do chỗ áp dụng, do sở hành của mỗi người khác nhau mà Pháp Phật chia ra hoặc sâu hoặc cạn. Ở đây chúng ta cũng phải dẹp bỏ mặc cảm. Thật ra đây là loại mặc cảm ngụy biện mà thôi. Cũng như một trận mưa nhuần thấm khắp hết, mà các cây cỏ hấp thụ có khác nhau, song nhuần thấm vẫn là một.

Tu hành chỉ nương nơi tâm Diệu dụng Liên Hoa Kinh này, một bề hướng thẳng tới trước cũng có lúc đến nhà.

“Một trận mưa nhuần thấm khắp hết, các cây cỏ hấp thụ tuy khác nhau, nhưng cái nhuần thấm nước mưa là một, chứ không

khác. Cây cỏ có khác, cây lớn hấp thu khác, cây nhỏ hấp thu khác, nhưng sự nhuần thấm nước mưa không khác.” Kinh Diệu Pháp Liên Hoa.

Chỉ nương nơi kinh Diệu Pháp Liên Hoa này tức là nương Tri Kiến Phật. Căn cứ từ giáo lý Phật đà đó mà tu, mà hành đạo kiên trì, quyết tâm tiến thẳng thì sẽ thành công.

Chúng ta đã được hấp thu trận mưa pháp của đức Phật, tuy trận mưa Pháp đó cách chúng ta một thời gian đáng kể, trên hai ngàn năm. Nhưng bây giờ chúng ta vẫn được hấp thu, vẫn nhuần thấm. Chỉ còn một điều là nếu chúng ta quyết tâm thẳng tiến, không để cho việc tạp xen vào, nhất định chúng ta thành công. Không lý gì người xưa tu hành thành công, bây giờ chúng ta tu không được, chẳng lẽ mình đành chịu dang dở sao? Chúng ta phải kiên quyết, phải thể hiện ý chí thật tốt. Sở dĩ có những tạp niệm là do hoàn cảnh riêng tư, do biệt nghiệp của mỗi người, đó không phải là cái chung.

Ngày hôm nay, giữa cuộc sống này, không đợi thành vị thầy xuất sắc, mà ngay khi còn là một tiểu tăng, sống trong ngôi chùa chuyên tu như thế này, thể hiện được dáng dấp, tư cách, nói năng và cư xử với nhau giữa huynh với đệ, với thầy, tất cả mọi người chung quanh, thể hiện tròn đầy ánh sáng Phật pháp, thể hiện là người thấm nhuần trận mưa pháp của đức Thế Tôn. Đó là điều rất cần với người thật tâm tu hành. Nếu ở đây, bây giờ chúng ta không làm được việc đó thì ngày mai dù có lên núi hay xuống biển, bằng cấp thật nhiều học cho tột đỉnh hoặc đi u - đi Á chi cũng chẳng làm được gì. Không có chuyện cho tương lai khi đã đánh mất hiện tại rồi. Những người như thế rất dễ bị tham dục thế gian như quyền lợi, danh vọng cuốn đi, làm hư hỏng cả cuộc đời tu hành.)

Tóm lại, bài viết này diễn tả về “Mưa !!!” mà “Mưa Pháp” trong Kinh Pháp Hoa chúng ta cũng có thể hiểu được. Bởi vậy, ngoài thế gian “Mưa!!!” cũng buồn bã mỗi người mỗi hoàn cảnh

không thể nào diễn tả cho hết ý được: “Người buồn cảnh có vui đâu bao giờ”

Nói đến cảnh trí hiện tại bây giờ cao trào của dịch bệnh, chúng ta cũng nên tuân thủ mọi luật lệ do chính quyền sở tại đưa ra, nhất nhất chấp hành tốt mọi sự kiện như: vệ sinh rửa tay, khẩu trang khi ra đường, khoảng cách v.v... Chúng ta cũng không nên tùng túng trong công việc tại nhà, luôn luôn giữ tâm thanh tịnh, “bình an trong an bình” giữ vững niềm tin hy vọng “ánh sáng cuối đường hầm” hé lộ cho chúng ta để sớm có cuộc sống an lành. Trở lại, bầu trời xanh tươi muôn hoa tươi nở, công việc trở lại bình thường...! “Sau cơn mưa trời lại sáng”.

Chúng ta hãy cùng nhau chấp tay lên cầu nguyện Chư Phật, Chư Đại Bồ Tát, Mẹ Hiền Quán Thế Âm Bồ Tát quảng đại rưới nước cam lồ tiêu tan nghiệp chướng, ách chướng giải trừ nạn dịch “Covid -19” cho đại chúng có được cuộc sống an lành.

Kính chúc quý vị năm mới Tân Sửu - 2021 bằng mọi giá phải tiễn biệt nạn (Covid -19) ra khỏi thế giới an lành của chúng ta bằng mọi cách...! Nếu ai đó có biện tài giỏi cũng nên góp phần vào việc tổng tiễn (Covid -19) này, đó là việc làm ích quốc lợi dân, thành tâm tán thán công đức của người có công tiêu diệt nạn (Covid -19) yêu kiều này, để cho mọi người trên thế gian được an tâm mà sinh sống.

CA, Valley Center ngày 29/1/ 2021

Nhuận Hùng

NGỠ NHƯ HÔM QUA

Cali- phố Việt ngày hôm nay, bỗng nhiên thời tiết có khác thường hơn mọi khi, nhưng chuyện ấy chẳng mấy ai quan tâm đến cả, mãi lo cơm áo gạo tiền hằng ngày. Còn có tâm trạng chi đâu mà nghĩ đến chuyện khác, việc đầu tiên ai nấy cũng đã an tâm rồi, sau khi chích được liều thuốc “Vaccines” – để ngừa nàng Covid- 19 có biệt danh là “Sát Thủ Vô Hình” của thời đại đương thời. Tin vui đã đến ai ai cũng mừng khôn xiết về việc an tâm cho sức khỏe, đại chúng cũng nghĩ như thế! Nhưng riêng tôi lại chạnh lòng nhìn lên bầu trời Cali ảm đạm mây đen vẩy búa liên tục mấy ngày liền, không có tia nắng nào chói chan cả, khí trời thì lạnh lạnh, lá vàng rơi lá tả..! Chợt đến- chợt đi, à thì ra là tháng Tư Đen đã đến rồi bạn ạ!

Nghĩ đến đó, lòng tôi chùng xuống dĩ nhiên bao nhiêu ký ức, lại cuộn cuộn trở về trong tâm trí của tôi...! Đã vậy, hình ảnh ấy mỗi năm càng thêm đậm nét, tuổi càng cao thì sức khỏe càng yếu đi. Việc gì đã qua mình muốn cho nó trôi theo dòng sông tuôn ra biển cả không còn lưu luyến trong não bộ gì nữa, nói thì dễ nhưng không thể nào tẩy não được bạn ạ! “Chúng...(dự kiện ấy...)” đã được đưa vào “A lại da thức” còn gọi là tạng thức nói theo ngôn từ trong Giáo Lý Phật Đà thì dễ gì mà xóa đi được, thật là không dễ chút nào. Vẫn biết “xả bỏ những ký ức xa xưa” “đó” chỉ là cách một cách nói thuận miệng, suông chiều, chính là lừa dối bản thân của mình bạn ạ!

30-4 Riêng tôi cũng nghĩ vậy, nhưng còn không biết có bao nhiêu người Việt đang sinh sống khắp nơi ở hải ngoại. Hễ hằng năm tháng Tư đến là họ nhớ ngay, đây là dấu mốc “lịch sử bi thảm, đau thương miền Nam Việt Nam, mãi mãi sẽ không bao giờ quên”. Nói đến Tháng Tư Đen năm nay đã tròn 46 năm kể từ khi miền Nam Việt Nam bị Cộng Sản cưỡng chiếm. Một thể chế tự do, trên một dải đất thân thương miền Nam Việt Nam bị bức tử, những hậu hoạn, những thương đau ấy do đâu mà ra? Có phải chăng là cuộc chiến chênh lệch mà ra hay không? Những uất ức của quân, dân miền Nam VN trên bàn cờ chính trị do các cường quốc lớn leo lái. Thật là đau buồn cho những nước nhược tiểu không đủ sức tự chủ.

Con thuyền Miền Nam Việt Nam bị chìm bức tử trong cơn chiến loạn, cũng vì bé cổ thấp họng không thể cầu cứu đến thiên đình được. Đề rồi dẫn đến cảnh nước mất nhà tan, tha phương nơi xứ người. Bao nhiêu tử nhục khốn cùng cho đến bao giờ mới xóa được. Tôi vẫn hiểu “Oan oan tương báo...” Những đau khổ - mất mát của người dân lành không thể nào diễn bày cho hết được. Trong thi ca có câu: “đoạn trường ai có qua cầu mới hay”(Nguyễn Du). Cảnh nhà tan - cửa nát, không biết bao nhiêu quân, dân, cán, chính của Miền Nam Việt Nam bị Cộng Sản bắt bớ giam cầm tù đầy nơi rừng thiêng nước độc hành hạ cho đến kiệt sức. Giam người không có bản án, vậy các bạn trẻ nghĩ sao đây ? Thắng thua là việc của binh gia, kẻ thua không phải là hèn nhất, nhưng “tình người” đối với chúng lại không có, Cộng Sản áp chế chính sách nhốt người không bản án. Chỉ đưa ra chỉ thị là:

-Cấp úy mang theo mười ngày ăn, với quần không nói ngày về. -
Cấp tá trở lên một tháng cùng với quần áo.

-Cấp tướng thì không nói là bao nhiêu, nhưng rốt lại là không có bản án, chỉ đưa đi “tù” gọi là học tập cải tạo sĩ quan ít nhất là trên ba năm hay sáu năm hoặc mười năm hay nhiều hơn nữa tùy theo Cộng Sản giam giữ. Chủ trương chỉ muốn cho “bọn tù” kiệt

quê mới thôi, đày đọa bằng cách bóp chặt bao tử, còn nhiều việc nữa không thể kể cho xiết được...!

Hỡi! những bạn trẻ yêu quý của tôi đang sống ở Miền Nam Việt Nam, sanh ra và lớn lên sau năm 1975 chắc có lẽ chẳng biết gì về cuộc chiến chinh đầy khói lửa thời đương đại vào những năm 54 cho đến 75 cuộc chiến tàn khốc trên đất nước Việt Nam. Nếu các bạn trẻ có còn yêu quê hương nước Việt dành chút ít thời giờ để nghĩ tưởng đến dòng lịch sử cha ông của chúng ta hãy lên “google...” tìm hiểu kỹ vì sao các bậc trưởng thượng, ông cha anh mình, đã hy sinh anh dũng như thế nào? Để có ngày hôm nay mình được sống an ổn trên đất nước tự do mệnh danh là Hiệp Chúng Quốc vì sao và lại vì sao???

Chắc có lẽ quý vị, thường đi chùa nghe quý thầy giảng cũng thừa hiểu và thừa biết trong giáo lý Phật Đà, quý bậc Tôn Đức có ghi câu: “Không truy tìm quá khứ, không mong cầu tương lai, hiện tại là đây...!” Đúng, điều đó là không sai cả. Nhưng ai ai, cũng có thể hiểu và biết, chúng ta là người Việt tỵ nạn Cộng Sản, dù gì đi nữa (trăm năm hay ngàn năm) về sau đi nữa vẫn là người Việt rời khỏi nước đi tìm Tự Do, đánh đổi bằng mạng trên chiếc thuyền nan bé nhỏ vượt trùng dương đến vùng đất xa lạ sinh sống gọi là tỵ nạn Cộng Sản. Bởi vậy, có ai dám nhận quê người làm quê hương yêu dấu của mình đâu ạ!

Dù con cháu mình sinh ra lớn lên tại vùng đất đó, ăn học có bằng cấp cao làm đến ông này hay bà nọ cũng chỉ là sống nhờ ở tạm trên đất khách quê người. Vậy các bậc phụ huynh đã cao niên chẵn tuổi rồi cũng nên nhắc nhở hàng hậu bối, con cháu rằng: “Mình còn có quê cha, đất tổ, mang dòng máu con rồng cháu tiên...Đinh – Lê- Lý- Trần - Lê...!” Ở bên kia bờ biển Thái Bình Dương là dải đất thân thương của dân tộc mình đó.

Một màu đen Tháng Tư tang tóc năm Bảy Lăm, không thể phai nhòa được, tôi cứ ngỡ là nó mới vừa xảy ra ngày hôm qua. Nhưng hỡi ơi! Đã 46 năm trôi qua rồi nhì! Chúng ta không ai mà không thể quên được những biến cố, thương đau đã xảy ra

sau năm 1975 cả. Hiện giờ đã có nhiều người về bên kia thế giới, nhưng họ vẫn ôm theo buồn tủi, hận sâu, những nỗi tù đày tàn bạo do đảng Cộng Sản Việt Nam gây ra, không biết bao nhiêu giấy bút diễn tả cho hết được. Đã vậy, người còn ở lại sống khắp nơi trên xứ lạ quê người, họ mãi bận lo cuộc sống hằng ngày cơm áo gạo tiền...! Nhưng trong tâm khảm họ cũng không thể nào quên đi những dã man, tàn bạo của chủ nghĩa vô nhân đạo như thế...! Sau 1975 những nhà tù khổ sai không bản án, được mọc lên khắp đất nước, nhiều hơn cả trường học.

Cán bộ Cộng Đảng gói bọc trong danh từ mỹ miều là: “học tập – cải tạo” hầu che mắt thế giới bên ngoài. Mặc khác chúng đưa dân đi vùng kinh tế mới, bao gồm là những thành phần thuộc vợ con của chính quyền Miền Nam, Cộng Sản gọi là “ngụy quân, ngụy quyền” không cho con cái của họ đi học. Chúng chỉ xét theo lý lịch mà thôi. Chủ trương xóa sạch những gì thuộc chế độ Cộng Hòa để lại, chúng tức là “Cộng Sản” chỉ muốn áp dụng chính sách “ngu dân” mà thôi, chuyện không thể nghĩ bàn...Là thế đó!

Đứng trên bình diện khách quan, chúng ta nhìn thấy ngay...! Cộng Sản Việt Nam đang nắm quyền trong tay từ Bắc cho đến miền Nam, không một ai được tự do ngôn luận hoặc tự ý nghĩ cho đến việc làm, nhất nhất chỉ có đảng mà thôi. Bởi vậy, chúng ta cũng biết trước được Cộng Sản cưỡng chiếm đất thân thương của Miền Nam, nhưng chúng không thể chiếm được trái tim của hàng triệu người dân miền Nam Việt Nam. “Thượng bất chánh thì hạ sẽ tất loạn” (trên nói một đảng - dưới làm đảng khác, có ngày chúng cũng tan theo mây khói)

Bởi thế, sau năm 1975 có cả triệu người bỏ nước ra đi thà làm môi cho cá còn hơn sống trong vòng kìm hãm của chế độ Cộng Sản. Nhắc đến những chuỗi ngày sau tháng Tư Đen của miền Nam Việt Nam thì thật là dài lê thê, ai ai cũng là chứng nhân của lịch sử, và còn cả một tập hồi ký đau thương để gói đầu giường. Không có nước biển nào rửa sạch những vết nhơ bẩn ấy. Chỉ có ghi vào lịch sử ngàn đời để lại cho con cháu mà thôi!

Tuy tôi là người ra khỏi nhà thế tục, không còn vướng trong vòng xoáy đảo điên tranh dành quyền lực hay mang hận thù chi nữa! Nhưng tôi cũng không thể thờ ơ! được, đất nước Việt Nam đang ngã nghiêng bên bờ vực thẳm Tàu Cộng đang lăm le nuốt chửng đất mẹ thân thương của chúng ta. Chúng ta phải làm gì đây???

Tóm lại, câu chuyện tháng Tư Đen còn dài nhưng tạm ngừng nơi đây, xin mượn dòng thơ ngắn kết thúc bài viết:

“...Hỡi những trái tim, những tấm lòng
 Cơ trời vận nước buổi suy vong
 Hãy xin gìn giữ niềm trung nghĩa
 Đừng để ngàn sau hổ giống dòng
 Đừng để tàn phai nét đẹp xưa
 Cửa trang thanh sử, dấu giao mùa
 Chao ơi! từ đó cơn hồng thủy
 Bao kẻ xuôi dòng theo gió mưa!
 Nhìn những lòng thay những nắng phai
 Mà tim thôn thức nhịp u hoài
 Mà đau mà xót niềm hưng phế
 Thương bóng Loa Thành, thương Úc Trai!
 Giọt lệ đôi phen đã ngỡ ngang
 Khi người đôi bên, kẻ sang ngang
 Thịnh suy mới rõ lòng trung nghĩa
 Mới thấy vàng thau thật rõ ràng!
 Đốc thăm, đường chênh vắng bóng người
 m thăm chiến sĩ bước đơn côi
 Con thuyền chính nghĩa, lòng son sắt
 Xin chớ phong ba mãi dập vùi!
 Mấy chục năm dài vẫn đợi mong
 Đợi anh góp sức, chị chung lòng
 Đứng lên trừ hết loài gian ác
 Để trả cho tròn nợ núi sông
 Rồi sẽ bình minh rực Tháng Tư
 Quê hương nhất định hết lao tù
 Cờ Vàng tô thắm khung trời Việt

Tổ quốc vinh quang, sạch bóng thù.
(Ngô Minh Hằng)

Lại thêm điều nữa tôi cũng xin mong mỏi và nhắc nhở các thế hệ trẻ Việt Nam lớn lên và sống tại hải ngoại. Nếu các bạn đã có bản lĩnh của mình chứng tỏ khả năng thành công trong học vấn, tính bền bỉ, khả năng thích ứng của mình, hoặc trong quân đội, trong các ngành nghề... Trong khi xây dựng cuộc đời trên quốc gia hùng mạnh đã đón nhận bạn và gia đình, thì hãy giữ vững trong tim mình một hình ảnh đất nước Việt Nam thân thương. Trong khi chờ ngày bạn có thể trở về mảnh đất nhỏ của quê mẹ Việt Nam và cảm thấy tim mình rung động như một kẻ trở về đứng trước ngôi nhà mình đã sinh ra. Các bạn sẽ sống lại những buổi sáng sương mù tại Đà Lạt, những buổi chiều mưa xa tại Sài Gòn. Các bạn sẽ có dịp thả hồn đi trên Quốc lộ 1, con đường cái quan ngày xưa, dọc theo những bãi biển một màu xanh thăm thẳm bên bờ cát trắng tinh, và nhìn bên kia đường nắng chiều rải một màu vàng tươi trên hàng cây ở lưng đồi dãy Trường Sơn, những hàng thông thẳng tắp trên vùng núi cao nguyên đất đỏ của ngày nào. Các bạn trẻ sẽ đứng trên chiếc phà băng qua sông Cửu Long, để cảm thấy gió thổi rào rạt trên mặt phẳng phát mùi lúa chín thơm trong ngày gặt hái. Lúc ấy các bạn trẻ sẽ thấy quê hương Việt Nam mình là viên ngọc chiếu sáng trong vùng trời Châu Á. Mong lắm thay!!! Hẹn một ngày mới Tháng Tư vàng huy hoàng sẽ đến với các bạn trẻ.

Cali, Tháng Tư Đen Buồn!!! Ngày 7/4/2021

Nhuận Hùng

NHÌN LẠI - CHÍNH MÌNH

Trên đời này, có những sự kiện xảy ra mà chúng ta không “ngờ” trước được. “Nó” là tình cờ hay cố ý. Tất cả thế gian này nói chung (hữu tình hay vô tình) những chủng loại có tình thức (xúc cảm) hay (thọ cảm) còn tham sống sợ chết...Chúng luôn luôn có sự mong cầu, cảm nhận được tất cả những gì xảy ra như: đau đớn – buồn - vui - sướng - khổ...cảm nhận bằng các giác quan...Cũng như con người chúng ta (căn – trần- thức) gồm có đủ. Nếu đi sâu vào chi tiết khác phức tạp, trong giao lý Phật đà. Nên chỉ sơ lược, khác hẳn với những vật vô tình thức, không có sự sống chết. Chẳng hạn như cát - đá tro trọi vân và vân...

Thiết nghĩ thế giới ngày nay, cuộc sống vội vã như vũ bão, chạy đua với thời gian, chúng ta thấy có mấy ai nhìn ngược vào “nội tâm” của mình đâu? Đa số, vọng ngoại chạy theo hào nhoáng, bám víu sự tăng tốc từ khoa học tiến bộ, ngày nay trên đà phát triển công nghiệp hóa...mạng truyền thông đại chúng, Face book – You Tube ...quá nhanh (thời đại 5.0) thế giới này đang nằm trọn trong lòng bàn tay các bạn trẻ đó ạ! Ai ai cũng hiểu rằng, chiếc Cell phone (điện thoại cầm tay) của bạn, “nó” đóng vai trò khá quan trọng trong cuộc sống của mọi tầng lớp giống như bóng với hình có phải không? Các bạn ạ !!!

Nếu nói rằng, chúng ta không biết gì, thì mọi người cho đó là kẻ lạc hậu... Thế rồi, ra sức chạy theo thời đại, chúng ta sẽ đạt được những gì? Hay ngược lại, sẽ thua thiệt đánh mất đi tình yêu thương chân thật. Trên đời này có rất nhiều sự kiện cần nêu

ra, nhưng không thể diễn đạt cho cùng tận được...! Xin miễn bàn, mọi người, cũng có thể hiểu được điều này...!

Nhìn lại - chính mình, là một việc làm rất dễ dàng. Nhưng lắm lúc chúng ta quên đi....! Bởi vì, sự kiện nào cũng đều đối nghịch với nhau cả ví dụ: Ngày thì có đêm, nam thì có nữ, âm thì phải có dương...Mặt trời có thì mặt trăng cũng xuất hiện, ‘nó’ đâu có chịu thua thiệt...! Dĩ nhiên, là con người gồm có thể xác và tâm hồn, thì mới hoàn thiện được. Nếu như một ai đó có xác mà không có hồn thì gọi là gì? Đó là (vô tri) – (vô giác) nếu là như thế, thì chẳng khác nào sỏi đá, dù lớn hay nhỏ cũng thể thôi...!

“Ta nắm chắc những gì chẳng phải mộng / Hỡi thời gian biên giới hỡi còn không?/ Tường đá cũ rêu phong mòn ảnh tượng/ Đồ vỡ này nào khác lúc vàng son/ Thiên sử cỏ hương quê vẫn còn đây/ Người hãy về tìm lại những phút giây/ Đến rồi đi cơ hồ sương mây khói? Vó ngựa nào chứng tích vẫn còn đây...”
(Thanh Trí Cao)

Này các bạn trẻ, chắc hẳn các bạn cũng đã từng đọc qua câu chuyện thiên tông, đã được đăng tải trên sách báo Phật Giáo...! Hòa Thượng, Thiên Sư Thích Thanh Từ, ngài đã ghi lại rằng:

“...Tổ Bồ - Đề - Đạt- Ma sang Trung Quốc chín năm ngài quay mặt vào vách đá ở Thiếu Lâm. Sau này có ngài Thần Quang đến hỏi đạo, được thu nhận làm đồ đệ, và được đổi tên là Huệ Khả.

Một hôm Huệ Khả bạch với Tổ Bồ-Đề- Đạt-Ma: "Bạch Hòa thượng, tâm con không an, nhờ Hòa thượng dạy con phương pháp an tâm." Đây là muốn nói thẳng vào đạo sĩ chấp tâm. Tất cả chúng ta nếu biết tu, thì người nào cũng khổ sở về chỗ “tâm” không an.

Tụng kinh, niệm Phật, trì chú gì “tâm: cũng bất an. Giờ đây làm sao mà an tâm? Khi xưa chính Tổ Huệ Khả ngài thiên quên ăn quên - ngủ mà tâm vẫn không an. Vì vậy khi được thu làm đồ đệ, câu hỏi đầu tiên và có thể là quan trọng nhất của đời Ngài là

câu xin "Phương pháp an tâm". Làm sao học được phương pháp an tâm, đó mới là an ổn, đó mới là cái chủ yếu của Ngài hằng mong đợi...!

Ngài hỏi với một lòng thiết tha như vậy, mà Tổ Bồ-Đề-Đạt-Ma chỉ trả lời:

"Đem tâm ra ta an cho". Nhưng ngài Huệ Khả đâu dám xem thường. Lâu nay mình nói "tâm" không an, hiện nay tìm lại xem nó ở đâu. Tìm tới tìm lui, tìm hoài "nó" mất tăm mất dạng, Ngài đành trả lời: "Bạch Hòa thượng, con tìm "tâm" không được."

Tổ Bồ-Đề-Đạt-Ma chỉ nói một câu: "Ta đã an tâm cho ngươi rồi." Liên đó Tổ Huệ Khả ngộ được phương pháp an tâm.

Như vậy ai đọc lịch sử Thiền tông đến chỗ này, thấy "nó" lạ lùng bí mật làm sao! Tại sao "tâm" ngài Huệ Khả đang bị xao xuyên loạn động, Ngài thành thật thiết tha cầu Tổ dạy cho phương pháp an tâm, Tổ không chịu dạy, chỉ bảo: "Đem tâm ra ta an cho". Ngài tìm mãi không được, nói: "Con tìm tâm không được", thì Tổ bảo: "Ta đã an tâm cho ngươi rồi." Ngài Huệ Khả liền ngộ. Vậy ngộ tại chỗ nào?

Hiện nay nghe như vậy chúng ta có ngộ chưa? Chúng ta nghe thì ngỡ ngơ không biết Tổ nói cái gì. Thế thì câu nói: "Ta đã an tâm cho ngươi rồi" là câu nói đùa hay là câu nói thật? Ngài đã nói tìm tâm không được, tại sao Tổ bảo "Ta đã an tâm cho ngươi rồi"?

Thật tình ai nghe câu nói này, đều không hiểu chi hết. Nhưng từ ngày Tổ Bồ-Đề-Đạt-Ma truyền Thiền Tông vào Trung Hoa đến nay gần hai ngàn năm rồi, câu nói đó vẫn là câu nói bất hủ. Người bình thường, đọc thì thấy như vậy, là sự lạ đời, như là câu nói vô nghĩa. Trước khi giải thích, chúng tôi mong muốn quý vị khám phá và từ từ tìm hiểu về câu nói đó...!" (H.T. Thiền Sư Thích Thanh Từ)

Qua câu chuyện trên cho chúng ta thấy, muốn quay về với chính mình, để có được “an tâm” không đơn giản chút nào cả. Nếu hành giả dốc lòng tu tập...thiền quán, cần phải có sự chỉ dẫn của quý thầy trưởng tậ, nhưng cũng cần tìm cho đúng minh sư thì sẽ mới có câu, giải đáp thấu tình đạt lý...!

Thưa quý bạn trẻ!!!

Nếu như nói, nhìn lại – chính mình, tuy rất là dễ ai cũng có thể biết vào làm được cả. Nhưng có quyết tâm thực hiện hay không là chuyện khác. Ngoại trừ những người có tâm hướng về đạo hay nói một cách khác là họ được sự hướng dẫn do những vị thầy...dạy dỗ chu đáo. Hướng về nội tâm chính mình để tìm lại những gì mà xưa chúng ta đã lãng quên. Nhất là thời buổi bây giờ, cơm – áo – gạo -tiền ai ai cũng thế...!

Vọng ngoại thì nhiều quay về với nội tâm rất ít, vì xã hội hiện đại chi phối đủ điều. Mọi thứ đều cần phải chạy đua với chúng. Ngay cả chiếc đồng hồ cũng là đối thủ mà chúng ta đang ra sức chạy đua...thì làm sao, mà có thời gian rảnh rỗi để mà soi rọi vào bên trong “nội tâm” của chúng ta.

Đã vậy, còn có một số câu hỏi rất khách quan: Nếu cuộc đời có phải thực sự mệt mỏi chẳng?

-Mệt mỏi là đúng rồi, thoải mái chỉ danh cho những người đã khuất (mất.) Còn nữa, giả dụ như:

- Đường đi dễ dàng là bạn đang xuống dốc, khó khăn là bạn đang lên dốc.

-Khổ mới là nhân sinh. Mệt mỏi là công việc.

-Biến hóa mới là vận mệnh. Nhẫn nại là từng trải.

-Cho đi là trí tuệ.

-Tĩnh lại chính là tu dưỡng.

-Buông bỏ chính là đạt được.

Nếu như bản thân chúng ta cảm thấy vất vả và khổ đau. Thì hãy tự nghĩ lại rằng:

-Đường dễ là đường xuống dốc...!

Nếu muốn thành đạt trong mọi lãnh vực thì hãy chấp nhận con đường lên dốc.

-Phải vượt qua bao gian khổ mới đạt được thành tích, chưa kể đấu tranh tư tưởng giữa (ác và thiện) vì quyền lợi cá nhân hay tư hữu cho chính bản thân mình...vân... và vân...!

Hãy cố gắng và cố gắng thật nhiều lên. Con đường tu học để đạt được sự giải thoát...luân hồi sanh tử, đâu phải dễ dàng như mình tưởng. Ngược lại, con đường đời muốn thành công trên thương trường, cũng không dễ chút nào. Lời khuyên chân thật đến với đại chúng rằng, đừng có nản lòng, việc gì thành đạt cũng phải có cái “giá” của nó cả! Không ai làm sẵn cho mình thừa hưởng, cũng như không ai (nấu cơm sẵn ...) cho mình ăn cả! Đó là sự tất nhiên trên thế gian.

Xin đừng bận tâm!!! Hãy nhìn vào chính bản thân mình trước để tìm ra câu giải đáp? Làm thế nào để cho “tâm” mình được bình an giữa con biển động. Tâm bất biến, giữa dòng đời vạn biến. Ý còn dài - nhưng người viết xin được khép lại, hẹn dịp khác sẽ chia sẻ cùng quý bạn trẻ nhé! Tạm mượn dòng thơ dưới đây để kết thúc bài viết.

“Sống trên đời màng chi chuyện thua thắng / Để cho lòng được hưởng phút bình yên? Nhịn một chút thôi bớt những ưu phiền / Lùi một bước – biển trời còn cao rộng / Ta tha thứ giữa dòng đời biển động / Có phải đâu – nhu nhược hay yếu mềm / Mà ta muốn mọi việc được trôi êm / Sao cứ phải tuyệt tình câu ân nghĩa / Ta khạo khờ bởi người thương kẻ khịa / Làm sao mà đong đếm hết đúng sai/ Cứ mỉm cười chào đón những sớm mai / Thật hay giả chẳng so đo tính toán...”

THÍCH NHUẬN HÙNG

“Bởi ta biết giữa dòng người sinh - diệt / Gieo thiện lành gặt quả
ngọt bình yên” (- Đồng Ánh Liễu)

Lại lần nữa, chúc quý bạn trẻ - cũng như những độc giả gần xa,
luôn luôn an lành, cũng như bao điều tốt đẹp, thường xuyên đến
với quý vị. Xin hãy nhìn thật kỹ vào bản thân mình trước...! Sau
khi hành hoạt, để mọi việc thấu tình – đạt lý- thuận duyên không
gặp nhiều phiền não – nhiều hại trong đời. Mong lắm thay!!!

California, Bảo Quang Tự - cuối năm 2022

Santa Ana 12-12-2022

Nhuận Hùng

NỬA BỨC MẶT ĐỒ

*“Vượt không gian thử thách dẫn đò
Cái nghĩa khí vĩ nhân rộng lớn
Sự thành công nào phải ai cho
Cũng con đường này ngại bước chân
Người đi qua thách thức tử thân
Thanh Bảo Kiếm chân trời viễn mộng
Hãnh diện đời cái nghĩa thanh bản
Người qua rồi trang sử còn đây
Dư hương thơm xứng đáng bậc thầy
Tôi chiêm ngưỡng rêu phong thánh tích
Và tìm tòi trong vết chân mây...” (Thanh Trí Cao)*

Đúng vậy, bài thơ trên cho chúng ta thấy trong chiến loạn người thanh niên, với nghĩa khí rộng lớn, cầm trên tay Thanh Bảo Kiếm để dẹp loạn quần mê, những trang sử ấy ghi đầy máu lệ hòa quyện cùng dư hương vang mãi một thời...! Cùng xứng đáng bậc thầy trong thiên hạ....ân hiện bằng bạc lơ lững phiêu bồng như vết chân mây...! Ý nghĩa nào cũng là ý nghĩa, hãnh diện với đời trong nghĩa thanh bản...! Còn gì với khoảng khắc giao thoa, bình bồng man mác trong cõi hư vô....Thuyền đã đợi nhưng người chưa đến....! Anh nghĩ gì trong năm tháng điêu linh – thắng hay bại ai người đạt được – kiếp nhân sinh toàn cảnh trái ngang- kẻ hưởng lợi nhưng là bất lực – người xứng

danh đành phải ấn thân...! Anh hùng nào rồi cũng phải hiến dâng...! Có như thế tuồng đời mới vui nhỉ? Vui trong nước mắt kẻ khác vui làm chi...Thà thanh bần lạc đạo còn hơn...!

Câu chuyện dưới đây chuyển tải cho chúng ta thấy sự thật của cuộc đời là như thế, ngược dòng thời gian....Chứng minh cho ta thấy sự kiện là như thế ấy...!

“.....Tiếng vó ngựa mỗi lúc một gần, đoàn người đang thi hành công vụ đặc nhiệm gì đó...toàn bộ ăn mặc đồng phục đen trông như là thích khách tất cả mang mặt nạ đen bằng đồng, vó ngựa sa trường tung tóe trông như vũ bão bụi đường bay mịt mù xuyên qua phố thị, dân chúng nhìn thấy và đoán biết đây là toán mật thám triều đình đang thi hành công vụ gì đó, nếu có ai cản đường coi như mạng sống sẽ không còn nữa, vì những người này võ công tinh nhuệ giết người không chớp mắt, tiến thẳng về hướng triều đình. Lắm lúc họ còn là sát thủ của những dư đảng nào đó.....! Cũng chẳng ai cần biết làm chi...Chỉ lo làm ăn buôn bán sống với cuộc đời an lành là đủ rồi. Nói như thế, có khi nào được như ý đâu các bạn ạ! Sóng gió hoàng triều qua bao đời có bao giờ ngưng nghỉ được đâu? Tại sao ??? và cũng tại sao ? Cũng chỉ vì một chữ “tham” mà ra...!

Được biết vào cuối đời Đông Hán niên hiệu...thuộc vùng đất Hoa Lục bây là nước Trung Cộng, thời bấy giờ đã xảy ra một triều đại thật là bi đát, khiếp đảm đại nạn kiếp của triều đại đó thật là thâm hiểm vô cùng, dân chúng ai nấy cũng đều oán thán ngất trời. Com không có ăn áo không có mặc, thời gạo châu củi quế khôn đốn thê lương, không thể diễn bàn...!

Trong thời điểm đó, có vị vua tiền triều vừa băng hà do nhiều uẩn khúc bên trong....! Thêm vào đó bệnh hoạn liên miên, tuổi đời chất chồng, nợ nước hai vai gánh trọn. Bởi vậy, sớm kết thúc sự sống, nhưng không cam lòng về nơi chín suối với tổ tiên...vì ngôi vàng vẫn chưa chính thức giao cho hoàng tử nào cả. Để rồi huynh đệ về sau tương sát lẫn nhau tranh giành lấy quyền lực, cho phe nhóm của mình gây nên gió tanh mưa máu ngập cả hoàng triều....!

Khi đạt được ngôi vị hoàng tử trẻ kia miễn cưỡng bước lên ngai vàng của tiên đế bằng nhiều thủ đoạn gian manh bất chấp tình nghĩa huynh, không chừa một ai. Chỉ biết mình là số “một” mà thôi...! Lòng tham vô bờ bến là thế ấy! Thanh toán hết tất cả trung thần đã từng cống hiến cho đất nước, hầu mong hùng cứ một phương...hành xử theo sở thích ngông cuồng...!

Những ngày tiên hoàng còn tại thế chưa đề cử bất cứ một vị hoàng tử nào cả. Trong đó, có một số quần thần lại thích đề cử hoàng tử lớn nhưng vì chung quanh lại có nịnh thần chen vào khiến hai phen đối chọi nên hoàng tử lớn không có cơ hội tiến thân. Mãi đến khi tiên đế băng hà trong triều nổi lên sóng gió của một triều đại hoàng kim đã được trị quốc nhiều năm. Nhưng phút cuối lại là màn đen ập tới, hoàng triều đẹp đẽ huy hoàng lại trở thành bãi chiến trường tha ma máu xương binh sĩ đổ xuống thật là đau lòng....! Giặc ngoài biên ải không chống đỡ mà tranh giành ngôi vị chém giết lẫn nhau trông thật oái ăm...!

Được biết, đương thời hoàng tử lớn tính tình rất trầm lặng-nhân hậu tài thao lược, điều khiển binh quyền cũng khá giỏi nhưng bản tính không muốn tranh giành với kẻ khác thường hay bị lép vế với những vị hoàng tử nhỏ tuổi hơn. Đám vương tôn công tử nhỏ tuổi kia thì không có thực tài chỉ dùng võ mồm để thao thao diễn đạt trên lý thuyết, thật ra chỉ trống rỗng, đã vậy còn hay cậy quyền cậy thế, ức hiếp những kẻ thế cô....Bởi thế, cho nên mới sinh ra xung đột nội bộ cộng thêm các vị hoàng tử nhỏ quá tham lam ngôi vị và quyền thế, dẫn đến huynh đệ tương tàn, giặc ngoài lăm le mà trong hoàng cung thì chiến loạn tràn lan.

Nhớ lại những ngày tiên hoàng còn đang nắm giữ binh quyền đã từng trao cho hoàng tử lớn hai cái hộp, trong đó có bức thư mật được phong kín, dặn dò kỹ lưỡng. Nằm gọn trong chiếc hộp xinh xắn...!

-Tiên hoàng nói: “Khi nào có đại binh biến thì con mới được mở ra mà dùng đến nó. Nên nhớ giữ cẩn thận đó là tuyệt mật của quốc gia...!

-Hoàng tử lớn: “Bẩm phụ vương, có thể cho con biết lý do và vật đó dùng vào việc gì?”

-Tiên hoàng bèn nói: “Thiên cơ bất khả lậu” (việc trời không thể để lộ) sau đó tiên hoàng quay lưng đi ngay không nói thêm lời nào nữa.

-Hoàng tử lớn, vâng lời đem đi cất giấu một nơi thật xa, chẳng ai biết đến...!

Khi nhắc đến những anh hùng xông pha giữa trận chiến, trùng trùng điệp điệp gươm giáo, sẵn sàng xem cái chết như một cõi đi về cùng cát bụi. Nhưng lại có những hạng người bê trễ biếng lười, thụ động khi gặp việc thì muốn tranh dành lợi lộc luôn luôn giành lấy công trạng về mình, trái lại dụng việc quan trọng thì không muốn đổ mồ hôi hay một giọt máu đào nào cả mà vẫn ung dung khoe công cán với mọi người, như thế là sao các bạn ạ? Có được gọi là ích kỷ hay không?

Quả tình, chuyện đời không thể nào đoán trước được, ba năm sau chiến tranh nổi lên khắp mọi nơi, tiên hoàng đương thời phải bỏ ăn- bỏ uống lo cho quốc gia đại sự, điều binh khiển tướng khắp mọi chiến trường, chư hầu các nước lân bang không còn thuận phục nữa gương cờ tiến thẳng về hoàng thành. Cuối cùng vẫn bình định được nhưng tiên đế bấy giờ “lực cùng sức tận” bèn đưa hoàng tử lớn đến biên cương trấn giữ hầu mong cục diện bình yên. Nhưng trong hoàng cung lại xảy ra nội chiến các hoàng tử nhỏ đua nhau giành địa vị để vương ầu đã liên miên trong hoàng triều, khiến tiên hoàng phải bận tâm thêm vào bệnh hoạn liên miên triều chính không ai lèo lái con thuyền quốc gia chao đảo, dễ lâm vào cảnh diệt vong của một triều đại từng huy hoàng danh tiếng lẫy lừng khắp nơi nơi. Bấy giờ màn đen cũng đang kéo đến, khói lửa ngút trời....! Chư đại thần không người nào đủ bản lĩnh đứng ra nắm lấy cơ hồ nước nhà. Thời bấy giờ, có một hoàng tử nhỏ trong hoàng cung thấy vậy liền lộng hành muốn soái ngôi tiên hoàng để bước lên đỉnh cao của thiên hạ. Không màn mọi khó khăn thêm vào thủ đoạn ăn nói lạnh lẽo xảo trá quyết dùng ba tác lười mua chuộc bọn quan

đại thần, cùng bọn nịnh thần quyền binh đều nắm trong tay chờ ngày chín mùi rat ay phản loạn, lập lên triều đại khác giết vua hại trung thần tước binh quyền trong triều để được sáng khoái bước lên ngôi vị chí tôn, không tốn công sức mà lòng đã nuôi mộng bấy năm qua.

Lúc đó, hoàng tử lớn đang trấn ải ở vùng xa xôi hẻo lánh hầu như bị chặn đứng tất cả luồng tin tức, nên không biết chuyện gì đã xảy ra trong triều....!

Nhắc lại khoảng thời gian trước sự hoạch định của hoàng tử nhỏ đã tính trước, chờ khi chín mùi thì hành động. Đó là lúc tiên hoàng hấp hối chỉ còn hơi thở cuối cùng. Thừa nước đục thả câu, một mẻ hốt trọn, làm những việc nghịch lý triều cương, triều đình trong tay không có một di chúc hay ấn tín truyền ngôi vị cho ai cả. Phản loạn làm bừa dùng vũ lực binh quyền uy hiếp mọi người, để chiếm ngôi vị đế vương. Không cần giặc bên ngoài xâm chiếm mà nội bộ huynh đệ thanh toán lẫn nhau cũng vì ham danh lợi mà ra. Thật là xấu hổ cho dòng tộc, có người con ngu xuẩn như thế, thua cả loài súc sanh bé nhỏ nhút trên đời.

Nói đến đây, khiến cho chúng ta nhớ đến cảnh khổ của người xưa là thế đó. Trong sách cổ nhân có viết: “Mưu sư tại nhân, thành sự tại thiên”

Tạo phản, giết vua đoạt ngôi không theo thứ lớp đạo đức sa đọa như thế, thì làm vua mọi người sẽ gọi là gì??? Bất chấp thủ đoạn, giặc biên cương không đẹp mà chỉ lo củng cố địa vị, không tốn công sức gây dựng giang sơn mà chỉ mong ngồi trên đồng vàng để hưởng phúc lợi, thì những hạng người như thế gọi là gì???

Khi tin báo tiên hoàng băng hà, quần thần hoang mang cho người khẩn cấp đi báo tin cho hoàng tử lớn liền quay về nắm triều cương. Nhưng hỡi ơi! Đường dài vó ngựa có hạng nhưng còn có nhiều thích khách muốn lập công rượt theo truy kích...! Cấp tốc như thế hoàng tử nhỏ nhóm họp phen nhóm ra tay đàn

áp, đóng cửa thành lại lệnh cấm tung ra không ai được ra khỏi thành. Ngọn lửa chiến tranh đã nổi lên phe nhóm chém giết lẫn nhau, chỉ trong giây chốc hoàng triều tráng lệ đã tiêu điều khói lửa. Tang lễ của tiên hoàng cũng chẳng mấy ai đưa tiễn. Ngược lại hoàng tử nhỏ lúc đó tung chiêu thư giả, cho truy sát khắp mọi nơi và ra giá ai lấy được thủ cấp của hoàng tử lớn sẽ được trọn thưởng và phong hầu cắt đất cho thêm để mà tự trị. Cáo thị ấy được dán khắp mọi nơi, hoàng cung của một triều đại huy hoàng lộng lẫy nay đã từ từ bước vào bóng tối thật là thê lương ảm đạm...!

Hoàng tử lớn ở biên thù khi nhận tin “bồ câu” hay tin phụ vương băng hà nhưng đường xá xa xôi không về kịp thọ tang mà còn bị truy kích khắp mọi ngã đường. Cuối hoàng tử lớn buộc phải giả dạng thường dân để tìm đường về hoàng cung xem thử thực hư ra sao? Đúng thế, khi vừa tới hoàng thành thì nghe tiếng tung hô vạn tuế của tân hoàng đế “mới” chính là đệ đệ “ngỗ nghịch” lêu lổng ăn chơi trác táng... của mình mà dám tung tiền mua chuộc đại thần hậu thuẫn để được chinh chế bước lên ngôi vị hoàng đế một cách miễn cưỡng, “Văn không chánh – ngôn không thuận” thì làm sao nắm lấy triều cương mà cai trị....! Thật là, đại nạn cho một hoàng triều hoàng kim qua bao đời vua chúa....! Than ôi! Cảnh đời thật là oái ăm, ngang trái không thể tả!!!

Ba năm trôi qua, dân chúng vô cùng oán than ngất trời, sưu cao thuế nặng mùa màng thất thu hạn hán vô cùng, dịch bệnh hoành hành khắp nơi nơi. Ai nấy cũng kêu thấu trời xanh.

Thật vậy: “Hoàng thiên hữu nhãn” (ông trời có mắt) tuy đại nạn như thế như vẫn còn có người ráng sống sót để đợi đến ngày màn đêm được xua tan, bóng tối không còn nữa.

Ngược dòng thời gian ba năm về trước, hoàng tử lớn gặp nạn trên đường về hoàng cung để lo tang lễ cho phụ thân tức là tiên hoàng tại vị. Nhưng chẳng may bị mai phục dọc đường “lực bất tòng tâm” May có quý nhân ra tay tương trợ cứu giúp mang về cho ăn náu để trị thương trong lúc thập tử nhất sinh. Vết thương

lành hẳn một năm sau thay hình đổi dạng để tránh sự dòm ngó của đám “câu sói” của triều đình hôn quân đương thời...!

Kể từ đó, tướng không còn binh mã hiệu lệnh cũng không, giống như rắn mất đầu thì làm gì được đây? Nhưng riêng chàng hoàng tử lớn này ẩn thân dấu đi thân phận. Mai danh ẩn tích thay tên đổi họ hầu tránh sự truy sát của bọn cầu quan đang lục lọi tìm kiếm khắp nẻo đường có nghĩa là “đuổi cùng giết tận”

Hoàng tử lớn, lúc bấy giờ chàng hòa mình vào cuộc sống dù có tủi nhục hay bị chê bai vẫn vui vẻ sống với đời ý chí không hề thay đổi, dù có vật đổi sao dời nhưng lòng hoàng tử lớn vẫn kiên cường bất khuất, không muốn bị ai lấn áp. Dùng đôi bàn tay rắn chắc và đôi chân mạnh mẽ dũng tiến bước lên từng ngọn núi để mong một ngày nào đó chứng minh với mọi người. Ta không phải là kẻ hèn nhát như bầy sói lang hoang dại trong rừng sâu kia. Ta sẽ là một hổ tướng trong tương lai...sau những thất bại ê hề...! Chàng vẫn kiên định như thế, ý chí sắt thép không hề chùng bước trước mọi thử thách của cuộc đời bể dâu...!

Trên đỉnh núi cao hoàng tử lớn chàng thấy lằng lằng như lạc vào thế giới bình bông man mác nào đó lơ lửng trên không trung lạc vào đám mây trắng xóa...Tinh cờ, gặp được lão tiên sinh cũng duyên nhiều đời. Tiên sinh đồng ý cho hoàng tử lớn lưu lại một thời gian, tâm sự về thế sự và cảnh giới tu tập theo đạo...nhưng tuyên nhiên không nói gì và chỉ dạy về kiếm pháp cho chàng hoàng tử cả. Được biết, tiên sinh này đã tu hơn trăm năm trên núi tuyết sức khô luôn luôn tươi tốt không bận tâm về thế giới bên ngoài nhưng nội tâm kiếm pháp chưa có ai sánh kịp. Độc nhất vô nhị (chỉ một không có hai) Tiên sinh chỉ điều khiển kiếm pháp bằng hơi thở không dùng đến thân pháp hay sức lực gì cả...! Đúng là cao nhân khó tìm trong thời binh loạn...!

Có một sáng nọ thấy lão tiên sinh hờn hờ...chàng bèn đem kiếm phổ trình lên nhờ lão tiên sinh chỉ dạy và thọ giáo những tuyệt chiêu của tiên sinh. Tiên sinh liền cầm kiếm phổ lên lướt nhìn qua rồi bỗng nhiên xé vụn và ném tung ra ngoài cửa hang động

như một đàn bướm tung bay, hoàng tử lớn nhìn theo các mảnh giấy tung bay, tâm thần hốt hoảng la lên: “Tiên sinh, tiên sinh...Kiếm phổ đó là di vật cực quý của thời thượng cổ mà tiên hoàng đã ban cho con...! Kiếm thuật của nhiều đời được lưu truyền đến nay, là chuyện không phải dễ, sao mà tiên sinh dám hủy nó đi không chút luyến tiếc ??? hu...hu...hu...!”

-Tiên sinh cười hô hô bảo: “Người đọc nhiều sách quá sao mà chậm hiểu thế. Trước đây ta cũng là kẻ thông tuệ muốn tìm cầu chỗ ảo diệu của kiếm đạo, đâu ngờ cũng chỉ là văn tự tầm thường không thể giúp chi được, “ngôn ngữ vẫn là ngôn ngữ” “thực chiến vẫn là thực chiến” có khác với ngôn ngữ chăng? Chả lẽ nhà người ráng đọc và nhai cho hết nó sao u! Trên đời này có cả hàng ngàn kiếm phổ. Chiêu thức mỗi quyển kiếm phổ cũng vậy mỗi nơi mỗi khác, không nhất thiết phải đồng bộ đó u? Đừng lưu luyến nó nữa nhé! Dầu người có sống đến vạn tuổi, kiếm phổ có liên quan gì đến ngôn ngữ u!

-Đệ tử ngu muội kính nhờ tiên bối chỉ điểm. Chàng liền quỳ lạy lia lịa, cầu mong sự chỉ giáo của tiên sinh.

- Lão tiên sinh từ tốn nói rằng: “Nhà người vốn thông tuệ kiếm thuật nhưng thật tiếc chưa nhập thất, để đi vào cõi giới cao nhất của thiên kiếm còn gọi gọi là kiếm pháp...” Người chỉ tập múa kiếm chớ chưa bao giờ cho kiếm “múa” nhà người có hiểu không? Ý chí điều khiển kiếm là gì ???

Hoàng tử lớn hốt nhiên đại ngộ, xin được ở lại hầu hạ, và thiên tọa quán tưởng kiếm pháp để mong đạt tới tột đỉnh của kiếm và có thể điều khiển kiếm thuật trong lúc ngồi tĩnh tọa không cần múa may quay cuồng như trước nữa. Rồi có một đêm trăng sáng tỏ hoàng tử lớn đang luyện kiếm bất giác đi vào cảnh giới “vô ngã” nghe lâng lâng phiêu bồng như siêu thoát, kiếm chiêu cứ tùy tâm niệm mà phát ra như thác đổ không sức mạnh nào ngăn cản được....! Luyện được một năm như thế, tiên sinh liền cười khê rằng: “Người có thể đi vào cảnh giới tuyệt chiêu của kiếm pháp...!”

-Đệ tử, luyện hay kiếm luyện, đệ tử.

-Ngươi hãy bình tĩnh trở về trạng thái như xưa đi.

-Cám ơn, tiên sinh.

-Hoàng tử lớn, liền đọc to: “Khi mới luyện kiếm thấy kiếm là kiếm, thấy ta là ta

Khi đã được bậc cao minh chỉ điểm cho và đưa vào cảnh giới tuyệt chiêu, kiếm đạo thấy kiếm chính là ta và ta chính là kiếm.

Khi đạt được chỗ diệu lý của kiếm đạo lại thấy kiếm chính là ta và ta chính là ta, hòa hợp kiếm và ta là một trong tay không cầm kiếm nhưng kiếm vẫn có trong lòng của ta. Thời gian luyện tập, chàng hoàng tử lớn đã đạt được nhiều tiến bộ trong kiếm pháp...! Đạt tới những gì mà tiên sinh yêu cầu, nhưng rốt lại còn cao hơn thế nữa...!

Quả tình, trời không phụ người lòng với sơn hà xã tắc, quyết xả thân cứu vớt muôn dân trong biển khổ. Chỉ cần một điểm nhỏ tia sáng le lói như đom đóm trong rừng sâu cũng có thể đưa mình ra khỏi khu rừng đen tối...! Tìm thấy ánh sáng mặt trời.

Đúng thế, đêm hôm ấy chàng hoàng tử lớn sa cơ thấy vua cha hiện về báo mộng, trong giấc chiêm bao vua cha nói: “Tại sao, con không đi tìm nửa bức mật đồ kia, ta đã trao cho con rồi mà, theo đó mà thực hiện...!”

-Hoàng tử lớn, chàng chưa kịp trả lời, thì không thấy vua cha nữa. Khi tỉnh dậy chàng liền chào tạm biệt tiên sinh đi ngay. Vượt qua những chặng đường ghềnh thác bao gian nan để tìm đến chỗ cất giấu hai phong thư khi xưa. Nhưng không dễ như mình tưởng phải đối không biết bao nhiêu kẻ gian tà chặng đường hành hung. Nhưng chàng vẫn vượt tất cả để tìm cho bằng được hai phong thư ấy năm xưa đã từng cất dấu...!

Chỉ một tia hy vọng nhỏ trong giấc mộng ấy khiến chàng tìm đến nơi vào đảo lên thấy hai phong thư trong một chiếc hộp

vẫn còn phong niên của tiền triều, một thời đã từng huy hoàng mà nay đã đi vào ngõ cụt...! Chàng bây giờ không còn là hoàng tử phong nhã như xưa nữa mà là một chàng trai nông thôn dân dã rắn chắc ý chí kiên cường quyết tìm cho ra chân lý giành lại giang sơn gấm vóc...! Khi mở phong thư ra chàng ngỡ ngàng, không tin vào mắt mình nữa, đây còn quý hơn cả báu vật trời cho nữa....Xem đi xem lại cho thật kỹ lưỡng cuối cùng mới nghiệm ra rằng đây chính là cơ mật của quốc gia...bản đồ quân sự, bao gồm chỗ cất giấu binh khí phòng khi chiến loạn bất trắc xảy ra và không lương thực khô dự trữ nhiều năm để phòng bị cho binh sĩ khi chiến loạn, đã được chuẩn bị đầu đủ...thêm vào đó còn có chỉ dẫn đến chỗ cất giấu kho vàng của quốc gia nữa, còn hơn cả trúng số độc đắc, cơ trời đã định sẵn...!

Chàng liền quỳ xuống đất thành tâm lạy liên ba lạy ngược lên trời tự nói rằng: “phụ vương thật là người quá chu đáo biết trước tình thế sẽ xảy ra như thế, mới ngầm trao cho con hai phong thư này, nguyện cầu phụ vương sớm siêu thoát !”

Quả thật là nửa bức mật đồ này đang nằm trong lòng bàn tay của chàng. Thêm một phong thư nữa là chiếu chỉ vua truyền ngôi cho hoàng tử lớn tên tuổi ấn chứng ngày tháng....niên hiệu có cả quốc ấn của vua cha ban nữa. Thật là một điều hiếm có không thể nghĩ bàn được...!

Kể từ đó hoàng tử lớn chàng vững tin vào việc làm của mình, ngày ngày ra sức tìm đến khu bí mật xem hư thật ra sao? Đúng như thế, chàng liền ra công chiêu binh mã sĩ âm thầm huấn luyện chờ ngày phục quốc, thu tóm lại giang sơn. Không để cho dân lành phải sống trong cảnh lầm than cơ cực dưới trướng của bọn hôn quân tàn bạo xem mạng sống con người như cỏ rác...!

Đúng như cơ trời đã định, ông trời không phụ con người có lòng với sơn hà xã tắc. Xuôi thuyền mát mái mọi việc đều hanh thông được mọi người ủng hộ, “ý dân là ý trời” cho nên đoàn quân ngày càng đông đảo khiến cho những kẻ lang sói trong triều phải khiếp sợ. Đoàn quân thực lực với ý chí giải phóng gông xiềng trói buộc, phá tan xiềng xích su cao thuế nặng đem ánh

sáng yên hòa đến dân làng, ai ai mà chẳng mong muốn, khi đất nước rơi vào cảnh khốn cùng như thế. Thể chế nào xã hội nào từ xưa cho đến ngày nay cũng đều như thế. Thối nát và tàn rụi chỉ biết quơ vét hút máu dân mà sống rồi thì cũng có ngày sụp đổ, người dân sẽ đứng lên đòi lại chủ quyền. Đánh tan một triều đại bất lực tham lam vơ vét tài sản của dân lành như thế...!

Ngày đã định đoàn ào ạt như vũ bão cộng thêm dân chúng, nam phụ lão ấu đều có mặt không còn sợ chết. Mang theo cuộc xéng giáo mác kéo thẳng vào hoàng thành, lính tráng bên trong không kịp trở tay, đoàn quân chính nghĩa cũng kịp thời tới bảo vệ dân làng.

Hoàng triều lúc bấy giờ như ong vỡ tổ hỗn loạn vô cùng nhưng chẳng có ai đủ bản lĩnh chống lại đoàn quân chính nghĩa cuối cùng đành bó tay mà thoát chạy theo đường hầm mang theo vàng ngọc cao xa bay chạy vào rừng ẩn náu...! Tiếng hoan hô của muôn người dân vang lên. Đất nước được thái bình thịnh trị rồi. Mọi người tung hô và đưa vị hoàng tử lớn lên ngôi một cách chính danh được muôn dân kính phục. Đúng là nửa bức mật đồ kia thật là có giá trị. Trả lại sự an lành cho một đất nước yêu kiều, bức màn đêm được xóa tan nhường cho ánh bình minh rực rỡ đón chào một ngày mới.

Đúng là ông trời đã giúp cho hoàng tử lớn thành đạt sự nghiệp, vì chàng luôn luôn thể hiện lòng nhân từ biết thương yêu mọi người và luôn luôn xả thân cho quốc gia. Khi gặp đại nạn không hề tranh giành ngôi với các hoàng tử nhỏ kia. Cho nên cuối cùng chàng vẫn được vua cha tín nhiệm. Hậu bối cũng nên lấy đó mà cảnh tỉnh! Mong lắm thay!!!

Santa Ana Bảo Quang Tự

Ngày 25/11/2012

Nhuận Hùng

BỒ TÁT - NHIỆM MÀU

(Ngôi cổ tự chìm trong biển nước)

*“Ngôi cổ tự rêu phong ẩn dật
Chuông Đại Hồng vang vọng rừng hoang
Ai bày tỏ ngữ ngôn sơ ngộ
Đá cưu mang chứng tích vàng son”*
Thanh Trí Cao

Đúng vậy, cổ tự vẫn là cổ tự, Hồng Chung vang cả rừng hoang, bình bông ẩn chứa thanh ngân diệu huyền, ngữ ngôn sơ ngộ tiêu diêu thảng ngày, کیا xem sỏi - đá quyện hòa cùng nhau, đầu đầu chứng tích vàng son, năm năm – tháng tháng xói mòn là bao, phong rêu cổ tự muôn đời còn đây...!

Hỡi! những hiện tượng xảy ra ba năm gần đây, không biết bao nhiêu cảnh thương tâm, không riêng gì một đất nước nào cả. Toàn thế giới này một cách đơn thuần là chúng ta hiện đang ở trong nhà lửa theo giáo lý Phật đà. Trái đất này bất an thì con người mình cũng chẳng an vui chút nào, trong kinh Diệu Pháp Liên Hoa có câu:

“Tam giới vô an du như hỏa trạch”.

Cõi này dù là, vua cõi – chúa- người, hay dân dã cũng đều chịu chung quy luật cuốn hút của âm - dương trôi lăn trong lục đạo luân hồi, mà không có ngày chấm dứt. Vì luân hồi thì vòng xoay

cuộc đời không điếm chấm dứt. “Sướng - khổ - vui - buồn, hạnh phúc- thương đau, cũng là luân hồi mà thôi.

Trái đất này, cũng như các hành tinh khác, không nằm ngoài quy luật tuần hoàn: Thành – Trụ – Hoại – Diệt, nên tuổi thọ của (nó) cũng có hạn. Người người, sống trên trái đất này không biết bảo vệ thì nó càng “ngắn hạn”. Một khi khai thác hết tài nguyên, phá vỡ sự cân bằng tự nhiên thì trên trái đất sẽ bị “hao hụt” càng nhiều, hệ sinh thái để duy trì sự sống cho con người khi bị phá vỡ, dịch bệnh, thiên tai ngày càng trầm trọng, thử hỏi con người có còn chỗ mà sống hay không?

Tại sao Đức Phật gọi lúc này là thời Mạt Pháp chắc quý vị đã hiểu, thời gian nữa trái Đất này có thể bị hủy hoại (khai thác hết tài nguyên như dầu mỏ, khoáng chất, thử bom hạt nhân, vi trùng, động đất, sóng thần, dịch bệnh...) Hiện tượng đó xuất hiện, chúng sẽ cuốn đi hết tất cả. Thuyết nghĩ, nền văn minh trước đây còn hơn thời đại bây giờ, nhưng cũng vẫn bị nhấn chìm hết xuống lòng biển cả bởi các trận, thiên tai, động đất, đại hồng thủy, kinh hoàng trời dậy...)

Chính những kinh nghiệm xưa thường nói: “Nhứt nước, Nhì lửa...” Ai ai cũng biết, đó là sự thật trong đời sống không thể chối cãi. Vì bây giờ không thể như những thập niên trước, nhất cử - nhất động là tin tức (upload) lên ngay trên mạng truyền thông. Dẫu cũng có tin tức sai lệch nhưng, những sự kiện xảy ra là có thật. Chẳng hạn như năm 2018 tại Cali cháy lớn, quá ư là kinh khủng, nước Úc cũng vậy. Chưa hết, đến đầu năm 2020 gặp phải nạn đại dịch (Vũ Hán- corona virus) khắp cả thế giới lâm vào cơn đại dịch không sao tránh khỏi. Trên đời này, ai ai cũng hiểu rằng:

“Họa phúc vô môn – duy nhân tự chiêu”

Tịnh Không – pháp ngữ

(Họa phúc là tự mình tạo, tự mình tu thiện, tự mình hồi đầu là được phúc, tự mình tạo ác. Mà không thể hồi đầu, đó là họa,

không liên can gì đến người khác. Đạo lý này là chúng ta đã hiểu, đây là chân lý),

Nói cho cùng, tai nạn, thiên tai hỏa hoạn, thủy tai đều là những việc không sao tránh khỏi của luật tuần hoàn xoay cuồng trong thế giới này.

Đứng trên phương diện nhân sinh, nhìn ra cục diện, chẳng đâu xa chỉ cần mở chiếc cell phone (điện thoại cầm tay) vào (youtube) bấm lên là thấy ngay. Trung Quốc đang bị chìm trong biển nước, thảm cảnh không thể nào diễn tả được. Đất nước bình yên trên đà phát triển kinh tế và khoa học tuy là chính thể Cộng Sản nhưng nhìn về góc cạnh kiến thiết và xây dựng. Chúng ta cũng thấy sự đồ sộ hào nhoáng ra vẻ bề ngoài, sánh vai cùng các nước u Châu.

Nhưng hỡi ơi! Chỉ trong chốc lát lại biến thành biển nước bao la vô cùng - vô tận. Nếu ai, đó theo dõi hay là tìm hiểu những con sông, đập đê và biển cả của Trung Quốc thì thấy ngay. Người xưa thường hay nói, (trăm sông đổ về biển cả). Như vậy, (lừa) cũng là sức mạnh tàn phá khủng khiếp. Nhưng vẫn phải đi sau (nước) một bước. Dòng nước đại dương khi thủy triều trở dậy dâng lên cao gần tới trời xanh, núi cũng phải bó tay chịu thua luôn.

“Cũng theo tài liệu ghi lại, trận lụt khủng khiếp trong vùng xảy ra năm 1998 từng khiến 4.000 người thiệt mạng, ngập lụt hơn 20 triệu ha ruộng vườn. Tuy vậy, ngôi chùa vẫn “sống sót”, bởi vậy được ví là “công trình kiên cường nhất thế giới”. Và qua đó, điều này cũng cho thấy trình độ xây dựng dưới thời nhà Nguyên của chế độ phong kiến Trung Hoa ấn tượng tới mức nào.

Từ trên cao nhìn xuống, ngôi chùa có vẻ ở tư thế “chênh vênh” giữa sông. Nhưng thực tế, phần móng của chùa rất vững chắc. Trên dòng sông Trường Giang dài hơn 6.385 km, đây cũng là ngôi chùa duy nhất ở con sông này.

Nói về kiến trúc kiên cường, trường tồn cùng năm tháng, không thể bỏ qua chùa Quan Âm dựng trên khối đá ngầm lớn nằm giữa dòng sông Trường Giang thuộc địa phận thành phố Ngọc Châu, tỉnh Hồ Bắc, Trung Quốc.

Hàng năm, những trận lũ kinh hoàng trên sông Trường Giang đã cuốn trôi nhiều nhà cửa, công trình xây dựng. Nhưng chùa Quan Âm vẫn hiên ngang đứng vững, bất chấp dòng nước lũ chảy xiết liên tục cuốn cuộn dâng cao.

Chùa ban đầu được xây từ thời nhà Tống (960 - 1279). Sau đó, công trình tiếp tục được xây dựng lại vào thời nhà Nguyên (1271-...?...), và tới nhà Thanh được trùng tu sửa chữa và còn tiếp những triều đại vua chúa sau đó họ vẫn trùng tu tái tạo thêm cho vững chắc. Mãi đến ngày nay, chùa vẫn nằm trên một tảng đá hình rồng ở giữa sông Trường Giang.” Theo tài liệu (@YichanJun – chia sẻ.

Bởi vậy, chúng ta thấy được sự nhiệm màu của Quan Thế Âm Bồ Tát là như thế nào:

“Được biết, giữa dòng Trường Giang ngôi chùa hơn gần 700 năm...bị nước lũ dâng lên cao, chỉ còn lại phần trên là mái chùa. Cũng tại nơi đó từ nhà cửa, lầu đài, dinh thự đều bị nước cuốn trôi nhưng ngôi chùa cổ vẫn kiên cố trụ vững, có phải chăng đó là sức mạnh nhiệm của Quan Âm Bồ Tát chứng giám, cùng chung sự cầu nguyện không biết bao nhiêu Phật Tử nhiều năm đã đến chùa thành tâm lễ bái nguyện cầu ...! Phép gì cho qua phép Phật, tin hay không là nhận định của mỗi người. Quan Âm luôn luôn cứu vớt chúng sanh trong cơn biển lửa như thế. Chúng ta, thành tâm cầu nguyện chí thành, sự linh ứng cũng không thể nào không có được.

“Được biết ngôi Cổ Tự gồm ba gian cao 2 tầng rộng 300 mét vuông, được xây cất trên một tảng đá lớn giữa sông Trường Giang. Năm 1345 đời nhà Tống kỳ lạ thật, lúc bảy giờ không hiểu họ xây cất bằng những vật liệu gì? Thời đó không có bê

tông – cốt sắt mà vẫn bền vững sừng sừng kiên cố theo thời gian:

“Đá vẫn trơ gan cùng tuế nguyệt,
Nước còn cau mặt với tang thương.
Ngàn năm gương cũ soi kim cổ.
Cảnh đây người đây luống đoạn trường”
(Bà huyện Thanh Quan)

Bồ Tát linh hiển không thể diễn bàn, còn được gọi là “vạn lý trường giang đệ nhất cát”. Vô số trận lũ lụt hơn cả 100 năm về trước, sức mạnh kiên trì cho tâm linh huyền bí”, (quay đầu là bờ) hướng thiện cho những ai lầm lỗi sa vào đường ác đạo. Chúng ta, là những Phật Tử cũng thường nghe quý thầy giảng giải về Kinh Diệu Pháp Liên Hoa còn gọi là Kinh Pháp Hoa Phẩm 25 có đoạn nói rằng:

“Trì niệm danh hiệu Quan ưm đại sĩ vào lửa dữ, lửa ấy không đốt được và là do thần lực của vị đại sĩ này. Nếu bị nước lớn cuốn trôi mà trì danh hiệu Quan ưm đại sĩ, thì tức khắc được chỗ nước cạn. Trăm ngàn vạn ức người, vì tìm bạc vàng, lưu ly, xa cừ, mã não, san hô, hổ phách, chân châu và những thứ quý báu cùng loại, nên ra biển cả, giả sử bị trận gió lớn trong bầu trời u ám thổi bạt thuyền tàu sa vào đảo quốc la sát, trong những người ấy đến nỗi chỉ có một kẻ trì niệm danh hiệu Quan ưm đại sĩ, những người ấy cũng vẫn thoát được cái họ la sát thân. Vì những lý do như vậy mà vị đại sĩ này danh hiệu Quan Thế Âm...”. Quan Thế Âm là hóa thân dù gặp đại nạn nước lớn đã trải qua bao thời đại thịnh suy của Trung quốc nhưng hôm nay bão lụt như thế. Trong thời buổi khoa học hiện đại bây giờ tối tân như thế. Mà những lâu đài dinh thự kia vẫn bị dòng nước cuốn trôi. Không cách nào chế ngự được, riêng Ngôi Cổ Tự gần bảy trăm vẫn sừng sừng đứng đó. Vậy lý giải như thế nào đây quý vị ạ!

Đức tin của chúng ta là bất khả tư nghì, nếu ai đó nghĩ sao thì họ cứ nghĩ. Nhưng tâm linh vẫn là tâm linh, sự nhiệm mầu vẫn là nhiệm mầu.

Ca dao- tục ngữ:

“Kẻ mất ngủ mới thấy đêm dài
Kẻ lữ hành mới thấy đường dài mệt mỏi”

Nói đến sự nhiệm mầu Quan Thế Âm là có rất nhiều câu chuyện đã xảy ra, nhưng ai là người hiểu thấu sự kiện hay là trong cuộc thì sẽ rõ hơn. Bởi vậy, Bồ Tát trong cõi ta bà này có rất nhiều người tín ngưỡng và cầu nguyện. Nhất là những câu chuyện tôi được nghe kể lại từ những người vượt biển, thật nhiệm mầu vô cùng xin hẹn dịp khác sẽ chia sẻ cùng quý vị. “Nước bao giờ cũng là sức mạnh vô địch trên hoàn cầu chưa có ai đủ năng lực cản nổi chúng...!”

Không ai có thể chối từ, (Tam Sơn - Tứ Hải) Vậy quý vị có thể hiểu, nước biển luôn dành phần nhiều hơn là núi rừng.

Dòng chữ tuy ít nhưng ý tưởng thì nhiều, xin ngừng lại mượn dòng thơ chia sẻ quý vị:

“Rồi một hôm chợt nhớ biển khơi
Sóng dâng cao phủ kín tình người
Ai có nhớ một lần nào đó
Biển vô tình, lệ đá đầy vơi
Cuộc hành trình thuyền vào vùng biển mộng
Lời khẩn cầu chưa đủ sao thế ư!
Trăng ngả bóng chạnh lòng ôi! Xao xuyên
Anh mơ gì ngày ấy góc riêng ta?...”
(Thanh Trí Cao)

Trong tận cùng sâu thẳm, chúng ta dù rằng nước biển dâng cao, sóng biển phau phau nhấp nhô cuồn cuộn, đứng giữa trời đất bao la, Bồ Tát vẫn dũ lòng lân mẫn cứu giúp chúng sinh qua cơn khổ nạn...!

“Thương dĩ vãng bụi trần hội tụ
Uống sương mùa rong ruổi nghìn thu

THÍCH NHUẬN HÙNG

Vàn sao rụng bởi nhiều mơ mộng
Tìm được gì sau bước chu du
Nếu không đến đường về vô nghĩa
Mấy lần đi sao hãy còn đi
Bao lâu nữa nhận mình lữ khách
Để không còn đối diện tử thi.”

(Thanh Trí Cao) .

Chấp tay lên cầu Bồ Tát, hóa giải đại nạn cho chúng sinh nơi cõi
ta bà.

Nam Mô Tâm Thịnh Cứu Khổ - Cứu Nạn Quan Thế Âm Bồ
Tát.

Cali ngày 30/7/2020

Nhuận Hùng

SÁT THỦ VÔ HÌNH

Trọn một năm âm thầm lặng lẽ trôi qua, nay nắng ấm Xuân về hoa nở khắp nơi nơi. Khí trời cũng chuyển biến theo luật tuần hoàn của vũ trụ, đúng nghĩa là chúng ta đang chào đón mùa Xuân Tân Sửu. Vạn vật cây cối đâm chồi nảy lộc theo chu kỳ vận hành của trái đất. Thế nhưng, hỡi ơi! Nàng Covid-19 vẫn còn nhờn nhờn trên trần thế, nàng mỗi ngày một lớn mạnh, đã vậy còn biến thể khôn lường..! Không biết bao nhiêu giấy bút nhà văn – thơ lỗi lạc hay cả người bình thường cũng nặng tình với Covid -19. Do vì nàng Covid -19 không diện mạo nhưng diễm kiều tha thướt khiến cả thế giới phải ngưỡng mộ tài năng của ả mà buộc lòng phải ghi vào sử sách, thuộc hạng đệ nhất dịch bệnh. Nàng ta (Covid-19) biến hóa vô cùng – vô cực...! Nên nay lại có thêm một cái tên quái dị đó là “Sát Thủ Vô Hình” mới nghe qua chúng ta cứ tưởng là phim của: Hàn Quốc, Trung Hoa, Nhật Bản chi đó sẽ phát hành bộ phim (hot) nhất trong năm 2021. Nhưng không phải thế!

Đó chính là “Sát Thủ Vô Hình” biến thể từ cô nàng ảo lả có tên Covid -19 đã là cho thế giới rung động biến “Sát Thủ Vô Hình” thật rất đáng với ả Covid-19. Chúng ta từ từ sẽ phân tích từng chi tiết cội ngành đi từ thi – văn cho đến y khoa, bác sĩ...và các tôn giáo. Đề tài này, ai ai cũng có thể khai triển rộng ra, viết mãi – viết hoài vẫn không lột tả hết được. Đụng với thế giới vô hình, chúng ta thử rằng nghĩ, không khí mà ô nhiễm nặng nề thì việc gì sẽ xảy ra, mà ả Covid -19 lại nhờn nhờn trong bầu khí quyển chúng ta cần dùng đến. Sự lây lan dịch bệnh Covid-19 này rất

kiếp đảm. Đúng là thế giới phải bàng hoàng trước cảnh đại dịch này...! Kiếp người sống trong những ngày đại dịch bệnh có khác nào (hạt bụi) chẳng...! “Hạt bụi nào hóa kiếp thân tôi / Để một mai tôi về làm cát bụi / Ôi! cát bụi mệt nhoài / Tiếng động nào gõ nhịp không nguôi / Bao nhiêu năm làm kiếp con người / Chợt một chiều tóc trắng như vôi / Lá úa trên cao rụng đầy / Cho trăm năm vào chết một ngày / Mặt trời nào soi sáng tim tôi / Để tình yêu xoay mòn thành đá cuội / Xin úp mặt bụi ngùi / Từng ngày qua mỗi ngóng tin vui / Cùm rưng nào lá xác xơ cây / Từ vực sâu nghe lời mời đã dậy / Ôi cát bụi phận này / Vết mực nào xóa bỏ không hay...” Nhạc Cát Bụi (Cát Bụi Tình Xa) – Trịnh Công Sơn

Nói như thế, quá bi quan ư! Chúng ta, không thể nào bó tay chịu tội khi Covid-19 biến thể xuất hiện. Vậy thì chúng ta phải làm gì đây. “Chết ư!” hay sống trong “lo sợ...!” Dù Covid -19 chúng có “hữu hình” hay “vô hình” chẳng! Chúng ta cũng phải đối mặt với mọi khó khăn trên quãng đường đại dịch (Covid-19) ấy là (lẽ sống – chân thật). Trên đời này ai ai cũng hiểu được lẽ vô thường “có sanh - ắt có tử” đó là điều dĩ nhiên, không riêng gì tôn giáo nào cả. Luật tuần hoàn là phải thế. Một thế giới hiện hữu của chúng ta...nạn (nhân mãn) quá tải của những nước đông dân... thì chuyện gì sẽ xảy ra? Ngày xưa các cụ ta thường nói: “Thế gian này không thể nào mãi mãi bình yên như nước hồ mùa Thu, cũng có lúc bão tố, sóng thần hoặc núi lửa phun, thiên tai hỏa hoạn, chưa kể binh đao khói lửa...” Vậy thì đại dịch Covid -19 một năm qua, có không biết bao nhiêu người phải lìa đời một cách quá nhanh chóng. Còn hơn cả sát thủ “máu lạnh” đi hành hung...!

Thật ra, quý vị hiện nay theo dõi tin tức quá nhiều qua truyền thông báo chí, hoặc giả trên những trang nhà của tôn giáo hoặc trang mạng xã hội, ai ai cũng đều biết ngày 22-2-2021 dân chúng Hoa Kỳ và mọi người trên thế giới, đánh dấu một sự kiện nghiệt ngã thật đau lòng, với con số không nhỏ là 2.493.968 người qua đời chỉ trong vòng một năm đại dịch Covid-19. Ắt này tuy ềo lã - ồng ờ còn ác hơn cả...! Nên ắt có biệt danh là “Sát

Thủ Vô Hình” Đã vậy, khiến cho Hoa Kỳ mất đi nửa triệu dân, một nước cường quốc như thế đành phải xót xa – tính ra nhiều hơn số quân nhân Mỹ chết trong chiến tranh thế giới thứ nhất, thế chiến thứ hai và ngay cả chiến tranh Việt Nam nhìn lại. Xin được nguyện cầu linh hồn hoặc hương linh những người đã qua đời vì Covid-19 trên toàn thế giới được vãng sinh về miền cực lạc hay cõi vĩnh hằng...!

Nhưng trong rủi ro, chúng ta vẫn tìm được ánh sáng cuối đường hầm, đó là tin mừng “Chính phủ Mỹ sẽ chích 50 triệu vaccine Covid-19 trong vòng 5 tuần lễ đầu năm -2021” Đó cũng là điểm son đáng nêu lên, thành thật chia vui cùng dân chúng đất nước Hoa Kỳ. Sáng sủa hơn sau những ngày âm đạm do đại dịch gây nên, Covid-19 đáng được đưa tiễn (ả ta) ra khỏi thế gian này. Ai cũng mong như thế!

Đề tài, rất sâu rộng tác giả, chỉ nêu vài vấn đề nhỏ nhỏ mà thôi. Còn như những Phật Tử có đi chùa học hỏi giáo lý Phật đà sẽ thâm thấu cuộc sống hiện nay để tìm hiểu thêm sự sống còn theo như kinh điển nhà Phật. Ngày xưa chư Tổ từng dạy rằng:, giáo lý vô thường trong đạo Phật không phải là một lý thuyết, luận thuyết. Nói vô thường là một sự thật. Và sự thật này đòi hỏi chúng ta phải thực tập, quán chiếu thể nhập chứng ngộ.

Kinh Kim Cang ghi lại tất cả pháp hữu vi “như mộng như huyễn, như trong bóng nước, như sương mai, như tia lửa lóa trên bầu trời.”

Trong kinh điển Phật Giáo thường dùng những hình ảnh như ánh chớp, sương mai, bọt nước để nói lên đặc tính vô thường, ngay nơi sinh thường diệt của vạn vật

Kinh Lăng già cho rằng các pháp hữu vi “Không thật, mau như điện chớp, thế nên nói là hư huyễn” Sự thật là vậy, nhưng không phải ai cũng thấy và chấp nhận, đó là nguyên nhân của khổ đau. Do đó chúng ta phải thực tập để dễ nhập và chứng ngộ sự thật này.

Trước hết là thực tập quán thân thể là vô thường. Ta từ khi cha mẹ sinh ra, rồi lớn lên, trưởng thành, thời gian sau bắt đầu già nua, bệnh tật và cuối cùng phải chết. Quá trình sinh, trụ, hoại, diệt ấy là vô thường, diễn ra trong từng giây phút. Chúng ta lớn lên từng ngày cũng có nghĩa là chúng ta đã chết đi từng ngày, tức là chúng ta đang vô thường thay đổi (lý lẽ này từ cổ chí kim không sai chạy). Bởi (ta) hôm nay đã không phải là (ta) ngày hôm qua. Phật học gọi sự thay đổi này là không phải một, không phải khác (phi nhất - phi nhị). Cũng như chúng ta, nhìn xuống dòng sông, thấy dòng sông không có gì thay đổi, vẫn là sông ấy, đó là không phải khác. Nhưng nếu quán chiếu ta thấy tất cả lượng nước trong dòng sông giây phút trước đã không còn nữa, mà đã thay vào đó lượng nước khác rồi, dòng sông khác rồi, đó là không phải một. Thân thể ta cũng vậy.

Chúng ta quán chiếu thân thể cũng như thế, không phải để thấy cái thân thể này vô thường, không bền chắc rồi mình bỏ bê hay hủy hoại nó. Hiểu như vậy là hiểu sai về giáo lý vô thường. Cho thân này thường còn là một tà kiến, mà chấp thân này đoạn diệt cũng là tà kiến. Đức Phật dạy chúng ta hãy quán chiếu thân thể là vô thường, nó rất dễ mất, để chúng ta đừng chấp thủ, đừng luyến ái mà khổ đau.

Đứng trên bình diện nhân sinh, chúng ta phải hiểu bản thân này mong manh khó được, ngày nay nhờ giáo lý Phật đà chúng ta hiểu được mục đích “sống” tìm cầu giải thoát, cũng đừng vì bản thân tạm bợ này mà tạo nhiều nghiệp bất thiện, gây khổ đau lâu dài về sau. Chúng ta phải sử dụng cái thân này như sử dụng một chiếc thuyền, gọi là thuyền pháp thân, để bơi qua dòng sông sinh tử, bằng những việc làm có ý nghĩa, lợi mình, lợi người đưa đến an lạc hạnh phúc.

Thế gian này, mọi vật đều thay đổi thành trụ hoại không, con người chúng ta từ sanh lão bệnh tử, do tham đắm Ái Dục tức dòng luân hồi sanh tử bị khuấy lên bởi lòng chúng ta luôn luôn tham dục, tà kiến. Càng tham dục nhiều và ham muốn khoái lạc, thì nhiều gian nan, khổ cực, tâm thức lúc nào cũng bận rộn

lo âu... Ngay cả đại dịch Covid -19 mà lòng tham đắm, tiền tài – danh lợi – nhà to- cửa lớn sanh tâm tham lam quá cỡ, dù biết rằng Covid -19 đang kề cận bên mình, mà lòng vẫn tham lam vô độ... Đã biết đời đa dục là khổ, chúng ta cần tìm cách giảm bớt hay ít ham muốn, thì tâm ta an nhiên, vì không ham muốn, nên không lệ thuộc vào nhu cầu thì không bị trói buộc. Quán xét tứ vô thường tức bốn cái không hay bốn điên đảo (vô thường mà cho là thường, khổ cho là vui sướng, không tịnh mà cho là tịnh, vô ngã tức là ngã không chơn thật, cho là ngã chơn thật), thì từ đó dùng pháp:

-Vô Lậu Pháp: Phép thanh tịnh xa lìa mọi phiền não cấu nhiễm để vượt thoát khỏi dục vọng và luân hồi sanh tử

-Vô Thường: Mọi vật trên đời này đều phải thay đổi và hoại diệt; không vật gì thường hằng dù chỉ trong phút giây, hay sát na ngắn ngủi. Mọi vật, mọi hiện tượng đều phải qua giai đoạn sanh, trụ, dị, diệt. Con người thì sanh lão bệnh tử.

-Khổ: Biết rằng ham muốn nhiều thì khổ nhiều vì .Trạng thái khổ não bức bách thân tâm (tâm duyên vào đối tượng vừa ý thì cảm thấy vui, duyên vào đối tượng không vừa ý thì cảm thấy khổ). Khổ nằm trong nhân, khổ nằm trong quả, khổ bao trùm cả thời gian, khổ bao trùm cả không gian, và khổ chi phối cả phạm lẩn Thánh, nghĩa là khổ ở khắp nơi nơi: Xem thế nổi khổ lớn lao vô cùng.

-Không: Vô tự tánh, tự tánh không, hay vô tự tướng: Không có thể tánh: Tất cả các sự vật trong tam giới đều không phải là thật

Trong thế gian này, mọi vật đều thay đổi thành trụ hoại không; con người thì sanh lão bệnh tử. Do Dục Lậu tức Dòng luân hồi sanh tử bị khuấy lên bởi tham dục, tà kiến, và tà tư. Càng tham dục hay nhiều ham muốn khoái lạc thì nhiều nhu cầu, nên càng nhiều gian nan, khổ cực; tâm thức lúc nào cũng bận rộn lo âu. Đã biết đa dục là khổ, chúng ta cần tìm cách giảm bớt hay ít ham muốn, thì tâm ta an nhiên, vì ít ham muốn thì ít lệ thuộc nhu cầu trói buộc. Quán xét tứ vô tức bốn cái không hay bốn

điên đảo (Vô Thường mà cho là thường, khổ cho là vui sướng, không tịnh mà cho là tịnh, Vô Ngã là ngã không chơn thật, cho là ngã chơn thật), thì từ đó dùng Vô Lậu Pháp: Phép thanh tịnh xa lìa mọi phiền não cấu nhiễm để vượt thoát khỏi dục vọng và luân hồi sanh tử

- Vô Ngã. Cái ngã không thật cho là ngã thật. Vì thế tư tưởng của người bình thường sử dụng tri kiến dân gian. Là tưởng tri luôn liên hệ đến sở tri. “Cái này là ta, cái này là của ta, cái này là tự ngã ta”

Phàm phu như chúng ta, tưởng thức là sự suy nghĩ, tưởng nhớ, tưởng tượng, ký ức, thuộc loại Mạc- Na- thức hay trong A-Lại-Da-thức, là những hình ảnh được khôi phục lại, có cái trung thực, có cái sai lạc và ngay cả có cái tương tự lẫn lộn với hình ảnh đối tượng cũ, nhưng không phải đối tượng cũ. Đã là những hình ảnh cũ khôi phục lại là những ảo ảnh của những đối tượng khiếm diện (kể như không có đối tượng). Do đó tưởng tri là biết do tưởng thức hoặc suy nghĩ lại những ý tưởng so đo, tưởng tượng những đối tượng không thật có do tiền ngũ căn trực tiếp nhận thức, nên sự nhận thức chấp trước, lệch lạc và không chơn thật của tri kiến phàm phu, chúng sanh thường tình mà thôi. Tưởng tri là sự nhận thức chứa đầy tàm nhiễm, vô minh hệ lụy đến ái thủ hữu (sở tri), gốc của luân hồi sanh tử.

Vô ngã là pháp ấn chỉ có trong Phật Giáo, cho rằng, không có một Ngã một cái gì trường tồn, bất biến, cốt tủy, vững chắc, tồn tại mà không phụ thuộc vào cái khác. Nghĩa là sự vật có mặt là do duyên sinh (tùy thuộc điều kiện) khởi phát, chứ sự vật không có quyền gì với sự sinh ra và sự hoại diệt của chính nó. Như thế, theo đạo Phật, cái ngã, cái "tôi" là không có mà chỉ là một tập hợp của Ngũ Uẩn luôn luôn thay đổi, sinh diệt. Vô Ngã là một trong 3 pháp ấn. Hai pháp ấn còn lại là Khổ và Vô Thường. Cái gì có sinh thì phải có diệt là vô thường; cái gì vô thường thì là khổ; cái gì khổ mà nó biến đổi theo duyên sinh (không tùy thuộc vào ý muốn của nó) thì là vô ngã. Mọi pháp hữu vi (pháp có sinh thì có diệt) thì là Khổ, Vô Thường, Vô Ngã. Pháp Vô Vi

(pháp không có thì gặp phải) “sát thủ vô hình” thì chuyện đó dài dòng lắm, chẳng ai muốn giải thích. Chỉ cầu mong “vacin...” sớm có hiệu quả để mọi người an tâm trong cuộc sống.

Tóm lại, bài viết này với đề tài trên rất dài, xin tạm dừng nơi đây. Kính chúc quý vị năm mới Tân Sửu mọi sự đều như ý, Covid -19 cũng phải tan theo mây khói, chúng ta hãy an tâm – an lòng đón nhận cuộc sống mới trong không khí lành không còn đại dịch nữa. Mong lắm thay!!!

CA – Valley Center- Chùa Núi ngày 25-2-2021

Nhuận Hùng

TẠI SAO GỌI BÓNG THỜI GIAN?

Tiêu đề này tuy thật tối nghĩa, hàm ý tác giả muốn nói gì đây? Ai ai cũng có quyền thắc mắc và phải tìm hiểu rõ cội nguồn. Nếu là thời gian thì làm gì còn lưu lại (hình với bóng), có phải không quý vị ạ! Đúng vậy, đã gọi là: “thời gian vô cùng – không gian vô tận...” thì làm gì có hình với bóng. Đó chẳng qua, người viết giàu tưởng tượng mà thôi, cứ cho rằng “gió qua cửa sổ” Chẳng khác nào câu thơ:

“ Nhận quá trường không
Ảnh trầm hà thủy
Nhận vô di tích chi ý
Thủy vô lưu ảnh chi tâm”
Hương Hải - Thiên Sư. (1627-1715)

Nghĩa:

(Nhận vút qua không
Bóng chim nước lạnh
Đề đầu, nhận không có ý
Giữ bóng, nước cũng vô tâm
(Võ Đình) (1933-2009) - dịch

Tạm giải thích: “Nhận bay qua trời ta cho đó là Thực. Ảnh (bóng) nhận in dưới nước, ta cho đó là Ảo ảnh. Nhưng nhận bay

qua rồi, không còn dấu tích, chỉ còn khoảng trời Không là tồn tại vĩnh viễn. Không đó chính là Tâm Ý. Tâm ta thanh tịnh như trời Không. Tất cả những gì đi qua Tâm, cho dù thực hay ảo ảnh, cũng chỉ phù du trong khoảng khắc, như mây bay ngang bầu trời. Mây đến mây đi. Trời Không luôn thanh tịnh.

Đau đớn, buồn rầu, tủi hổ, hờn giận, mừng – vui, thất vọng-tuyệt vọng, chiến thắng, thất bại -hân hoan- buồn tủi, công hầu, khanh tướng. Tất cả chỉ là những đám mây qua trời, trong khoảng khắc. Bản chất của Tâm (ta) là không, là rỗng lặng.”

Đứng trên, bình diện nhân sinh, chúng ta là những người Việt ty nạn Cộng Sản đang sống khắp nơi trên địa cầu này! Hằng năm, hễ chúng ta nhìn lên tờ lịch treo trên tường nhà hay chiếc đồng hồ hoặc (cell phone) tức điện thoại cầm tay. Liền thấy Tháng Tư “buồn” hiện về, không nhiều - thì ít, ai ai cũng có một mẫu số chung. Ấy là luân tư tưởng cùng chung băng tầng “hồi tưởng quá khứ...thương đau” chúng ta sẽ chùng lòng xuống và nhớ ngay, quá khứ tang thương, của một miền Nam Việt Nam sau năm 1975...Chuyện gì đã xảy ra? Là dân miền Nam Việt Nam, ai ai cũng đều nhớ rõ và còn nhớ đậm hơn thế nữa. Có người luôn nhắc lại cho hậu sinh, hàng con cháu sinh ra lớn lên tại hải ngoại phải nhớ đến ngày “tang tóc – đau buồn của quê hương, ở bên kia bờ đại dương...”

Thật vậy, năm nay, vừa đúng 47 năm, chỉ còn 3 năm nữa là tròn nửa thế kỷ. Mau thế nhỉ! Mới ngày nào đó, chúng ta còn tung tăng trên mảnh đất Sài Gòn...từ quán ăn cho đến công sở, trường học, cuộc sống tuy không bằng bây giờ ta đang ở trên đất nước Hoa Kỳ văn minh hiện đại. Như mảnh đất tổ tiên ông cha đã gầy công xây dựng lên. Chúng ta là con- là cháu sinh sống ở đó và phải phát huy ngày một hùng cường và phú thịnh hơn. Nhưng chẳng may, “vật đổi sao dời”, thay ngôi đổi chủ, luồng gió đen – ám khí của Cộng Đảng ập vào cưỡng chiếm miền Nam Việt Nam năm 1975. Bởi vậy, chúng đã biến miền Nam Việt Nam thành Tháng Tư “đen”. Hình ảnh tang thương – đầy oán hận đã khắc chi vào lịch sử cận đại của Việt Nam. Vậy cho

đến bao giờ màu đen “áy” sẽ được tẩy đi...?! Đó là câu hỏi rất “to” cho tương lai mai hậu...!

Thật, cay nghiệt thay! Cho dân tộc Việt, một đất nước mà hai hình ảnh, khi nhìn lên báo chí hay mạng xã hội “you tube” và “Facebook” Một đảng trong nước, nghỉ lễ (30/4) ăn mừng vui chơi thỏa thích...! Nhất là đám cán bộ đả Cộng Sản...! Còn lại một số người Việt lưu vong nơi hải ngoại, họp lại làm lễ “tưởng niệm Tháng Tư Đen...!” Ôn lại quá khứ tang thương, những hình ảnh chết chóc trong trận địa, xác quân dân cán chính phơi khắp nơi trên đường Liên tỉnh lộ 7 và những chiếc tàu chở người di tản trên những boong tàu quá tải. Thêm vào nhiều tòa nhà dân chúng bị đạn pháo tan hoang do Cộng Quân - Cộng Sản gây ra. Những hình ảnh “áy” cho đến bao giờ mới phai mờ trong ký ức được, phải không các bạn ạ!

Không biết bao nhiêu giấy bút đã ghi lại, cũng có nhiều nhà thơ – nhà văn – nhà báo sách vở đã ghi lại và viết lên mãi đến nay vẫn còn viết rất nhiều về đề tài chiến tranh Việt Nam...! Mà cho đến bây giờ chúng ta cứ **ngỡ như là ngày hôm qua**. Thật tế, vết thương nào rồi cũng có ngày lành mạnh, nhưng vết thương lòng mãi mãi sẽ không lành. Tại sao và tại sao??? Xin nhường lời giải thích cho quý vị...!

Sau đây xin chia xẻ cùng quý vị - độc giả qua bài thơ “Tưởng Niệm...!”

“..Cuộc nội chiến đã phân thắng bại
Trớ trêu thay không có Tự Do
Một quá khứ chưa khô huyết lệ
Dân đói nghèo, Đảng mãi giằng co
Người dân Việt đốt hương Tưởng Niệm
Hồn thuyền nhân, chiến sĩ trận vong
Người nằm xuống rừng hoang - đáy biển
Tiếng kinh cầu vớt nén hương lòng
Cuộc tranh đấu đòi quyền Tín Ngưỡng
Quyền thiêng liêng nhất của con người
Thời đã điếm cáo chung Chủ Nghĩa

Khách ly hương thao thức “Mẹ ơi”
 Mẹ Việt Nam nổi buồn vời vợi
 Vẫn chờ con năm - tháng mỗi mòn
 Trong ánh mắt chứa chan kỳ vọng
 Mẹ thương con, Mẹ vẫn đợi con...!
 Tưởng Niệm - Tháng Tư Đen - (Thanh Trí Cao)

Đúng vậy, đứng trên góc nhìn đơn giản của đại chúng, có nhiều người cho rằng. Thời gian qua hay quá khứ nào đó...! Chúng ta hãy quên “nó” đi, để tâm hồn được nhẹ nhàng hơn. Xin thưa, các bạn trẻ! Đúng vậy, mỗi thời đại và mỗi con người đều có sự suy nghĩ riêng tư về vấn đề...đất nước cả. Nhưng riêng tôi, thiết tưởng cũng còn có nhiều người cố quên quá khứ đau buồn của mình. Nhưng không thể nào quên được, đó là giai đoạn lịch sử của nước nhà cận đại...!

Nếu bảo quên đi hết tất cả, chẳng khác nào là chìm xuống giữa dòng sông sâu. Vậy còn gì để nhắc nhở thế hệ sau nữa quý vị ạ! Đã hơn bốn nghìn năm văn hiến, nhưng cũng có lúc chúng ta cần nhắc lại chiến công oai hùng hiển hách của tổ tiên ta. Một thời gầy dựng nước và giữ nước, những tấm gương sáng trong dòng lịch sử, của dân tộc Việt ta qua nhiều triều đại, trước đó và hiện giờ còn ghi lại sử sách như: “.....Đinh -Lê- Lý -Trần-Lê....” Còn lưu lại những anh hùng tuân tiết cho miền Nam Việt Nam sau năm 1975. Vẫn được sử sách ghi lại và hãnh diện với mọi người...! Vì vận nước miền Nam Việt Nam...! Đánh bó tay, khi đồng minh bỏ cuộc...! “Vật đổi sao dời” chúng ta phải đành bỏ nước ra đến xứ người lưu lạc, trên chiếc thuyền nan. Thập tử nhất sinh, mạng sống như chỉ mảnh treo trước gió, nhưng ý chí kiên cường lòng dũng cảm vẫn đến bến an bình vì hai chữ “tự do” đánh đổi hàng triệu mạng sống nơi biển cả bao la...! Nhưng chúng vẫn không quên cội nguồn là người gốc Việt Nam.

Thật ra, nhắc đến chuyện dài “chiến tranh- tù tội – đói khát – chết chóc...” không biết đến bao giờ chấm dứt được. Ngay

trước mắt ai ai cũng ngoa ngán bên u Châu, chiến tranh Nga và Ukraine. Khói lửa ngút trời, người thiệt hại chết chóc, đói khát - tan nhà nát cửa cũng chỉ là người dân, bé cổ thấp họng mà thôi. Thế lực chính trị đời nào cũng thế, quyền lợi là trên hết. Từ u sang – Á một khi chiến tranh xảy ra...! Đều liên lụy cả thế giới qua sự giao thương buôn bán, hàng hóa. Mỗi khi chiến tranh xảy ra ở nước nào đó, xét ra mà có tầm vóc quốc tế sự to tát ấy. Khiến đến sự khủng hoảng về kinh tế, vật giá sẽ gia tăng, dân chúng phải chịu nhiều khó khăn trong đời sống. Chẳng hạn, như xăng dầu ở Mỹ sẽ leo thang về giá cả.

Tóm lại, chuyện chiến tranh không thể nghĩ bàn...! “Tháng Tư Đen vẫn là Tháng Tư Đen” đối với người dân Việt ty nạn Cộng Sản mãi mãi vẫn là nỗi buồn thảm cho nhiều gia đình, mất mát người thân trong nhiều trường hợp: (vượt biển – tù tội – cửa nhà – sự nghiệp.) Nguyên cả miền Nam Việt Nam bị đảng Cộng Sản cưỡng chiếm....! Những thế hệ sau này sẽ mãi mãi còn ghi nhớ. Cho nên, đây là chuyện chẳng đáng dừng. Chúng ta, không thể nào quên lãng được và luôn luôn nhắc nhở con cháu. Quê hương đích thật của chúng ta là Việt Nam bên kia bờ đại dương.

Trước khi, dừng lại bài viết này xin gửi tặng bài thơ của tác giả Thanh Trí Cao, chia xẻ cùng quý vị:

“...Tiếng than! Ai oán đất trời
Lắng nghe để hiểu cuộc chơi quyền hành
Thay nhau thắng bại giao tranh
Vô phần, vô phúc hóa thành mây bay
Rùng hoang thân phận lưu đầy
Chao ôi! “Cộng” nhỏ râu mày hại ông
Phỉnh phờ ngóc nghếch cuồng nông
Chao ôi! “Cộng” lớn nhà nông nắm quyền
Văn phong ngôn ngữ xích xiềng
Dân nghèo, sao Đảng lăm tiền Dollars
Tôi yêu nét đẹp thi ca
Viết thơ tặng bạn làm quà nhớ nhau...!”

(Bài Thơ Không Tên) tặng những chiến sĩ anh dũng VNCH đã sống vì lý tưởng Tự Do – yêu chính nghĩa, bị bắt bỏ vào nhà tù nhiều năm của Cộng Sản VN.

Lại một lần nữa, tôi cùng quý hãy chấp tay lên cầu nguyện cho những người bất hạnh, đã bỏ mình trên biển cả, nơi rừng sâu núi thẳm và những chiến sĩ VNCH đã nằm xuống sau năm 1975. Cầu mười phương Chư Phật – Chư Bồ Tát tiếp dẫn những vong linh chết vì lý tưởng Tự Do. Đã hy sinh trong chiến trận...! Xin được thấp nén hương lòng dâng lên cầu nguyện cho thế giới an lành thoát cơn chiến tranh khói lửa. Bầu trời bình an và xanh tươi sẽ trở lại cùng mọi trên hoàn cầu. Cầu nguyện Đức Quán m rưới nước cam lồ xua tan bầu trời đen thẫm - u ám do bom đạn gây ra. Cầu cho muôn người trên cõi địa cầu này sẽ được sống an lành dưới ánh hòa quang của Chư Phật, không còn hận thù và giết chóc nhau bằng bom đạn – hỏa tiễn và nguyên tử lực đã tạo ra.

Santa Ana- Tưởng Niệm Tháng Tư Đen 30/ 4 / 2022

Nhuận Hùng

TÂM!!!

Nói đến “Tâm” ai ai cũng hiểu được liền liền, nhưng đi sâu vào vấn đề là việc khác. Theo tôi được biết có nhiều người thường nói “Tâm” là (trái tim) có gì đâu mà diễn bày. Thật là, thiên cận vô cùng...!

Xin thưa, các bạn trẻ yêu quý! Nói như thế dưới con mắt phàm phu của chúng ta. Chớ mà giải phẫu ra thì (trái tim) ấy chỉ là cục thịt mà thôi. “Không trong-không ngoài – không trên- không dưới - không hình thức- không nắm bắt...” Vậy “tâm” là cái gì đây? Một câu hỏi ai giải thích cận kề được? Tâm vẫn là Tâm ai ai cũng hiểu cả. Có nhiều người hiểu chút ít giáo lý Phật đà còn nói rằng: “Phật tức tâm hay tâm tức Phật” trong tâm có Phật vậy nghĩa là gì? Hiểu như thế là chưa đủ nghĩa. Nghĩa là, ai ai cũng có thể thành Phật nếu tu hành đúng chánh pháp để đạt đến sự giải thoát, thoát ly sanh tử luân hồi...! Trong kinh có ghi lại rằng: “Ta là Phật đã thành, chúng sanh là Phật sẽ thành” nói như thế ai ai cũng có thể thành Phật cả nhưng tu được hay không là việc khác...! Còn một vấn đề nữa mà nhiều học giả thường hay nhắc đến: “Phật tánh, ai cũng có nhưng phải làm sao cho hiển lộ mới được. Bản tánh có Phật nhưng không tu tập công phu bái sám hằng ngày, cộng thêm phải trau dồi học hỏi giáo lý Phật đà hành thiện tích đức thì lấy đâu ra “Phật tánh” ở trong “tâm” hay ngược lại chỉ chuyên làm việc bất thiện thì là sao đây mà có Phật tánh, hỏi các bạn trẻ ạ! “Tâm dẫn đầu các pháp” “Tâm làm chủ...”....!

Đúng vậy! Như chẽ cọng tóc làm tám...đi vào chi tiết cận kề, không dễ như mình tưởng, thời gian vô cùng - không gian vô

tận...! Bao nhiêu thử thách, khó khăn chung quanh chúng ta đã lia hẫng hay chưa? Com áo gạo tiền hằng ngày là việc chính chúng ta chưa giải quyết ổn thỏa được. Những việc khác tinh – tài – danh vọng – sự nghiệp thì sao đây? Hỷ - nộ - ái- ó dẫy đầy. Thiết tưởng, một ngày 24 giờ chia chẽ ra còn bao nhiêu giờ để tu tập. Vậy chúng ta, gặm nhấm ngay bản thân luôn luôn trôi chạt không lối thoát. Thì phải làm sao đây???

Đơn giản nhất mà chúng ta chưa thực hiện rất ráo được: (tham – sân – si – mạn- nghi- ác – kiến) nhiều người vẫn còn vấp phải, ngay cả những vị xuất gia ra khỏi nhà thế tục, vẫn còn bị lôi cuốn vào con đường tham vọng ấy...! Thật đáng buồn, có phải không quý vị! Huống hồ việc khác, trên giảng đường sự lý luận thao thao bất tuyệt đưa ra nhiều vấn đề cao thượng từ bi -hỷ xả -thương yêu –lo lắng hay giúp đỡ mọi người...Nói thì dễ, nhưng có mấy ai làm trọn vẹn điều đó, riêng chỉ có một số ít người thể hiện được. Hầu như lời nói đi ngược với việc làm chúng ta ai cũng đều thấy rõ. Cội nguồn gốc rễ do đâu mà ra nhất là điều gì?

Chúng ta cứ thử nhìn lại và quan sát cho thật tường tận thì sẽ thấy và hiểu ngay. Ví dụ: Đứa trẻ ở Việt Nam khi xưa đất nước nghèo nàn vào những năm tháng chiến tranh loạn lạc...Khi có một ai đó cho đứa bé kia vài viên kẹo nhưng lại cho đứa khác ngòì bên cạnh nhiều hơn số kẹo của nó, thì đứa bé kia sẽ nghĩ ra sao? Lúc bấy giờ nó sẽ khởi “tâm tham” lên ngay. Tại sao và tại sao như thế...! Từ sự so đo phân biệt đưa vào “tâm thức” sự phân biệt ngay lúc đó, dù là còn nhỏ chưa hiểu biết gì cả.

Bởi vậy, cho chúng ta thấy “tâm” con người rất phức tạp, chủng tử đã huân tập nhiều đời – nhiều kiếp. Sự phân biệt hơn thua, cao thấp, giàu nghèo, tài danh- thực - thù...! Đã có sẵn trong bản tánh của con người rồi, cộng thêm sự chấp ngã “cái tôi-cái ta” như thế thì xã hội này có đại đồng hay không? Hay là luôn luôn tranh đấu để dành quyền lợi về mình? Tâm chúng ta chưa (bình) thì làm sao thế giới (bình yên) được. Một ví dụ nho nhỏ cho chúng ta thấy “tham” khởi lên từ thời cổ hủ xa xưa, từ khi

con người có mặt trên trái đất này. Thì làm sao có thể diệt trừ cho hết cội nguồn thâm sâu cố đế.

Hỡi các bạn trẻ! Đó là đời sống nhân sinh thường tình của con người trên cõi ta bà. Đứng trên bình diện khách quan mà nhìn thế giới cao siêu chúng ta không thể nghĩ bàn. Vì con mắt phàm phu tục tử không thể thấy được, ngoại trừ, những bậc Thượng căn – Thượng trí, Chư Phật- Chư Đại Bồ Tát – Thanh Văn – Duyên Giác...! Đó chỉ là những sự kiện nho nhỏ được nêu ra, chúng ta không cần phải nhọc tâm lưu ý sự kiện nhân sinh quan bên ngoài. Bài viết này xin tóm gọn về chữ “Tâm”.

Đứng trên góc cạnh khách quan khác mà nhìn, xin chia xẻ cùng các bạn trẻ một phần nho nhỏ về chữ “Tâm” qua lăng kính giáo lý Phật đà trong Duy Thức Học có thể giải rộng ra nhiều vấn đề nữa chữ “Tâm” nói nôm na là “Tâm Thức” Tâm còn được phân ra và chia chẽ rất nhiều. Đại loại, được phân ra làm hai: “Tâm Vương” và “Tâm Sở” Vậy Tâm Vương là gì?

- Tâm Vương là tâm chủ thể, nói cách khác là “Vương” có nghĩa là vua. duyên lấy tổng tướng chớ không duyên lấy biệt tướng.

- Ví dụ như bên ngoài cửa có một người khách lạ đang đứng đó, khi mắt của mình nhìn thấy liền đưa vào bên trong tâm thức để phân biệt, lúc bấy giờ Tâm Vương nhận định biết được tướng mạo tổng thể của người đó một cách nhanh lẹ rồi phân biệt nam hay nữ lạ hay quen, chứ không thể biết được tỷ mỹ, kỹ lưỡng về tánh tình người kia tốt hay xấu để khởi lên ý niệm phân biệt sâu sắc v.v...

- Như thế thông thường thì Tâm Vương có ba danh từ khác nhau để gọi “nó” Đó là Tâm - Ý- Thức. Đây chỉ vắn gọn mà thôi, nếu phân tích còn nhiều chi tiết nữa quý vị ạ!

Trong Duy Thức học “Tâm” có nghĩa là tập khởi. Tập khởi nôm na là tập trung chứa nhóm để rồi phát khởi ra tất cả tạo tác và hậu quả của sự việc đã làm tốt hay xấu tùy theo “Tâm Vương”

chủ động, tùy theo căn tánh của từng con người, không ai giống ai cả...!

Duy thức học thì “Âm” chỉ cho thức thứ Tám, “Ý” chỉ cho thức thứ bảy, “Thức” chỉ cho thức sáu. Thức là một lối gọi khác của “Âm” hay duyên ngoại cảnh cho nên người ta thường hay gọi “Âm Thức” hay “Ý Thức”

Nói cho đầy đủ và dễ hiểu: Lục thức bao gồm:

-Nhân nhĩ –Nhĩ thức – Tỷ thức – Thiệt thức- Thân thức và Ý thức. Nói tóm lại, đây chỉ là sơ lược mà thôi nếu quý bạn trẻ muốn tường tận phải tìm học giáo lý Phật đà về Duy Thức Học lúc bảy giờ quý Chư Tăng – Chư Ni sẽ giảng giải tường tận. Vì giới hạn trên trang giấy nên không thể trình bày chi tiết – tỷ mỹ.

Tiếp theo “Âm Sở” có nghĩa là “sở hữu” quyền lợi của mình chấp giữ...là sự hiện tác dụng của tâm lý nên gọi là “Âm Sở” Nói cho đủ là Tâm Sở Hữu Pháp có nghĩa là tâm lý tác dụng này tùy Tâm Vương mà khởi lên, nó là phần phụ của Tâm Vương cũng như quân lính của nhà vua. Bởi vì Tâm Sở không thể tách rời Tâm Vương đơn độc hoạt động một mình được mà phải nương vào Tâm Vương nhờ Tâm Vương duyên lấy trần cảnh để rồi biến biệt vi tế. Thế nên gọi là Tâm Pháp Tương Ứng. Tương ưng có năm loại:

-Sở y bình đẳng – Sở duyên bình đẳng – Hành tương bình đẳng
-Thời gian bình đẳng – Thể sự bình đẳng. Năm bình đẳng của pháp tương ưng thuộc về Tâm Vương và Tâm Sở.

Nói tóm lại, bài viết này chỉ sơ lược giáo đầu về Tâm. Còn đi sâu vào phần chi tiết cặn kẽ, các bạn trẻ nên tìm hiểu giáo lý Phật đà. Nếu có lý thú về Duy Thức Học trong Phật Giáo thì hãy tìm đến các chùa để thọ giáo, Chư Tôn Thiên Đức trưởng thượng quý ngài hoặc quý thầy- quý sư cô trong chùa sẽ giảng giải thêm. Để có cơ hội mở rộng trí tuệ bước lên chân trời mới trên con đường đi đến chân – thiện – mỹ...! Noi theo con đường giải thoát của Đức Phật. Mong lắm thay!!!

THÍCH NHUẬN HÙNG

Một lần nữa xin chúc quý vị độc giả cùng các bạn trẻ! Thân tâm thường lạc, cát tường như ý. Con đường đạo đi vào tuệ giác cũng có nhiều lý thú lắm các bạn ạ!

CA, Santa Ana ngày 15/5/ 2022

T. Nhuận Hùng

TÀNG ĐÁ KỶ DIỆU

Có những mảnh đời nghiệt ngã đã xảy ra, thật không ai có thể ngờ trước được. Chúng ta mãi mãi bận rộn trong cuộc sống hằng ngày, cơm – áo – gạo – tiền. Nhất là giai đoạn này, không riêng gì nước Mỹ chật vật về vật chất leo thang, buộc cả thế giới đều chao đảo theo... Vì sao ...rất tại vì sao ??? Ai ai, cũng có thể trả lời được cả. Không riêng một ai, chúng ta, cứ thử nhìn về phía trời u. Không gian và thời gian, gần gũi nhất là nhìn lên màn ảnh nhỏ trong TV hay chiếc điện thoại cầm tay (cell phone.) Bấm vào “YouTube” hoặc “Facebook” là quý vị thấy ngay cảnh tượng hỗn độn, thâm hiểm chiến tranh khói lửa - tang tóc ngút trời, mưa tên - đạn pháo phun ra, tràn ngập bầu trời Ukraine đang đương đầu với Nga hai đối thủ bất cân trọng lượng. Đánh nhau bằng hỏa tiễn đại đạo, tên lửa tầm xa – tầm gần...xe tăng xe bọc thép hạng tối tân, máy bay không người lái... Nay Ukraine lại được Tây phương viện trợ vũ khí tối tân có biệt danh là “Sát thủ diệt hạm” nào là địa đối không...vũ khí của trận chiến này không thể biết trước được, mỗi ngày đều có tên tuổi “vũ khí” mới xuất hiện nữa...! Con người tiêu diệt con người là thế đó. Diệt cả sự sống của trái đất, từ hoa màu - nông sản cho đến hải sản ở bên trời u, thật là thâm hiểm. Không thể nghĩ bàn... Càng văn minh - hiện đại bao nhiêu thì lại càng giết chóc nhau bằng nhiều cách tinh vi hơn thế nữa...! Chiến tranh ta không thể nào liệt kê ra hết được...Các loại vũ khí của các nước...!

Đứng trên lập trường khách quan, không ngoài hai “tham vọng” mà ra. Bình yên không thích, vì quá im lặng nhằm chán... Cho nên các chính khách quốc tế có tầm cỡ lại muốn xua quân đi xâm lấn bờ cõi của những nước nhỏ. Để thỏa mãn tham vọng của cá nhân mình cũng như muốn cộng nghiệp vào cuộc chiến khuấy động lên, để cho thế giới bất an, người dân phải làm than chết chóc, các nước chung quanh cũng bị họa lây về kinh tế cũng như nông nghiệp – thương nghiệp v.v... và nhiều việc khác nữa...!

Vậy thì chuyện gì đã xảy ra? Chết chóc – tang tóc – khói lửa ngút trời, nhà cửa tan hoang. Vì đâu mà ra có sự vậy? Nỗi khổ kinh hoàng không thể nghĩ bàn. Chúng sanh trong cõi Ta Bà này chẳng khác nào đang sống trong nhà lửa...tam giới. Có phải không quý vị???

Thật vậy, chúng ta nhìn và chiêm nghiệm cho kỹ cuộc đời này. Chẳng khác nào màn kịch được diễn trên sân khấu. Những nhân vật tên tuổi (thiện – ác) lần lượt xuất hiện, vai tuồng nào, hẳn nhiên họ sẽ diễn y thật. Từ gương mặt cử chỉ cho đến hành động...! (Hỷ - ô - ái - ó - tham –sân- si...) đều có đủ.....! Thậm chí còn nhiều hơn thế nữa...Chúng ta không thể nghĩ bàn...!

Cuộc đời bất một ai đó tuy khó khăn, nhưng rút lại cũng có lối thoát. Khi chúng ta biết chấp nhận những gì khi gặp nạn – dù khôn đốn đến đâu. Ý chí và lòng quyết tâm của chúng ta không thể ngừng lại và chùng bước. Dù phải hy sinh tánh mạng cũng như dân chúng và binh lính của Ukraine...Tuy ít người một đất nước nhỏ dám hùng dũng đương đầu với con mãnh hổ to lớn hùng mạnh gấp bội lần. Nhờ phương Tây hỗ trợ vũ khí nên tinh thần không hề suy sút. Họ vẫn hiên ngang, trên đấu trường, thật đáng khâm phục thay! Hậu quả về sau cho kẻ đến....! Thắng bại là chuyện của binh gia, nhưng tinh thần người dân và binh lính vững hay không là chuyện khác. Miền Nam Việt Nam sau trận chiến 1975 nếu ai sống ở hải ngoại nhìn lại cuộc chiến trong quá khứ và cuộc chiến bây giờ. Thấy có rợn tóc gáy và nỗi kinh hoàng không thể quên được... Dù đã gần 50 năm rồi VN

không còn tiếng súng nổ. Khi nhìn màn ảnh TV thấy cảnh chiến tranh bên trời u, đều phải chùng lòng xuống, lòng luôn luôn khấn nguyện cho thế giới, sớm chấm dứt nạn đao binh. Dân lành có cuộc sống an lành hạnh phúc. Sau trận dịch Covid 19 – có mệnh là “sát thủ vô hình” cướp đi không biết bao nhiêu sinh mạng. Nay lại tiếp tục chiến tranh bùng nổ, cuộc chiến khốc liệt bên trời u, thật là “khô đé...khô đé”...! Không thể nghĩ bàn...!

Đúng thế, trên đời này là một nghệ thuật sống. Không có một công thức hay khuôn khổ nào nhất định đưa ra cả. Bạn hãy tỉnh thức mà biết hòa mình vào cuộc sống. Dù hoàn cảnh nào chúng ta cũng phải chấp nhận mà sống. Bạn hãy luôn luôn tỉnh thức và sống trong chánh niệm phân biệt tốt xấu, trắng – đen – thiện – ác. Không thể sống như đám khói mù mờ, lập lờ không có chánh niệm và chánh kiến...! Một khi bạn đánh mất đi nhân phẩm – đạo đức con người và sự nhẫn nhịn. Chỉ sống cho “bản ngã” tham vọng cuồn cuộn như lấy sức mạnh đè bẹp kẻ yếu hèn, thì thật là mất đi nhân tính. Chẳng khác nào nước Nga ý mạnh mà hiệp nước nhỏ. Không còn nhân tính của con người chỉ biết quyền lợi là trên hết. Thật khổ thay!

Nhân đây, chia xé quý vị câu chuyện vui!

“Mưa càng to, gió thổi càng mạnh, trời chiều mau tối ập xuống, mây đen giăng giăng khắp nẻo. Khiến cho khu rừng xanh thẫm lại càng thẫm đen, đen hơn, không còn thấy lối đi nữa, thật là khôn đôn vô cùng! Thình thoảng tiếng gầm gú của sấm sét đánh vào khu rừng rậm vang lên chát tai. Lé lên những tia chớp sáng rực như, những luồng điện giao thoa với nhau, tạo nên sét đánh rất kinh hoàng. Trong không gian rừng rú u tịch, xé tan bầu trời yên tĩnh, mưa mỗi lúc mỗi nặng hạt dần...! Những tia chớp của sấm sét lé lên rồi vụt tắt thật là hãi hùng nơi thâm sâu cùng cốc của núi đồi, nào là cây cao bóng cả. Xa xa phía bên kia đồi hình như có hai bóng người đang thập thò trong cơn mưa to. Hình như họ đang tìm chỗ trú mưa. Tại sao không vào hang đá gần đó hay ẩn nấp hoặc những tàng cây to, mà cứ lẩn quẩn đi qua đi lại

như thế? Thật là, tội nghiệp quần áo ướt những, lạnh – lại càng thêm lạnh....!

À! Thì ra những người này nhiều kinh nghiệm ở rừng núi...! Trong dân gian thường hay truyền khẩu rằng: “Khi trời mưa xuống không nên đứng dưới gốc cây lớn, vì sợ sấm sét đánh vào...”

Thật ra, điều đó có đúng hay không, chưa ai quả quyết được. Bầu trời mưa liên tục, mỗi lúc càng nặng hạt thêm lên, gió rất mạnh rét buốt càng lúc càng gia tăng. Hai người này lẫm lẫm, men theo con đường mòn. Cuối đoạn đường mòn, là vách đá cheo leo, men theo đó dẫn đến miệng hang tối om om. Nhờ những tia chớp của sấm sét nên xác định, nơi đây là hang đá, nên cả hai bước vào đó trú mưa. Con mưa này dai dẳng suốt đêm, hai người đành trú lại trong hang, vừa lạnh – vừa đói....!

Sáng hôm sau, khi ánh bình tỏ dạng cũng là lúc trời quang mây tạnh. Trả lại bầu trời trong xanh nơi núi rừng bao la, trùng điệp. Tiếng chim hót líu lo cũng là lúc họ trở về tiếp tục công việc làm, trong một ngày tạnh mưa. Mọi việc cũng bình thường như mọi ngày chẳng có gì là mới lạ cả. Sau cơn mưa trời lại sáng....!

Đúng thế, diễn tiến câu chuyện từ từ sẽ xảy ra. Được biết, hai cậu thanh niên một là tên Phước An, còn cậu kia thường gọi là Chánh Định. Cả hai là bạn chí thân cùng làm một nghề với nhau, sau nhiều năm quen biết. Công việc của hai cậu này chuyên điêu khắc tượng đá và gỗ. Trại này rất nhiều thợ chuyên nghiệp, riêng hai cậu Phước An – Chánh Định thuộc về nhóm điêu khắc tượng đá....!

Tại đây là núi đồi xa vắng phố thị, ít người biết đến, nhưng quy tụ được nhiều nhân tài về ngành điêu khắc. Bởi Phước An và Chánh Định tay nghề khá sắc xảo, nên chủ trại tuyển chọn, đứng đầu trong số thợ chuyên điêu khắc những sản phẩm thuộc về ngành đá quý v.v...(Tiếng dữ đồn xa – tiếng lành đồn gần.) Thế rồi, những mẫu tượng đá cũng như gỗ, lần lượt trình làng, số khách hàng rất ưa chuyện tìm đến rất đông. Có cả những quan

chức trong triều đình cũng tìm đến tham khảo và đổi chác, họ mua giá rất cao. Có nhiều lúc nguy hiểm khi giao du với “ông hồ”... (ám chỉ) các quan cao cậy quyền uy thế...! Chặng đường nào cũng lăm chông chênh và vất vả...! Làm việc gì cũng có cái giá phải trả của nó..! Không dễ “ăn” chút nào...?

Sau một thời gian khá dài, kể từ khi trại điêu khắc này khai trương, lần lần khách hàng tìm đến rất đông. Ông chủ bấy giờ, phải tuyển thêm thợ thuyền từ các nơi đến làm. Mới có thể đáp ứng đủ nhu cầu của khách. Tên tuổi của trại nổi lên như cồn. Cô nhân thường hay nói:

"Hữu xạ tự nhiên hương, hà tất đương phong lập"

(Nghĩa là khi có mùi hương thì tự nó thơm, không cần phải ra đứng ở đầu ngọn gió.)

Tạm dịch: Khi một người thực sự là tài giỏi, đạo đức, thánh thiện, thì mọi người chung quanh sẽ tự nhìn nhận- đánh giá. Chứ đừng tự mình nói ra, thành ngữ có câu “một lần khiêm tốn bằng bốn lần tự cao” .

Rồi từ đó, theo thời gian năm tháng trôi qua. Tiếng thơm lan đến triều đình (trong phúc lại có họa hay ngược lại trong họa cũng có phúc.) Lúc bấy giờ, các quan đại thần trong triều đồ xô, tìm đến mua sắm nhiều pho tượng quý giá...! Không kể xa – gần họ đồn đại, thương hiệu khiến cho ông chủ phải lo lắng, hậu quả như thế nào đây???

Tình cờ, hôm nọ không hiểu vì sao mà lọt đến tai vua, về những pho tượng điêu khắc... Có kẻ còn cho là “huyền thoại...hoặc linh hiển...” Miệng dân gian không ai ngăn được, khi lan rộng trong hoàng triều...! Khiến cho hoàng thân quốc thích cho triều cũng phải xiêu lòng mà bàn tán...!

Nhân buổi nghị luận trong tháng, các quan thường hay tâu chương lên cho vua. Hôm nay, vì ít tấu số nên vua rảnh rỗi. Muốn ngồi lại hàn huyên trao đổi chuyện Đông - Tây cùng các

quan đại thần, và những mẫu chuyện vui – buồn trong dân gian...Bỗng nhiên, nhà vua cao hứng hỏi rằng:

-“ Trẫm nghe nói, dạo này nghề điêu khắc tượng đá cũng như gỗ, của nước ta đang thịnh hành lắm, phải không các ái khanh?

Có một quan đại thần liền bước ra tâu rằng:

-“Bẩm bệ hạ, vâng đúng vậy....!” Chưa nói hết lời....!

Nhà vua liền hỏi tiếp:

-“Vậy các ái khanh, tuyển nhân tài, điêu khắc giỏi về tượng đá cho trẫm có được không?”

-“Bẩm, bệ hạ, chúng thần sẽ tuân thủ, nhưng....” chưa dứt lời ....!

Nhà vua liền nhấn mạnh, trẫm muốn:

-“Tạc tôn tượng Ngài Bồ Tát Quán m bằng đá... kích thước....!”

Các ái khanh có thực hiện được hay không? Vậy các khanh, nghĩ việc đó như thế nào? Nên hay không ???

Tất các các quan đại thần, trong triều lúc bấy giờ đều ngơ ngáo, nhìn mặt nhau. Chưa ai lên tiếng cả. Thấy vậy, nhà vua liền nhanh miệng nói rằng:

-“Bên công khó, quan...hãy chi ngân khoản cho công việc tôn tượng...Còn lại ái khanh nào, tiên phong đi lo việc tạc tượng Quán Thế m cho trẫm” Xong việc trẫm sẽ hậu thưởng...!

Mọi người đều trở mắt nhìn nhau, tưởng rằng nhà vua nói đùa thôi...!

Thấy vậy, nhà vua lớn tiếng nói rằng:

-“Đây là chiếu chỉ, vậy ái khanh phải tuân thủ”

Trong các quan đại thần, có người bước ra thưa rằng:

-“Bẩm bệ hạ, chúng thần sẽ hoàn tất công việc được giao phó.”

-“Vậy, ai là người chịu trách nhiệm việc này?”

Chưa có đại thần nào can đảm đứng ra nhận công tác cả, vì sự kiện xảy ra quá đột ngột, các quan chưa hội ý, được với nhà vua. Không hiểu nhà vua muốn tạc tượng gì...và mẫu mã ra sao? Thời gian bao lâu...Hàng loạt câu hỏi của các quan đại thần đang thắc mắc, chưa được giải đáp. Tại sao và tại sao???

Nhà vua rất mau mắn và nhanh lẹ, nhìn qua – nhìn lại, chỉ định ngay.

-“Trẫm giao việc này cho quan thừa tướng, các khanh có đồng ý không?”

-“Chúng thần, đồng ý và nhiệt tình ủng hộ...”

Sự kiện xảy ra quá đường đột, cho nên các quan đại thần cao niên, chần tuối nên quyết định chậm chạp...!

Nhà vua liền lên tiếng:

-“Bãi triều....!”

Mọi người ra về thở phào nhẹ nhõm, riêng quan thừa tướng nặng gánh lo âu. Tuy không phải chiến sự cấp bách mà hoảng sợ. Trái lại việc này tuy đơn giản, nhưng không hoàn tất thì đầu lia cổ ngay. Cũng giống như trở bàn tay, mấy hồi. Thật vậy, sự việc rất đơn giản, nhưng khiến quan thừa tướng tâm trí rối bời, trời không nóng nực nhưng mồ hôi vẫn tuôn ra ướt cả áo.

Về đến nhà, quan thừa tướng nằm dài ra đó, vắt tay lên trán suy nghĩ...! Kê sách này phải nhanh - gọn - lẹ. Đánh nhanh lợi điểm, ngược lại sẽ nhiều phiền toái...! Kèo “đêm dài lắm mộng...”

Quan thừa tướng thầm nghĩ: “buổi nghị luận hôm qua, cũng có nhiều quan đại thần, không ưa mình...!” Nhìn qua là biết họ khích bác lắm chứ không phải việc bình thường...! Trên đời này, làm không ra hồn mà hay đánh “võ mồm” lắm khi hại kẻ khác thật là toi mạng như chơi! Thế gian này là thế đó...! Chẳng khác nào bọn tiểu nhân thường làm hề trên sân khấu, ngược lại “đại trượng phu nói được phải làm được..” Quan thừa tướng rất lo lắng trong công việc này...!

Nhưng vị thừa tướng, cũng chẳng phải “bình thường” đã từng vào sanh ra tử cùng với vua nhiều trận chiến rồi...Không thể nào bỏ ngang được. Dù đám tiểu nhân bao vây dèm pha...” Nhưng ngài vẫn đứng vững như (kiềng ba chân...!) tuy có choáng ngợp trong ngày đầu. Sau đó, cũng quờn hồn lại, trận này, tuy không phải giao tranh với kẻ địch bằng sức lực và binh khí. Mà lại sẵn lòng nhân tài điêu khắc tạc tượng Phật, tôn trí trong hoàng cung cũng không phải là chuyện đùa. (Đâu nhé!!!) Nỗ lực lại càng nỗ lực thêm hơn... May ra mới có thể vượt qua được...! Về tâm linh không dễ như mình tưởng...!

Ba hôm sau, liền triệu tập nhóm thị vệ, quan thừa tướng ra lệnh các người hãy khẩn cấp tiến hành công việc. Truy lùng và đem tất cả những tay điêu khắc, tài ba trong và ngoài thành thật giỏi, về gặp cho ta. Kể từ khi ra thông lệnh. Tất cả các thợ điêu khắc bị bắt giam tại chỗ rồi chuyển về nhốt tại gia trang của quan thừa tướng. Rồi từ từ tra hỏi từng người một nhưng vẫn chưa tìm ra kẻ anh tài điêu khắc. Viên thừa tướng vì nóng lòng trong công việc nên khởi tâm nghĩ không tốt đến công việc:

“Đây chẳng lẽ, có người muốn hại ta chăng...!!!” Việc này còn cam go hơn cả điều binh ra chiến trường....! Chuyện đồn đại trong dân gian có đáng tin hay không? Tại sao, bao nhiêu tay điêu khắc đã bắt mang về rồi mà chẳng tìm ra tên nào cả. Chẳng lẽ, tên cao thủ “.....” hẳn đã bỏ trốn hay là cao xa bay chạy mất rồi. Không được, ngày mai ta sẽ tăng viện thêm người, cho đi truy lùng đợt thứ hai thử ra sao???

Không hiểu, ngọn gió nào thổi, đưa quan (về hưu) lại là bạn thân, đã nhiều năm không gặp. Đến viếng thăm chơi, sau khi trò chuyện qua lại... Vị quan xưa kia cất tiếng nói rằng:

-“Xin ngài, thừa tướng hãy giữ bình tĩnh, chờ đợi và kiên nhẫn, tìm nhân tài trong đồng lá ủ kia...!”

-“VẬY, ta phải làm sao đây?” Thật khó vô cùng...!

-“Hoa mai chỉ nở, sau cái giá buốt tận xương tủy. Không có giá rét cắn cắn, không thể có hoa mai”.

(Hoa mai nở sau hoa đào và trời thật lạnh thì hoa mai mới nở. Ai ai, cũng thế, nếu đã từng trải qua những khó khăn tột cùng và cái lạnh buốt xương trong mùa Đông. Nên cũng hưởng được nụ cười tươi sáng như những hoa mai rục rỡ trong nắng ấm, mùa Xuân.)

-“Cám ơn, bạn tri kỷ, đã nhắc nhở (hoa mai) cho ta...!”

-“Ngài làm bất cứ điều gì có thể làm được thời điểm hiện tại. Chẳng có gì tồn tại mãi trên đời này. Mọi thứ sẽ thay đổi theo thời gian, tốt hay xấu là do sự vận chuyển của công việc. Đêm ngài không yên giấc, thì trí tuệ ngày cũng lo mờ theo. Phải thiền định – phải tư duy – phải thấu tình đạt lý. Phải thành tâm cầu khẩn chư Phật. Hướng tâm làm việc thiện, hãy mở lòng ra đón nhận tất cả, dù thuận hay nghịch, hãy chấp nhận thương đau, nên khiêm thì tốt hơn. Sống hài hòa - khoan dung với mọi người... trong giao tiếp..! Nếu ngài cư xử như thế, sẽ tìm được báu vật trong đống tro tàn kia...”

Quan thừa tướng, xưa nay quá xem thường những tiểu tiết như thế. Nay bỗng nhiên, gặp bạn tri kỷ nhắc lại, liền thức tỉnh nói rằng:

-“Cám ơn, ngài đã nhắc nhở tôi...”

Vài câu nói, đơn giản của người bạn cũ, có thể thay đổi lối sống (cổ hủ) của quan thừa tướng. Quả nhiên, đêm hôm ấy quan thừa

tướng, liền thiết lập bàn thờ lộ thiên giữa sân. Liên tục ba đêm, khấn nguyện tha thiết khẩn cầu Quán Thế m Bồ Tát hiển linh gia hộ... thành tâm sám hối nghiệp chướng....hầu mong sớm hoàn tất, tôn tượng.....do nhà vua giao phó. Vì lòng chí thành, cho nên đêm thứ ba ngài nằm mộng. Thấy mình đang đi lạc vào một khu rừng nào đó gặp:

“Ông lão râu tóc bạc phơ, không nói chi, chỉ tay về hướng núi Nga My, nhưng ông ấy chỉ viết chữ trên cát...”

Sáng hôm sau, quan thừa tướng liền vội vã lên đường cùng đám tùy tùng...Từ gia trang của thừa tướng đi đến núi Nga My. Phải vượt qua đoạn đường khá dài và vất vả vô cùng. Nhưng cuối cùng đoàn cũng đến được Nga My Sơn.

Thoạt đầu, viên thừa tướng nhìn xa xa trông thấy tôn tượng Quán m, bằng ngọc bích cao lớn trang nghiêm. Thừa tướng liền xuống ngựa đánh lễ thật chí thành, nhưng khi đứng dậy thì chẳng thấy tượng đâu nữa. Quả tình, do tâm thức vọng tưởng mong cầu quá độ, tạo nên ảo giác trong tâm trí, dù ban ngày nhưng vẫn hiện ra. Đó gọi là ảo giác của người lạc vào cảnh giới căng thẳng của thần kinh suy tưởng mà ra.

Sự thật, không phải như thế, nếu để lâu... Con người ta, sẽ lạc vào cảnh giới hoang tưởng...! Nhưng quan thừa tướng, không phải là người như thế. Đoàn vẫn tiếp tục cuộc hành trình, qua đến ngày hôm sau gặp được làng mạc có đông dân cư sinh sống. Trước khi vào cổng làng, đoàn người gặp ngay vị sư ôm bình bát từ trong làng đi ra, tiến về phía đoàn người. Thấy vậy, thừa tướng cho ngừng lại bước đến đánh lễ vị sư. Rồi cúng dường phẩm vật. Qua vài câu thăm hỏi, vị sư ân cần khuyên tu, nên kiên nhẫn và cố gắng vào trong làng sẽ gặp được quý nhân hỗ trợ và giúp đỡ cho. Cuối cùng quan đại thần, liền thay đổi y phục của dân bản địa giả làm đoàn người thương gia, cùng đám tùy tùng. Cho để bề thân thiện với dân làng ở đó...Hầu mong tìm ra nhân sự để công việc sớm hoàn thành...! Sau đó, cho lính bắt hết đám thợ làm công trong trại điêu khắc mang về gia trang

của quan thừa tướng chọn lựa. Nhưng vẫn tìm chưa ra ai cả?
Tại sao...và tại sao ???

Cuối cùng quan thừa tướng không đủ kiên nhẫn nữa, vì thời gian đã gần đến hạn định của vua giao phó. Sự việc cấp bách chỉ vòn vẹn bảy tuần nữa là hết hạn. Mà mãi đến nay vẫn cho được gì cả. Vì quá loa lảng, nhiều đêm qua thừa tướng hét lên “tôi không thể chết....không thể chết....mãi mãi không thể chết....!!!” Khiến cho mọi người âu lo vô cùng.

Vào thời Đại Đường niên hiệu....rất sùng bái đạo Phật, luật lệ quá ư khắc khe. Nếu trễ nãi việc của vua chúa giao sẽ bị ảnh hưởng đến tánh mạng....Cho nên ai ai cũng phải tuân thủ. Ngay cả hoàng gia – quốc thích cũng không ngoại lệ.

Giây phút hai mươi lăm rồi, quan thừa tướng đành ra hạ sách. Tổng giam đăm nghệ nhân điêu khắc “áy” của làng..... Nga My Sơn! Làng này “mệnh danh nổi tiếng về điêu khắc” phút cuối gặp (đại nạn) như thế! Thật là nghiệt ngã vô cùng, không chừa một ai trái lệnh xử liền tại chỗ. Tất cả số thợ điêu khắc vào đại lao, chờ ngày hành quyết....! Lệnh đã được đưa ra. Không ai có thể chống đỡ được.

Ngoại trừ nhà vua mới có quyền ân xá, con dân thấp cổ bé họng...đành phải chịu đắng nuốt cay...! Màu đen trùm xuống làng mạc đang vui vẻ – tung tăng trong ngày tháng dù là khoai củ cũng an lành. Còn hơn cao lương mỹ vị....Bây giờ mang trọng án...cả làng chẳng ai muốn ra khỏi nhà...! Màu đen tang tóc – cũng là màu chết chóc thật khiếp sợ vô cùng!!!

Phước An là bạn chí thân của Chánh Định hôm ấy vì bị bệnh ở nhà, không đến trại. Cho nên không bị quan bắt đi ....Thấy vậy, khi nghe tin “dữ” cả trại riêng nhóm thợ điêu khắc bị bắt đưa về hoàng thành giam giữ...! Phước An không thể nào làm ngơ được.

Chàng quyết tìm mọi cách, cứu đồng nghiệp của mình, dù phải ra sao cũng bất chấp tất cả. Liền tìm đến ông chủ trình bày mọi

sự việc...và mượn ngân khoản để làm lộ phí tìm đến hoàng thành. Biết được, tình đồng nghiệp keo sơn như thế. Ông liền dốc hầu bao, giúp đỡ tối đa. Dù sao đi nữa họ cũng là thợ đắc lực, làm việc nhiều năm cho ông. Ông phái thêm người cùng theo Phước An, phòng kẻ gian dọc đường thủ tiêu chàng. Kèo theo bức thư gửi đến quan phủ trong triều giúp đỡ trong sự việc này. Phước An và đoàn người ngày đêm tốc hành đến nơi hoàng thành (nơi vua chúa ngự trị.) Sau đó, tìm được nhà quan thừa tướng. Nhờ có lá thư giới thiệu của người bạn tri kỷ của quan thừa tướng. Nên ông ta mới ra mặt tiếp...Câu hỏi đầu tiên của quan thừa tướng rất cay nghiệt:

-“Vậy, các người đến đây làm gì?”

Chưa kịp trả lời, ông ta phán thêm câu nữa thật chua cay...!

-“Đến đây để chết thế cho bọn họ chẳng? Đâu dễ như các người tướng, ai chống cự ta là phải lãnh hậu quả ngay. Hậm hực ông còn bồi thêm một câu ân nghĩa nữa:

-“Ta vị nể hoàng thượng, thỉnh Phật về thờ, cầu phúc cho bá tánh. Nên chưa xuống tay, các người liệu hồn đó...”

“Vâng, bầm quan lớn, thảo dân này đều biết cả, quyền sanh sát là ở trong tay Ngài, thảo dân đây không dám làm phật lòng. Nhưng mong Ngài hãy mở lòng, hải hà – quảng đại cho chúng thảo dân một cơ hội. Sẽ lấy công chuộc tội....! Nghe nói đến câu “lấy công chuộc tội” ông ta bưng thỉnh liền, dụ giọng đổi chiều ngay lập tức. Nói rằng:

-“Đứng lên, từ từ nói ta nghe chuộc tội, bằng cách nào dám phạm nhân kia. Nếu không giải thích được, người sẽ chung số phận cùng gặp diêm vương luôn thể.”

-“Bầm quan lớn, thảo dân có cách....!”

-“Muru phản hả...!”

-“Dạ, không và không bao giờ dám nghĩ tới...”

-“Thôi thì nói mau lên, giải trình ra sao?”

-“Quan lớn, cho thảo dân này về quê, tạc lại tôn tượng Bồ Tát...!”

Nói chưa hết lời, thì quan thừa tướng quát to:

-“Giỡn mặt hả, cả làng người ta cũng diệt được, huống gì còn con như người. Muốn gì hãy nói mau lên...ta không có giờ mà đứng đây nghe người rãi nhãi...! Bộ người muốn “chết” hả, có phải không ?” Thật điên rồ.

-“Bẩm quan lớn, dạ không...còn đang ú ớ...”

Địu giọng lại, quan thừa tướng, chuyển đề dùng đòn tâm lý thăm dò chàng, ôn tồn nói rằng:

-“À! Thì ra người cũng có bản lĩnh, cũng “khá lắm” đấy, dám mang thân vào miệng hổ. Người có biết luật lệ Đại Đường nghiêm khắc như thế nào không? Dám vượt râu hùm hả ... “con ...” Người chết thì chẳng sao...Còn đại gia đình ông đây, thì sao? Chúng ta đâu có giỡn với hoàng thượng...!

-“Bẩm, quan lớn con biết, việc này hệ trọng lắm liên quan đến nhiều mạng sống. Thân con thì chả có chi là ...nhưng quan lớn là trụ cột của triều đình, là người nắm kỷ cương của đất nước, đâu phải là chuyện đùa. Nhưng con tin, mình thành tâm cầu khẩn, mười phương chư Phật cũng chứng dám cho:

“Linh tại ngã, bất linh tại ngã”

(Nghĩa là linh thiêng, hiệu nghiệm hay không là do ở mình. Do ở mình có tin, có chí thành, có nhất tâm niệm Phật hay không? Linh ứng hay không là do ở bản thân mình. Nói cách khác, sự linh ứng chỉ hiển hiện với những ai có lòng tin thành khẩn, chân thành, sắt bén như kim cương bất hoại. Chuyện báo ứng, linh ứng hay nói đúng hơn là lòng tin vào cái thế giới tâm linh “Phạm Thánh đồng cư” đã trở thành một phần không thể thiếu trong

cuộc sống.) Ngài cho con một cơ hội cuối cùng (lấy công chuộc tội...!)

Vừa dứt lời, Phước An liền quỳ lạy quan thừa tướng lia lịa, còn hơn là lạy cha – mẹ của mình (chết đi -sống lại.)

-Được, ta cho ngươi cơ hội lần cuối, nếu không xong thì là (tru di cứu tộc nhớ nghe con). Ngày mai bắt đầu công việc, cần gì hãy báo cho người của ta giúp hộ. Xong việc ta sẽ thả đám thợ về lại quê. Ngươi nên nhớ thời gian rất cấp bách, “càng sớm – càng tốt” không quá sáu tuần lễ nhớ chưa?

-“Bẩm, quan lớn con ghi nhớ và cố gắng tối đa, để hoàn tất công việc...”

Về đến nhà, Phước An trần trọc suốt đêm, nghĩ nát óc không tìm đâu ra đá quý để tạ tụng....! Bao nhiêu câu hỏi vờn vờn trong đầu chàng, thời gian thì hạn hẹp, bao nhiêu sinh mạng nằm trong tay chàng. Lỡ một nước cờ là....! Thật nghiệt ngã thay!!! Đúng là “sanh nghề- tử nghiệp” định mệnh trớ trêu cho một anh chàng điêu khắc tài hoa, nhưng cũng lắm bạc mệnh...! Cuối cùng chàng chợt nghĩ ra điều gì đó, liền bước ra giữa sân nhà, đêm khuya không một tiếng động tĩnh ngoài tiếng đế mèn rên rì và ếch nhái – vọng lại.

Chàng liền trần thiết một bàn hương án, quỳ xuống dâng hương chí thành khẩn nguyện....Mười phương chư Phật...Quán m Bồ Tát hiển linh giúp con vượt qua ác nạn này....! Tên họ....làng....xã....! Thành tâm khẩn nguyện....! Cầu xin ơn trên phù hộ việc trọng đại sớm được hoàn tất....Cầu chư Phật gia hộ tất cả mọi người đang bị giam trong ngục thất được an lành, con xin hứa....!

Đêm ấy, vì mệt- vì quá lo lắng ngã lăn ra đất ngủ thiếp. Sáng hôm sau khi bình minh tỏ rạng, chàng giật mình thức dậy. Liền nhớ lại trong giấc chiêm bao, có một ông lão râu tóc bạc phơ nhắc rằng: “Ba năm trước con còn nhớ không? Tại nơi đó...trong hang động khi con trú mưa....!”

Sáng sớm hôm sau, chàng thức dậy, nhớ lại giấc mơ đêm qua....liền dẫn người đến đó ngay, tìm kiếm một thời gian khá lâu, mới phát hiện ra được miệng hang. Từ từ tiến sâu vào, bên trong tối đen buộc lòng phải đốt đuốc lên mà đi. Chàng phát hiện ra rất nhiều khối đá tuyệt đẹp. Không ngờ, nơi đây thật là huyền bí và kinh hoàng. Khi nhìn chung quanh thấy những thanh kiếm rét rì lâu năm. Còn có những hình thù thật quái gỡ. Có lẽ, hang động này năm xưa, ai đó đã chôn cất nhiều báu vật...Vì chung quanh có rất nhiều ngõ ngách bên trong hang động....! Chàng vẫn không ngừng tại đó mà tiếp tục, dẫn mọi người tiến vào tận trung tâm của hang. Trên tay luôn luôn cầm bó đuốc. Cạnh chàng là những tay cao thủ võ công, được quan thừa tướng tuyển chọn, cho theo giúp chàng. Thực thi công tác được giao phó. Thỉnh thoảng cũng gặp vài bất trắc, nhưng không đáng kể, đoàn người vẫn vượt qua. Cuối cùng phát hiện ra tận trong hang sâu có một tảng đá rất kỳ diệu, phát quang ra ánh sáng huyền diệu và thu hút nhiều điện từ. Nếu ai không đủ nội lực dễ bị ngất xỉu. Trong đoàn có vài người bỏ cuộc không theo đoàn nữa....! Sau khi quan sát kỹ lưỡng tảng đá, chàng liền hét to lên rằng:

“Đúng rồi, đúng rồi....”

Mọi người ngơ ngác không hiểu, cậu này tại sao la lớn như thế, “đúng rồi, đúng rồi...!” là đúng cái gì đây? Chung quanh chẳng có vật gì khác hơn là một tảng đá “ngò - ngò...” phát ra ánh sáng rất huyền diệu, một loại đá quý hiếm đã chôn vùi không biết là bao nhiêu năm trong hang động này. Đúng là “vật báu” đợi “chủ” nếu không đủ phước duyên, chắc có lẽ khó tìm thấy tảng đá kỳ diệu này. Nhìn qua, nhìn lại, quan sát hồi lâu, Phước An chàng gật đầu lia lịa bèn quỳ xuống lạy tạ trời đất, và vái tạ mười phương Chư Phật đã dẫn dắt con đến chỗ này. Mọi việc coi như sở nguyện đã trọn, chàng từ từ giải thích cho mọi người rõ, những đường nét trên tảng đá trông giống như Quán Thế m Bồ Tát. Chàng liền ôm chầm từng người khóc nức nở nói rằng:

“Đúng! Là Bồ Tát thị hiện cứu chúng ta rồi” Mọi người chẳng biết gì cả, thấy chàng lạy tảng đá, liền lạy theo. Tự nhiên trong hang đá tỏa ra một luồng ánh sáng chói lòa rực rỡ, trông như ánh hào quang phát sáng nơi hang động, chưa ai đã được chứng kiến như thế cả. Chàng lạy tạ lần nữa, hứa xong việc chàng, sẽ thế phát quy y Tam Bảo đủ sạch bụi trần, quyết đi vào con đường chánh đạo tu tập...!

Dưới con mắt nhà nghề, chàng không bỏ phí thời giờ tập trung vào công việc gọt dũa cho ra tác phẩm. Miệt mài trong thời gian ở trong hang động, nhờ nhiều người trợ giúp cho nên công việc, sớm hoàn tất, tác phẩm quý hiếm này...Cũng là kỳ tích cho làng, cứu được bao nhiêu sinh mạng đang bị quan thừa tướng bắt giam vì không làm được tôn tượng...!

Ba tuần lễ trôi qua, chàng đã hoàn tất công trình, báo cho quan thừa tướng biết. Gởi người đến chuyển tôn tượng Quán Âm ra khỏi hang và đưa về hoàng cung, cho kịp buổi lễ tôn tượng do nhà vua quyết định.

Lúc đó, quan thừa tướng giữ lời hứa thả số người bị ngài, bắt giam trong nhà tù ra về. Quan thừa tướng cũng không quên, tặng quà cho mỗi người trước khi ra về. Quan thừa tướng thở “phào” Mừng hết “cỡ” vì đã đặt một gánh nặng xuống khỏi vai...! Tiếp đó, quan thừa tướng cũng không quên hậu thưởng cho Phước An, chàng đã giữ đúng lời hứa mà còn tạc nên tôn tượng Quán Âm, một tuyệt tác thật quý hiếm trong đời, không có chỗ nào chê được. Thật là của báu chờ “chủ” quả tình nhà vua nhân hậu, nên Bồ Tát hiển linh nơi ấy. Qua bao thử thách chúng ta mới thấy rằng:

“Phàm làm gì bằng cả tấm lòng, lúc đầu gặp nhiều gian truân, nhưng về sau sẽ có kết quả mỹ mãn”

Bằng như ngược lại thì việc gì sẽ xảy ra? Quý vị, từ từ cũng hiểu! Nhân quả hiện tiền là gì?

Phước An, chàng ta đặc biệt, chỉ làm việc “nghệ thuật vị nghệ thuật” không phải (nghệ thuật vì mưu sinh...) Vẫn biết cuộc sống cơm – áo – gạo – tiền, nhưng chàng yêu nghệ thuật. Nhất là điêu khắc, yêu chân lý sự sống, không muốn ai phải mất mạng vì công việc làm của chính mình...!

Cuối cùng chàng giữ trọn lời hứa với Chư Phật phò hộ cho chàng đã hoàn tất công việc. Tự cứu mình và cũng cứu mọi người giữa con thập tử nhất sinh. Lời hứa đồng dạ trước mặt quan thừa tướng. Chẳng khác nào câu thơ:

“Từ sinh như một con đường
 Người đi trước - kẻ ngập ngừng theo sau
 Về đâu? Ai biết về đâu?
 Cũng tùy mằm nghiệp ban đầu lữ gieo
 Phận người – trước gió đèn treo
 Mong manh như đám bọt bèo trên sông
 Hơn nhau chỉ một tấm lòng
 Để đen muôn thuở - hay hồng ngàn thu...”

(Phương Xuân)

Nhờ sự, quả quyết cương cường nên quan thừa, đặt niềm tin nơi chàng...! Xong việc, chàng quyết từ bỏ tất cả vào núi tìm thầy học đạo, xuất gia làm kẻ hành khất, nói gót những bậc chơn tu, tiếp tục tu hành quảng đời còn lại.

Câu chuyện “Tảng Đá Kỳ Diệu” đã từ từ khép lại...! Một lần nữa kính chúc quý độc giả, sống an lành dưới ánh hào quang của Chư Phật. Việc gì đến rồi sẽ đến, thành hay bại là do duyên nghiệp của mọi người đã tạo ra. Thật ra phước báu của mọi người đều khác nhau, nghiệp lực cũng thế...! Không ai hơn ai cả. Mỗi người đều có cộng nghiệp chung của một quốc gia hay gia đình...còn nghiệp lực (riêng) – phước lực cũng vậy đều có sự khác biệt nhau. Không ai giống ai!!! Rốt lại chúng ta nên sống chung hòa bình – bình an là tốt hơn là gây chia rẽ và tạo ra chiến tranh. Rất là thâm trọng xã hội này. Tâm bình thì thế giới sẽ bình, ngược lại là khổ đau triền miên với mọi người

THÍCH NHUẬN HÙNG

Mong lắm thay!!! An bình sẽ mãi mãi đến với tất cả mọi người!!!

Bảo Quang Tự - Santa Ana ngày 4/7/2022

Nhuận Hùng

THẾ NÀO GỌI LÀ “ĐỘC CU”?

Chúng ta ai ai cũng biết, trong cuộc sống hiện tại đương thời, bây giờ là thời buổi khoa học đương thời đi lên. Tiến bộ mọi mặt kỹ thuật từ điện tử mà ra, chúng ta chỉ cần bấm nút là mọi thứ sẽ có ngay...! Bởi thế, hổng ngăn cách xã hội và con người cũng từ từ xa hẳn tình cảm, ít còn ai thân thiện với ai cả, ngay cả người thân cũng thế. Chỉ cần cầm trong tay chiếc (cell phone) điện thoại cầm tay, là có cả thế giới trong lòng bàn tay của bạn đó a! Đứng hay không bạn, ngẫm nghĩ chỉ trong vài giây đồng hồ là biết ngay.

Thật vậy, hướng Đông – Tây – Nam - Bắc, chuyện phải, chuyện quấy, chuyện người - chuyện ta...đều có đủ, thế giới đang nằm gọn trong lòng bàn tay của bạn. Dịch bệnh, chiến tranh, chết chóc, buôn bán, du lịch thế giới, bóng đá, đua xe, hoa hậu – á hậu, phim ảnh tài tử...đâu đâu ta cũng đều biết cả. Thật là tài tình...nhưng chưa hết đâu các bạn! Còn nữa, buồn buồn hay vui vui gì đó lại “post” hình ảnh lên “Facebook” khoe khoang đi chơi chỗ này hoặc chỗ nọ, ăn uống hội họp bạn bè, mua sắm mọi thứ linh tinh..v.v... Thật tình mà nói “lợi bất cập hại” Có ai nghĩ rằng ...! Vô tình chúng ta tạo kẽ hở cho những bọn gian manh làm nhiều điều phi pháp khi họ biết rõ gia đình chúng ta đang ở đâu ? Hay mua sắm gì đó chưa về tới nhà mà hình ảnh đã đầy trên mạng. Vậy thì lối sống như thế quá ư lỏng lẻo, khi hiểu ra thì mọi chuyện đã muộn rồi. Cuộc sống có quá nhiều

tiện lợi trong đời sống vật chất nhưng ngược lại cũng gây nhiều rủi ro đáng kể. Nếu chúng ta không cảnh cáo trước thì sau này có hối hận thì việc đã muộn rồi. Mong các bạn trẻ lưu ý ...!

Để có một đời sống an lành hay bình thản chắc có lẽ quý vị ít có ai nhắc đến. Chỉ muốn lao mình vào vòng xoáy cuộc đời, tất bật từ sáng cho đến tối, không có giây phút nào ngừng nghỉ. Để rồi thời gian cuốn đi, đến khi mới gối - dùn chân thì tuổi đã xế chiều rồi. Ôi thôi! Còn gì nữa trên đỉnh bình yên hối tiếc hay lưu luyến của một thời vàng son...! Bây giờ, không thể nào níu kéo lại được thời gian, thời gian là vô cùng- không gian thì vô tận mạng sống chỉ còn thoi thóp. Vô thường thì kẻ bên, sức khỏe thì kiệt quệ, bệnh tật thì liên miên (ba cao – hai thấp) thì có thừa (cao đường – cao máu – cao mỡ) và (thấp khớp - thấp phong...) Đó là tiêu chuẩn chung cho bậc cao niên, còn chưa kể những chứng bệnh nan y triền miên. Các bạn trẻ có biết những điều đó hay không? Luật tuần hoàn trong vũ trụ là thế đó! Để rồi thế hệ này cho đến thế hệ khác nối tiếp nhau có gì khác hay không? Bởi vậy, khi còn trẻ chúng ta không tìm cho mình một lối sống có vẻ khác không? Những đường hướng nào bình an và thanh thản tại sao chúng ta không lo sàng lọc, trước khi bước vào tuổi xế chiều, cận kề buổi tối. Biết rằng ngày mai mình còn nhìn thấy ánh sáng bình minh nữa hay không? Theo tôi, thiết nghĩ có mấy ai muốn sống cuộc sống “độc cư” hay không nhỉ? Xin thưa! Độc cư hay cô độc là thế nào? Hai từ này đều khác nhau, tùy quý vị hiểu nghĩa mà lựa chọn cho chính xác.

Riêng tôi, sống độc cư không phải là cô đơn buồn tẻ mà là sống cho chính mình. Thân ẩn cư nghĩa là sống một mình, tôi không có ý nói rằng chúng ta phải xa lánh người thân hoặc mọi người chung quanh, mà tôi muốn nói rằng: Chúng ta cần phải có thời gian sống cho chính mình có nghĩa là hãy tự mình nhìn lại bản thân mình sau bao nhiêu năm thảng lặn hụp trong cuộc sống sinh nhai “com – áo – gạo – tiền” hay mãi bôn ba trên con đường công danh sự nghiệp. Từ khi rời khỏi ghế nhà trường bước vào con đường đời, để lên lối nơi quan quyền chức tước hoặc sự nghiệp công danh, tranh đấu trên thương trường làm ăn

buôn bán, phải vận dụng biết bao trí tuệ và sức lực để lo cho bản thân và cả gia đình cùng đoàn thể, xã hội. Thời gian như bóng câu qua cửa sổ, mãi miết vật lộn với dòng đời. Đê rồi một ngày nào đó, chợt tỉnh lại nhìn thấy mái đầu toàn là tuyết trắng phủ đầy. Nếu có nhuộm đi chẳng nữa cũng không thể như xưa được. Dù có muốn dành cho mình một chút thời gian cũng không còn có nữa. Ôi thôi! Cuộc đời sao mãi bận rộn chạy đua như thế đó! Lỡ mai kia chuyện gì sẽ xảy ra có ai đoán trước được không ???

Theo tôi nghĩ, có nhiều người không hiểu được tầm quan trọng của sự sống (độc cư) là gì? Họ luôn luôn muốn có người ở cùng bên cạnh tâm sự chuyện trò hay luôn luôn bận rộn chuyện này với chuyện nọ trong tâm trí họ hằng ngày. Nếu không có vậy, họ rất buồn chán, còn không nữa thì tìm đến T.V hay nghe nhạc, đọc báo phiếm luận, bấm cell phone tán ngẫu, cho qua ngày...! Có mấy ai ngồi “tĩnh tọa” hay nghiền ngẫm lại cuộc đời của mình đã làm những việc gì, bao nhiêu điều lành và bấy nhiêu điều bất lành hoặc làm những việc trái với lương tâm, lừa đảo, phỉnh gạt người khác, cướp bóc, đe dọa, cưỡng hiếp, bắt nạt kẻ yếu...Tất cả những việc làm phải hay trái đều ghi vào (A lại da thức) của chúng ta đó là thức thứ tám. Theo trong Duy Thức học trong giáo lý Phật đà. Trên cõi đời này ai ai cũng không thể nào, tránh khỏi ánh sáng mặt trời khi làm việc xấu ác. Thiệt – ác như bóng theo hình đều có đủ trong mọi con người, không ai có thể khước từ “nó” được...!

Đứng trên góc cạnh khác, tôi có thể nghĩ rằng: Đời sống (độc cư) của một hành giả tu hay không tu theo Phật Giáo cũng thế. Nếu sống độc cư không nghe đài, đọc báo – đọc sách xem T.V hoặc không trò chuyện trên điện thoại, không tán ngẫu với người khác...! Chắc có lẽ là đời sẽ buồn lắm và tẻ nhạt chẳng?

Xin thưa! Tôi học được cách sống độc cư như thế, một mình sống với một mình trong nhiều tháng ở tại Florida nơi rừng núi heo lánh, xa phố phường. Có nhiều lúc tôi muốn diễn đạt sự sâu sắc nhất, chính mình trải nghiệm nhưng không có ai muốn nghe sự kiện ấy....! Hình nhưng ai ai, cũng chẳng muốn sống tẻ nhạt

như thế đâu! Họ chỉ thích nói những chuyện vớ vẩn, xa rời thật tế, hầu mua vui cười đùa cho qua ngày tháng...! Có mấy ai muốn nhìn thẳng vào trong tâm khảm của mình đâu ạ ? Chỉ thích vọng ngoại và theo những ảo ảnh hào nhoáng bên ngoài mà thôi.

Riêng tôi cuộc sống nơi núi đồi hoang vắng, càng cao thì tâm hồn càng thoáng hơn, có nhiều lúc tôi còn tưởng rằng mình không còn sống trên thế gian này nữa. Bởi vì, nhiều khi mấy tháng hoặc gần cả năm trời chưa gặp một bóng người nào cả! Lắm lúc cứ thiết tưởng mình đã quyện cùng mây gió lơ lững bàng bạc khắp nơi nơi. Vì tôi lúc này chẳng còn ai nhớ đến nữa. Thôi thì, tự tại ung dung với tháng ngày nơi thâm sơn – cùng cốc. Ngày ngày chuông mõ quyện cùng Di Đà Phật hiệu, xin đừng chớ quên...! Dù ai nói ngả, nói nghiêng lòng ta vẫn vững như Tâm Bồ Đề. Thỉnh thoảng thả bộ, leo cùng núi đồi vui với chim non líu lo, tháng ngày trông tia hoa màu xanh tươi.

Càng lên núi thì thấy núi càng cao, nếu bạn càng muốn sống trên những đồi núi cao thì tâm hồn bạn càng rộng mở thênh thang. Trên cao ta mới thấy được vẻ đẹp bao la của đất trời, không khí cũng trong lành không còn ngột ngạt nhưng ở giữa chôn phồn hoa đô thị. Nơi yên tĩnh nhất là núi đồi, có những nơi cao ngót, thậm chí còn có nhiều tảng đá to, trông rất ngộ nghĩnh nhất là những đồi núi trọc dọc đường xa lộ gần đến San Diego. Nếu lúc đó đến nơi các bạn muốn đến thì sẽ thấy ngay sự yên tĩnh trong đời sống (độc cư) của những hành giả tu tập theo đạo Phật hoặc những Thiên đường....! Lúc đó sự cô đơn tẻ nhạt sẽ không còn ngự trị trong tâm trí bạn nữa!

Chưa nói đến cuộc sống độc cư, trên núi cao, thì cảnh cũng đẹp nhưng thời tiết khắc nghiệt theo từng mùa. Mùa lạnh cũng có cái khổ của mùa lạnh. Mùa hè cũng thế cái nóng oi bức, đến mùa gió chướng cũng te tua làm sao...! Nói như thế, ai đến với núi rừng cũng thích thú cả, nhưng thật tế, có trụ được trên núi lâu dài hay không là chuyện khác?

Độc cư hay là ẩn cư lối sống quay lại với chính mình, thân và tâm đều hợp nhất thì mới đúng nghĩa. Còn ngược lại thân ở trên núi mà hồn ở phố thị, thì chẳng có gì để nói cả. Nói cho cùng, cuộc sống đơn giản làm sao. Tại sao, con người ta cứ phải dè nặng lên vai mình biết bao nhiêu là gánh nặng từ, tiền- tình mà ra như thế...! Con người quá ư bận rộn công việc hằng ngày (cơm áo gạo tiền- tình tài, danh vọng sự nghiệp...) bao quanh (hỷ- nộ - ái - ô) đều có đủ. Vậy thì, họ không còn thời gian nghe được tiếng chim hót líu lo trên núi đồi, những buổi ban mai khi bình minh ló dạng. Đời sống tuổi trẻ chỉ biết vật lộn sinh nhai, thì còn đâu có sức leo núi khi tuổi xế chiều. Ôi thôi! Đời người sao quá ngắn ngủi và buồn thảm như thế! Đạo đi thư thả trên rừng vài phút cũng không thực hiện được, thật là buồn chán...!

Cảnh bình minh ban mai chói rọi cùng hoàng hôn khi mặt trời lặn xuống, có khác chi cuộc đời của các bạn đâu ạ! Thật là một thế giới tuyệt vời và tươi đẹp mà chúng ta đang sống. Nhưng ít ai biết thưởng thức được vẻ đẹp thiên nhiên đã ban tặng.

Bất chợt, lòng ta chùng xuống khi nhớ đến quá khứ đã qua, nhưng tương lai thì chưa đến hiện tại là đây. Có lẽ đời mình giống như buổi hoàng hôn đó chẳng! Chỉ chốc lát nữa tia nắng cuối cùng tắt hẳn, khi màn đêm sẽ buông xuống, ánh đèn đường bạc sáng lên. Cảnh tượng về đêm núi đồi có khác với phố thị. Ôi thôi! Đời người sao ngắn ngủi quá, không lo tu tập niệm Phật để về thế giới cực lạc. Mà ai ai cũng nuôi tiếc cảnh ta bà khổ đau này. Đã là ta bà khổ, ta bà khổ mà vẫn lưu luyến không lo tu thân dưỡng tánh.

Tóm lại, bài viết này chỉ ngắn gọn chia sẻ cùng các bạn, giây phút nào đi chẳng nữa, dù sống bất cứ nơi đâu! Cũng không quên quay lại với chính bản thân mình, để nhìn lại những lỗi lầm của mình đã phạm phải và hầu mong chỉnh sửa cho tốt không lãng phí một đời, làm kiếp người nơi cõi ta bà này.

Bởi vậy, sống bình an rất tĩnh lặng nơi đây trên núi đồi, đôi khi ta phải làm gì cho thật xứng đáng, chớ không để lãng phí như

thể được. Hạnh phúc là thứ rất đơn giản trong cuộc sống hằng ngày, nhưng bạn không trân trọng, thì sẽ có ngày tuột khỏi tầm tay bạn. “Sống độc cư là sống chính bản thân mình”.

Còn có nghĩa: "Phản quang" là soi sáng hay xem xét, "tự kỷ" là chính mình. "Phản quang tự kỷ bỏn phận sự, bất tùng tha đắc" có nghĩa xem xét lại chính mình là việc bỏn phận, không phải từ nơi khác mà được. Đó là câu châm ngôn trong nhà Thiên. Chúng ta nghiên cứu giáo lý Phật đà sẽ thấy câu này hệ trọng như thế nào? Trong pháp tu Tứ Niệm Xứ gồm có:

-Quán thân bất tịnh,

-Quán thọ thị khổ,

-Quán tâm vô thường,

-Quán pháp vô ngã.

Cả bốn thứ quán này đều quay lại mình, chớ không đi hướng nào khác. Quán thân bất tịnh là quay lại mình để xem xét thân này nhớp nhúa không sạch. Quán thọ thị khổ là quay lại mình xem xét những cảm giác thọ nhận đối với sáu trần bên ngoài đều là đau khổ. Quán tâm vô thường là quay lại mình để xem xét tâm niệm luôn luôn sinh diệt không dừng. Quán pháp vô ngã là quay lại mình xem xét những tâm sở pháp không có chủ thể cố định. (Tuệ Trung Thượng Sĩ - Đòi nhà Trần,)

Mong lắm thay! Mọi người hãy dành ra vài phút trong ngày sống với chính mình thử xem có kết quả hay không? Kính chào quý vị.

Valley Center, chùa núi Chơn Sung

Ngày 10/6/2021

Nhuận Hùng

THIÊN SƯ & BIỂN CẢ

*“Tôi đã đến, một lần trở lại
Biển trời xanh man mác gió chiều
Mây chuyên chở biết bao âm hưởng
Làm sao ngờ được có bao nhiêu
Anh ngỡ ngàng qua từng giai đoạn
Đời văn minh cho đủ lớn khôn
Em mang cả hồn thơ kỳ diệu
Bước êm đềm giữa lúc hoàng hôn...”
(Thanh Trí Cao)*

Đúng thế, bài thơ trên tác giả ngầm cho chúng ta biết “...đã đến...và trở lại... biển trời xanh man mác...” ngụ ý muốn nói lên rằng biển cả có muôn vàn sự kiện để nói, nhưng ai là người hiểu được...điều gì đang và sẽ xảy trên đại dương... muôn trùng sóng vỗ dạt dào, thiên sư ngắm nhìn bề khổ mệnh mông, thế sự vô thường biến thiên – vạn đổi, từng sát na sinh diệt, ai là người đã từng thấu tình đạt lý...!

Có lắm lúc, nhiều người cứ nghĩ rằng đề tài “Thiên Sư & Biển Cả” thật ngộ nghĩnh. Thiên sư thì phải ở nơi thâm sơn cùng cốc hay trên đỉnh núi cao chót vót ngồi thiền tọa, bất động qua bao tháng ngày để tu luyện...hoặc nghiền ngẫm một câu thoại đầu nào đó...! Hầu mong đạt đến đỉnh cứu cánh nào đó...! Chớ đâu phải thiên sư ngồi nơi biển cả, mà quán chiếu có phải không các bạn trẻ ạ! Lắm lúc người cầm bút cũng phải lắc đầu, tại sao...và

tại sao lại diễn ra như thế hả? Thật ra, trên đời này việc gì cũng có thể xảy ra được cả...!

Vâng! Đúng thế, đã là thiền sư rồi tại sao, phải phân biệt núi đồi hay sông sâu - biển cả. Sơn hà đại địa này đâu đâu...! Cũng là chỗ cho mọi người tu tập ngay cả những chúng sanh khác loài với chúng ta cũng có thể tu hành để sám hối tội lỗi nhiều đời nhiều kiếp đã tạo ra. Bởi vậy, chúng ta, nếu ai đã có học giáo lý Phật đà rồi thì sẽ hiểu rõ “bản chất của tâm là gì?...” Nếu là thiền sư đã có đạo lực thâm hậu thì “tâm vô quái ngại...” họ có thể ở giữa chợ búa nơi chốn náo nhiệt mà vẫn giữ được “tâm” an lành không bị chi phối, bởi ngoại cảnh xô bồ bên ngoài, còn ngược lại thì quý vị cũng có thể hiểu điều gì sẽ xảy ra?

Chẳng hạn, chúng ta cùng bạn bè rủ nhau đến bãi biển, vui chơi đùa giỡn trong mùa hè nóng nực để hưởng những ưa đãi thiên nhiên ban cho, đó là sự mát mẻ từ nước biển mà ra. Có bao giờ chúng ta nghĩ việc đó: Chẳng lẽ sẽ có một thiền sư nào đó... xuất hiện ngồi thiền ngay ở đó chẳng? Hoàn toàn là không có? Nếu ngược lại thì ta sẽ nghĩ ra sao?

Những câu hỏi như thế, thật là buồn cười có phải không, các bạn trẻ ạ! Nhưng nói như vậy, chúng ta thô thiên quá, thiền sư đạo hạnh thanh cao, thì đâu đâu cũng có thể đến và đi, bất cứ lúc nào...Nếu đạt đến cảnh giới cao họ có thể đi lại trong tư tưởng, chớ đâu cần có đi bằng thể xác như mình tưởng đâu! Tâm chúng ta rất bén nhạy...Còn thiền sư thì sao? Có những vị thiền sư thâm niên tu tập “đến - đi tự tại” như những áng mây bồng bồng, phiêu đảng trên bầu trời xanh, hoặc những cánh chim tung bay khắp muôn phương.

Thiền sư lững thững lên núi hay thiền sư ngồi bên bờ suối...bãi biển không có bóng người thì sao đây? Nếu họ ngồi nhiều giờ ở đó, thì họ sẽ làm gì đây???

Đứng trên phương diện nhân sinh quan, chúng ta có thể định đoạt tất cả cho mọi vị thiền sư đó sao? Ai “tu” thì nấy “chúng”

ai ăn thì người ấy “no” không thể ăn – uống thế được. Tôi đang ăn cơm mà nói rằng: “Anh hay chị no chưa, có ngon hay dở?”

Thật là quái gỡ vô cùng, phải không các bạn trẻ ạ!

Thật tế vẫn là thật tế, không thể ăn bánh vẽ mà no được. Tu cũng thế...Nếu không thực nghiệm dẫn thân vào con đường đạo, không tụng kinh bái sám công phu thiền tọa...Mà cứ ngồi nói thao thao, nào là giáo lý Phật đà hết giờ này đến giờ nọ, thì các bạn trẻ nghĩ sao? Đó có phải là người tu hay không??? Họ chỉ là một học giả mà thôi, bởi vì học giáo lý nhiều mà không bỏ thời gian hành thiền tu tập thì chỉ là chiếc máy “biết nói” có khác gì đâu. Vừa học giáo lý vừa hành thiền tu tập để chiêm nghiệm những lời Phật dạy có như thế mới có thể hiểu cặn kẽ được giáo lý Phật đà. Có phải không quý vị?

Trong phút chốc cũng là vĩnh cửu, tâm bất phân thấu thị chân thường, một quá khứ như dòng sông nhỏ, nước trung hòa trong biển đại dương...!

Theo tôi nghĩ, sách xưa có câu: “Hãy ngắm hoàng hôn khi nó đang còn ở đó, nhưng bạn không thể níu giữ được hoàng hôn ở lại...”

Đúng vậy, hoàng hôn chỉ ngắm nhìn mà thôi, chớ không một ai có thể níu giữ được hoàng hôn ở lại bên mình. Hoàng hôn rất đẹp trên biên cảnh là bức tranh quá tuyệt vời, nhưng hoàng hôn xuống rất nhanh thoáng chốc là màn đêm bao phủ lên liền.

Thiền sư ngồi nhìn buổi chiều tà trên bãi biển để chiêm nghiệm một đời người quá ư ngắn ngủi! Vì sao? Còn rất nhiều điều không thể nghĩ bàn khi thiền sư chưa hoặc đã “ngộ” ra...điều gì? Nhưng xin hẹn vào dịp khác sẽ chia sẻ cùng các bạn trẻ!

Chúng ta, hãy thử ngồi mà tưởng tượng lại xem có đúng phần nào hay không? Riêng đời người phân ra làm năm giai đoạn:

1-Từ khi lọt lòng mẹ cho đến 6 tuổi gọi là hài nhi.

2-Từ bảy tuổi đến 15 gọi là đồng tử.

3-Từ mười sáu đến 30 tuổi gọi là thiếu niên.

4-Từ ba mươi một đến 40 tuổi gọi là thanh niên hay tráng niên.

5-Từ bốn mươi một về sau gọi là lão niên.

(Trong Câu Xá Luận Cương Yếu) HT. Thích Đức Niệm

Phân định như thế, các bạn trẻ ạ! Nếu chúng ta đã bước vào tuổi bốn mươi về sau, cũng như là chúng ta đang đứng trên đỉnh núi, mà hướng tới tương lai thì quá ngắn ngủi, lúc đó là lúc đi xuống chớ không còn nhiều thể lực trèo lên thêm nữa để đạt đến đỉnh cao...!

“Lực bất tòng tâm” là như thế. Đó cũng là lẽ tất nhiên của đời người, lúc bấy giờ thể lực và trí tuệ của chúng ta. Đến lúc đó mòn mỏi lười biếng không còn sức phấn đấu và hăng say như trước nữa! Bởi vậy, thiên sư ví tuổi (bốn mươi một...) sẽ là nắng chiều hoàng hôn sắp xuống núi!

Chao ôi! Đời người sao ngắn ngủi thế đấy! Bôn ba cho lắm rồi cũng chỉ thế thôi. Nếu ai đã thành đạt công danh sự nghiệp...thì trước tuổi bốn mươi một là tốt. Còn như để quá chậm đến tuổi năm mươi thì chật vật và vất vả vô cùng. Sức cùng - lực kiệt, trí tuệ lu mờ...Mọi việc thật là gian nan khi tuổi đã về chiều, gói dù chân mỏi...! Bệnh hoạn phát sinh. Còn đâu nữa mà tu với luyện...!

Do đó, thiên sư khuyên chúng ta: “Tu mau kéo trễ” nói đến tu là không phải bắt buộc quý vị vào chùa xuống tóc, quy y Tam Bảo mới gọi là tu. Quý vị cũng có thể tu tại gia, dành thời gian học hỏi giáo lý Phật đã qua nhiều hình thức trong thời đại khoa học tối tân này...! Tìm sự an lành chính mình và cũng cho những người thân chung quanh mình nữa. Làm những gì có thể làm được đừng để phí một đời làm người, mà chẳng biết tu tập gì cả. Chỉ biết chạy theo danh lợi ảo huyền của thế gian đến khi vô

thường đến. Ô hô! Còn gì để nói...! Trắng tay vẫn hườn tay trắng.

Trên đời này có biết bao nhiêu việc đơn giản nhưng mấy ai nghĩ đến chẳng hạn như là: “Bố thí, phóng sanh, giúp đỡ những người hoạn nạn...hoặc giả cúng dường xây dựng Tam Bảo hộ trì Tăng-Ni gặp nhiều khó khăn v.v...”

Vậy thiên sư và biển cả chẳng có gì khác cả. Biển thì bao la dung chứa lượng nước vô bờ bến như Thái Bình Dương và Đại Tây Dương v.v...Dưới lòng biển có biết bao nhiêu điều mà chúng ta chưa khám phá hết được. Ngay cả khoa học gia chuyên viên nghiên cứu về biển chưa dám phán quyết về biển được. Những bí mật lòng biển còn quá nhiều điều bí ẩn chưa khám phá ra hết, bằng cặp mắt thường tình của chúng ta. Muôn hình vạn trạng, từ những giống cá-tôm tép hải sản lớn nhỏ hoặc những thủy sản san hô khác v.v... dưới lòng biển cả.

Chúng ta làm sao biết hết được. Ngay cả chiều sâu của biển cũng thế, chỗ sâu chỗ cạn chỗ có đá ngầm hoặc có những san hô hay rong rêu gì đó, đó ai biết được? Thế giới của biển không thể nghĩ bàn những nhà khoa học gia vẫn chưa tìm ra chân tướng gì cả.

Nói kết lại, thiên sư và biển cả là đề tài thật thú vị nhưng không có nhiều thì giờ để chia sẻ cùng quý vị độc giả.

Thật tình, tôi mong muốn các bạn trẻ! Hãy tìm hiểu đại dương ngoài kia có những gì mà nhiều người hay nhắc đến. Bao la đại dương sóng vỗ muôn trùng, thuyền từ vũng chãi thiên sư ngắm trắng bên bờ đại dương.

“Giọt nắng thiên thầy đã truyền trao
 Tôi đem nó sưởi ấm dòng đời
 Người còn mãi trong tôi nắng ấm
 Con thuyền đời tâm sự biển khơi
 Dòng lưu chuyển chung quanh sức sống
 Vẫn chưa phai trên đỉnh yêu thương?”

THÍCH NHUẬN HÙNG

Thân bé nhỏ con đường chuyển hóa
Đôi bàn tay truyền cảm ngát hương...”
(Thanh Trí Cao)

CA - Huntington Beach ngày 30/3/ 2021

(Tặng Thiên Sư và những Thiên Sinh Trẻ đang thực tập Thiên)

Nhuận Hùng

TÔN TƯỢNG QUÁN ÂM CỨU NẠN

Thông thường ai ai cũng thế, cuộc sống vất vả cơm áo gạo tiền... Việc mua sắm đều gác qua một bên chỉ chăm chú vào đời sống gia đình. Giả như vận may đến hay thần tài gõ cửa gì đó...hoặc phát đạt trong sự nghiệp làm ăn. Thì cuộc sống của người “ấy” sẽ bước qua giai đoạn sáng sủa hơn. Chẳng hạn như mua sắm nhà cửa, ruộng đất, vườn tược, xe cộ v.v...Chưa hết, lại có hạng người đam mê đồ cổ, thường hay sưu tầm chẳng hạn như tượng Phật hoặc những bức bức chân dung, của những nhân vật nổi tiếng trên thế giới...Nhất là người Á Châu nói chung ngay trong đó cũng có cả người Việt mình nữa...!

Những loại gỗ quý được chạm trổ tinh vi, sắc xảo...hoa văn đường nét xa xưa từ thời cha ông lưu truyền lại. Những nhà điêu khắc tượng gỗ quý họ rất lỗi lạc, tài tình họ chỉ nhìn qua thân cây gỗ quý lâu năm là trong đầu đã mường tượng ra một tác phẩm nghệ thuật để đời rồi. Có phải không các bạn trẻ a!

Được biết, từ sách vở ghi chép thuật điêu khắc hay khảo cổ họ. Đã bị mai một và thất truyền rất nhiều nghệ nhân...! Thật ra, những bậc tiền bối họ có cặp mắt tinh tường rất là nghệ thuật dù gỗ hay đá quý khi về tay họ sẽ trở thành sản phẩm để đời và lưu truyền cho mai hậu. Cuộc đời của họ chỉ sống với nghề nghiệp chết cũng vì nghề nghiệp mà thôi!

Cho nên người xưa có câu: “Sanh nghề - tử nghiệp”

Khác hẳn, với bây giờ thời buổi hiện đại khoa học tối tân máy móc chuyện gì cũng có thể làm được không từ nan. Cho nên, nghề điêu khắc bây giờ dần dần ít còn phát triển bằng tay chân như ngày xưa nữa...! Thật đáng tiếc...! Nếu có, đi chẳng nữa cũng phải dùng máy móc để bào chế hàng loạt rồi đưa ra thị trường sản xuất, cũng như bao sản phẩm khác...!

Bởi vậy, có những nghề nghiệp theo thời gian và cuộc sống văn minh tiến bộ khoa học, kỹ thuật máy móc ngày nay đã đi vào quên lãng.

Dưới đây, tôi xin chia sẻ và được kể lại câu chuyện huyền thoại xưa cùng quý bạn trẻ thân mến!

“Truyện kể rằng: Vào những năm biến loạn bên Hoa Lục, niên hiệu ...thời đại...Xuân Thu Chiến Quốc gì đó...! Giữa lúc những nước nhỏ giao tranh với nhau chiến loạn xảy ra ngất trời, khói lửa binh đao, chết chóc cướp giựt, nạn đói khát khắp mọi nơi cho kể có vùng còn bị dịch bệnh chết cả làng không ai mai táng cả. Vua chúa cũng đành bó tay không đủ sức lo cho dân nữa. Đời sống dân chúng bất an, than oán khắp trời. Trai tráng hầu như bị tập trung đưa ra chiến trường, cuộc sống không còn bình yên như trước nữa. Hiện tại, thôn làng, phố xá chỉ toàn là những kẻ già nua, như cụ ông – cụ bà đi đứng không vững, phụ nữ lớn tuổi và trẻ con thơ dại...! Giữa cảnh biển lửa binh đao vây hãm như thế, người dân chỉ biết niệm danh hiệu Quán Thế m Bồ Tát Cứu Khổ, Cứu Nạn, cũng là nơi nương tựa tinh thần. Bây giờ sự sống – chết nhẹ hơn cả bông gòn hay giọt sương long lanh đọng trên ngọc cỏ đầu ngành...! Tín ngưỡng đạo Phật hòa nhập cùng đức tin cao cả của muôn dân hướng về Quán Thế m, không bao giờ thay đổi được, càng khổ nạn bao nhiêu, thì đức tin càng vững chắc bấy nhiêu!

Trong Kinh Diệu Pháp Liên Hoa: “ Đức Phật đã giải thích rõ cho Vô Tận Ý Bồ Tát về ý nghĩa của danh hiệu Quán Thế m là do vị Bồ Tát này khi nghe âm thanh của chúng sanh xưng danh hiệu mình thì tức thời tâm thanh để cứu khổ. Nếu có vô lượng trăm ngàn vạn ức chúng sanh bị các khổ não nghe đến danh hiệu

Quán Thế Âm Bồ Tát, một lòng xưng danh Ngài thì ngay khi đó, Bồ Tát Quán Thế Âm tức thì quán sát âm thanh ấy, khiến cho họ đều được giải thoát.

Cũng theo kinh Diệu Pháp Liên Hoa thì Bồ Tát có 32 ứng hóa hiện thân là thân Phật, Bích Chi (Duyên Giác), Thanh Văn, Phạm Vương, Đế Thích, Đại Tự Tại Thiên, Đại Tự Tại, Thiên Đại tướng Quân, Tỳ Sa Môn, Tiểu Vương, Trưởng giả, Cư sĩ, Tể quan, Bà-la-môn, Tỳ Kheo, Tỳ Kheo Ni, Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di, Phụ nữ, Đồng nam, Đồng nữ, Thiên, Long, Dạ xoa, Càn-thát-bà, Ca-lâu-la, A-tu-la, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-già, Nhân, Phi nhân, Thần chấp Kim Cang...”

Sự nhiệm mầu Bồ Tát như thế nào? Không ai rõ được và chúng mình điều ấy. Nhưng hễ có người cảm niệm đóc lòng trì danh hiệu Quán Thế Âm tất nhiên sẽ có linh ứng “Linh tại ngã – bất linh tại ngã” (Linh hay không cũng từ tâm ta mà ra). Nhưng có thành thì có ứng, niềm tin xuất phát từ trái tim người dân chí thành cầu nguyện mà ra. Nếu một số đồng cùng chí hướng đồng tâm cầu nguyện tất nhiên Bồ Tát cũng rưới nhánh dương liễu và nhỏ giọt cam lồ đến cứu vớt muôn loài chúng sanh trong cơn khổ nạn...!

Thật ra, triều đình lúc bấy giờ trước sự tranh chấp được mất hơn thua, dồn lực vào trận chiến sống còn. Lấy đâu mà lo cho dân được, nếu chẳng may nước lân bang mạnh hơn cường chiếm thì dân làng càng thêm khốn khổ! Có mấy ai hiểu thấu thời cuộc đổi thay khi giặc giã tràn lan vào mảnh đất an lành của chúng ta...! Bấy giờ, từ vua đến quan “lực bất tòng tâm” Chẳng còn cách nào trấn an dân chúng cả. Ngay cả hoàng tử trong cung cũng phải cầm quân ra biên thùy dẹp giặc, Nam chinh Bắc chiến cùng với bao binh sĩ không màn sống chết cả nhiều năm tháng qua...!

Cũng vào thời điểm đó, không hiểu vì sao quan thừa tướng lại nghe tin đồn thổi như thế nào không rõ, và nhận được lệnh hoàng thái hậu ? Cùng một số binh sĩ âm thầm theo ông, đến tận

ngôi làng hẻo lánh cách xa hoàng cung rất nhiều dặm đường, dẫn đến tận thôn làng...Không kể gian lao ghèn suối - dốc đá bao bọc dọc đường. Chưa kể bọn thổ phỉ “cướp rừng” xuất hiện bất cứ lúc nào, chúng không kể quan quyền gì cả luôn luôn đoạt mạng kẻ khá giả cướp tiền của...! Quan thừa tướng vẫn an toàn đến nơi, quyết tìm cho ra làng điêu khắc mà người dân đang đồn đại...Ngôi làng ấy ẩn trong một khu rừng rất an toàn ít an biết đến, ở đây dân làng rất ít, nhưng chuyên sống về nghề điêu khắc từ nhiều đời lưu truyền lại cuộc sống của người dân rất cơ cực thiếu thốn đủ điều nhưng họ rất an lành và nhàn nhã không cầu kỳ xa hoa...! Nhà nào cũng giống như nhau chăm chỉ làm việc, từ già đến trẻ ngay cả những đứa con nít chưa biết làm gì cũng tập tò, lấy gỗ vụn mà chơi có đứa lớn hơn - hiểu biết nhiều hơn thì bắt chước người lớn lấy gỗ gọt dũa ra hình thù con thú mà chơi với nhau. Bởi vậy, có tên gọi là làng Mộc, chuyên khắc tượng Phật rất độc đáo và nghệ thuật chẳng nơi nào sánh kịp vào thời bấy giờ. Thời buổi chiến tranh cho nên trong làng không thấy bóng dáng thanh niên nào xuất hiện cả...!

Vừa vào tới đầu làng, quan thừa tướng bèn cho người tìm hỏi ngay:

-“Ở đây, ai là người điêu khắc giỏi nhất trong làng?”

-Dạ, bẩm quan lớn gia đình ông Trương Đình...!

-Xin hỏi: “ta có thể mời ông ấy đến đây được không?”

-Bẩm, đại quan, dạ thưa được.

Nửa giờ, sau là ông Trương có mặt ngay tại chỗ...!

-Ông có phải: “Trương Đình...hay không?”

-Dạ, bẩm quan, phải. ...!

-Gia thế ông: “N như thế nào? Còn sức làm việc hay không?”

-Dạ, thảo dân già lụn rồi không đủ sức làm việc nữa, sống nhờ con.

-Chúng nó đâu?

-Bẩm quan, thảo dân: “có hai đứa con trai sanh đôi, nhưng bị khuyết tật nên không tòng quân, giúp nước được, thật là xấu hổ đắ tội với vua...!”

-Có thể, cho ta gặp mặt được không?

-Dạ, bẩm quan được: “một đứa là Trương Hồ đang làm việc tại làng “Mộc...” còn đứa nữa là Trương Long, bị bệnh ngặt nghèo nên vào rừng tự hái thuốc về mà uống”

-Cho ta: “gặp Trương Hồ!”

-Dạ, có ngay.

Mười lăm phút sau, Trương Hồ có mặt gặp quan thừa tướng.

Sau khi trò chuyện qua lại, Trương Hồ được quan thừa tướng ủy thác và giao cho công việc tạc bức tượng Quán m bằng gỗ quý cùng nhiều người có tay nghề tinh xảo nhất trong làng trong thời hạn...càng sớm càng tốt, nếu chậm trễ sẽ gặp nhiều việc không mấy tốt đẹp cho dân làng. Cho nên khi việc như thế dân chúng trong làng rất vất vả ngày đêm lo lắng...! Bên cạnh đó vị quan thừa tướng còn gọi binh sĩ để phụ giúp và theo dõi công việc làm hằng ngày.

Thấy vậy, ông Trương liền nói với hai người con rằng: “Cha thấy việc làm này có nhiều điều không ổn cho làng mình...Các con cần phải cẩn thận và chú ý những bất trắc có thể xảy ra bất cứ lúc nào...!”

-Trương Hồ liền thưa rằng: “Việc này cha có định liệu gì chưa?”

-Ông Trương liền đáp: “Theo ý cha, đây là có ẩn tình gì đó...?” Chưa hết ông còn nói tiếp, ngày mai hai con theo cha lên núi cha có việc muốn nói với các con...!”

Đứng vậy, ngày hôm sau ba cha con lên núi, ông dẫn đi một con đường khác hơn mọi khi cho đến nơi ông nói rằng: “Đây là hang động rất toàn trong làng này, cha dặn các khi nào cần gấp phải vào đây trú thân trong đó sẽ có đường dẫn ra nơi an toàn, các con nhớ không? Hang động rất sâu, nguy hiểm nhớ cẩn thận nhen các con.”

-“Dạ, chúng con tuân thủ”

-Riêng cha, thì đã có dự định rồi, sống chết các con gắng giữ bình tĩnh khi gặp nạn phải cố gắng đưa hết dân lành đi...Càng xa càng tốt....!

-“Vì sao vậy cha, chuyện dài dòng từ thuở xa xưa các con không thể hiểu được, tốt hơn đừng hỏi nhiều về vấn đề này...Đó là họa sát thân...!”

Nghe vậy, hai người con im thiam thiếp không dám hỏi thêm lời nào nữa.

Chi đáp nho nhỏ: “Dạ, con nhớ rõ....!”

Nhờ sự đóng góp và nỗ lực của dân làng nên pho tượng Quán Thế m bằng gỗ quý cũng đã hoàn tất trước thời gian dự định. Để tránh sự bất trắc có thể xảy ra trong cảnh binh đao khói lửa, cho nên Trương Long quyết định áp dụng chiến thuật binh gia thời chiến, hư hư – thật thật. Hầu mong vượt qua ý đồ xấu của bọn côn đồ bất lương. Toán lính được chia ra làm hai, áp tải pho tượng về hoàng cung làm sao cho được an toàn. Trương Hồ quen biết những cao thủ âm thầm bảo vệ chuyển pho tượng về nơi an toàn. Còn lại nhóm kia, thì trung bày có xí đi đường khác bọn bọn gian tham, thổ phi dọc đường, nhóm này thì đông người hơn nhưng thực lực chẳng có là bao, dưới dạng “thùng rỗng...” do Trương Hồ dẫn đầu....!

Quan thừa tướng rất đỗi ngạc nhiên khi pho tượng Bồ Tát về hoàng cung an toàn trước dự định. Đích thân hoàng thái hậu ra tận công thành đánh lễ Phật một cách thành tâm quỳ một xuống đất lễ Phật, khiến cả quan quân trong triều cảm phục tấm lòng mộ đạo và sự cầu nguyện tha thiết của bà, khiến mọi người cảm động lay theo...!

Sau đó hoàng thái hậu đích thân thỉnh Bồ Tát, và cùng mọi người đưa chuyển tôn tượng Bồ Tát lên ngọn núi cao cảnh trí nơi đây rất hữu tình, đề nghị quan thừa tướng xây cất và tạo cảnh bệ thờ cho dân chúng đến đó cầu nguyện. Quả thật, Bồ Tát tạo tượng từ gỗ xạ hương rất quý, luôn luôn tỏa mùi thơm rất xa và vi diệu...! Sau đó hoàng thái hậu đích thân cung thỉnh Cao Tăng Thạc Đức đến tu tập và cầu nguyện cho quốc thái dân an. Riêng hoàng thái hậu cũng thường xuyên đến đó tụng kinh Diệu Pháp Liên Hoa cầu nguyện và nghe Chư Tăng giảng pháp. Thái hậu tha thiết thành tâm cầu nguyện mong cho đất nước sớm an lành, binh đao chấm dứt dân chúng trở lại đời sống an lành.

Cũng trong thời điểm cùng xuất phát, nhưng đoàn của Trương Hồ dẫn đầu gặp phải nạn cướp dọc đường, không về được hoàng cung theo dự định. Hay tin ấy quan thừa tướng liền cho binh lính đến tiếp viện nhưng đã muộn. Bọn cướp quá đông chúng bao vây để đoạt lấy hàng, không được đành bắt người về làm con tin. Trong đó, gồm có Trương Hồ và một số người bị bọn chúng giam vào rừng rồi sẽ hành quyết sau đó. Thế rồi việc gì đến thì sẽ đến, quả nhiên không ngoài dự định của cha Trương Hồ bọn chúng quay trở lại làng hành hung dân lành tìm cha con Trương Hồ ra hạch tội...! Thấy vậy, ông liền ra hiệu cho người con nhỏ là Trương Long báo động và dẫn dân làng trốn vào rừng theo con đường mòn dẫn tới hang động ẩn nấp. Sau đó, lần lần đưa mọi người đến nơi an toàn. Khi bọn chúng tìm vào đến làng thì chẳng gặp ai cả, toàn nhà trống vườn không. Trước cảnh như thế, bọn cướp cuộn cuộn lên đốt nhà dân chúng. Cuối cùng bọn cướp cũng tìm ra ông Trương vì già yếu không thoát được, không chút lương tâm...ông chết dưới nhát dao của bọn ác nhân...! Để lại, bao thương tiếc cho dân làng nơi “Làng Mộc”.

Ngọn lửa hồng vô tình đã đốt cháy làng (điều khắc) không chút thương tâm bao nhiêu di sản bằng công sức vừa làm ra bằng khối óc nghệ thuật của những nghệ nhân, bây giờ chỉ là đồng tro điêu tàn. Thật là bất công, đời nhiều lúc trở trêu không thể nào diễn tả cho hết được...! Vô thường đến không chỉ bản thân ta mà đồ vật cũng thế, chung cùng số phận hủy diệt trong giây phút đó. Có ai lường trước được việc gì chẳng! Bọn giặc cướp thật nhẫn tâm, xóa sạch di tích bao đời, người dân mộc mạc ở đây tạo dựng lên làng điêu khắc nổi tiếng trong cả Hoa Lục. Bị hủy bởi đám người tham tàn – bạo ngược chỉ biết tiền ngoài ra không biết gì hết ngoài chữ “tham” mà ra. Thật đáng tiếc thay!!!

Trên đời này gian ác hay độc ác, thất nhân tâm như thế, có thể tồn tại dưới ánh mặt trời hay không nhỉ? Nhân quả hiện tiền hoặc nhiều đời, nhiều kiếp vẫn phải chịu hậu quả về sau.

Trong Kinh Pháp Hoa có ghi:

“-Nếu người khôn luôn luôn tự mình kiểm thảo, hồi quang phản chiếu, thì giống như ở trước gương soi, sẽ chiếu rõ ràng mặt mũi của mình.

-Nếu tâm thường từ bi đồng thể đại bi thì kiếp trước đã từng tu thiện dứt làm việc ác, chẳng tạo nghiệp giết hại nhiều sinh linh.

-Nếu người tâm sân hận quá nặng, giết hại nhiều sinh linh vô tội, thì đời này nóng giận bạo phát, hỏa khí rất lớn.”

Do đó, có thể suy ra:

“ Muốn biết nhân trồng trong quá khứ,
Hãy xem mình đang hưởng thụ đời này
Muốn biết kết quả sẽ thọ trong tương lai
Hãy xem mình đang làm gì trong đời này.”
(Kinh Diệu Pháp Liên Hoa)

Trở lại câu chuyện sau khi tàn sát làng điêu khắc xong, bọn giặc cướp không ngừng ở đó mà cho người đến uy hiếp quan thừa

tướng nhưng chẳng được gì...! Bị binh lính tóm gọn. Chúng lại tiếp tục làm việc xấu xa gây thêm tội lỗi nữa không biết ngừng lại. Ngay cả Phật Tổ mà chúng chả tha, la chửi inh ỏi lại cho bọn côn đồ tìm đến quấy phá pho tượng gỗ Quán Thế m do hoàng thái hậu an trí tôn tượng trên núi mà bọn chúng chẳng bỏ qua, quyết phá cho bằng được. Nhưng nói thế, nơi đó được canh giữ cẩn mật có vào nhưng chẳng ra được vì nơi này là chỗ tu tập của những Cao Tăng Thạc Đức, không dễ gì bọn gian tà đủ lực để quấy phá. Tâm “tham” luôn luôn gặp những rủi ro, chẳng mấy ai thuận buồm- mát mái đi cướp giựt công của người khác mà về hưởng. Đâu có, dễ dàng như thế đâu. Có phải không các bạn trẻ ạ!!!

Chiến loạn, rồi cũng đi qua sẽ đến hồi kết thúc. Hoàng tử trẻ cùng đoàn quân trở về cố quận trên bộ chiến bào đầy máu tanh và bụi trần nhưng cũng đã bình định được cuộc sống an lành, đánh đuổi quân thù ra khỏi bờ cõi. Trở về, với khúc hát khải hoàng cùng đoàn quân nhuộm đầy cát bụi và sóng gió chiến tranh không còn nữa. Ai nấy, cũng đều phấn khởi khi làm tròn trọng trách người trai trong thời ly loạn. Dù có hy sinh đi nữa nhưng đất nước vẫn luôn luôn khắc ghi công trạng những anh hùng vô danh trong trận chiến.

Hoàng thái hậu hay tin đoàn quân chiến thắng trở về mang theo cả hoàng tử trẻ, khiến bà xúc động không thể ra đón mọi người từ cổng thành. Chỉ cho các quan đại thần ra tiếp đón, cũng bởi vì, thời gian kéo dài làm làm cho sức lực của bà tiêu hao quá nhiều. Bà còn phải điều hành việc triều chính thay cho hoàng tử trẻ, người con yêu quý của thái hậu đã xuất chinh đánh giặc.

Mừng mừng –tủi tủi, hoàng thái hậu vô cùng sung sướng khi người con trai bình an trở về từ trận đại mật. Bà liền tuyên bố chính thức trao quyền lại cho hoàng tử xử lý triều cương, chính thức lên ngôi vị hoàng đế đương thời. Bà còn đề nghị khen thưởng cho những người có công trạng, cũng như những người ở lại hậu cứ có công lao thỉnh Bồ Tát Quán m và những mất mát của dân làng điêu khắc. Cho binh lính truy tìm những người

trong làng “Mộc” bị mất tích, tìm cho bằng được Trương Hồ về. Những chuyện xảy ra tại hậu cung bà đều kể tường tận cho “tân” hoàng đế tức là hoàng tử trẻ nghe...!

Cuối cùng, đất nước an lành thái bình thịnh trị, sự khen thưởng hay trừng phạt cũng đều cân nhắc kỹ lưỡng. Anh em Trương Long – Trương Hồ được đoàn tụ, riêng người cha phải hy sinh cũng được liệt vào công trạng tuyên dương trong công cuộc cứu nước. Làng điêu khắc được phục hồi lại và cho xây dựng bề thế. Cũng nhờ vào đức tin tín ngưỡng nên người dân luôn luôn an lành dưới bóng mát của Mẹ Hiền...

Ba tháng sau, hay tin Trương Hồ cùng em là Trương Long xây cất ngôi mộ người cha xong. Từ già dân làng điêu khắc vào rừng xuống tóc tìm thầy xuất gia tâm đạo, tâm niệm hai người trẻ này luôn luôn cầu nguyện cho những vong hồn đã nằm xuống vì mảnh đất thân yêu, được vãng sinh...!

Chùa Núi Valley Center Ngày 4/7/ 2021

Nhuận Hùng

TRÊN CON ĐƯỜNG

Con đường làng xưa tôi đi...! và con đường làng bây giờ tôi vẫn bước đi có khác gì không nhỉ? Có những lúc mình đi trên con đường sỏi đá chông gai, nhưng cũng có những con đường mòn làng quê nhỏ bé, dưới bóng mát của lũy tre làng hay là dọc bãi biển, bờ sông hàng dừa xanh bát ngát thật tuyệt diệu vô cùng. Đi đâu cũng là dấu chân muôn người, dấu chân bước đến đâu nó sẽ in đậm đến đó, mà còn là mốc thời gian ở đó lãng đãng phiêu bồng năm tháng đậm nét thơ ngây gói trọn nhiều kỷ niệm của một thời thơ ấu đã qua...! Có lắm lúc gặp phải con đường quanh co hiểm trở ngặt nghèo khó đi, gai góc trèo lên dốc núi cao chót vót... !

Thiệt tướng, trên bình diện nhân sinh quan, qua nhạc phẩm rất nhiều bạn trẻ ưa thích “Con đường xưa em đi vàng lên mái tóc thè...!” sáng tác do Châu Kỳ - được nhiều ca sĩ ưa chuộng...!) Nhưng thật tế, không phải con đường tình tứ, mà là con đường chúng ta hằng ngày phải vượt qua, đó là con đường sanh - tử. “Sanh tử sự đại” trong giáo lý Phật Đà thường hay nhắc đến. Nếu ai đó dốc tâm tu hành quyết mong đạt tới con đường giải thoát - giác ngộ mà ngày xưa cho tới nay các bậc tu hành đều đi trên con đường đó...!

Con đường hiện tại bây giờ, có những người tu tập vừa đi vừa ngoảnh lại, hoặc vẫn còn thích ngắm nhìn những cảnh tượng chung quanh đủ loại cám dỗ hão huyền như: (cell phone, ear

phone, mọi tiện nghi điện tử sẵn có trên đời này ở hai bên đường còn có âm thanh nhạc nhã hòa lẫn vào nhau giữa cảnh hỗn độn như thế. Người tu trẻ có còn đủ bản lĩnh vượt qua không nhỉ? Lại còn có những người khập khễnh phải nương tựa vào nhau mà đi, có những người ngồi xuống để băng bó vết thương cho những người vấp ngã, và cũng có những người đi rất nhanh, rất chậm chưa kể những người nản chí bỏ cuộc giữa chừng, nằm đó chờ người tới khiêng về nhà thương tịnh dưỡng.

Đức Phật ngày xưa ngài đã nói: “Ai mà đi tu chẳng khác nào kẻ chèo xuồng mà ngược dòng, nếu tới đích được thì chúng quả còn không xuôi theo mái thuyền bị dòng đời cuốn trôi”

Quả thật, như vậy trên không thể dễ dàng như mình tưởng, học rộng tài cao thuộc lâu nhiều kinh điển, khi thuyết pháp trước đại chúng rất tu dễ dàng. Đến khi hành đạo gặp nhiều chướng duyên thì việc đó là khác nữa. Chúng ta không nên nhìn bề ngoài đạo mạo mà đánh giá vị tu sĩ được, cần có thời gian và sự tu tập của vị sư đó nữa. Việc gì cũng cần có thời gian để định đoạt. Tu là sửa trước trước bản thân chưa hoàn thiện thì lấy gì làm gương cho hàng Phật Tử noi theo. Chưa kể những vấn đề khác...từ từ rồi quý vị học hỏi sẽ hiểu về giáo lý Phật đà nhiều hơn.

Dù sao đi nữa tất cả mọi người đi trên con đường giải thoát đều có thể bước vào giai đoạn cuối cùng vào một ngày nào đó. Vậy cái giai đoạn cuối cùng ấy sẽ như thế nào?

Đúng vậy, con đường Bát Chánh Đạo là con đường dẫn chúng ta đi đến bến bờ giải thoát. Nhưng càng tiến bước thì con đường có vẻ ngày càng trở nên rộng hơn, thênh thang và chan hòa ánh sáng. Thế rồi vào một lúc nào đó, bất chợt người lữ hành sẽ cảm thấy con đường biến đổi hẳn đi, tất cả các điểm chuẩn để định hướng hình như đều tan biến hết không còn xác định được đâu là phía trước, phía sau, bên phải, bên trái, bên trên, bên dưới..., vì thế dù có muốn thì người lữ hành cũng không còn bước thêm được một bước nào nữa, và cũng không thể thụt lùi lại được nữa. Người ấy có cảm giác hình như không gian, thời gian, con đường và cả chính mình đã trở thành một.

Dù có dùng tâm thức để "quay nhìn lại phía sau" thì người ấy cũng sẽ chẳng thấy "Con Đường" ở đâu cả. Các tông phái trước đây như Nguyên Thủy, Tịnh Độ, Thiền Tông, cũng biến mất, hay ít ra cũng không còn đủ sức thu hút nữa, tương tự như các trò chơi bắn bi, đánh đáo hay nhảy dây mà người ấy từng say mê ngày còn nhỏ. Tất cả các hiện tượng đều tan biến không còn tạo ra một sự tương tác nào nữa, các nút thắt của quy luật tương liên đều được tháo gỡ, hiện tượng vô thường và quy luật nguyên nhân và hậu quả không còn gây ra một tác động nào.

Trong Duy Thức Học thường hay nhắc đến A Lại Da thức nghĩa là "những gì che chở cho tâm thức" tức là giữ cho tâm thức vững vàng không bị các thứ xúc cảm bắn loạn, hoang mang làm cho nó bị phân tán. Những gì khác biệt giữa Đại Thừa và các tông phái khác chính là phép tu tập độc đáo của tông phái này: đấy là cách lợi dụng tất cả các sức mạnh của xung năng trong tâm thức để biến chúng trở thành những sức mạnh tu tập hướng vào sự giác ngộ.

Thí dụ một gốc cây cho ra những quả đắng và độc hại, thì đối với các tông phái Phật Giáo khác thì phải nhổ bỏ tận gốc, chặt bỏ tận rễ khiến cho nó không còn mọc lại được nữa, thế nhưng đối với Phật Thừa thì người tu tập phải "nuốt" những quả độc đó để chuyển nó thành nguồn sinh lực tinh túy và cực mạnh để giúp mình hướng vào đường tu tập. Tóm lại đấy có nghĩa là chuyên tất cả sức mạnh của mọi thứ xúc cảm, kể cả những thứ xúc cảm bắn loạn nhất, thành ra sức mạnh của sự hăng say và trí tuệ. Hơn nữa phép tập luyện còn dựa vào nhiều biểu tượng và nghi lễ thật phức tạp (mạn-đà-la, của mật tông v.v.) do đó tu tập Kim Cương Thừa phải cần đến sự chỉ dẫn và giúp sức của các vị thầy đầy đủ khả năng.

Trên đây là một vài nét phác họa về Con Đường. Phật Giáo tượng trưng cho những bước đi thật chủ yếu và vững chắc, do đó rất tinh khiết. Tịnh Độ chủ trương những bước đi "nhẹ nhàng", vì thế cũng có thể sẽ phải cần đến một thời gian khá lâu dài để có thể nhìn thấy mức đến ở cuối Con Đường. Thiền Tông

là một chủ trương ngược lại và được xem là khá "khó", phải chủ động được sự vận hành của tâm thức và quán nhận trực tiếp được hiện thực, và do đó cũng có thể đòi hỏi người tu tập cần phải có một vài khía cạnh đặc biệt nào đó phù hợp với phép tu tập này. Sau hết thì Kim Cương Thừa tỏ ra toàn vẹn và tích cực hơn cả, thế nhưng rất phức tạp và đa dạng, cần phải có một lòng quyết tâm khác thường và sự hướng dẫn của một vị thầy đầy đủ khả năng.

Trên con đường hoằng hóa độc sanh thường hay gặp nhiều chướng duyên, nhưng lắm lúc nghịch cảnh đẩy đưa, làm cho hành giả có nhiều trải nghiệm trong cuộc đời thiết thực. Từ đó rút tía ra nhiều bài học để làm hành trang trên con đường tiến tu hầu mong sau này hướng dẫn cho hàng hậu học trong thời đại văn minh tiến bộ mà xã hội đương thời đang cần đến những bậc thầy tài đức vẹn toàn.

Nói tóm lại, con đường nào cũng thế, đạo đời tuy có khác nhưng mục đích đi tới thì phải tới. Điều đáng nói mình có thể vượt qua chặng đường chông chênh hay không mọi thử thách gian không dễ chút nào. Hay chỉ muốn đợi ai đó lót đường sẵn rồi mình đi, không tốn mồ hôi hay công sức mình cũng có con đường bằng phẳng mà đi. Lúc đó mình muốn nói sao cũng được, vì giáo lý Phật đà không ràng buộc ai cả. Ngộ đạo hay không ngộ là việc khác còn thuyết giảng mà có nhiều bỗn đạo lắng nghe là một chuyện đáng quý rồi. Ai tu nấy đắc không ai tu dùm ai được. Thiết tưởng, tôi không muốn dài dòng, giáo lý của Đức thế Tôn Tam Tạng Kinh Điển ai ai cũng biết, tu hay không là chuyện khác. Còn muốn tìm hiểu thì phải gia công hành trì và chiêm nghiệm học hỏi cho đến nên đến chốn. Thì quý vị sẽ hiểu ngay.

Mùa Vu Lan 2020 nhằm mùa đại dịch Covid -19 nên mùa Báo Hiếu năm nay chùa chiền không tổ chức như mọi năm. Chúng ta cũng nên chấp tay hướng về mười phương Chư Phật cầu nguyện cửa huyền thất tổ được siêu sanh, thế giới an lành dịch bệnh và chiến tranh sớm chấm dứt để mọi người trên thế giới này có cuộc sống yên lành trở lại như xưa.

FL, Lake Wales Ngày 1 / 9 /2020

Nhuận Hùng

VỀ TÁC GIẢ

-Đạo hiệu: Thích Nhuận Hùng

-Thê danh: Dzung Van Hoang

-Sinh năm: 1962

-Quê quán: Phường Hội Thương – TP. Pleiku, tỉnh Gia Lai –Việt Nam

-Năm 1977 thê phát xuất gia tại chùa Tỉnh Hội Pleiku do cố Hòa Thượng Thích Giác Ngộ chủ lễ, sau đó tu học với Bốn Sư Thích Trí Đạo chùa Phú Mỹ, Pleiku 12 năm.

-Năm 1989 thọ Sa Di tại Tổ Đình Long Khánh, Thành Phố Quy Nhơn, Tỉnh Bình Định.

-Năm 1991 (tháng 7) Qua Mỹ định cư tại Orange County theo phụ thân thuộc diện HO, sau đó có cơ duyên đến chùa Bảo Quang, thành phố Garden Grove. Được Hòa Thượng Thích Quảng Thanh nhận làm đệ tử, trực tiếp hướng dẫn tu tập, trên con đường phụng sự đạo pháp.

-Năm 1991 (tháng 12) thọ giới Tỳ Kheo (Cụ Túc Giới) tại chùa Hương Tích, dưới sự chứng minh của Hòa Thượng Thích Tâm Châu Thượng Thủ Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Trên Thế Giới.

-Năm 2013 (mùa An Cư) được tấn phong Thượng Tọa bởi Hòa Thượng, Thích Tâm Châu Thượng Thủ GHPGVNTT tại chùa Bảo Quang.

-Từ năm 1991 đến năm 2017. Phụ tá Hòa Thượng Thích Quảng Thanh trong công việc kiến tạo và xây dựng chùa Bảo Quang, thực

hiện nhiều công tác Trung Tâm Văn Hóa Phật Giáo - Nghệ Thuật – Văn Hóa và Từ Thiện Xã Hội...!

-Sau đó vẫn tiếp tục tu tập và làm Phật sự tại chùa Bảo Quang cho tới nay và mãi mãi về sau ...! Nếu quý vị nào cần liên lạc Thầy Thích Nhuận Hùng phone 714-588-1858.

Lại một lần nữa con xin chân thành tri ân, Chư Tôn Thiền Đức, các bậc Thiện Trí Thức cùng quý Đồng Hương – Phật Tử - cũng như quý Độc Giả gần - xa tấm lòng cao quý của quý vị đã hưởng ứng và ủng hộ tác phẩm Kiếp Nhân Sinh...!

Santa Ana 16/12/2022

Tỳ kheo Thích Nhuận Hùng - kính bái

